

Strategia de Dezvoltare Locală Săbăoani

20

14

20

**Strategia de dezvoltare locală a
comunei SĂBĂOANI, județul Neamț
pentru perioada 2014-2020**

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE	9
PARTEA I. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE	11
Capitolul 1. Prezentare locală.....	13
Capitolul 2. Populația stabilă și structură demografică.....	23
Capitolul 3. Forța de muncă.....	34
Capitolul 4. Economie	49
Capitolul 5. Dezvoltare rurală. Infrastructură de locuințe și utilități.....	70
Capitolul 6. Infrastructura de servicii publice	89
Capitolul 7. Factori de mediu	135
Capitolul 8. Administrația publică locală	137
PARTEA II. ANALIZA SWOT.....	145
Cadru local, demografie și forță de muncă.....	147
Economie, agricultură și turism.....	150
Infrastructură de locuințe și utilități. Factori de mediu	154
Servicii publice și administrație publică	158
PARTEA III. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ.....	163
Portofoliu proiecte	178
Fișe de proiecte	181
Coerența cu politicile existente	256
Implementare. Monitorizare. Evaluare	261
Surse de finanțare a priorităților de dezvoltare și domeniile de acțiune	264
ANEXE.....	271
Anexa A – Potențialul agricol existent la nivelul teritoriului comunei Săbăoani	273
Anexa B – Lista monumentelor istorice de pe teritoriul comunei Săbăoani ...	275
Anexa C – Sondaj de opinie în rândul actorilor locali	277

CUVÂNT ÎNAINTE

Strategia de dezvoltare a comunei Săbăoani pentru perioada 2014-2020 vizează măsurile necesare a fi întreprinse pentru dezvoltarea și prosperitatea comunei Săbăoani. Acest document strategic este o analiză minuțioasă a punctelor tari și a punctelor slabe ale comunei noastre, dar și un set de măsuri de fructificare a oportunităților de care dispunem și soluții de evitare a amenințărilor ce pot sta în calea dezvoltării durabile a comunei Săbăoani.

Potențialul uman, material și natural trebuie utilizate cu cel mai bun randament pentru a minimiza și elimina problemele cu care ne confruntăm în prezent în unele domenii de activitate.

Prin Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Săbăoani pentru perioada 2014-2020 ne propunem renovarea și dezvoltarea satelor componente ale comunei Săbăoani, astfel încât, la finalul anul 2020 să ne declarăm mulțumiți privind în retrospectivă parcursul comunității săbăoane în drumul spre dezvoltarea durabilă. În acest sens, prin întrunirea actorilor locali, am propus proiecte privind renovarea și dezvoltarea localităților comunei Săbăoani, modernizarea infrastructurii (drumuri, canalizare, alimentare cu apă, rețele electrice), îmbunătățirea serviciilor de bază pentru populația comunei, atragerea de investitori și crearea de locuri de muncă, valorificarea potențialului regenerabil cu atenția sporită asupra protejării și conservării mediului înconjurător, precum și o deosebită atenție acordată moștenirii socio-culturale și istorice, prin valorificarea patrimoniului natural, cultural și istoric-religios.

Strategia de dezvoltare a comunei Săbăoani pentru perioada 2014-2020 este un document de planificare strategică, conceput în strânsă legătură cu principiile dezvoltării durabile. Acesta este documentul de bază al planului de dezvoltare a comunei Săbăoani, axat în direcția dezvoltării economico-sociale și în vederea accesării fondurilor europene pentru

atingerea țintelor propuse.

Obiectivul principal al Strategiei este dezvoltarea continuă a comunei, prin creșterea nivelului de trai al populației, atragerea de investitori și crearea de locuri de muncă, prin valorificarea rațională a resurselor de care comuna Săbăoani dispune. Cu privire la resursele atingerii țăintelor propuse, vom avea în mod constant în vederea dezideratul nevoilor în creștere corelate cu resursele limitate, consumabile în timp.

În vederea atingerii obiectivelor strategiei de dezvoltare, vor fi valorificate în mod corespunzător toate oportunitățile, prioritățile stabilite fiind: creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general, dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității investiționale și dezvoltarea turismului, dezvoltarea durabilă a comunei și îmbunătățirea condițiilor de mediu prin protejarea resurselor locale și valorificarea potențialului local regenerabil, creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne.

Pentru realizarea proiectelor propuse, vom utiliza resurse financiare nerambursabile din fonduri oferite de Uniunea Europeană pentru dezvoltarea domeniilor precum: economie, resurse umane, educație, sănătate, cultură și turism, dar și fonduri guvernamentale, locale, sau din alte surse.

În definirea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Săbăoani pentru perioada 2014-2020, pe primul plan au fost puse interesele comunității.

În anul 2020, comuna Săbăoani va fi o comună dezvoltată, cu un nivel bun de trai, cu infrastructură modernă și locuri de muncă pentru cetățenii săi.

Cu deosebită considerație,

Primar

Valeria DASCĂLU

PARTEA I. ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

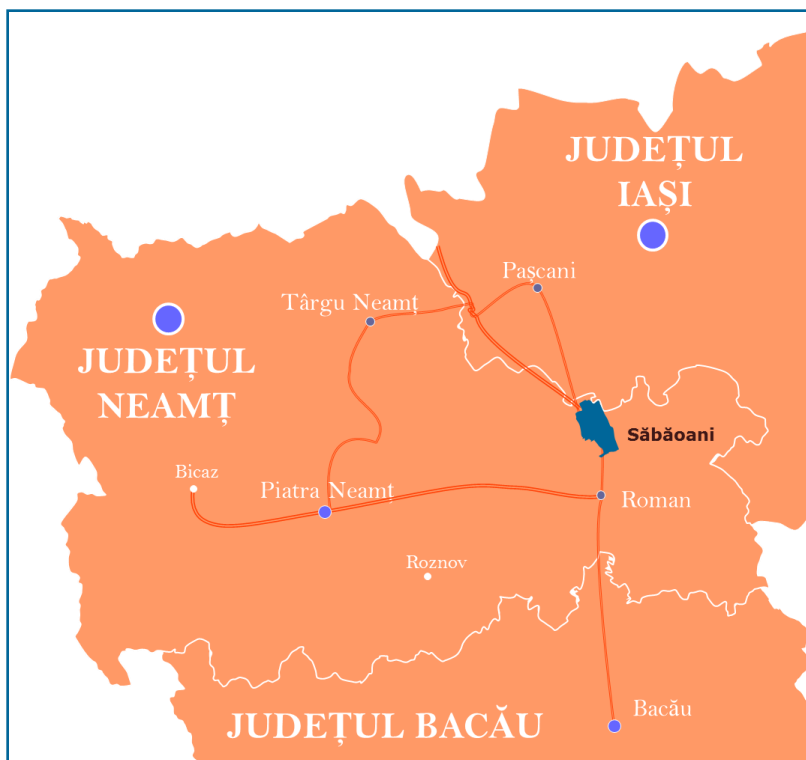

Capitolul 1. Prezentare locală

Localizare geografică și acces

Comuna Săbăoani este situată în zona central-estică a județului Neamț, între bazinele râurilor Moldova și Siret.

Comuna se află în extremitatea estică a județului Neamț la limita cu județul Iași, pe terasa superioară a interfluviului Siret-Moldova, la nord de orașul Roman.

Comuna se află la limita cu județul Iași, pe terasa superioară a interfluviului Siret-Moldova, la nord de orașul Roman. Este concentrată la

vest de intersecția drumului european E85 cu drumul național DN28 (care duce la Iași).

Comuna Săbăoani este traversată de șoseaua națională DN2, care leagă Romanul de Suceava, de DJ 207 și E85. Pe teritoriul comunei Săbăoani trece și calea ferată Roman-Suceava, fiind deservită de stația Săbăoani.

Distanța dintre comuna Săbăoani și municipiul Roman este de aproximativ de 12 km, iar între comuna Săbăoani și municipiul Piatra Neamț distanța este de circa 62 km. Din centrul comunei până în Pașcani sunt 30 km (distanță de 30 minute cu autorismul) și până în municipiul Iași circa 74 km (distanță de 60-65 minute cu autorismul).

Teritoriul comunei are următoarele coordonate geografice:

- › longitudine estică 26°52'58"
- › latitudine nordică 47°00'01"

Comuna Săbăoani se află, din punct de vedere geografic, la intersecție de curenți, fapt ce facilitează investiții în parcuri de eoliene pentru generarea de energii alternative.

Săbăoani - componență teritorial-administrativă

Comuna Săbăoani este cea mai mare și una din cele mai vechi așezări rurale din județul Neamț. Suprafața totală a comunei este de 3.337 ha.

Are în componență două localități:

- › Săbăoani – reședința de comună
- › Traian

Săbăoani – este una dintre cele mai vechi comunități catolice din Moldova. Localitatea Săbăoani este situată în nord-vestul comunei, pe drumul

interjudețean, pe ruta Pașcani-Roman. Atestat documentar din secolul al XVI-lea, este cel mai mare sat catolic din Moldova. Există două teorii cu privire la vechea vatră a satului. Una dintre ele susține că vatra a fost la aproximativ 3 km. spre răsărit de așezarea actuală, la marginea terasei superioare și pe coasta dealului, locul purtând denumirea de Berindești. Cea de-a doua teorie susține că o parte din Berindești a devenit satul Săbăoani.

Traian – sat al comunei Săbăoani, în trecut purta denumirea de Uifalău. Primele mențiuni scrise despre satul Traian (denumit de-a lungul timpului și „cotunaTraian”) există din anii 1900-1901. Deși, probabil, unele familii desprinse din Săbăoani s-au stabilit în vatra veche a satului din anul 1881, despre nucleul satului se poate vorbi cu certitudine după 1890. Acest fapt este relatat într-un certificat eliberat de Primăria Comunei Săbăoani din 1913.

Satul Traian se află la o distanță de 7 km de orașul Roman. Așezat la marginea terasei superioare dintre râul Siret și cursul inferior al râului Moldova, este traversat de șoseaua europeană E85. Majoritatea locuitorilor din sat sunt de confesiune romano-catolică, existând și o minoritate de confesiune creștin ortodoxă.

Săbăoani – scurt istoric

Informații despre legenda formării comunei Săbăoani regăsim în manuscrisul „Cronica de la Săbăoani”, o monografie realizată de către Petre Sescu (Pădurarul). Conform acestei lucrări, comuna Săbăoani s-a format din vechiul sat Berindești.

Locuitorii satului Berindești au fost nevoiți să părăsească teritoriul ocupat datorită invaziilor dese ale armatelor turcești și tătarăști. Aceștia s-au

retras în pădurea din apropiere, la aproximativ 2 km depărtare. Locuitorii comunei de astăzi numesc centrul satului de odinioară „Miseșke”; în centrul satului vechi se afla și biserica de piatră.

Treptat, oamenii au tăiat copacii pădurii, fapt ce a dus la înălțarea unui val înalt de pământ în jurul satului, care a apărut așezarea. Se pare că primul locuitor care s-a așezat în mijlocul pădurii, construind prima casă aici, se numea Szabo Ioan Martin. De la acesta provine și numele satului Săbăoani.

Nu se cunoaște data exactă a formării, însă vechimea localității Săbăoani se poate constata și din străzile întortochiate, strâmbe și cotite. Aceasta se datora faptului că fiecare nou sosit își făcea casa la întâmplare. De-a lungul timpului, locuitorii noului sat au trasat drumurile de acces, ocolind arborii seculari și casele deja construite.

Totuși, în aceeași pădure, într-o parte necunoscută de locuitorii plecați din satul Berindești, trăia un alt grup de oameni. Aceștia erau locuitorii satului Licușeni de azi, satul aparținând Episcopiei Romanului.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, comuna Săbăoani făcea parte din plasa Moldova a județului Roman, fiind formată numai din satul de reședință, având o populație de 2462 de locuitori. În comună existau o școală mixtă, în care studiau 115 elevi și o biserică catolică. În anul 1968, comuna Săbăoani trece de la raionul Roman la județul Neamț. Tot atunci, satul Licușeni este desființat și comasat cu satul Săbăoani, intrând sub administrația primăriei comunei Săbăoani.

Elemente de cadru natural

Relief. Din punct de vedere al formei principale de relief, comuna Săbăoani se încadrează în categoria câmpie.

Clima. Comuna Săbăoani este situată într-o zonă temperată cu climat continental mai accentuat. Acest fapt se datorează poziției sale în estul Carpaților Orientali, precum și a așezării pe culoarul topo-climatic al Siretului, orientat nord-sud.

Vara este caracterizată prin vreme caldă și umedă, datorită invaziei de aer oceanic. Începutul verii prezintă o vreme călduroasă, cu umidități relativ scăzute. Iarna, prin deplasarea maselor de aer arctic formate din Anticicloul Siberian, sub denumirea de crivăț, deasupra teritoriului comunei, se produc deseori viscole puternice. Acestea pot atinge viteza de 100 km/h.

Temperatura medie anuală este de +8,3°C. Cea mai ridicată temperatură medie este înregistrată în luna iulie (+20°C), iar cea mai coborâtă temperatură medie se înregistrează în luna ianuarie (-5°C).

Precipitațiile atmosferice înregistrează o medie de 50-60 mm/an. Cele mai mari cantități cad vara (35-40%), iar cele mai mici cad iarna (10-17%). Din totalul precipitațiilor, 17-23% cad toamna și iarna. Se înregistrează cantități mari de precipitații în lunile iunie-iulie (70-80 mm în medie), și cantități mici iarna (20-25 mm în medie).

Rețeaua hidrografică. Comuna Săbăoani este situată între bazinele râurilor Moldova și Siret. Primăvara, atunci când topirea zăpezilor corespunde cu perioadele ploioase, nivelul Siretului crește foarte mult și se revarsă. În prezent, Siretul este îndiguit, fiind eliminat pericolul de inundații.

Regimul de scurgeri înregistrează două maxime: în lunile aprilie – iunie.

Apa subterană este întâlnită la adâncimi cuprinse între 3 și 10 m, și este cantonată în depozite de terasă grosiere.

Solurile. Pe teritoriul comunei Săbăoani, se diferențiază următoarele tipuri de sol:

- › Cernisoluri – prezintă un grad ridicat de fertilitate, sunt folosite intens în agricultură; au o largă răspândire, ocupă suprafețele interfluviale și terasele râurilor
- › Protisoluri - reprezentate de aluvisoluri, sunt cele mai favorabile pentru legume și zarzavaturi, asigurând condiții optime și pentru o serie de plante furajere, tehnice, cerealiere
- › Luvisoluri
- › Antrisoluri
- › Hidrisoluri

Vegetație și faună

Vegetația și fauna din comuna Săbăoani sunt cele caracteristice zonei de câmpie în care se încadrează comuna Săbăoani, ca formă de relief.

Relații în teritoriu

Comuna Săbăoani face parte din Grupul de Acțiune Locală „Valea Siretului” și din AcoR (Asociația Comunelor din România).

Grupul de Acțiune Locală Valea Siretului – scurtă descriere

GAL Valea Siretului reprezintă un parteneriat public privat din provincia istorică Moldova, fiind arondat regiunii de dezvoltare Nord-Est. Este situat geografic în nord-estul județului Neamț și sud-vestul județului Iași, pe limita teritorială dintre cele două județe.

Teritorial, ocupă o suprafață de 105,9 km², este situat pe cursul mijlociu al râului Siret, și este constituit din 4 comune din județele Neamț și Iași:

- › Săbăoani – județul Neamț, are în componență 2 sate: Săbăoani și Traian
- › Tămășeni – județul Neamț, are în componență 2 sate: Tămășeni și Adjudeni
- › Doljești – județul Neamț, are în componență 4 sate: Doljești, Buruienesti, Rotunda, Buholca
- › Răchiteni – județul Iași, are în componență 3 sate: Răchiteni, Izvoarele, Ursărești.

Teritoriul GAL Valea Siretului prezintă o infrastructură foarte bine structurată, fiind traversat de drumurile europene E85 și E583 și alte drumuri naționale și județene.

GAL Valea Siretului, prin proiectele de dezvoltare rurală a zonei, are ca priorități:

- › Creșterea competitivității economice și agricole bazate pe cunoaștere și inovație
- › Protejarea și îmbunătățirea calității mediului
- › Îmbunătățirea calității vieții prin diversificarea economiei rurale și întărirea atractivității teritoriale
- › Acțiuni de cooperare.

Asociația Comunelor din România (A.Co.R.) – scurtă descriere

Comuna Săbăoani face parte din Asociația Comunelor din România (A.Co.R), aparținând de filiala județului Neamț.

Asociația Comunelor din România este o asociație de autorități locale, înființată în anul 1997. Actualmente, are ca membri 1849 de comune din toate județele din România.

De la înființare, a acționat pentru reprezentarea unitară a intereselor membrilor atât în relația cu instituțiile centrale, cât și cu cele de la nivel european și internațional. În acest sens, a realizat următoarele:

- › în anul 2006: devine membru, având drepturi depline, în Consiliul Comunelor și Regiunilor din Europa (CCRE/CEMR)
- › în anul 2009: devine membră a Rețelei Asociațiilor de Autorități Locale din SE Europei (NALAS).

A.Co.R. urmărește următoarele obiective:

- › armonie între interesele comunelor membre, astfel încât să rezulte o dezvoltare economico-socială echilibrată a acestora
- › promovarea relațiilor de colaborare și întrajutorare între comunele membre
- › înființarea și menținerea unui sistem informațional integrat, și organizarea unor corpuri de specialiști care analizeze și să ofere soluții pentru problemele din comune
- › organizarea de activități care să vizeze formarea și perfecționarea profesională atât a aleșilor locali, cât și a funcționarilor publici, precum și a personalului din administrația publică locală de la nivelul comunelor membre.

Asociația se implică periodic în efectuarea de studii, analize și cercetări privind situația economico-socială a comunelor din România. În urma

acestora, sunt analizate problemele existente și se oferă soluții pentru rezolvarea lor. Cel mai recent document, elaborat în acest sens, este Agenda Comunelor din România, din anul 2012. De aici au fost preluate prevederi ce au fost folosite în Programul de Guvernare 2009-2012.

A.Co.R. organizează în fiecare an o Adunare Generală. La aceasta participă membri ai Guvernului României, împreună cu circa 400 dintre comunele membre. În parteneriat cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici (ANFP) și cu firme private de formare, asociația organizează cursuri pentru instruirea aleșilor locali și a funcționarilor publici care activează în comunele membre.

De la înființare, asociația a reușit să implementeze proiecte din fonduri europene nerambursabile cofinanțate din Fondul Social European. Valoarea proiectelor se ridică la suma de 25 milioane lei.

Asociația se implică în organizarea de Forumuri ale cooperării descentralizate franco-române și belgiano-române. Acest lucru este posibil prin parteneriatul cu: Ministerul Administrației și Internelor și Ambasada Republicii Franceze în România, precum și cu Ambasada Regatului Belgiei în România.

Personalități la nivel local

Comunitatea Săbăoani se mândrește cu oamenii născuți în arealul administrativ-teritorial care au purtat cu mândrie în suflet satul natal și care au adus cinste acestui areal. Printre principalele personalități enumerăm:

- › Demeter László (pseudonim literar: Lakatos Demeter) (1911, Săbăoani -1974, Săbăoani), primul poet renumit ceangăn și singurul

poet maghiar din secolul XX. care a scris toate operele într-un dialect popular (în dialectul vechi ceangăn), ceangăn de Nord

- › Aurel Percă (n. 15 august 1951, Săbăoani), cleric romano-catolic, care deține din anul 1999 funcția de episcop auxiliar al Episcopiei Romano-Catolice din Iași
- › Alois Gherguț (n. 17 decembrie 1965, Săbăoani), profesor universitar doctor, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași, care a avut contribuții remarcabile în dezvoltarea domeniului psihopedagogiei speciale și a incluziunii școlare și sociale a persoanelor cu nevoi speciale sau aflate în dificultate

Capitolul 2. Populația stabilă și structură demografică

Demografie – evoluție și potențial

Județul Neamț are 2 municipii, 3 orașe și 78 de comune. Efectivul demografic al județului Neamț este de 553.156 persoane, din care 62,7% persoane sunt localizate în mediul rural (346.963 persoane la 1 ianuarie 2014).

La aceeași dată, 1 ianuarie 2014, populația comunei Săbăoani era de 11.108 persoane și reprezintă 3,2% din populația rurală a județului Neamț. În ultimii 6 ani de zile, în perioada 2009-2014, populația comunei Săbăoani s-a micșorat cu 238 persoane, ceea ce în puncte procentuale este echivalentul unei scăderi de 2,1%.

Trendul descendent înregistrat de efectivul demografic al comunei Săbăoani este foarte accentuat în comparație cu evoluția populației rurale înregistrată la nivelul României (-0,7%) sau la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est (-0,1%). În perioada 2009-2014, populația din mediul rural din județul Neamț s-a redus cu 3.585 persoane (-1,0%).

Evoluția populației din mediul rural în perioada 2009-2014, 1 ianuarie

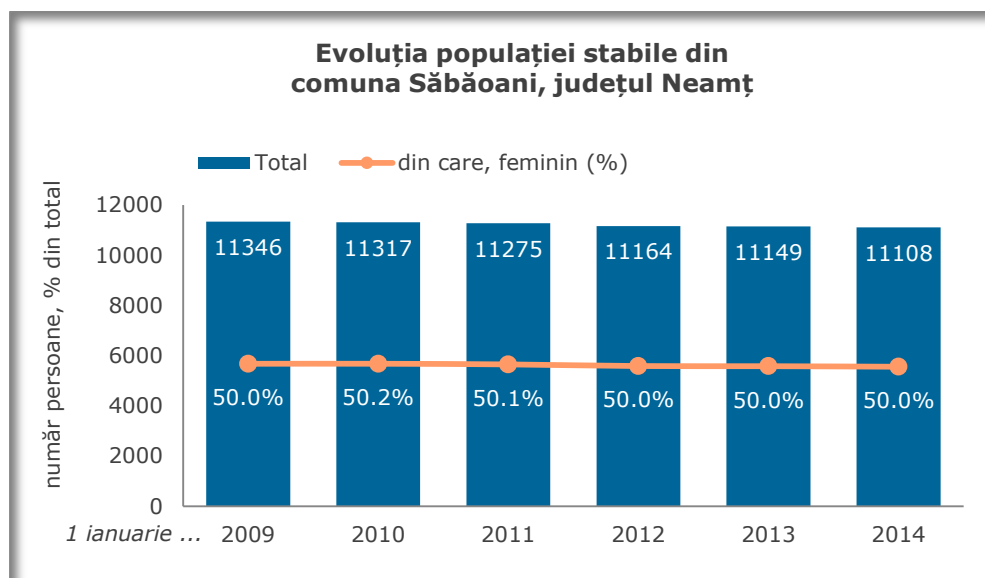
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2014/2009	
	persoane						persoane	%
România	9,663,516	9,643,516	9,635,620	9,618,389	9,623,597	9,598,515	-65,001	-0.7%
Reg. Nord-Est	2,111,313	2,110,428	2,109,251	2,105,157	2,106,560	2,108,504	-2,809	-0.1%
Jud. Neamț	350,548	350,269	350,419	348,837	348,042	346,963	-3,585	-1.0%
Com. Săbăoani	11,346	11,317	11,275	11,164	11,149	11,108	-238	-2.1%

sursa datelor: INS, calcule proprii

Rata de creștere / descreștere a populației din mediul rural în perioada 2009-2014

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2008...2014
	<i>persoane</i>		<i>% față de anul precedent</i>					<i>% mediu</i>
România	9,656,357	0.1%	-0.2%	-0.1%	-0.2%	0.1%	-0.3%	-0.10%
Reg. Nord-Est	2,110,139	0.1%	0.0%	-0.1%	-0.2%	0.1%	0.1%	-0.01%
Jud. Neamț	350,680	0.0%	-0.1%	0.0%	-0.5%	-0.2%	-0.3%	-0.18%
Com. Săbăoani	11,359	-0.1%	-0.3%	-0.4%	-1.0%	-0.1%	-0.4%	-0.37%

sursa datelor: INS, calcule proprii

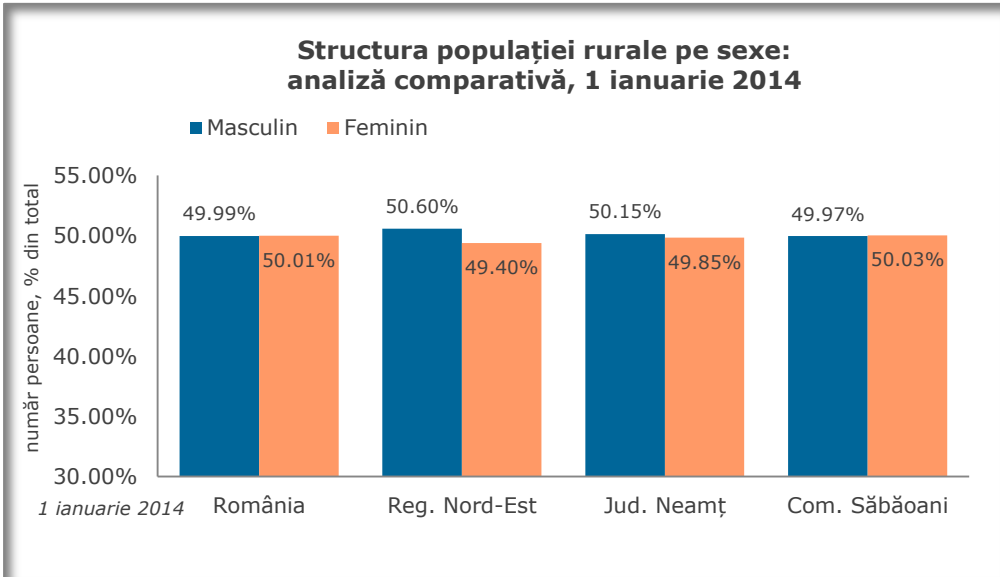

Din punct de vedere al structurii efectivului demografic rural pe sexe se observă că, la 1 ianuarie 2014, la nivel național ponderea persoanelor de sex feminin este de peste 50,01% și ponderea persoanelor de sex masculin este de 49,99%. O situație similară este înregistrată și la nivelul comunei Săbăoani (50,03% persoane de sex feminin; 49,97% persoane de sex masculin).

Structura populației din mediul rural pe sexe, la 1 ianuarie 2014

Mediul rural din	Total	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin	Raportul de masculinitate
		<i>persoane</i>		%		<i>bărbați la 100 femei</i>
România	9,598,515	4,798,251	4,800,264	49.99%	50.01%	100.0
Reg. Nord-Est	2,108,504	1,066,816	1,041,688	50.60%	49.40%	102.4
Jud. Neamț	346,963	173,998	172,965	50.15%	49.85%	100.6
Com. Săbăoani	11,108	5,551	5,557	49.97%	50.03%	99.9

sursa datelor: INS, calcule proprii

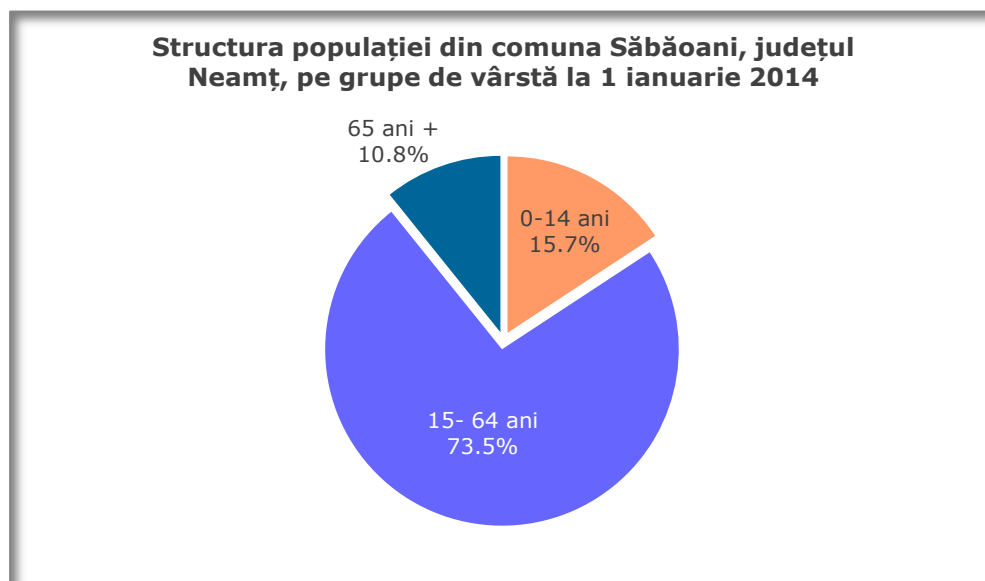

Comparând distribuția populației, din mediul rural pe sexe, înregistrată la nivel național cu cea a arealului din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est sau din județul Neamț, observăm că există o diferență nesemnificativă între ponderea populație de sex feminin și ponderea populației de sex masculin.

Raportul de masculinitate este raportul dintre numărul bărbaților și cel al femeilor dintr-o populație dată și, în general, este exprimat, ca numărul de bărbați la 100 de femei. În comuna Săbăoani, la data de 1 ianuarie 2013, raportul de masculinitate era de 99,9 bărbați la 100 femei, în timp ce în mediul rural nemțean raportul de masculinitate avea valoarea de 100,6 (100,6 bărbați la 100 femei).

În anul 2014, densitatea populației în comuna Săbăoani era de 332,9 locuitori / kmp, fiind mai mare comparativ cu media județeană rurală de 62,3 locuitori / kmp.

În comuna Săbăoani din cele 11.108 persoane, 15,7% sunt tineri (cu o vârstă cuprinsă între 0 și 14 ani), 73,5% sunt adulți și 10,8% sunt persoane vârstnice (65 ani și peste).

Din distribuția pe grupe de vârstă și pe sexe a comunei Săbăoani, se observă că segmentele de populație tânără (0-14 ani) și populație adultă (15-64 ani) sunt mai bine reprezentate la nivelul populației de sex masculin (87,3% din totalul populației de sex masculin sunt persoane cu vârsta cuprinsă între 0 și 64 ani) comparativ cu ponderea per total (82,8%) și ponderea la nivelul populației de sex feminin (78,0%).

22,0% din populația de sex feminin are o vârstă de 65 ani și peste.

Structura populației din comuna Săbăoani pe grupe de vârstă, la 1 iulie 2013

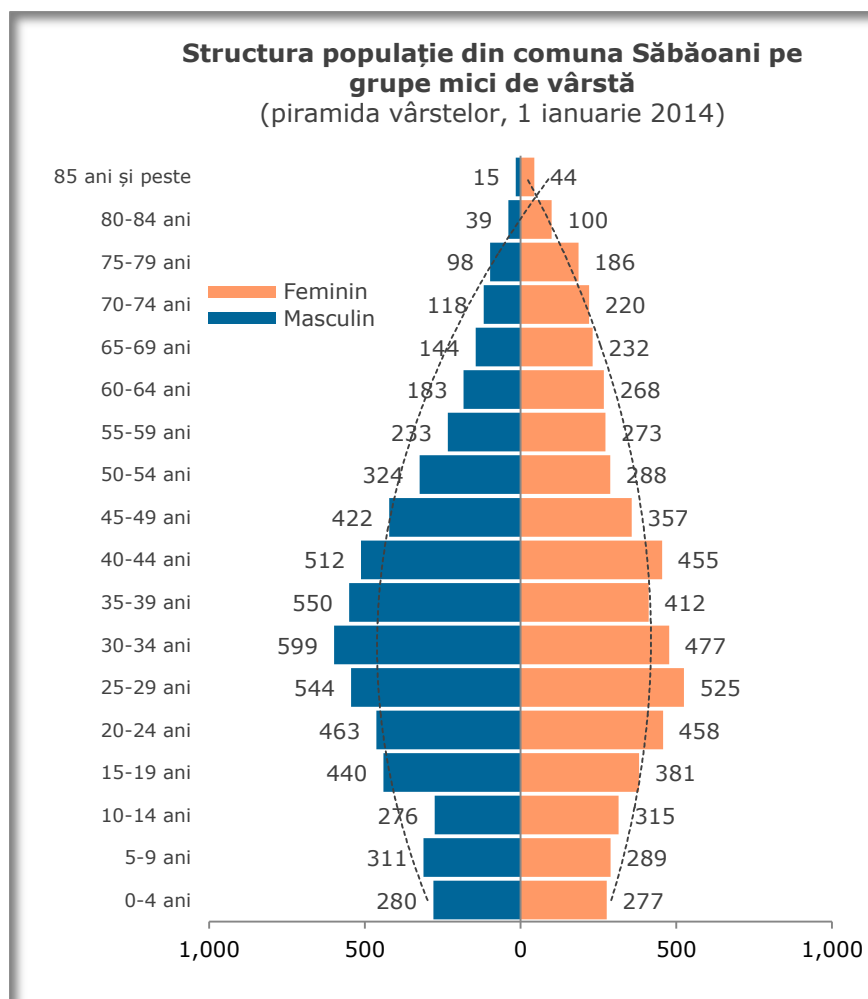
	Total	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin	Raportul de masculinitate
	persoane			%			bărbați la 100 femei
0-14 ani	1747	866	881	15.7%	15.6%	15.8%	98.3
15- 64 ani	8205	4294	3911	73.7%	77.3%	70.2%	109.8
65 ani +	1175	398	777	10.6%	7.2%	14.0%	51.2
Total	11,127	5558	5569	100.0%	100.0%	100.0%	99.8
vârsta medie	35.8 ani	34.2 ani	37.4 ani	-	-	-	-

sursa datelor: INS, calcule proprii

Raportul de masculinitate (la 1 iulie 2013) variază pe grupe de vârstă întrucât mortalitatea este diferită în cazul persoanelor de sex masculin, respectiv persoanelor de sex feminin. La nivelul comunei Săbăoani se remarcă valoarea indicatorului raportului de masculinitate de 51,2 bărbați la 100 femei pentru categoria vârstă 65 ani și peste. În această situație indicatorul are o valoare mult mai mică decât raportul de masculinitate per total (99,8) și explicat prin fenomenul cunoscut ca "speranța de viață mai mare la femei". Potrivit Direcției Județene de Statistică Neamț, la nivel județean speranța de viață, per total, în anul 2012 (date provizorii la 10 septembrie 2014) a fost de 74,45 ani, în timp ce pe sexe speranța de viață a fost de 70,57 ani la bărbați, iar la femei de 78,53 ani.

Distribuția populației din comuna Săbăoani pe grupe mici de vârstă evidențiază un "dezechilibru" între persoanele de sex masculin și persoanele de sex feminin. De exemplu, ponderea persoanelor de sex masculin a căror vârstă este cuprinsă între 20 și 34 ani (1606 persoane, 28,9% din populația totală de sex masculin) diferă de ponderea deținută de persoanele de sex feminin pentru aceleași grupe de vârstă (1460 persoane, 26,3% din populația totală de sex feminin).

O diferență semnificativă între ponderile pe sexe se remarcă în cazul vârstelor 65 ani-85 ani și peste. În această situație populația feminină este vizibil mai numeroasă decât populația masculină (782 persoane de sex feminin și 414 persoane de sex masculin). Explicația este similară cu cea întâlnită în cazul raportului de masculinitate și anume - speranța de viață mai mare la femei.

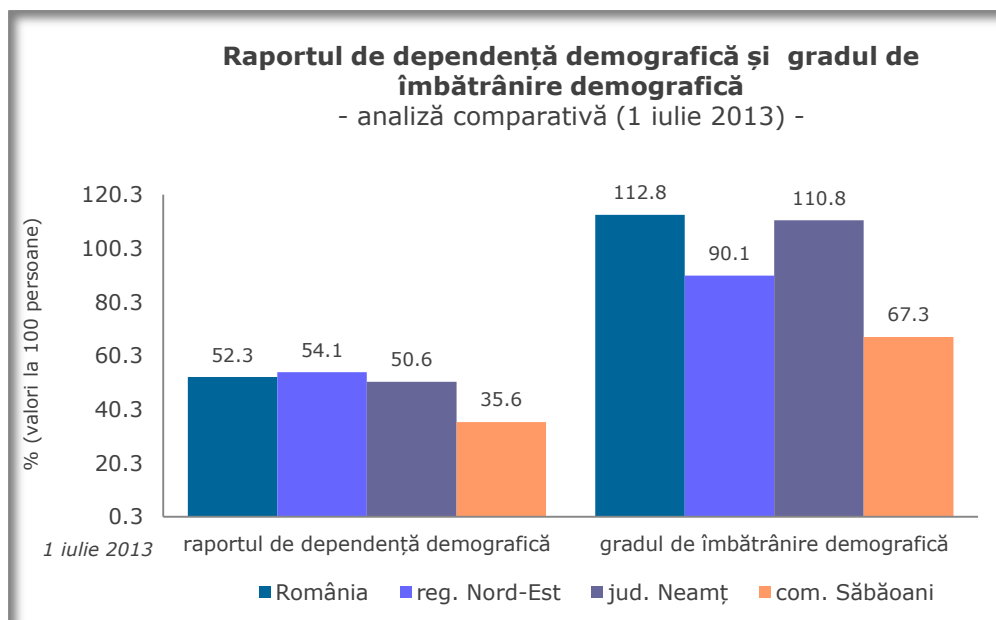
Raportul de dependență demografică este un indicator al poverii economice pe care populația productivă (persoanele cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani) o poartă, chiar dacă există situații în care unele persoane denumite generic "dependente" (persoanele cu vârsta cuprinsă între de până la 15 ani și cele de peste 65 ani) sunt active, iar cele în vârstă productivă (de muncă) sunt dependente din punct de vedere economic.

*Indicatori demografici la nivelul teritoriului comunei Săbăoani
și mediul rural românesc, la 1 iulie 2013*

	Com. Săbăoani	jud. Neamț	reg. Nord-Est	România
<i>1 iulie 2013: persoane, mediul rural</i>				
0-14 ani	1747	55,382	389,030	1,549,765
15-64 ani	8205	230,643	1,365,993	6,303,881
65 ani și peste	1175	61,390	350,568	1,748,308
total	11,127	347,415	2,105,591	9,601,954
raportul de dependență demografică*	35.6	50.6	54.1	52.3
gradul de îmbătrânire demografică**	67.3	110.8	90.1	112.8
* = raportul dintre numărul persoanelor de vârstă „dependentă” (persoane de sub 15 ani și de peste 65 ani) și populația în vârstă de muncă (15-64 ani) exprimat la 100 de persoane.				
** = raportul dintre populația cu vârstă de 65 ani + și populația cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani exprimat la 100 persoane				

sursa datelor: INS, calcule proprii

La 1 iulie 2013, în comuna Săbăoani, raportul de dependență demografică era de 35,6% ceea ce înseamnă că la fiecare 100 persoane în vârstă de muncă (15-64 ani) revin 35,6 persoane “dependente” (tineri și vârstnici).

Valorile înregistrate în arealul rural al județului Neamț, arealul rural regional și național sunt similare, acest indicator având valori cuprinse între 50,6% și 54,1% și sunt de aproximativ 1,5 mai mari decât cele înregistrate la nivelul teritoriului comunei Săbăoani. Din cartograma indicatorilor demografici se observă că presiunea asupra persoanelor active din comuna Săbăoani este mai mică comparativ cu valorile înregistrate la nivel județean (50,6%), regional (54,1%) și național (52,3%).

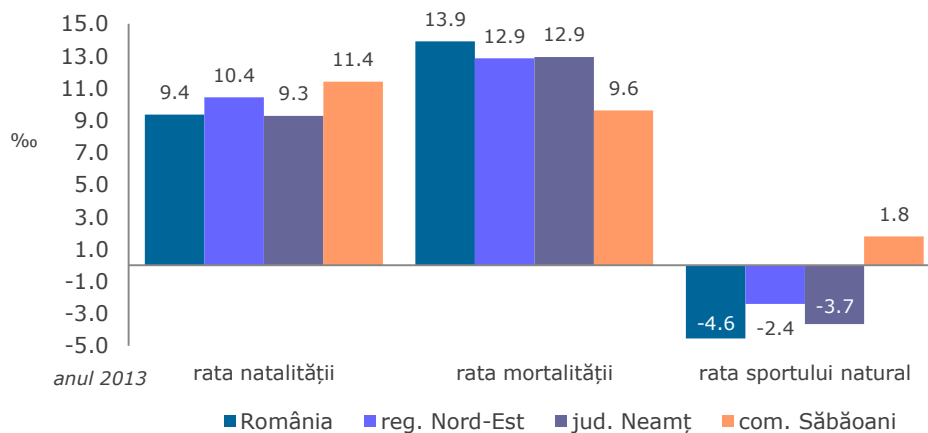
Gradul de îmbătrânire demografică, cunoscut și sub numele de indicele vitalității populației, calculat prin raportarea populației tinere la populația vârstnică are valoarea de 67,3% pentru comuna Săbăoani fiind mai mic decât valoarea județeană la nivel rural (110,8%) și valoarea înregistrată la nivel național (112,8%). Valorile înregistrate atât la nivel de comună, cât și la nivel general pentru spațiul rural românesc sunt sub valoarea de 150% care asigură înlocuirea generațiilor.

Natalitate, mortalitate și spor natural

În anul 2013, în comuna Săbăoani au fost înregistrați 127 de născuți vii și 107 de cazuri de deces, astfel la nivel de spor natural, acesta a fost de +20 persoane. În același an 2013, rata natalității a fost de 11,4‰ fiind cu 2,1‰ mai mare decât cea înregistrată în mediul rural nemțean.

În mediul rural românesc rata sporului natural este negativă, astfel că la nivel național acest indicator are valoarea de -4,6‰. În comuna Săbăoani, la 1 iulie 2013, rata sporului natural a fost de 1,8‰ fiind semnificativ mai mare decât media județeană (-3,7‰).

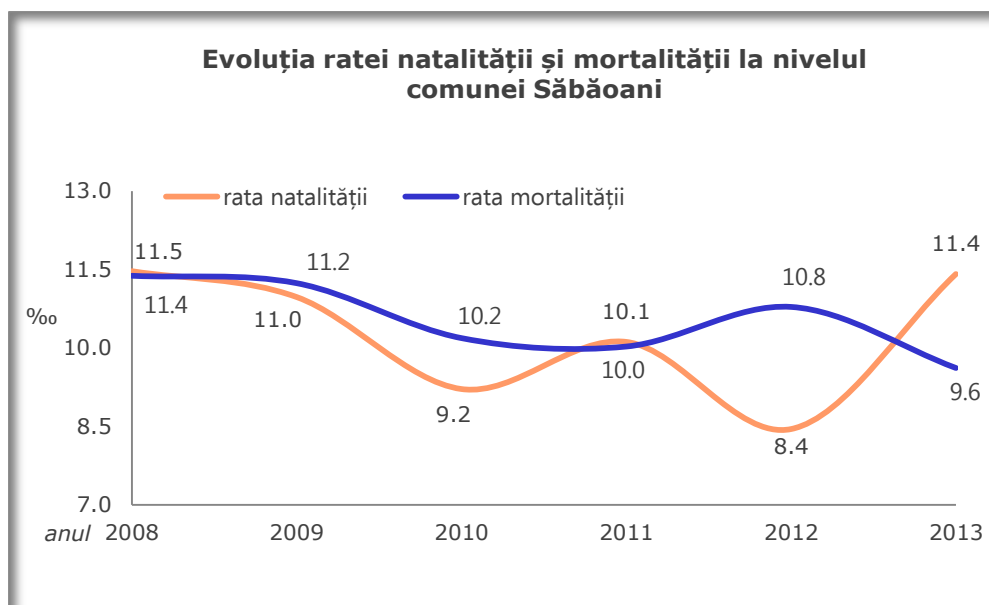
Rata natalității, rata mortalității, rata sporului natural
- analiză comparativă (anul 2013: ‰, mediul rural)

*Mișcarea naturală la nivelul teritoriului comunei Săbăoani
și mediul rural românesc*

	rata natalității	rata mortalității	rata sporului natural
<i>anul 2013: ‰, mediul rural</i>			
România	9.4	13.9	-4.6
reg. Nord-Est	10.4	12.9	-2.4
jud. Neamț	9.3	12.9	-3.7
com. Săbăoani	11.4	9.6	1.8

sursa datelor: INS, calcule proprii

Rata sporului natural înregistrată la nivelul teritoriului comunei Săbăoani a fost pozitivă +0,1‰ în anii 2008 și 2011, respectiv în anul 2013 (+1,8‰). În restul anilor din intervalul 2008-2013, rata sporului natural a fost negativă înregistrând valori cuprinse între -0,3‰ și -2,3‰.

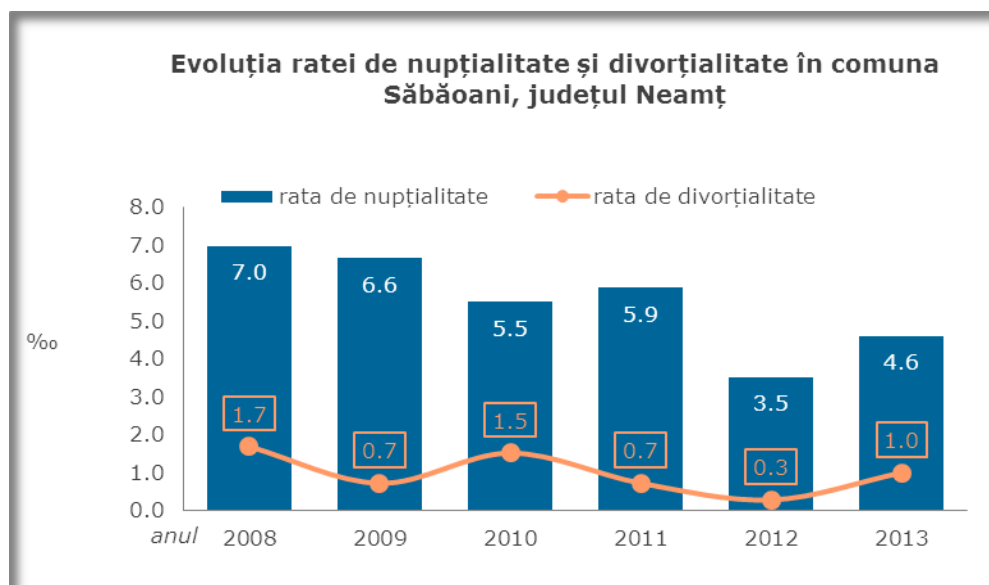
În anul 2013, la nivelul comunei Săbăoani, au fost înregistrate două cazuri de copii născuți morți. În anul 2013, în mediul rural nemțean, numărul deceselor în rândul copiilor cu vârsta sub un an a fost de 29 de cazuri, iar rata mortalității infantile a fost de 9‰.

Nupțialitate și divorțialitate. La oficiile de stare civilă din mediul rural din județul Neamț, în anul 2013 au fost oficiate 1465 căsătorii, cu 28 mai multe decât în anul precedent (+0,2%). În același an, numărul divorțurilor pronunțate în mediul rural nemțean prin hotărâri judecătorești definitive și conform Legii nr. 202/2010 a fost de 399 divorțuri, cu 16 mai puține decât în anul 2012.

În mediul rural din județul Neamț, numărul căsătoriilor a fost de 1.465 în anul 2013, ceea ce reprezintă 17,09% din numărul total de căsătorii înregistrat la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est.

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>Rata de nupțialitate</i>	7.0	6.6	5.5	5.9	3.5	4.6
<i>Rata de divorțialitate</i>	1.7	0.7	1.5	0.7	0.3	1.0

În comuna Săbăoani, în anul 2013 au fost oficiate 51 de căsătorii și au fost pronunțate 11 divorțuri. Comparativ cu anul precedent, numărul căsătoriilor a crescut cu 12, iar numărul divorțurilor a crescut cu 8.

În perioada 2008-2013, în comuna Săbăoani, rata de nupțialitate a scăzut, iar rata de divorțialitate a oscilat, înregistrând o creștere la nivelul anului 2013 comparativ cu anul 2012.

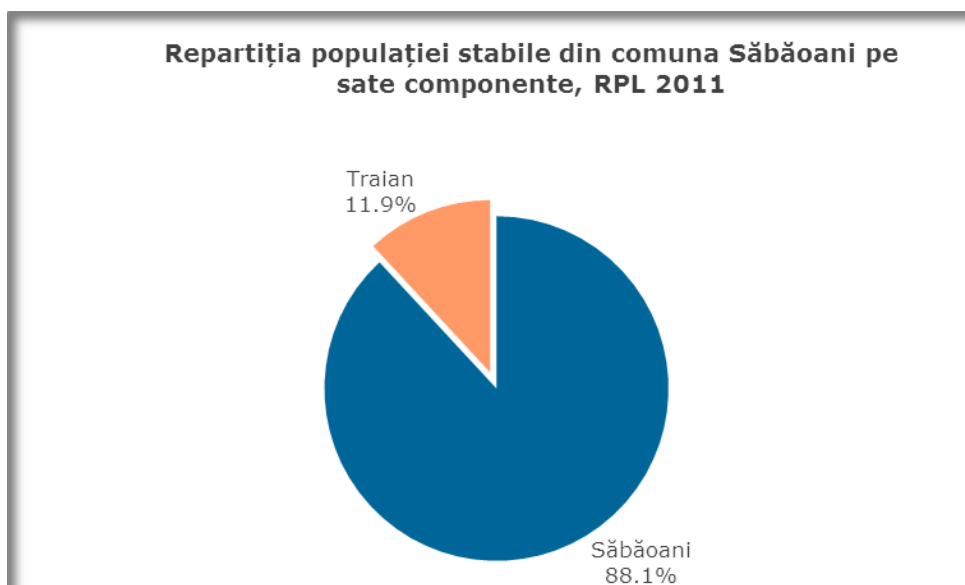
În anul 2013, în cadrul compartimentului de Secretariat din Primăria Săbăoani au fost eliberate 193 de certificate de stare civilă, au fost întocmite 72 de dosare de transcrieri acte stare civilă și au fost eliberate 59 Livrete de familie.

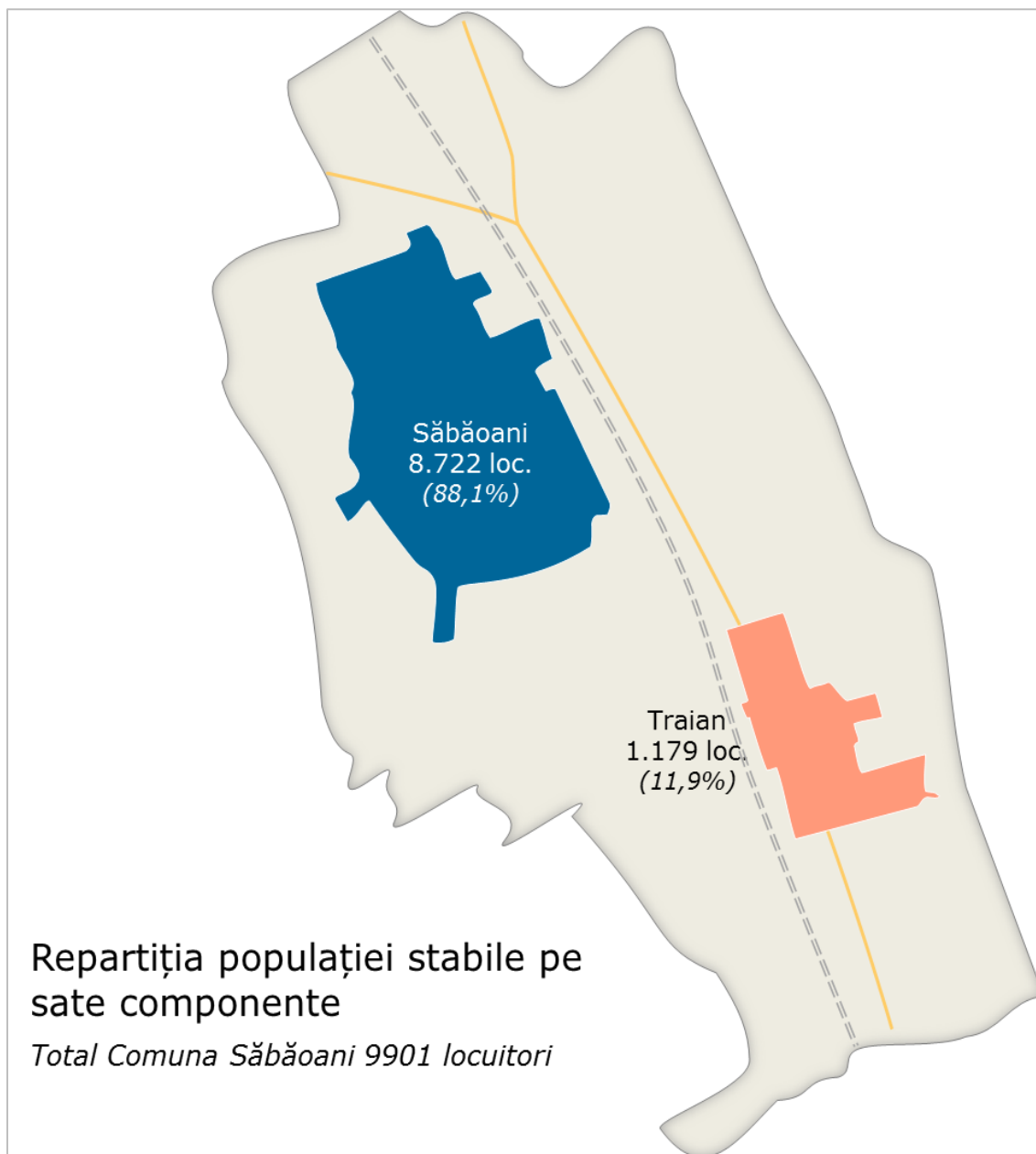
Capitolul 3. Forța de muncă

Populația activă și ocupată

La momentul Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, potrivit datelor prelucrate de Direcția Județeană de Statistică Neamț, populația stabilă a comunei Săbăoani era de 9.901 persoane, dintre care populație activă 3.888 persoane.

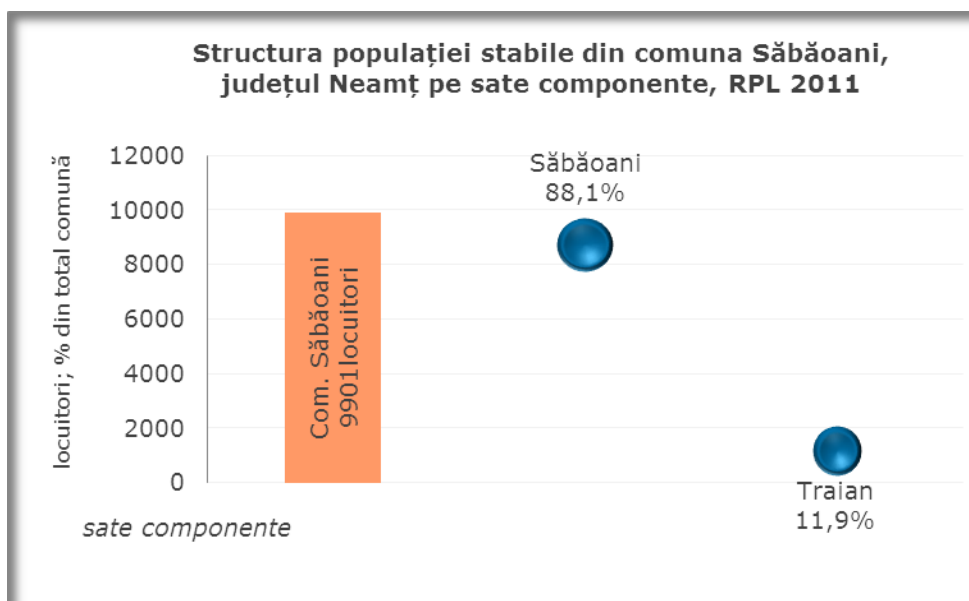
Din cei 9.901 locuitori stabili existenți la nivelul comunei Săbăoani, în anul 2011, peste 88,1% erau localizați în satul component Săbăoani și 11,9% în satul component Traian.

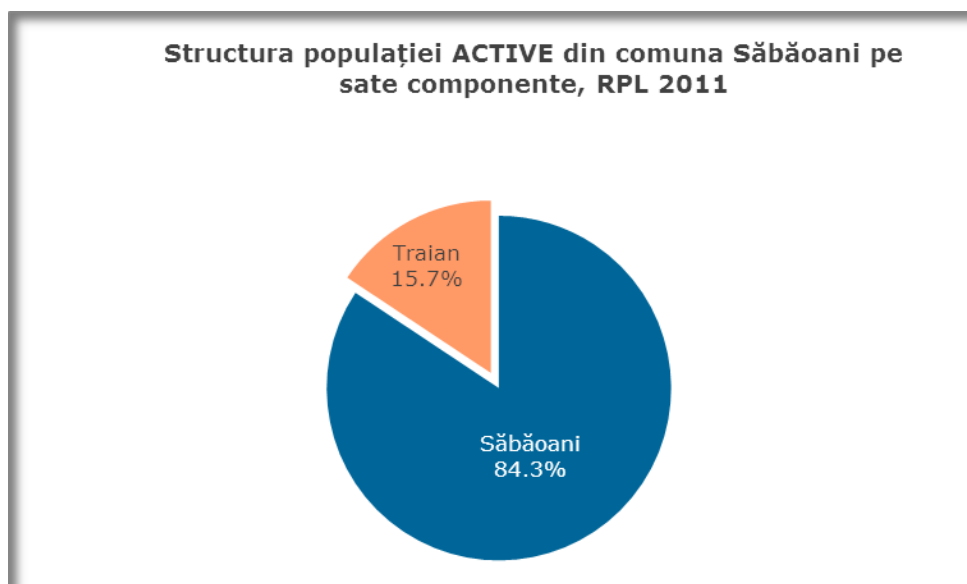
*Populația activă pe sate componente în comuna Săbăoani
la Recensământul Populației și al Locuințelor 2011*

Sate componente	Populația stabilă – TOTAL PERSOANE	Populația activă					
		Total		Ocupată		Șomeri	
		<i>pers.</i>	<i>total -pers.</i>	<i>rata de ocupare (% populația activă)</i>	<i>total - pers.</i>	<i>în căutarea unui alt loc de muncă (% din total șomeri)</i>	<i>în căutarea primului loc de muncă (% din total șomeri)</i>
comuna Săbăoani	9901	3888	3540	91.0%	348	40.8%	59.2%
Săbăoani	8722	3314	2985	90.1%	329	41.0%	59.0%
Traian	1179	574	555	96.7%	19	36.8%	63.2%

Din populația totală a comunei Săbăoani de 9901 locuitori, 3888 persoane sunt clasificate ca fiind active (ceea ce reprezintă 39,27 % din total populație).

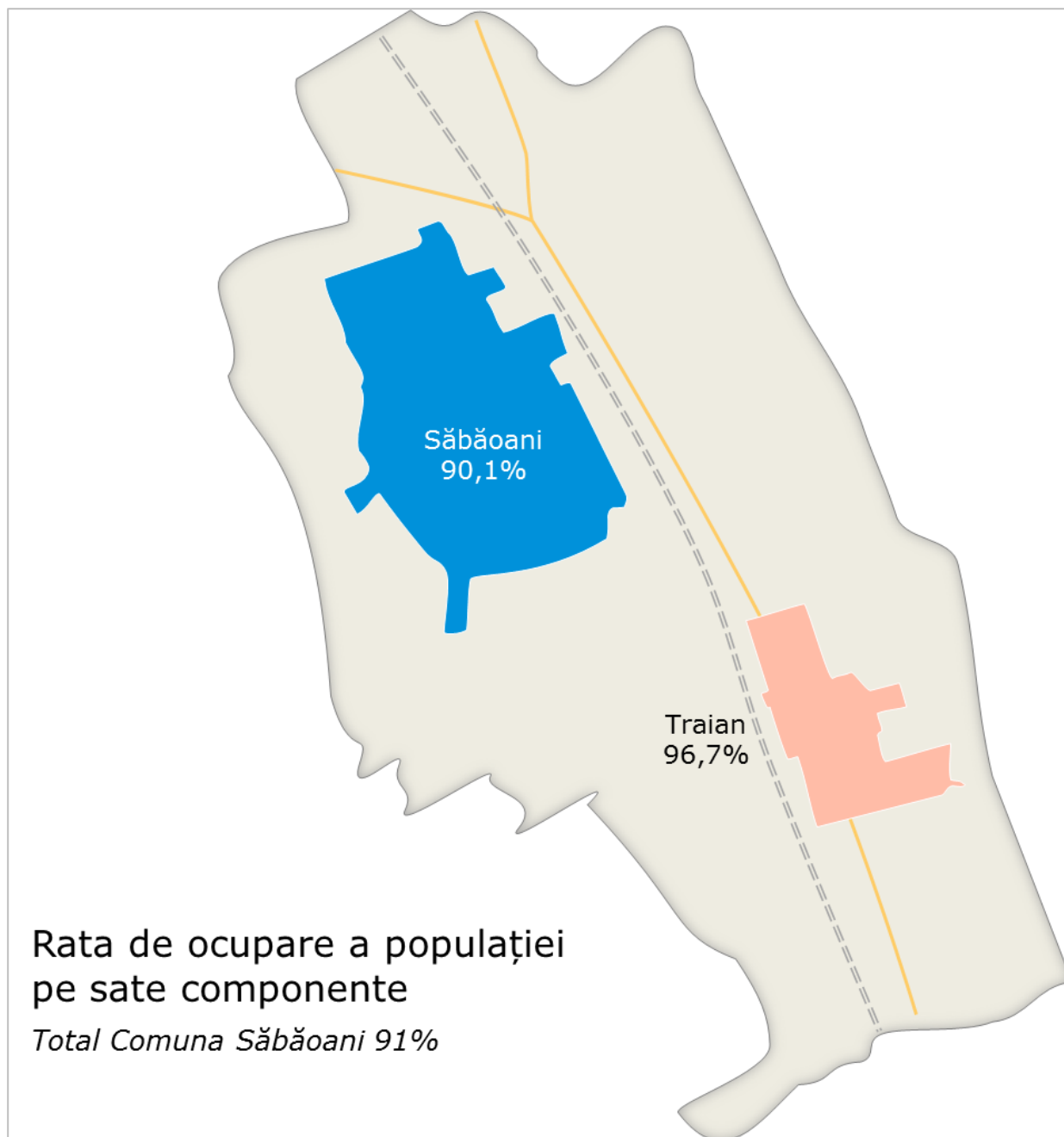
Din cele 3888 persoane active înregistrate per total, la nivelul comunei Săbăoani, 84,3% sunt din satul reședință de comună Săbăoani, iar 15,7% din satul Traian.

Pentru evidențierea statutului economic al comunei Săbăoani, la nivel local este necesară o analiză a ratei de ocupare¹.

Rata de ocupare la nivelul comunei Săbăoani, calculată pe baza datelor furnizate de rezultatele Recensământului din anul 2011, este de 91%, fiind superioară mediei naționale înregistrată în anul 2011 de 59,6%, dar și mediei regionale și județene: în anul 2011, la nivel regional rata de ocupare a fost de 49,7%, iar la nivel județean de 51,1%.

¹ Rata de ocupare a resurselor de muncă este raportul, exprimat procentual, dintre populația ocupată civilă și resursele de muncă (conform definiției oficiale INS)

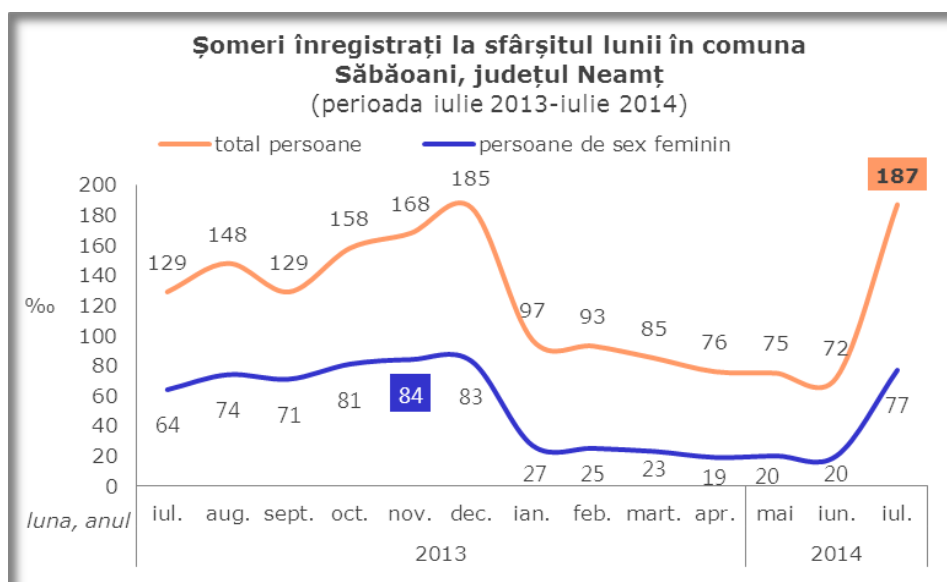

Cartograma cu privire la rata de ocupare pe sate componente evidențiază faptul că în satul Traian (cel mai mic din punct de vedere al efectivului demografic și al numărului de persoane active), rata de ocupare este de 96,7%. În satul-reședință Săbăoani, rata de ocupare este de 90,1%.

Șomeri și rata șomajului

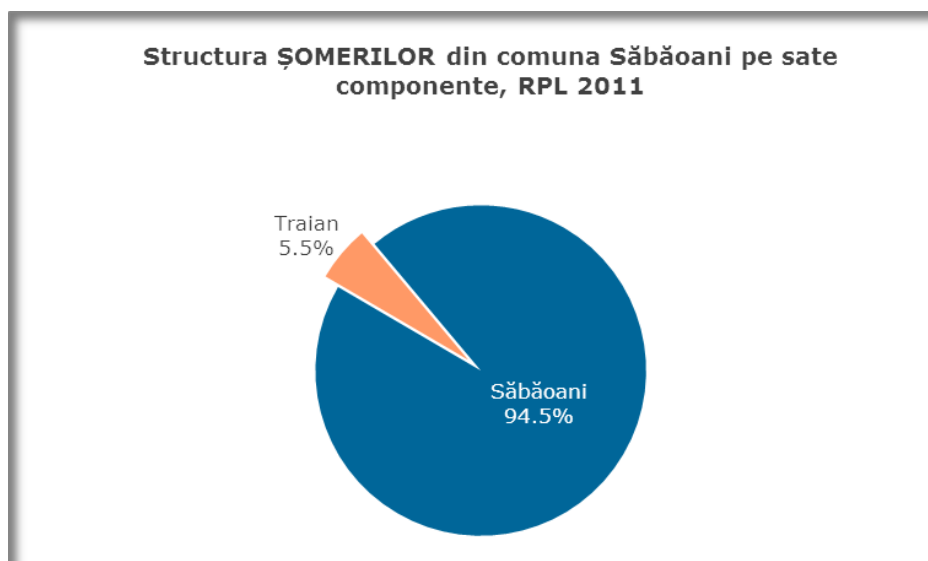
În perioada iulie 2013- iulie 2014, numărul total al șomerilor înregistrați în comuna Săbăoani a oscilat între un minimum de 72 șomeri (luna iunie 2014) și un maximum de 187 șomeri (luna iulie 2014).

În luna iulie 2014, numărul șomerilor înregistrați era de 187 persoane, dintre care 77 sunt persoane de sex feminin.

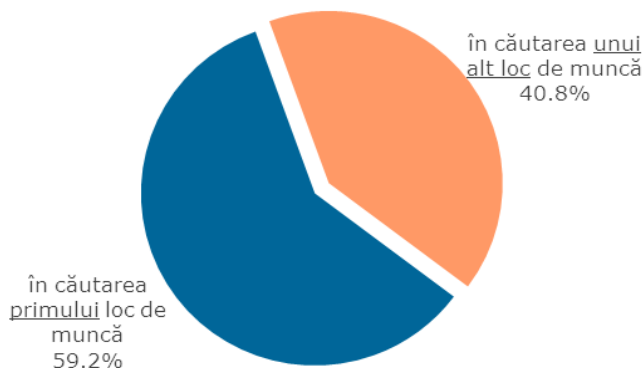
La momentul Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, potrivit datelor prelucrate de Direcția Județeană de Statistică Neamț, numărul șomerilor însuma 348 persoane, dintre care 94,5% (respectiv 329

persoane) sunt din satul Săbăoani și 5,5% (respectiv 19 persoane) din satul Traian.

Din cei 348 de șomeri existenți în comuna Săbăoani la RPL 2011, 59,2% sunt în căutarea primului loc de muncă, iar 40,8% sunt în căutarea unui alt loc de muncă.

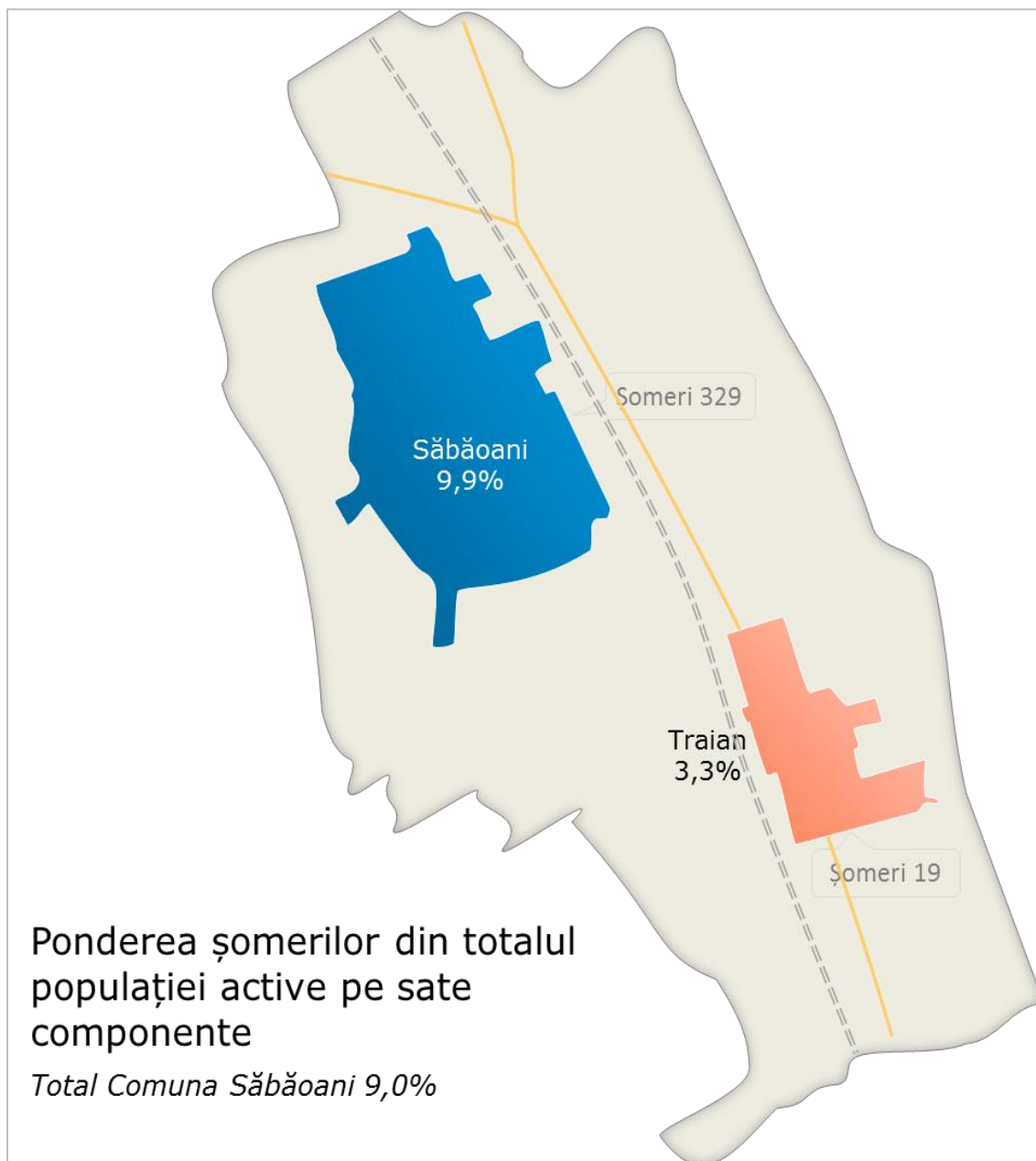
Structura ȘOMERILOR din comuna Săbăoani în funcție de statutul acestora vis-a-vis de locul de muncă (RPL 2011)

Ponderea șomerilor din totalul populației active, la nivelul teritoriului comunei Săbăoani era de 9% la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011.

În anul 2011, la nivel național rata șomajului a fost de 5,2% per total și de 4,9% la nivelul populației de sex feminin. La nivelul județului Neamț, rata șomajului a fost de 5,2% per total și de 4,8% în cazul populației de sex feminin.

În profil teritorial, satul Săbăoani înregistrează cea mai mare pondere a șomerilor în rândul populației active (9,9%), în timp ce în satul Traian ponderea șomerilor în rândul populației active era de 3,3%. Valoarea de 9,9% din satul Săbăoani este superioară mediei locale de 9%.

Salariați

În anul 2013, la nivel național, numărul mediu al salariaților era de 4.443.554 persoane, ceea ce reprezintă 20,89% din populația totală stabilă la data de 1 iulie. În Regiunea de Dezvoltare Nord-Est numărul mediu al salariaților se cifra la peste 497 mii persoane, iar în județul Neamț ponderea numărului mediu de salariați din totalul populației era de 13,31%.

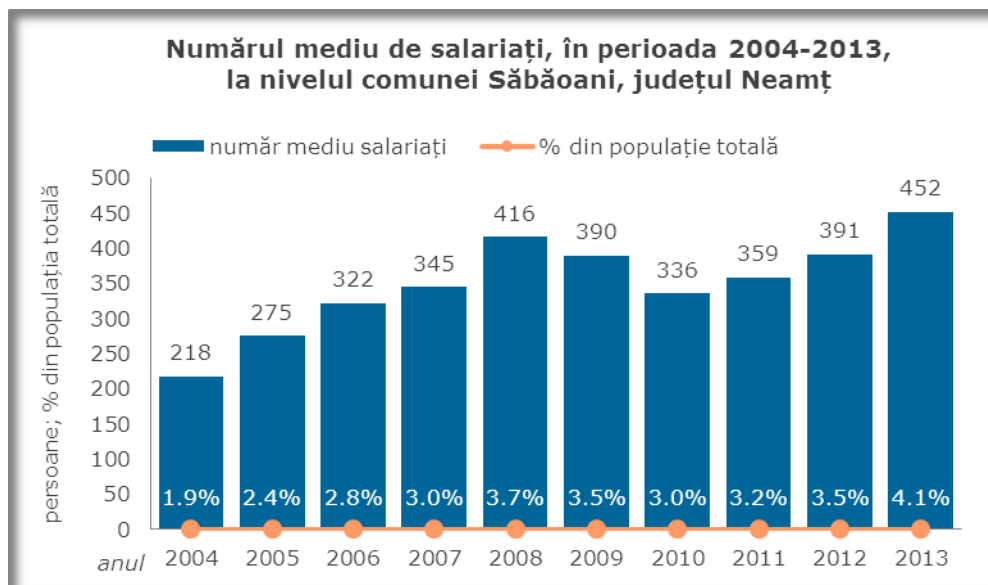
Numărul mediu al salariaților din comuna Săbăoani, în anul 2012, era de 391 persoane, fiind cu 79,4% mai mare decât numărul mediu de salariați înregistrat în urmă cu 9 ani de zile (anul 2004).

Comparativ cu ponderile înregistrate la nivel național, regional sau județean, în comuna Săbăoani, numărul mediu al salariaților reprezintă doar 4,1% din totalul populației stabile existente la 1 iulie 2013.

Evoluția numărului mediu al salariaților din comuna Săbăoani și la nivel național

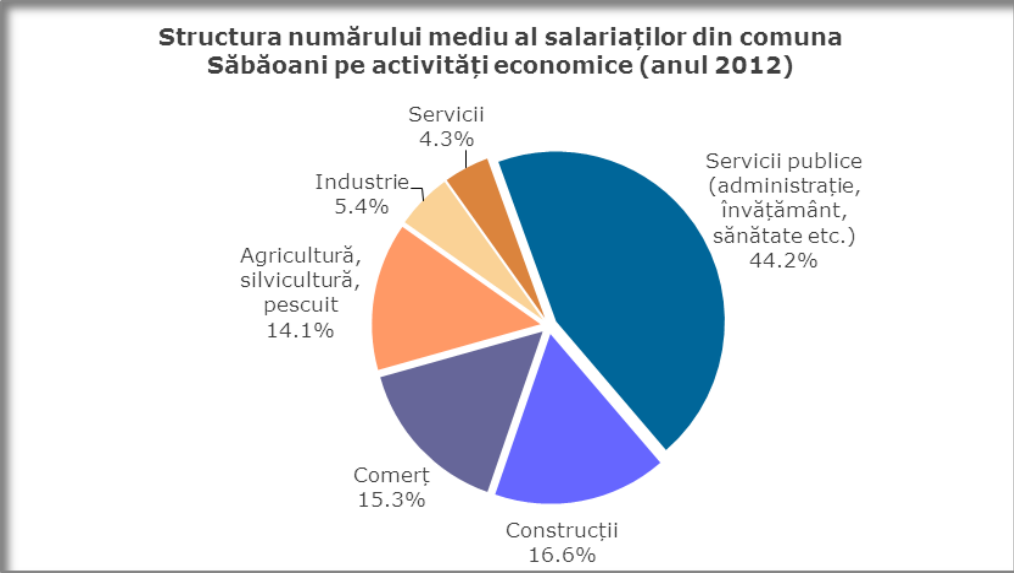
	2004	...	2008	2009	2010	2011	2012	2012/2004	
	persoane							persoane	%
România	4,468,837	...	5,046,317	4,774,263	4,376,044	4,348,739	4,442,865	-25,972	-0.6%
reg. Nord-Est	563,041	...	592,399	556,601	499,314	492,185	505,799	-57,242	-10.2%
jud. Neamț	87,208	...	86,530	81,943	73,579	73,301	74,004	-13,204	-15.1%
com. Săbăoani	218	...	416	390	336	359	391	173	79.4%

sursa datelor: INS, calcule proprii

Ținând cont de faptul că, în anul 2014, populația comunei Săbăoani cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani era de 4270 persoane, ponderea numărului mediu de salariați în cadrul grupului de persoane apte de muncă este de 10,59%.

44,2% dintre salariații comunei Săbăoani fac parte din sectorul public fiind angajați în învățământ, sănătate și asistență socială, administrație publică și apărare, etc., iar 16,6% sunt angajați în construcții. Ponderea angajaților din sectorul agricultură, silvicultură și pescuit este de 14,1%. În industrie lucrează 5,4% dintre salariații comunei Săbăoani, iar în domeniul serviciilor, ponderea este de 4,3%.

Numărul mediu al salariaților din comuna Săbăoani și județul Neamț

	comuna Săbăoani	județul Neamț	comuna Săbăoani	județul Neamț
	persoane		%	
Total	391	74,004	100.0%	100.0%
Agricultură, silvicultură, pescuit	55	2,903	14.1%	3.9%
Comerț	60	14,813	15.3%	20.0%
Construcții	65	5,661	16.6%	7.6%
Industrie	21	21,373	5.4%	28.9%
Servicii	17	10,519	4.3%	14.2%
Servicii publice (administrație, învățământ, sănătate etc.)	173	18,735	44.2%	25.3%

sursa datelor: INS, DJS Neamț, calcule proprii

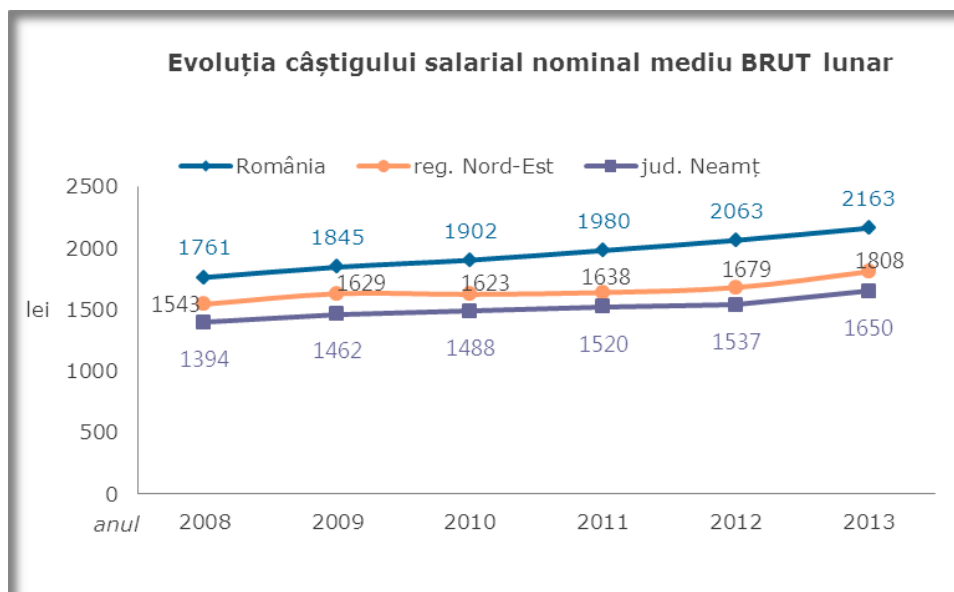
Analiza comparativă comuna Săbăoani – județul Neamț a numărului mediu al salariaților pe activități economice evidențiază diferențe semnificative pentru majoritatea sectoarelor.

15,3% dintre salariații din comuna Săbăoani sunt încadrați în sectorul comerțului, ponderea fiind apropiată de nivelul județean, de 20%. În județul Neamț, ponderea salariaților din domeniul agriculturii este de doar

3,9%, în timp ce la nivel local, ponderea este de 14,1%. La nivel local, ponderea salariaților din sectorul construcții este de 16,6%, în timp ce la nivel județean, ponderea este de doar 7,6%. La nivel local, ponderea salariaților din sectorul industriei este de doar 5,4%, în vreme ce, la nivel județean, ponderea este de 28,9%. Totodată, diferențe se înregistrează și în ceea ce privește serviciile (4,3% nivel local, 14,2% nivel județean) și serviciile publice (44,2% nivel local și 25,3% la nivel județean).

Câștigul salarial

În anul 2013, în județul Neamț, un salariat câștiga o sumă medie brută lunară de 1650 lei, fiind inferioară sumei câștigate la nivelul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est (1808 lei), și inferioară mediei naționale de 2163 lei.

Diferența procentuală între câștigul mediu brut lunar înregistrat la nivelul județului Neamț comparativ cu media regională este de -8,74% și comparativ cu media națională este de -23,72%. Astfel, salariul mediu

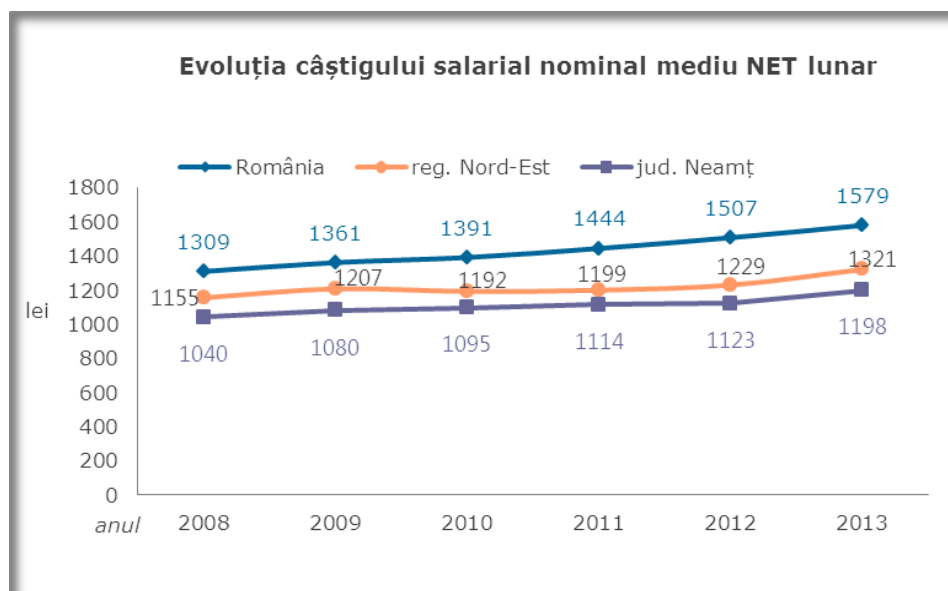
brut câștigat de un salariat localizat în județul Neamț reprezintă 91,26% din câștigul mediu brut la nivelul Regiunii Nord-Est și 76,28% din câștigul mediu brut la nivel național.

Evoluția câștigului nominal mediu brut și net în România

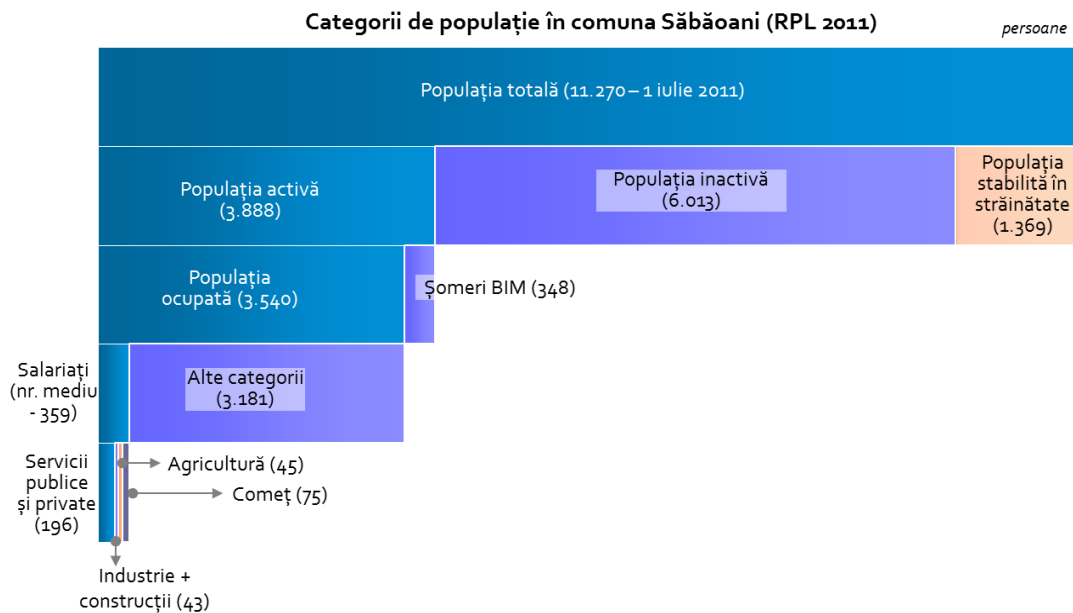
	Câștig salarial nominal mediu BRUT lunar				Câștig salarial nominal mediu NET lunar			
	2008	2013	2013/2008		2008	2013	2013/2008	
	lei	lei	lei	%	lei	lei	lei	%
România	1761	2163	402	22.8%	1309	1579	270	20.6%
Regiunea Nord-Est	1543	1808	265	17.2%	1155	1321	166	14.4%
Județul Neamț	1394	1650	256	18.4%	1040	1198	158	15.2%

sursa datelor: INS, calcule proprii

Angajații din județul Neamț au câștigat în anul 2013 un salariu nominal mediu net lunar de 1198 lei, fiind cu 158 lei (+15,2%) mai mare decât cel înregistrat în anul 2008. În perioada 2008-2013, la nivel național câștigul salarial nominal mediu net lunar a crescut cu 20,6% (+270 lei), iar la nivel regional cu doar 14,4% (+166 lei).

Cartograma "categorii de populație"

Capitolul 4. Economie

Conturi naționale

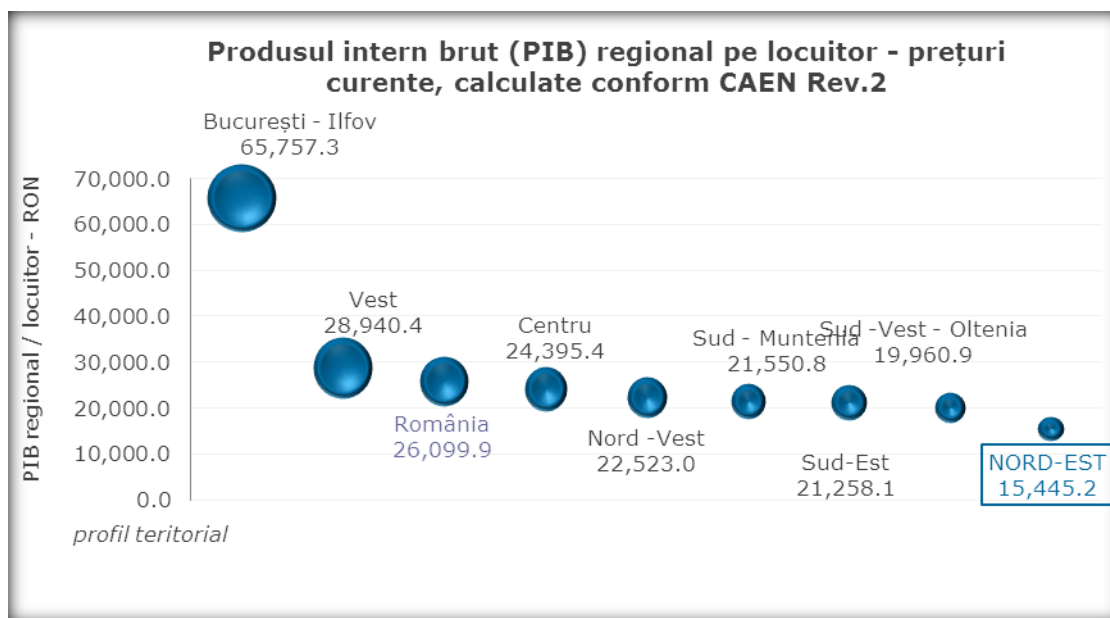
Produsul intern brut (PIB) regional pe locuitor - prețuri curente, în România la nivelul anului 2011, calculate conform CAEN Rev. 2 înregistra valoarea de 26,099.9 lei / locuitor, fiind inferior produsului intern brut pe locuitor înregistrat pentru Regiunea București-Ilfov (65,757.3 lei / locuitor).

Produsul intern brut (PIB) regional pe locuitor - prețuri curente

	2008	2009	2010	2011	2008/2011	
	ron / locuitor			ron / locuitor		
România	23,934.6	23,341.4	24,435.9	26,099.9	2,165.3	9.0%
Regiunea Nord -Vest	21,542.1	21,297.4	21,827.2	22,523.0	980.9	4.6%
Regiunea Centru	22,707.7	22,618.8	23,428.3	24,395.4	1,687.7	7.4%
Regiunea Nord - Est	14,794.5	14,649.3	15,014.8	15,445.2	650.7	4.4%
Regiunea Sud-Est	19,098.9	18,738.2	20,076.8	21,258.1	2,159.2	11.3%
Regiunea București - Ilfov	59,680.2	55,079.3	58,137.0	65,757.3	6,077.1	10.2%
Regiunea Sud - Muntenia	19,648.1	19,913.7	20,288.2	21,550.8	1,902.7	9.7%
Regiunea Sud -Vest - Oltenia	17,831.8	17,752.8	18,735.1	19,960.9	2,129.1	11.9%
Regiunea Vest	26,173.2	25,602.4	27,640.0	28,940.4	2,767.2	10.6%

sursa datelor: INS, calcule proprii

În Regiunea Nord-Est produsul intern brut / locuitor, în anul 2011, a înregistrat 15,445.2 lei, fiind mai mare cu 4.4% decât în anul 2008. Produsul intern brut al regiunii Nord-Est reprezintă doar 0.6 din media națională și o cincime din PIB regional București-Ilfov.

În anul 2014, potrivit datelor furnizate de Comisia Națională de Prognostic, la nivel regional PIB a crescut real cu 2,1%, în timp ce la nivelul județului Neamț, creșterea este de 2,2%.

*Evoluția principalilor indicatori economico – sociali pe județe, Regiunea Nord-Est în anul
2014*

	Total regiune	Bacău	Botoșani	Iași	Neamț	Suceava	Vaslui
<i>modificare procentuală față de anul precedent</i>							
Creștere reală a PIB	2.1	2.0	1.8	2.3	2.2	2.1	1.9
PIB/locuitor (euro)	4,384	4,967	3,513	5,748	3,684	4,150	2,985
Populația ocupată civilă medie	0.4	0.4	0.3	0.5	0.6	0.2	0.4
Numărul mediu de salariați	0.8	0.7	0.5	1.2	1.0	0.7	0.6
Rata șomajului înregistrat - %	5.7	6.1	4.2	4.7	4.6	5.1	10.2
Câștigul salarial mediu net lunar (lei / salariat)	1372	1333	1194	1582	1328	1305	1226
Câștigul salarial mediu net lunar	4.8	2.7	5.0	5.7	5.1	5.0	5.2

*sursa datelor: CNP, Proiecția principalilor indicatori economico – sociali în PROFIL
TERITORIAL până în 2017 (versiunea noiembrie 2013)*

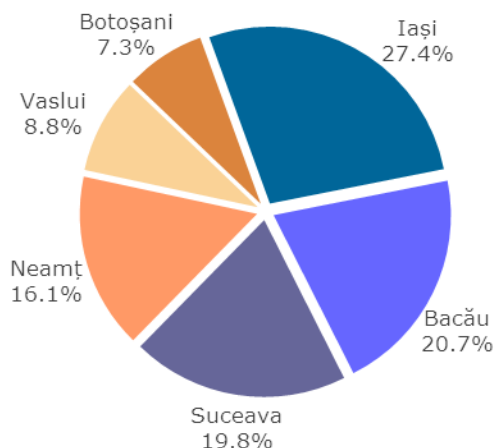
Din datele ce prezintă evoluția principalilor indicatori economico-sociali, în Regiunea Nord-Est, se remarcă faptul că în anul 2014, comparativ cu anul precedent, în profil teritorial, județul Iași a înregistrat cea mai bună evoluție a PIB-ului de 2,3%, cea mai slabă evoluție fiind înregistrată la nivelul județului Botoșani (1,8%).

Dintre județele regiunii Nord-Est, la nivelul județului Iași, în anul 2014 comparativ cu anul 2013, PIB/locuitor înregistrează cea mai mare valoare în cadrul regiunii Nord-Est – 5.748 euro / locuitor.

Mediul de afaceri

Numărul întreprinderilor active din România, în anul 2012, este de peste 472 mii unități, dintre care 50.298 unități sunt localizate în Regiunea de Dezvoltare Nord-Est (ceea ce reprezintă 10,7% din total). În profil regional, județul Neamț nu deține o poziție fruntașă ca număr de întreprinderi active existente (16,05%). Din anul 2008 până în anul 2012, la nivel județean, numărul întreprinderilor active a scăzut cu aproximativ o cincime (-20,6%).

Regiunea Nord-Est - repartitia pe județe a întreprinderilor active, în anul 2012

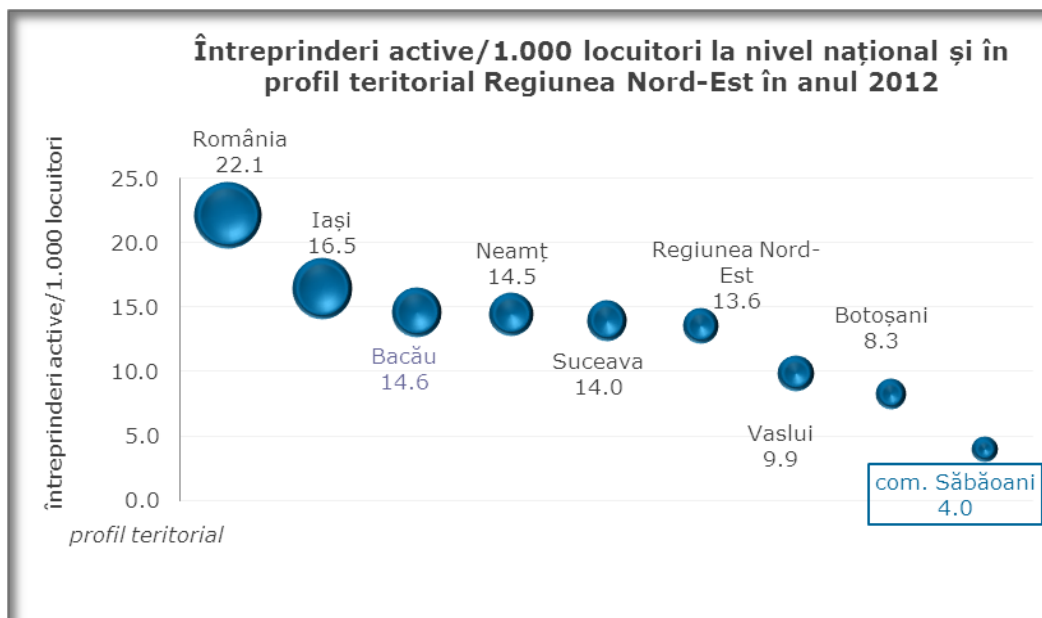

Evoluția numărului de întreprinderi active la nivel național și în profil teritorial Regiunea Nord-Est

	2008	2009	2010	2011	2012	2012/2008	
			<i>număr</i>			<i>număr</i>	<i>%</i>
România	554,967	541,696	491,805	452,010	472,187	-82,780	-14.9%
Regiunea Nord-Est	60,898	59,051	53,165	48,591	50,298	-10,600	-17.4%
Bacău	12,318	12,086	10,758	9,827	10,403	-1,915	-15.5%
Botoșani	4,523	4,323	3,923	3,492	3,668	-855	-18.9%
Iași	17,319	16,671	14,902	13,344	13,797	-3,522	-20.3%
Neamț	10,170	9,720	8,652	7,966	8,073	-2,097	-20.6%
Suceava	11,230	11,118	10,242	9,607	9,945	-1,285	-11.4%
Vaslui	5,338	5,133	4,688	4,355	4,412	-926	-17.3%

sursa datelor: INS, calcule proprii

În România, în anul 2012, la fiecare 1000 locuitori stabili revin 22.1 întreprinderi active. Comparativ cu valoarea regională, acest indicator ce arată bunăstarea economică locală este superior valorii (13.6 întreprinderi active/1000 locuitori din Regiunea Nord-Est).

În comuna Săbăoani, conform datele Ministerului Finanțelor, numărul firmelor existente în anul 2012 era de 67 unități. Numărul unităților la 1000 locuitori este de 4, valoarea acestui indicator fiind de 5,52 ori mai mică decât media națională, de 3,4 ori mai mică decât media regională și de 3,62 ori mai mică decât media județeană.

Rata de activitate a firmelor din comuna Săbăoani este de 67,2%, conform informațiilor Ministerului Finanțelor. În anul 2012, cifra de afaceri medie a unei firme active din punct de vedere economic din comuna Săbăoani a fost de peste 993 mii lei, iar numărul mediu de angajați a fost de 4,6 angajați / unitate.

Productivitatea muncii la nivelul comunei Săbăoani este de peste 213 mii lei / angajat. Numărul total de angajați din comuna Săbăoani în cadrul unităților economice este 209 persoane.

Indicatori economici la nivelul teritoriului comunei Săbăoani

	u.m.	2012
număr firme - total, din care	nr.	67
<i>active economic</i>	nr.	45
cifra de afaceri a firmelor active economic	mii lei	44,725,025
număr angajați din cadrul firmelor active economic	număr	209
rata de activitate a firmelor	%	67.2%
productivitatea muncii	lei (CA) / angajat	213,995.3
cifra de afaceri medie / firmă activă	lei / firmă activă	993,889.4
nr. mediu de angajați / firmă activă	nr. angajați / firmă activă	4.6

sursa datelor: Ministerul Finanțelor, calcule proprii

Potrivit oficialităților locale, în comuna Săbăoani, principalele activități specific zonei sunt:

- › Creșterea animalelor
- › Cultivarea terenurilor agricole
- › Prelucrarea lemnului
- › Morărit și panificație
- › Comerț cu amănuntul

Potrivit oficialităților locale, în comuna Săbăoani, principalele activități economice sunt:

- › Zootehnie
- › Culture de camp
- › Prelucrarea lemnului
- › Comerț
- › Agricultură
- › Mica industrie

Agricultură

Suprafața totală a comunei Săbăoani este de 3337 ha, dintre care suprafața agricolă cuprinde 3012 ha, ceea ce reprezintă 90,3% din suprafața totală.

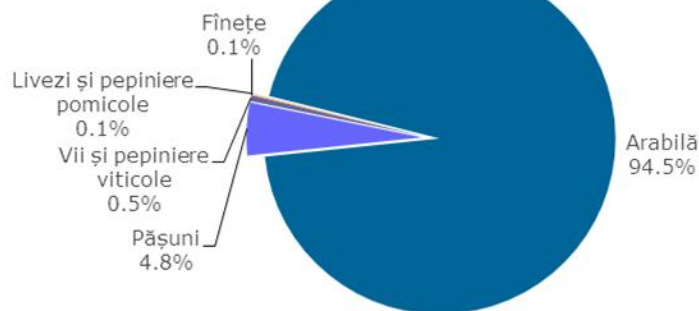
Suprafața teritoriului comunei Săbăoani pe moduri de folosință în anul 2013

Mod de folosință	ha	%
TOTAL	3337	100.0%
Agricolă - total, din care:	3012	90.3%
Arabilă	2845	94.5%
Pășuni	146	4.8%
Fânețe	3	0.1%
Vii și pepiniere viticole	16	0.5%
Livezi și pepiniere pomicele	2	0.1%
Terenuri neagricole – total, din care:	325	9.7%
Păduri și altă vegetație forestieră	3	0.9%
Ocupată cu ape, bălți	24	7.4%
Ocupată cu construcții	210	64.6%
Căi de comunicații și căi ferate	83	25.5%
Terenuri degradate și neproductive	5	1.5%

sursa datelor: Direcția Județeană de Statistică Neamț, calcule proprii

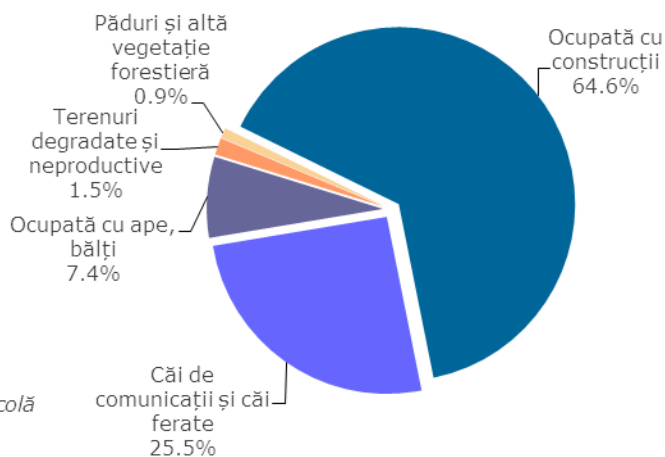
Din cele 3012 ha de teren agricol, 94,5% este suprafață agricolă arabilă (2845 ha), 4,8% este suprafață reprezentată de pășuni (146 ha), 0,5% sunt suprafețe acoperite cu vii și pepiniere viticole (16 ha), 0,1% sunt fânețe (3 ha) și 2 ha sunt acoperite cu livezi și pepiniere pomicele.

**Repartiția suprafeței AGRICOLE de la nivelul comunei
Săbăoani pe moduri de folosință (anul 2013)**

suprafață agricolă
totală: 3012 ha

**Repartiția suprafeței NEAGRICOLE de la nivelul comunei
Săbăoani pe moduri de folosință (anul 2013)**

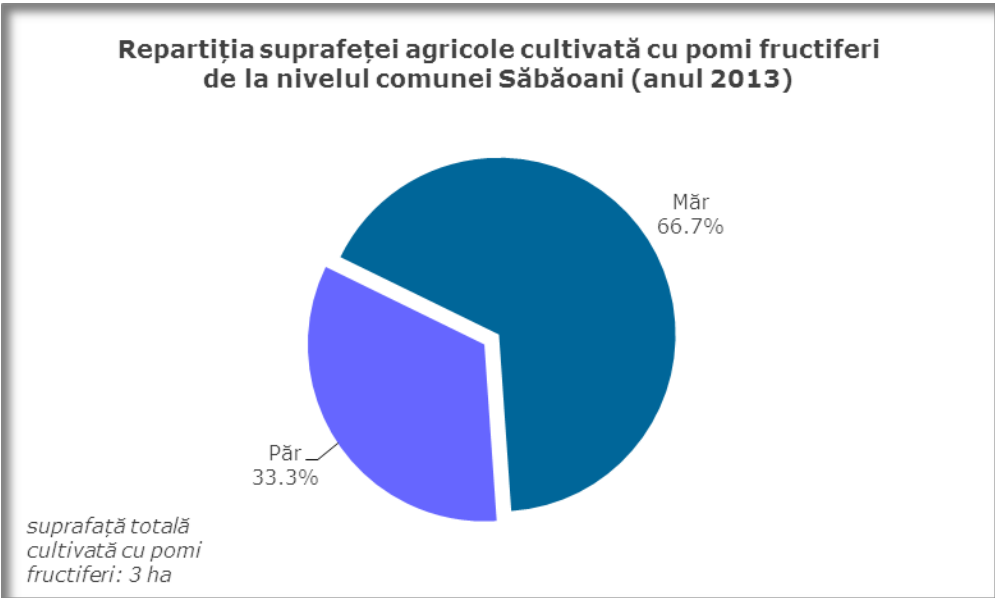

suprafață neagră
totală: 325 ha

64,6% din suprafața totală a terenurilor neagricole este reprezentată de terenuri ocupate cu construcții. Ponderea terenurilor degradate neproductive este de 1,5% (5 ha).

Activitatea agricolă în comuna Săbăoani

Livezi și pepiniere agricole. Conform datelor de la Registrul Agricol – din cadrul Primăriei Săbăoani la nivel local, în anul 2013, suprafața acoperită cu livezi și pepiniere pomicele este de 3 ha, fiind reprezentată de măr și păr. Suprafața cultivată cu măr și păr a rămas constantă în perioada 2010-2013.

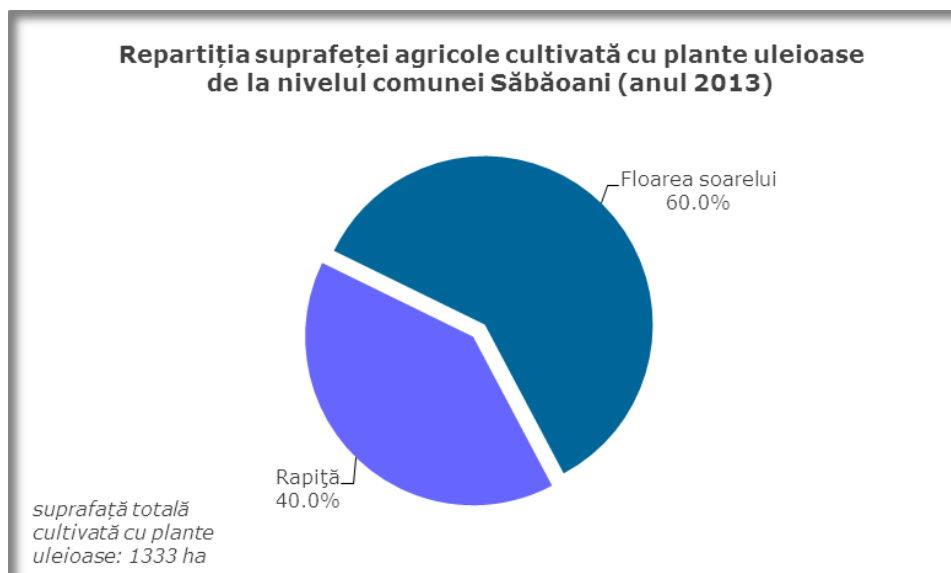

Suprafața livezilor și pepinierele pomicele de la nivelul teritoriului comunei Săbăoani

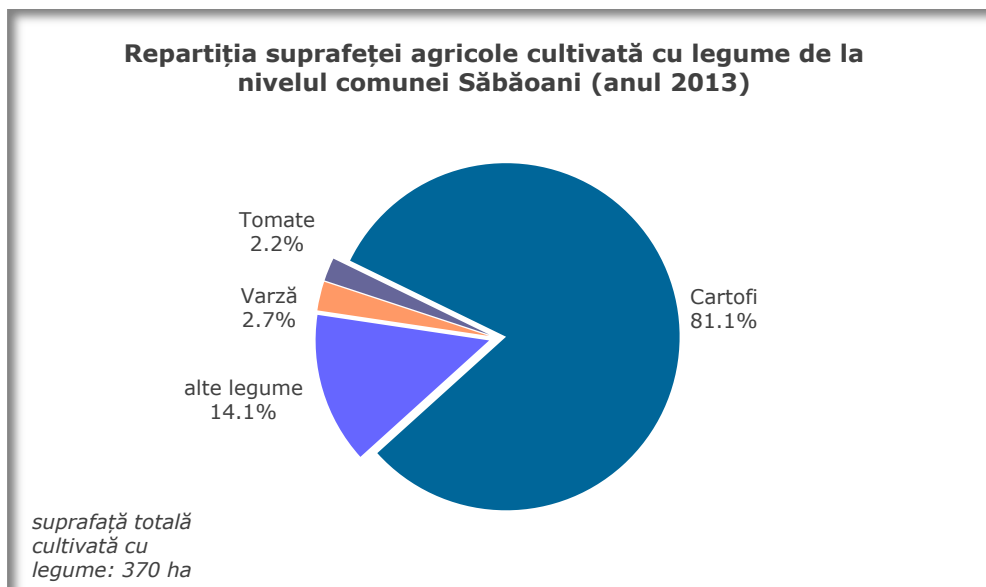
Culturi	Suprafața agricolă cultivată (ha)	Suprafața agricolă cultivată (ha)	Suprafața agricolă cultivată (ha)	Suprafața agricolă cultivată (ha)
	2010	2011	2012	2013
Livezi:	3	3	3	3
Măr	2	2	2	2
Păr	1	1	1	1

sursa datelor: Primăria Comunei Săbăoani

Plante uleioase. Suprafața totală cultivată cu plante uleioase, la nivelul comunei Săbăoani în anul 2013 este de 200 ha fiind de 4 ori mai mare (+150 ha) decât suprafața înregistrată în anul 2010. În anul 2013, 80 ha erau cultivate cu rapiță și 120 ha cu floarea soarelui.

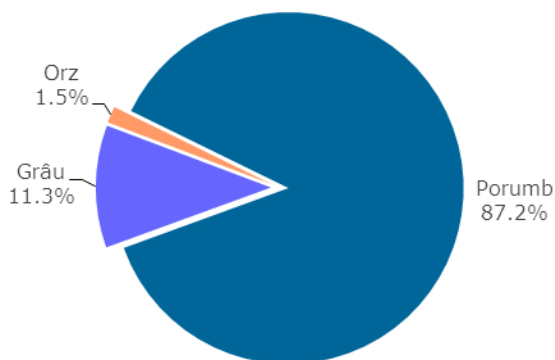
Legumicultură. Suprafața totală de teren agricol acoperită cu plantele legumicole este de 370 ha, dintre care 81,1% (300 ha) sunt cultivate cu cartofi. Comparativ cu anul 2010, suprafața cultivată cu legume a crescut cu 70 ha (+23,3%).

Suprafața ce reprezintă 14,1% din suprafața totală, respectiv categoria *alte legume* este constituită din: usturoi, morcovi, pătrunjel, păstăi, ardei, castraveți, vinete, conopidă, mazăre.

Cereale. Conform datelor de la Registrul Agricol din cadrul Primăriei comunei Săbăoani, suprafața cultivată cu cereale este de 1333 ha, din care 1163 ha (87,2%) sunt cultivate cu porumb.

Repartiția suprafeței agricole cultivate cu cereale de la nivelul comunei Săbăoani (anul 2013)

suprafață totală
cultivată cu
cereale: 1333 ha

Suprafața terenului agricol cultivat cu cereale de la nivelul teritoriului comunei Săbăoani

	2010	2011	2012	2013	2013/2010	
	ha				ha	%
Total, din care:	1500	1400	1200	1333	-167	-11.1%
Porumb	1200	1100	900	1163	-37	-3.1%
Grâu	250	300	300	150	-100	-40.0%
Orz	50	-	-	20	-30	-60.0%

sursa datelor: Primăria comunei Săbăoani

Pe parcursul ultimilor 4 ani, suprafața cultivată cu cereale a scăzut cu 167 ha (-11,1%).

Viță de vie. În ceea ce privește suprafața de teren agricol cultivată cu viță de vie, la nivel local, în anul 2013, suprafața acoperită cu vii este de 16 ha, suprafață constantă din anul 2010.

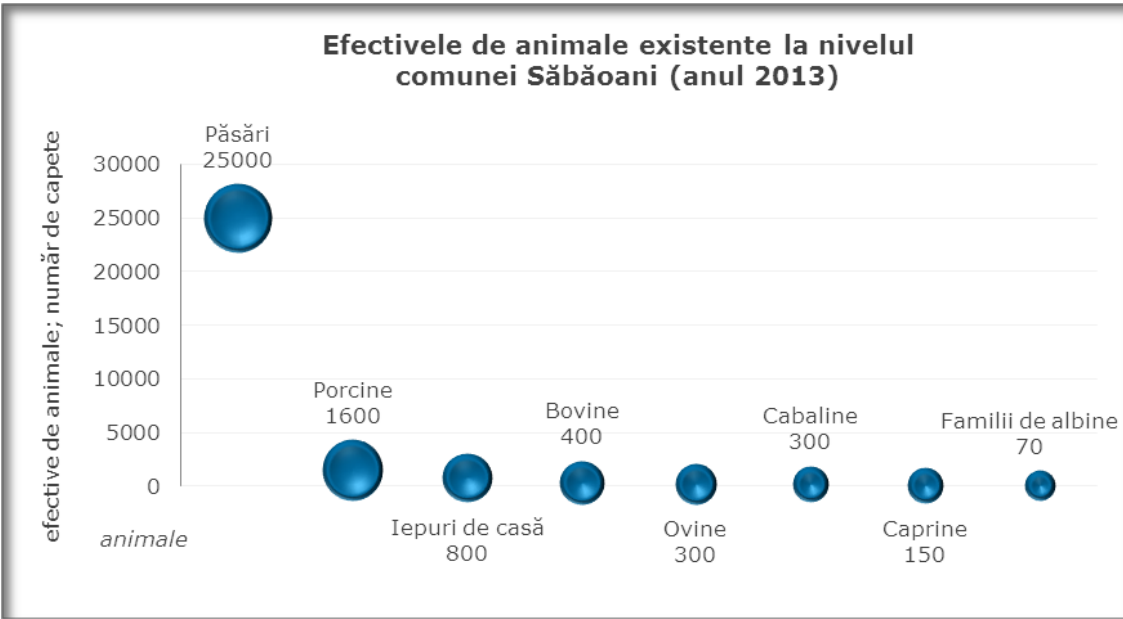
Creșterea animalelor. La nivelul teritoriului comunei Săbăoani, există un efectiv bogat de animale: în anul 2013 la nivel local, erau înregistrate

peste 25000 păsări, 1600 de porcine, 800 de iepuri și peste 300 de cabaline și ovine.

Efectivele de animale existente la nivelul comunei Săbăoani

Animale	Număr capete animale				Evoluție 2013/2010	
	2010	2011	2012	2013		
	număr				număr	%
Bovine	600	450	400	400	-200	-33,3%
Ovine	500	380	350	300	-200	-40,0%
Caprine	50	90	100	150	100	200%
Cabaline	350	320	300	300	-50	-14,3%
Porcine	2400	1500	1100	1600	-800	-33,3%
Păsări	27000	23000	23000	25000	-2000	-7,4%
Familii de albine	100	90	70	70	-30	-30,0%
Iepuri de casă	1200	900	500	800	-400	-33,3%

sursa datelor: Primăria Comunei Săbăoani

În ceea ce privește efectivul de animale, în anul 2013 comparativ cu anul 2010, la nivelul comunei Săbăoani se remarcă scăderi, în cadrul tuturor categoriilor, cele mai semnificative reduceri fiind înregistrate de efectivele de ovine (-200 de capete, respectiv -40%), efectivele de bovine (-200 de capete, respectiv -33,3%) și porcine (-800 de capete, respectiv -33,3%).

În cadrul Primăriei Săbăoani funcționează biroul Registru Agricol. În anul 2013, activitatea acestui birou a presupus:

- › Pregătirea documentelor pentru 60 de Titluri de proprietate
- › Eliberarea a 11 Carnete de producător
- › Eliberarea unui număr de 1550 adeverințe ce conțin date din Registrul agricol
- › Eliberarea a 105 adeverințe în vederea obținerii de subvenții APIA
- › Eliberare adeverințe necesare în realizarea dosarelor pentru obținere de fonduri europene, pentru rechizite școlare, ajutor de încălzire, ajutor social, etc.

Silvicultură

Conform Direcției Județene de Statistică Neamț, la nivel local, în prezent, există 3 ha de pădure. Suprafața acoperită cu păduri și altă vegetație forestieră de pe raza comunei Săbăoani este în totalitate proprietate de stat.

Turism

În comuna Săbăoani există resurse turistice de interes național², ce pot duce la dezvoltarea unuia sau mai multor tipuri de activități turistice.

În comuna Săbăoani există două situri arheologice, la punctele numite "La Bisericuță" și "La Islaz", unde se găsesc vestigii din neolitic.

² Conform Ordonanței de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național, Secțiunea a VIII-a Zone cu resurse turistice, publicată în Monitorul Oficial 781 din 21 noiembrie 2008.

Totodată, perioada dacică și romană sunt atestate prin descoperirile din situl arheologic de la Săbăoani, punct "La Islaz".

Un potențial obiectiv turistic de pe raza comunei este reprezentat de ruinele bisericii catolice din Săbăoani.

Comuna Săbăoani este o zonă ce deține resurse turistice cu concentrare mare, turismul fiind o activitate economică prioritară.

Muzeul Diecezan al Catolicilor din Moldova

Muzeul Diecezan al Catolicilor din Moldova³, situat în comuna Săbăoani, a fost inaugurat în septembrie 2002 și oferă vizitatorilor o lecție importantă de istorie pentru trecutul catolicilor din Moldova. Expoziția muzeului cuprinde piese rezultate ca urmare a descoperirilor arheologice, a studiilor etnografice, istorice, antropologice și filologice.

Muzeul funcționează în vechiul complex monahal din Săbăoani, confiscat de statul comunist și retrocedat apoi bisericii în anul 1990. Clădirea a fost restructurată, s-au amenajat spațiile interioare și s-au colectat din satele catolice o gamă cât mai diversificată de obiecte reprezentative ale patrimoniului cultural catolic din Moldova. Muzeul cuprinde 8 încăperi de mărimi diferite în care s-au repartizat obiectele pe domenii: arheologic, etnografic, istoric și liturgic.

În prima sală, la secția de arheologie sunt expuse obiecte de ceramică, obiecte de fier, obiecte de podoabă și obiecte de cult datând de la jumătatea sec al XIV până în sec. al XVII-lea, care au fost descoperite în zona Bacăului, Sucevei și Valea Siretului. În sala de etnografie sunt prezentate ocupațiile de bază ale catolicilor: agricultura, creșterea animalelor și exploatarea lemnului, fiindu-le astfel confirmată identitatea

³ sursa informațiilor: <http://www.viziteazaneamt.ro>

românească a catolicilor din Moldova. Totodată, sunt prezentate și cele 2 ocupații tradiționale ale acestora, și anume: pescuitul și olăritul.

În sala de istorie sunt expuse copii ale diferitelor documente și fotografii vechi care atestă prezența activă a bisericii catolice în Moldova. În cea de-a patra sală, la secția liturghie sunt prezentate obiecte personale ale unor personalități ale Bisericii locale, cum ar fi: registre de botez sau de administrație, portrete, sigilii, haine, cărți sau obiecte de cult.

În comuna Săbăoani există următoarele **lăcașe de cult** ce au și potențial turistic, putând fi abordate ca **obiective turistice**:

- › **Biserica Romano-Catolică „Sfântul Mihai Arhanghelul”** (veche de peste 100 de ani) – din satul Săbăoani
- › **Biserica Romano-Catolică „Regina Sfântului Rozariu”** din satul Săbăoani
- › **Biserica Romano-Catolică „Sfinții Apostoli Petru și Paul”** din satul Traian
- › **Biserica Ortodoxă „Sfântul Ilie Tesviteanul”** (veche de peste 100 de ani) – din satul Traian

Biserica „Sfântul Mihai Arhanghelul”⁴

Este una dintre cele mai reprezentative biserici din zona Moldovei.

Comunitatea catolică din Săbăoani este menționată pentru prima oară în anul 1599, în relatarea episcopului Bernadino Quirini. Existența satului este menționată în anul 1639 de misionarul apostolic Bandinus.

O veche tradiție nescrisă, susține că bunica lui Alexandru cel Bun, principesa Moldovei, Margareta Mușata (soția lui Ștefan I Mușat), a construit mai multe biserici la: Cotnari, Bacău, Baia și Săbăoani. Pe teritoriul pe care se află comuna Săbăoani au fost construite două biserici.

⁴ sursa informațiilor: <http://www.parohiacatolicasabaoani.ro>

Mutarea satului Săbăoani de pe vechea vatră, de la Berindești, este menționată și de raportul anonim care vorbește despre starea bisericilor catolice din Moldova, din anul 1745. Existența bisericii vechi este dovedită și prin cercetările arheologice inițiate de Episcopia de Iași. Printre descoperirile făcute se numără: trei cruci (despre care se crede că ar marca locul în care s-a aflat biserica vechii așezări), și importante vestigii, precum: bordeie feudale, un ostensor, un mic tezaur feudal (42 de monede). Acestea sunt mărturii ale existenței a două biserici suprapuse: una mai recentă cu pavaj de piatră de râu și alta mai veche, ce prezenta pavaj din cărămidă arsă. Descoperirea acestor biserici demonstrează faptul că începuturile prezenței catolicilor în acest teritoriu datează dinainte de descălecatul lui Dragoș și întemeierea satului feudal Moldova (în 1359).

Actuala Biserică din Săbăoani se remarcă atât prin mărimea dimensiunilor, cât și prin stilul clasic, roman. Este caracterizată prin armonia arhitecturală și o execuție tehnică de excepție. Dimensiunile ei sunt: lungime 53,7 m, lățime 22,7 m și înălțime 15 m. A fost construită pe parcursul a trei ani de zile, între 1894 și 1902. Este ctitorită de pr. Cojetan Liverotti (1840-1902), din partea de moștenire primită de la familia sa din Italia, la care se adaugă contribuția în bani și muncă a credincioșilor. Acesta a murit imediat după încheierea lucrărilor și a fost înmormântat în biserică.

Biserica este amplasată în partea de est a satului, în mijlocul unui vechi cimitir. Lângă cimitir se află vechea biserică. De la acestea a mai rămas ca mărturie doar o cruce foarte mare din piatră. La această cruce, în diferite perioade ale anului, credincioșii din comună înalță rugăciuni pentru strămoși.

Altarul principal al Bisericii este realizat din marmură de diferite culori. Biserica prezintă 5 statui, considerate opere de artă. Statuile sunt lucrările în lemn ale sculptorului italian Ferdinand Stufelsser, și reprezintă: Inima lui Isus și patru îngeri aflați în adorație.

Pictura din prezbiter a fost executată între anii: 1959-1963, de către pictorii: A. Bucătaru, I. Mărtinaș și I. Iacobescu. Patronii bisericii, Sfinții Arhangheli: Mihail, Rafael și Gabriel, sunt reprezentați în tablouri diferite. Bolta este pictată cu scena încoronării Preasfintei Fecioare Maria.

Biserica dispune de o orgă mare, Gebruder Rieger, cu 26 de registre, două claviaturi și pedalier. Despre aceasta se spune că ar fi donația personală a Regelui Carol I al României. Acesta, vizitând regiunea cu ocazia unor manevre militare executate în părțile orașului Roman, ajunge în satul Săbăoani. Tot cu ajutorul regelui Carol I, au fost aduse patru clopote mari din Italia, pentru care nu au fost percepute taxe vamale. Donatorul a dorit ca această informație să nu fie făcută publică, întrucât nu a dorit să provoace conflicte între culte. Conform Cronicii de la Săbăoani, scrisă de Petre Sescu în 1898, regele Carol I a participat la sfințirea bisericii din Săbăoani, construită de părintele Liverotti.

Biserica reprezintă un simbol pentru comunitate. Vechea casă parohială din Săbăoani a fost construită de pr. Leopold Rossi, în anul 1862. Casa a necesitat lucrări de renovare, realizate în anii 1926-1930. Până în vara anului 1944, în vechea casă parohială, a funcționat tipografia „Serafica”, care tipărea revista populară „Viața”, precum și multe alte cărți. Revista a fost concepută preoții Grațian Carpați-Săsăreanu și Iosif Tălmăcel, la 14 aprilie 1913, sub formă de "Buletin al Parohiei catolice-Săbăoani". Inițial, revista a avut caracter local, după Primul Război Mondial devenind o publicație căutată de către catolicii din regiunea Moldova.

În vechea casă parohială a funcționat până la reforma din anul 1948, Noviciatul Ordinului franciscan din Moldova. În anul 1948, casa a fost naționalizată. În prezent, a revenit în proprietatea Bisericii.

Biserica „Regina Sfântului Rozariu”⁵

⁵ sursa informațiilor: <http://www.biserici.org>

Lucrările la biserica „Regina Sfântului Rozariu” încep în data de 10 septembrie 2003. Pe 27 noiembrie același an (2003), s-au finalizat lucrările la turnarea temeliei și ridicarea zidurilor până la înălțimea de 2 m. În perioada 1 martie 2004 - 7 noiembrie 2004, s-au zidit pereții, s-a pus acoperișul și s-au început lucrările la cele trei turnuri. În perioada 28 martie 2005 - decembrie 2005 s-au realizat următoarele lucrări: s-au ridicat turnurile, s-au tencuit zidurile și s-a pus instalația de încălzire. Din martie 2006 și până în octombrie 2006: a fost împodobită biserica cu obiecte de cult absolut necesare și s-a amenajat curtea.

Biserica este sfințită în data de 7 octombrie 2006, timp în care este consacrat și altarul. Are o lungime de 60 m, 28 m lățime în crucieră și 22 m în navată, înălțimea de 16 m în interior și 20 m în exterior; turnul principal are o înălțime de 50 m, iar celelalte două laterale sunt de 30 m.

Biserica „Sf. Apostoli Petru și Paul”⁶

Lucrările la biserică au început după multe cereri înaintate către Ministerul Cultelor de către preotul Grațian Carpati, paroh de Săbăoani între anii 1905 și 1919. În anul 1913 (16 noiembrie 1913, Arhivele Naționale), Primăria comunei Săbăoani a eliberat un certificat în vederea construirii bisericii catolice pe terenul satului Traian. Spațiul prevăzut inițial pentru biserica catolică a fost ocupat de biserica ortodoxă. În acest document se menționa faptul că biserica a primit 5 ha de pământ la câmp, o suprafață de 2500 m² din vatra satului pentru construirea bisericii și 4320 m² destinați cimitirului.

Catolicii erau priviți cu suspiciune de către autoritățile civile. Parohii filiale din Traian au fost preoții franciscani de la Săbăoani, membrii ai Provinciei Fraților Minori Conventuali din Moldova, Sf. Iosif până în anul 1948 (când sunt arestați de comuniști).

⁶ sursa informațiilor: <http://www.traian.cnet.ro>

Treptat, cerințele comunității au crescut, făcându-se demersuri pentru a avea un cimitir propriu, o casă filială și ulterior, o biserică filială. La 22 ianuarie 1906, părintele Grațian Carpati primește aprobare din partea episcopiei pentru a-i înmormânta pe credincioșii din filiala Traian în cimitirul acelei localități (Arhiva Națională, Direcția Județului Neamț).

În aprilie 1906, locuitorii din Traian primesc aprobare pentru realizarea prohodului pentru morți în cadrul parohiei. Un alt pas important îl constituie aprobarea primită pentru construirea bisericii din Traian, din 6 aprilie 1909. În acest document este specificat faptul că Biserica din Traian va fi clădită din piatră și cărămizi, va fi destul de mare încât să cuprindă cel puțin 500 de persoane. De altfel, biserica se va zidi conform cu toate prescripțiile bisericești, va avea lângă altar un prezbiter, închis și despărțit de restul bisericii.

Cheltuielile au fost suportate atât de credincioșii din satul Traian, precum și de cei din satul Săbăoani. Pentru construirea bisericii, un credincios din Săbăoani, Andrei Adam Eva, a dăruit 10 prăjini de pământ. La 26 februarie 1916, s-a obținut suma de 2000 lei pentru construcția bisericii, bani proveniți de la Ministerul Cultelor.

Finalizarea lucrărilor la biserică se va realiza în anul 1920. În 1986, încep lucrările de renovare ale bisericii, noua biserică fiind terminată în anul 2001.

Preoții care au slujit în această biserică sunt:

- › Pr. Grațian Carpati-Săsăreanu (care a luptat pentru construirea bisericii)
- › Pr. Anton Bișoc, franciscan
- › Pr. Alois Herciu, franciscan
- › Pr. Iosif Duman
- › Pr. Iacob Iosif

- › Pr. Francisc Simon
- › Pr. Iosif Chelaru
- › Pr. Mihai Agiurgioaie
- › Pr. Ioan Pârțac (1965-1972) - în timpul căruia, în 1968 filiala Traian va fi declarată parohie diecezană cu patronii Sfinții Petru și Paul
- › Pr. Eugen Blăjuț (1968-1972) – primul paroh al comunității Traian
- › Pr. paroh Pascal Dumitru, franciscan
- › Pr. paroh Anton Farțade, franciscan
- › Pr. Enășoiaie Ieronim, preot diecezan (promoția 1983) – a început lucrările de renovare a bisericii
- › Pr. Petru Solomon, preot diecezan (promoția 1979), actualul preot paroh, a continuat lucrările de renovare.

Lucrările de renovare continuă, biserica urmează a fi sfințită în viitorul apropiat.

Biserica Ortodoxă „Sfântul Ilie Tesviteanul”

Această biserică ortodoxă este construită în stilul arhitectonic tradițional moldovenesc. Arhitectul care a contribuit la realizarea bisericii este N. C. Mihăilescu.

Biserica a fost înălțată în timpul regelui Carol I. A fost dotată cu cele necesare cultului de către administrația Casei Bisericii, ministru al Cultelor și Instrucțiunii fiind Spiru Haret. Construcția bisericii a fost finalizată în anul 1909. Este sfințită pe 13 octombrie 1913, de P. S. Gherasim Safirin, Episcopul Romanului. Parohia din satul Traian are ca preot paroh, din luna mai 2011, pe preotul Răzvan Lăcătuș.

⁷ sursa informațiilor: <http://www.biserici.org>

Capitolul 5. Dezvoltare rurală. Infrastructură de locuințe și utilități

Infrastructură de transport și accesibilitate

Comuna Săbăoani este traversată de șoseaua națională DN2, care leagă Romanul de Suceava, de DJ 207 și E85. Pe teritoriul comunei Săbăoani trece și calea ferată Roman-Suceava, fiind deservită de stația Săbăoani.

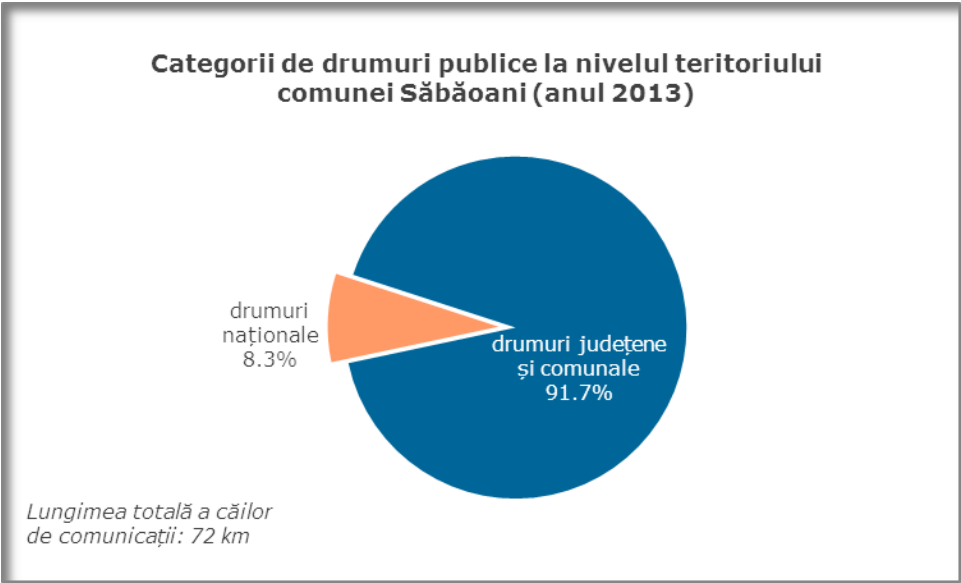
Pe teritoriul țării noastre, E85 pornește de la granița cu Ucraina, parcurge Suceava, apoi intră în comuna Săbăoani.

E583 pornește din drumul european E85 din dreptul satului Săbăoani (comuna Săbăoani), traversează comuna Răchiteni și coincide cu DN28 până la Iași, apoi DN24 până la punctul vamal Sculeni, Iași.

Alte căi de comunicație de pe teritoriul comunei Săbăoani:

- › șoseaua județeană Roman – Săbăoani
- › drumuri comunale de importanță locală

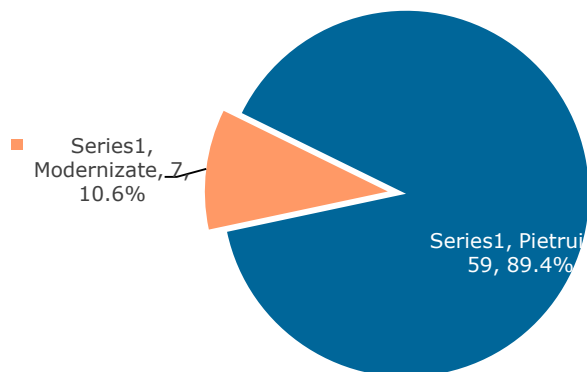
Lungimea totală a căilor de comunicații existente la nivelul comunei Săbăoani este de 72 de km, dintre care 6 km drumuri naționale (8,3%) și 66 km drumuri județene și comunale (91,7%).

Ponderea drumurilor locale modernizate este 10,6%, iar cea a drumurilor pietruite, de 89,4%.

Categorii de drumuri publice	Tipuri de acoperământ	Anul 2013	
		<i>km</i>	<i>% din total</i>
Total, din care:	Total	72	100.0%
Naționale	Total	6	8.3%
Județene și comunale	Total, din care:	66	91.7%
-	Modernizate	7	10.6%
-	Cu îmbrăcăminți ușoare rutiere	0	0.0%
-	Pietruite	59	89.4%
-	De pământ	0	0.0%

Situația drumurilor județene și comunale de pe raza comunei Săbăoani pe tipuri de acoperământ (anul 2013)

Lungimea totală drumurilor județene și comunale: 66 km

Populația comunei Săbăoani beneficiază de facilități de transport public local prin curse regulate și trasee prestabilite. Locuitorii comunei au acces facil spre orașul Roman, prin existența rutei Săbăoani-Roman și retur.

Infrastructură de utilități publice

Apă potabilă în sistem centralizat. În anul 2013, în mediul rural din județul Neamț, 60,25% dintre comune, dețineau rețea de distribuție a apei (47 de comune dintr-un total de 78 structuri), în timp ce în mediul rural românesc, ponderea comunelor ce dețin rețea centralizată de distribuție a apei depășește valoarea de 70%.

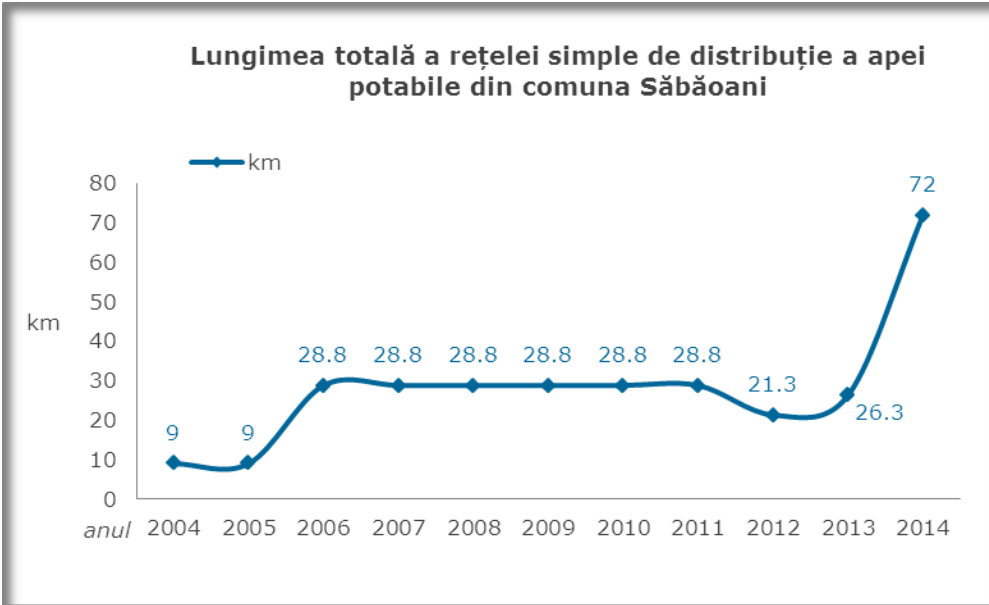
În 2013, lungimea rețelei de distribuție a apei din comuna Săbăoani era de 26,3 km, reprezentând, în anul 2013, 3,08% din lungimea totală

înregistrată la nivelul mediului rural nemțean. În prezent, aceasta măsoară 72 de km lungime.

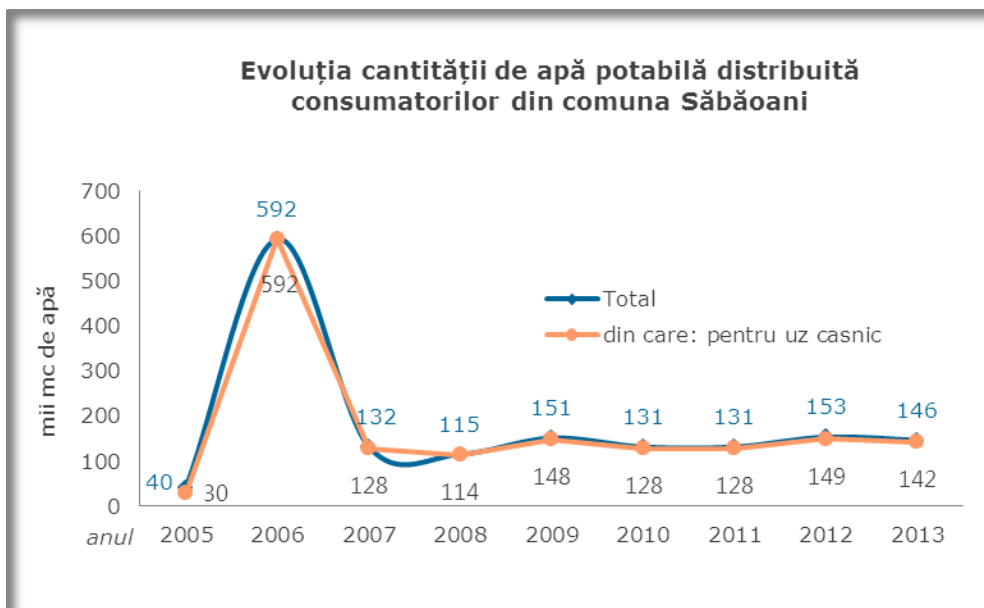
Lungimea rețelei de alimentare cu apă

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013/2007	
	km							km	%
Jud. Neamț, total	1,116.4	1,139.7	1,169.9	1,189.7	1,208.5	1,260.8	1,312.2	195.8	17.5%
Jud. Neamț, mediul rural	692.9	712.1	734.5	737.1	755.9	802.0	853.4	160.5	23.2%
comuna Săbăoani	28.8	28.8	28.8	28.8	28.8	21.3	26.3	-2.5	-8.7%
com. Săbăoani – % lungime m. rural	4.2%	4.0%	3.9%	3.9%	3.8%	2.7%	3.1%	-	-

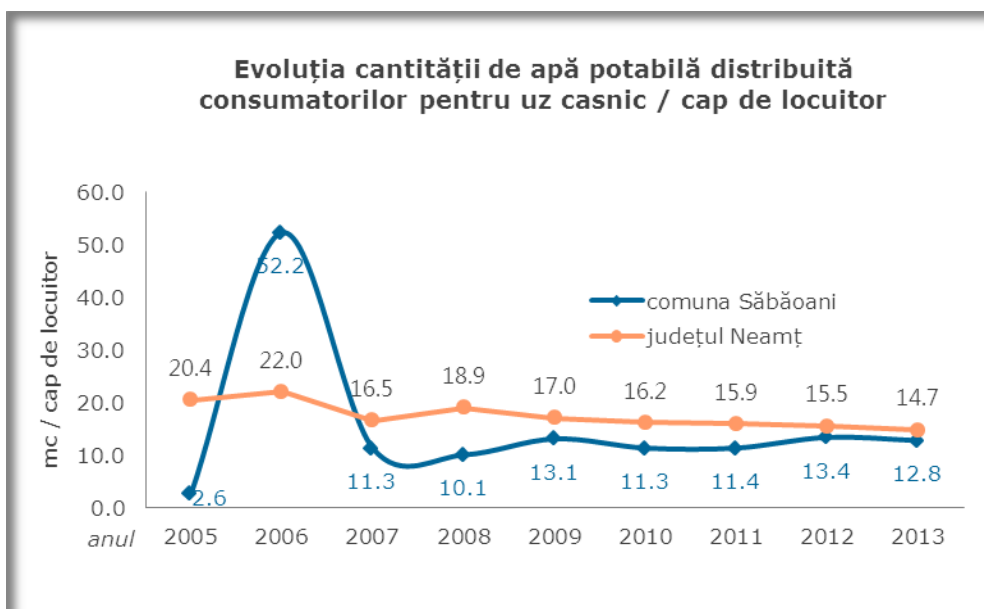
sursa datelor: INS București, DJS Neamț, calcule proprii

Cantitatea de apă potabilă distribuită locuitorilor din comuna Săbăoani, în anul 2013, cumulează 146 mii mc, din care 142 mii mc sunt pentru uz casnic (97,3%). Cantitatea de apă potabilă distribuită la nivelul comunei Săbăoani, în anul 2013, reprezintă 1,37% din cantitatea totală distribuită în județul Neamț.

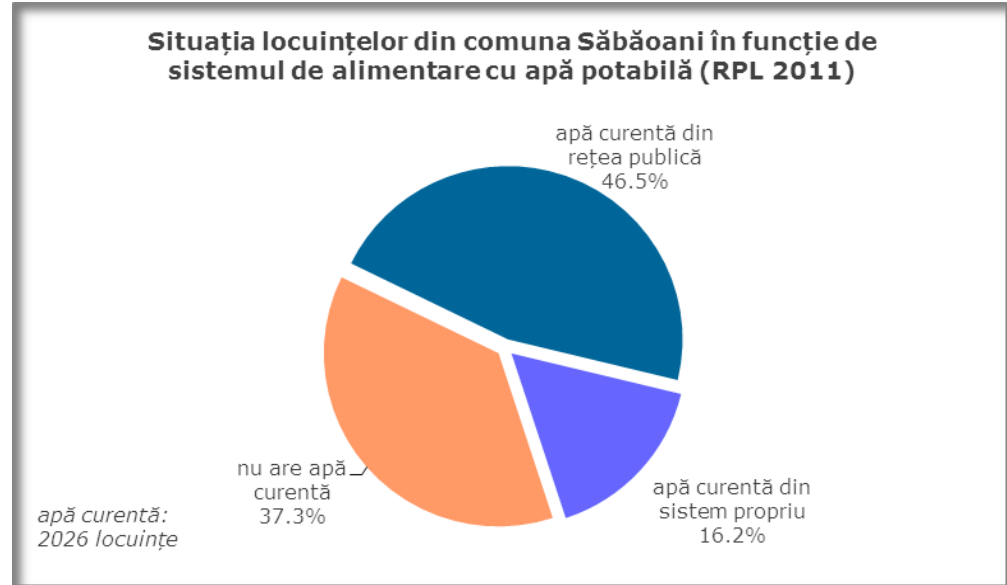

În anul 2013, în comuna Săbăoani, au fost distribuiți 12,8 mc de apă uz casnic/cap de locuitor, în timp ce la nivel județean, pentru fiecare locuitor, au fost distribuiți 14,7 mc de apă uz casnic/cap de locuitor.

Conform datelor prelucrate de DJS Neamț pentru Recensământul Populației și Locuințelor, în comuna Săbăoani, în anul 2011 existau 3066 gospodării și 3229 locuințe.

Din cele 3229 locuințe existente, 46,5% dețin sisteme de alimentare cu apă potabilă din rețeaua publică și 16,2% dețin sisteme de alimentare cu apă potabilă din sistem propriu. Astfel, gradul de dotare al locuințelor din Săbăoani cu un sistem de alimentare cu apă (public și propriu) este de 59,1% din totalul locuințelor din comună.

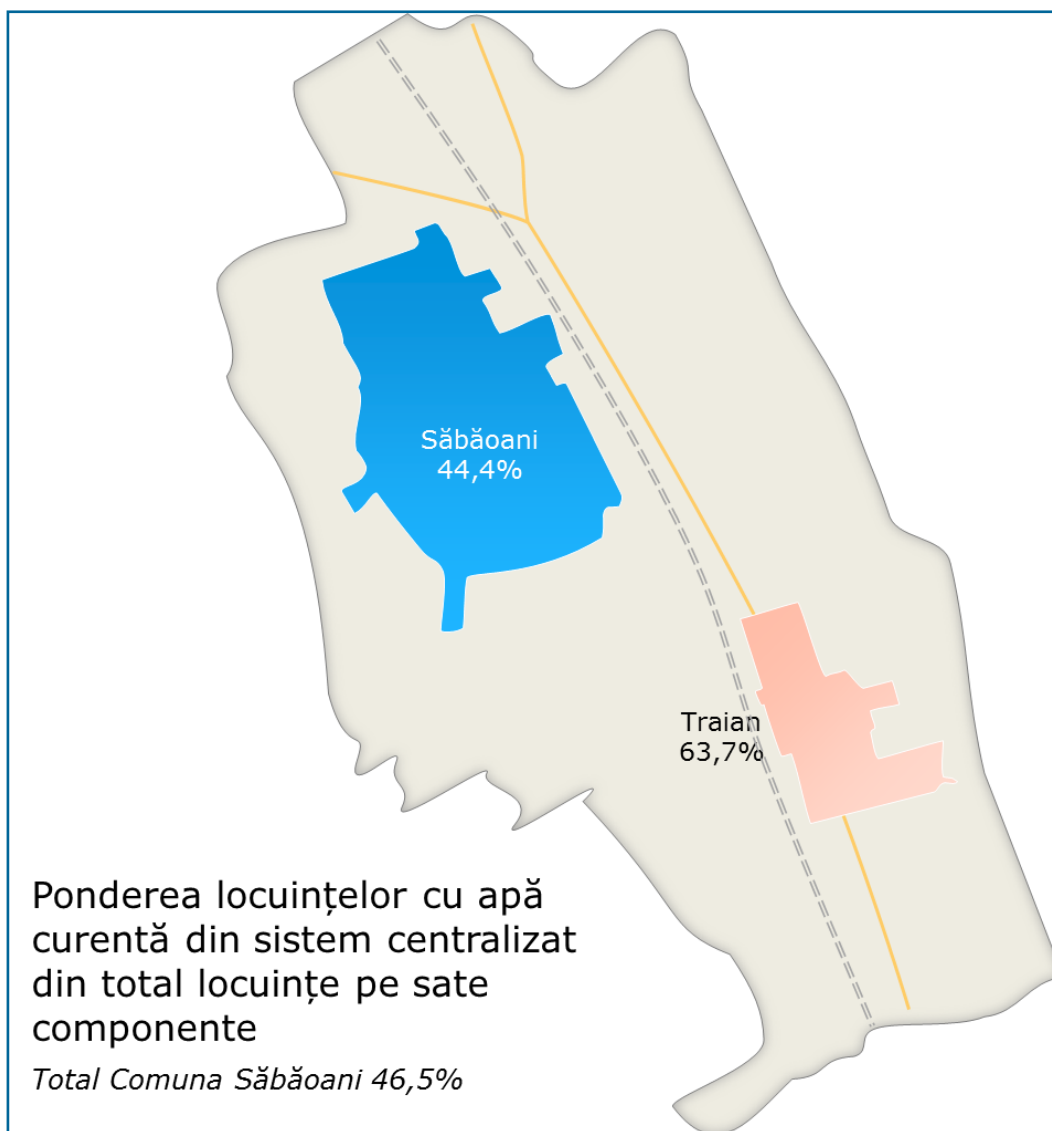

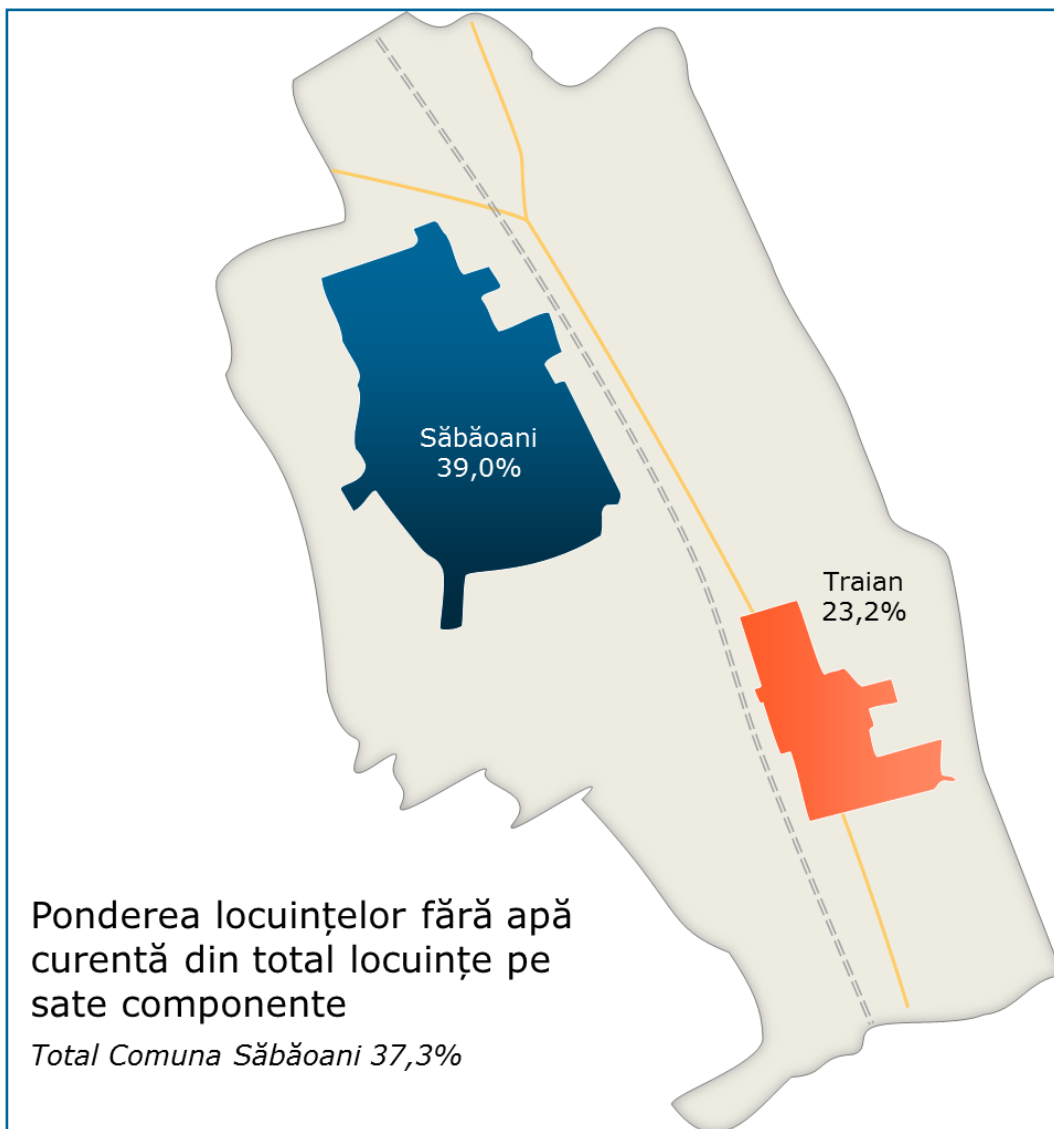
Situația locuințelor din comuna Săbăoani pe sate componente după dotarea cu sistem de alimentare cu apă

Sate componente	Total locuințe	cu apă curentă					nu are apă curentă	
		total, din care:	din rețea publică	din sistem propriu				
		locuințe	locuințe	locuințe	%	locuințe	%	locuințe
Comuna Săbăoani - total, din care:	3229	2026	1503	46.5%	523	16.2 %	1203	37.3%

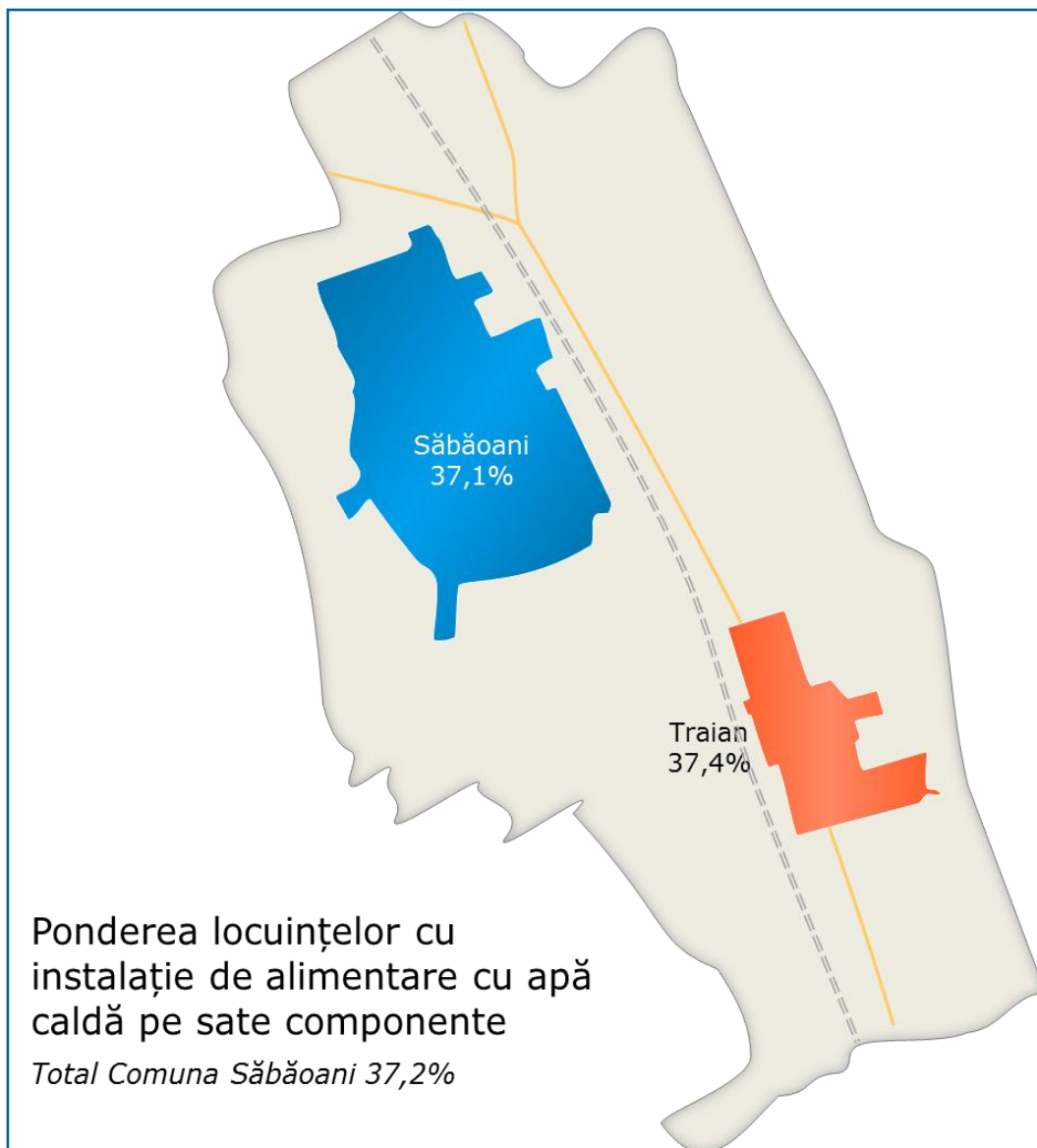
Săbăoani	2863	1745	1270	44.4%	475	16.6 %	1118	39.0%
Traian	366	281	233	63.7%	48	13.1 %	85	23.2%

sursa: DJS Neamț (RPL 2011)

În comuna Săbăoani din cele 3229 locuințe, 1201 locuințe au instalație de alimentare cu apă caldă (37,2%).

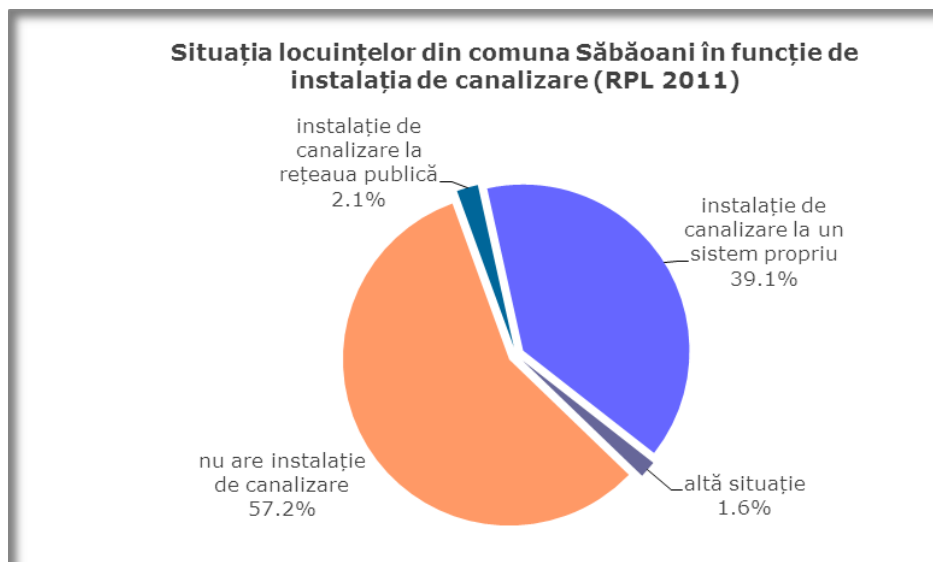
Rețeaua de canalizare

În mediul rural românesc, ponderea comunelor ce dețin canalizare publică este de 23,5%, fiind inferioară mediei înregistrată în Regiunea Nord-Est (24,3%) și superioară mediei rurale din județul Neamț (17,9%).

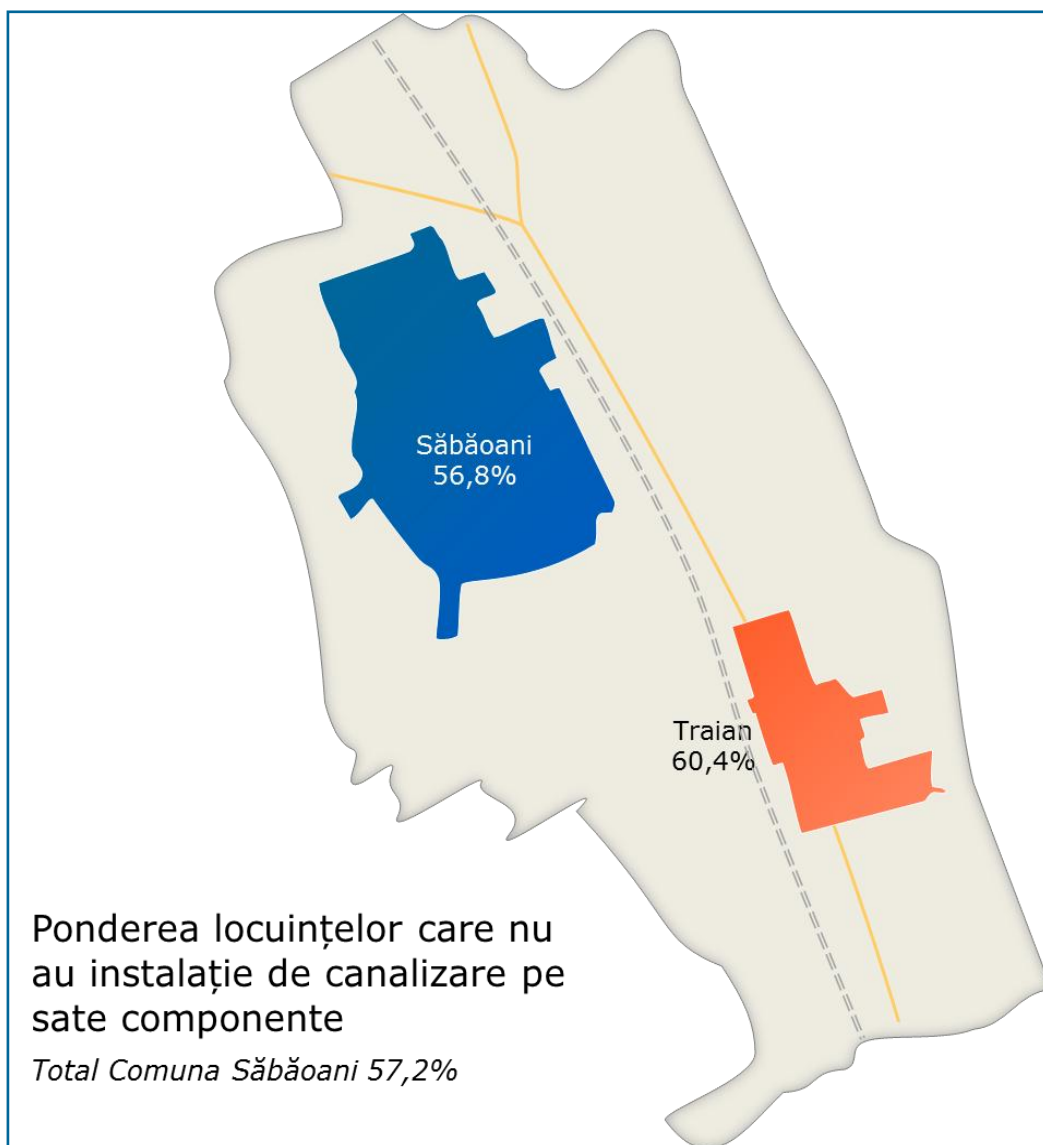
În anul 2013, în județul Neamț, situația privind rețelele de canalizare se prezintă astfel:

- › 378,2 km – total (mediul urban și mediul rural)
- › 330,9 km – rețeaua de canalizare din mediul urban (86,4% din total)
- › 47,3 km – rețeaua de canalizare din mediul rural (13,6% din total)
- › 5 localități urbane racordate la rețea de canalizare
- › 14 localități din mediul rural racordate la rețeaua de canalizare

În comuna Săbăoani, rețeaua de canalizare măsoară în prezent 15,9 km, la care se adaugă 17,2 km care se află în execuție.

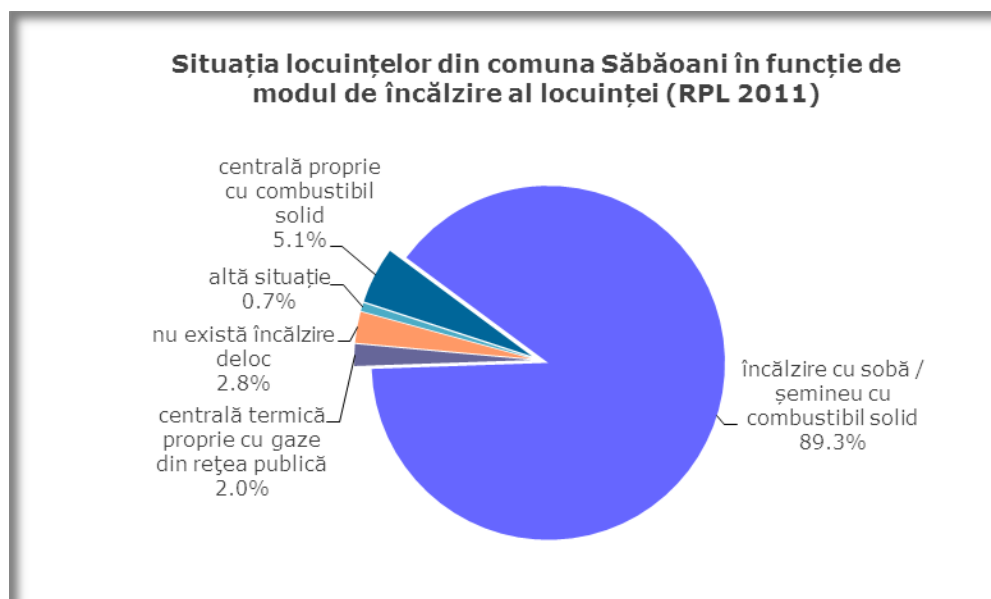
La momentul Recensământului Populației și Locuințelor din anul 2011, în comuna Săbăoani, din cele 3229 locuințe, un număr de 67 locuințe aveau canalizare la o rețea publică și 1261 de locuințe aveau canalizare în sistem propriu. Ponderea locuințelor fără instalație de canalizare este de 57,2%.

Încălzirea locuințelor

La Recensământul Populației și Locuințelor, din cele 3229 locuințe existente, 166 de locuințe erau dotate cu centrală termică proprie cu încălzire cu combustibil solid (5,1%) și 2884 locuințe erau încălzite cu sobe / șemineu cu combustibil solid (89,3%).

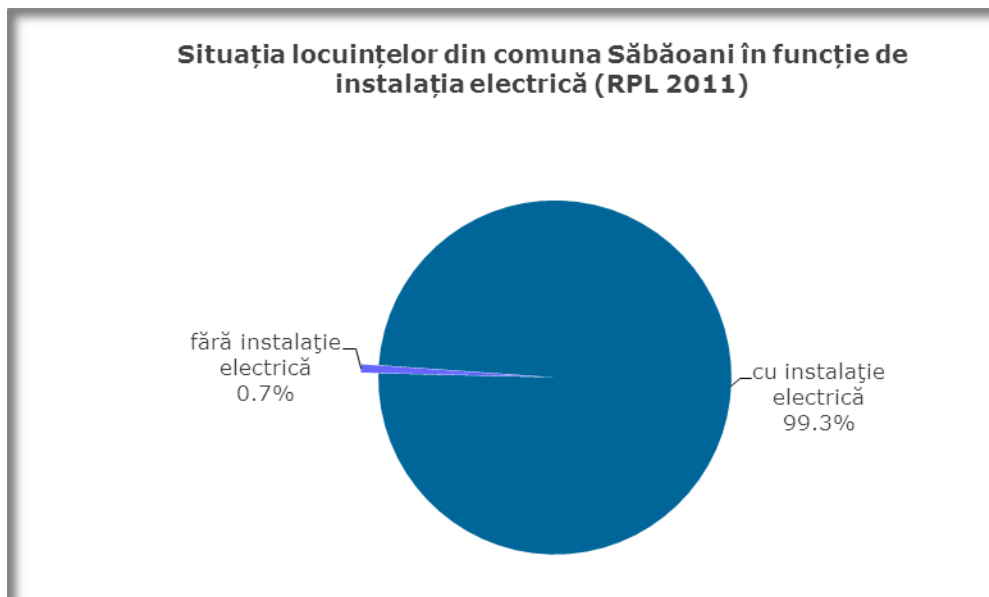
91 de locuințe nu dețin sisteme de încălzire (2,8%).

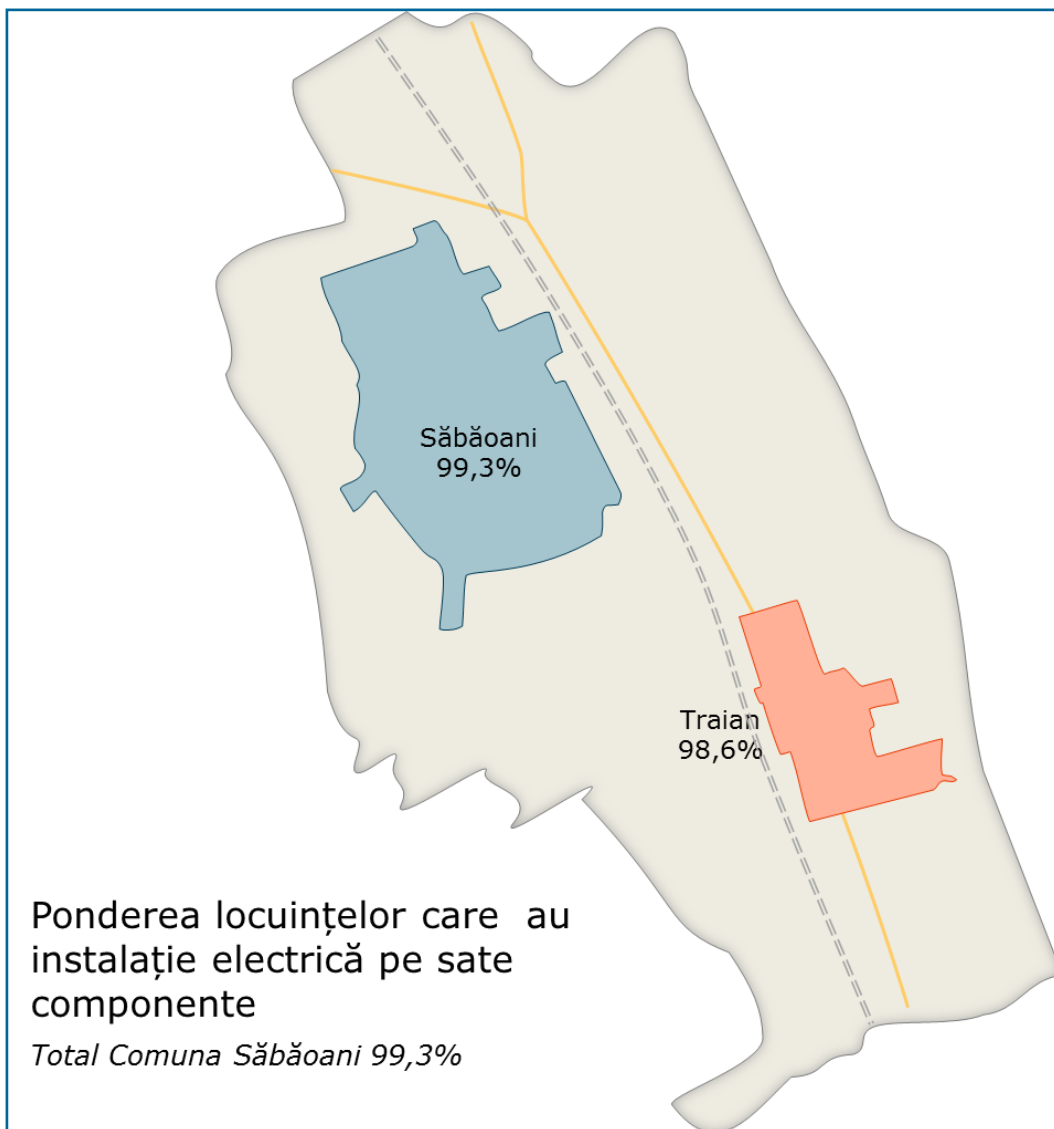
În comuna Săbăoani există rețea de gaze naturale, aceasta măsurând în prezent, 33 de km.

Rețeaua de alimentare cu energie electrică

În comuna Săbăoani, în prezent, lungimea rețelei de alimentare cu energie electrică este de 66 de km, fiind reprezentată în totalitate, de cablu aerian.

La nivelul comunei Săbăoani, numărul locuințelor racordate este de 3205 (în anul 2011 – RPL), ceea ce reprezintă 99,3% grad de racordare a locuințelor.

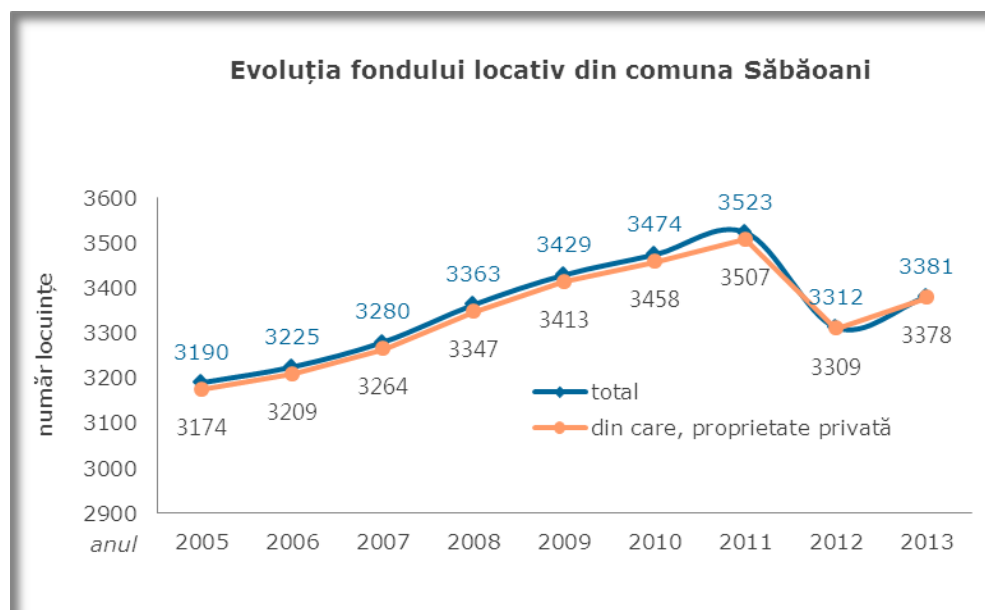

Rețeaua de comunicații

În comuna Săbăoani, rețeaua de telefonie, atât fixă, cât și mobilă este bine dezvoltată. La nivel local, serviciile de telefonie fixă sunt asigurate de către operatorul Romtelecom, iar operatorii de telefonie mobilă sunt: Orange, Vodafone și Cosmote.

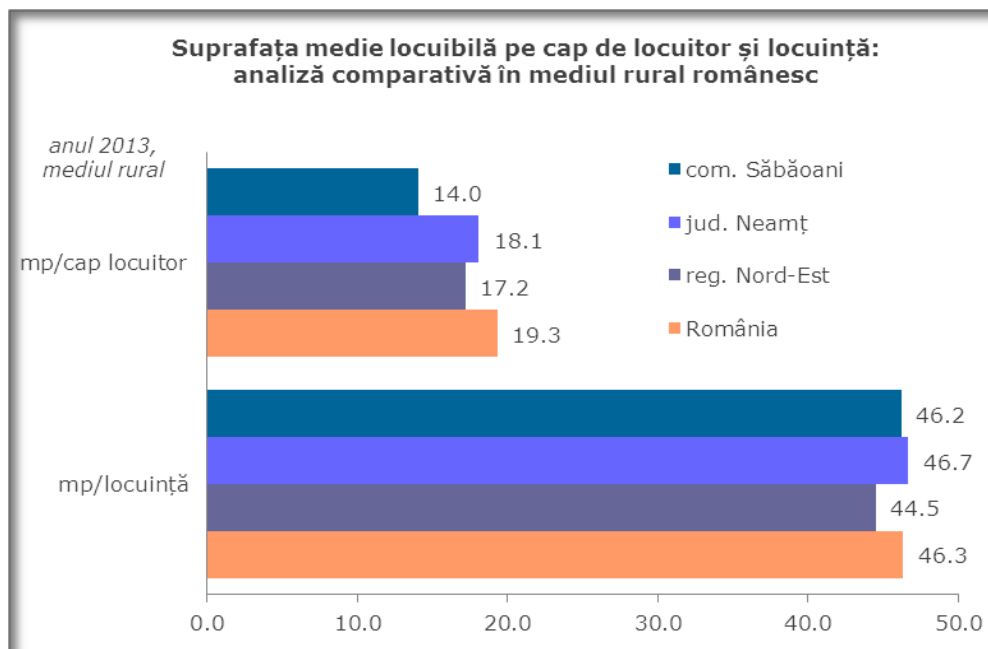
Fondul locativ

În comuna Săbăoani, fondul locativ este format din 3381 locuințe, din care 99,91% sunt locuințe proprietate privată (3378 locuințe). Locuințele din comuna Săbăoani reprezintă 2,37% din fondul locativ din mediul rural nemțean.

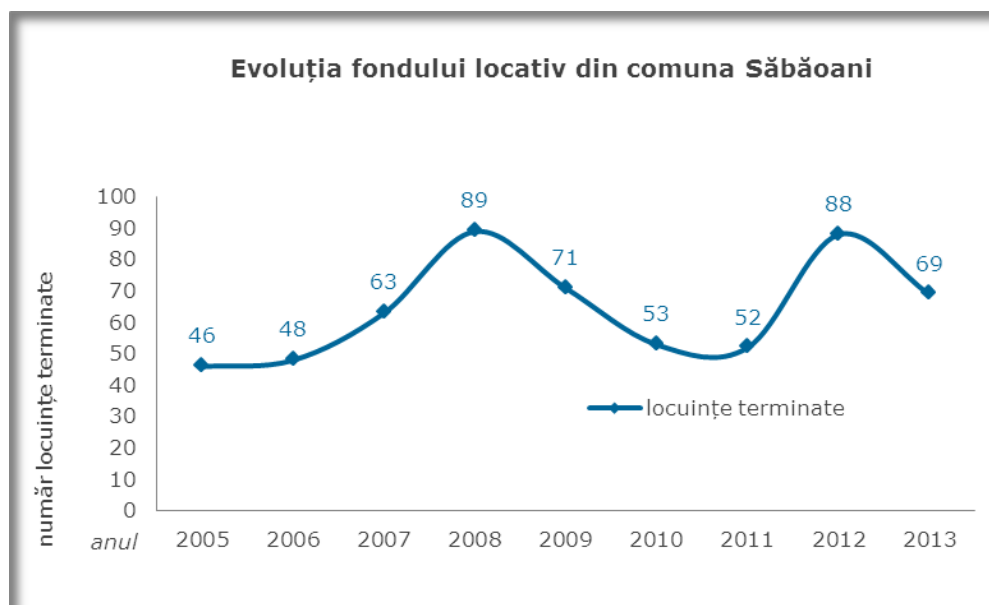

În perioada 2005-2013, fondul locativ din comuna Săbăoani s-a majorat cu 5,99%, adică cu 191 de locuințe.

În anul 2013, în comuna Săbăoani, fiecărui locuitor stabilit îi revenea o suprafață locuibilă de 14 mp, suprafață care este mai mică cu 4,1 mp / cap de locuitor comparativ cu media înregistrată la nivel județean (mediul rural).

Suprafața medie locuibilă a unei locuințe din comuna Săbăoani este de 46,2 mp fiind inferioară suprafeței medii locuibile înregistrate în mediul rural nemțean (46,7 mp / locuință), superioară suprafeței medii locuibile la nivel regional (44,5 mp / locuință) și inferioară suprafeței medii locuibile la nivel național (46,3 mp / locuință).

Numărul locuințelor finalizate în cursul anului 2013, în comuna Săbăoani, este de 69 locuințe și reprezintă 7,44% din numărul total de locuințe finalizate în mediul rural din județul Neamț (927 locuințe).

Comparativ cu anul 2005, în anul 2013 în comuna Săbăoani, numărul locuințelor finalizate este de 1,5 ori mai mare. În ultimii 9 ani, la nivel local au fost finalizate în total 579 locuințe și reprezintă 5,74% din numărul total al locuințelor terminate în aceeași perioadă în mediul rural din județul Neamț.

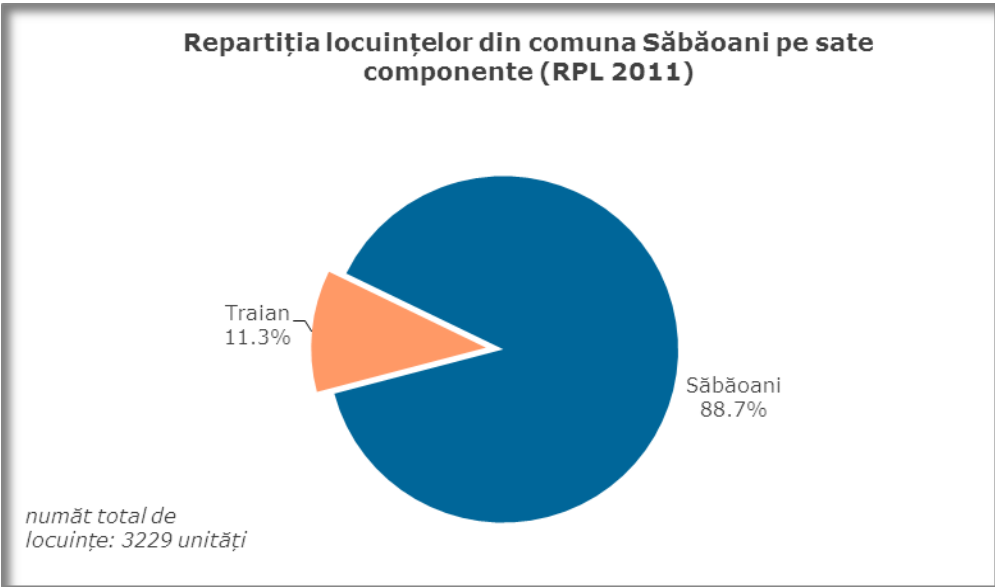
Evoluția locuințelor finalizate în perioada 2005-2013

Locuințe terminate în timpul anului	2005	...	2009	2010	2011	2012	2013
județul Neamț (mediul rural)	768	...	1495	1256	1170	1059	927
comuna Săbăoani	46	...	71	53	52	88	69
% comuna Săbăoani din total rural județ	6.0%	...	4.7%	4.2%	4.4%	8.3%	7.4%

sursa datelor: INS București

Dotări ale locuințelor. Conform datelor oficiale oferite de Direcția Județeană de Statistică Neamț pe baza rezultatelor de la Recensământul Populației și Locuințelor 2011, la nivelul teritoriului comunei Săbăoani, există 3066 gospodării și 3229 locuințe.

Din cele 3229 locuințe, 88,7% sunt localizate în satul-reședință de comună Săbăoani și 11,3% în satul-component Traian.

Repartiția gospodăriilor și locuințelor din comuna Săbăoani pe sate componente

	<i>gospodării</i>	<i>locuințe</i>	<i>gospodării</i>	<i>locuințe</i>
	<i>număr</i>	<i>număr</i>	<i>%</i>	<i>%</i>
Comuna Săbăoani - total, din care:	3066	3229	100.0%	100.0%
Săbăoani	2682	2863	87.5%	88.7%
Traian	384	366	12.5%	11.3%

sursa datelor: DJS Neamț (RPL 2011)

La momentul Recensământului Populației și Locuințelor din 2011, în comuna Săbăoani, gradul de dotare al locuințelor cu sistem de alimentare cu apă potabilă⁸ era de 62,7% și gradul de conectare la o instalație de alimentare cu apă caldă era de 37,2%. În același timp, la nivel local, 42,8% dintre locuințe aveau o instalație de canalizare⁹ și 99,3% instalație electrică.

Dotările locuințelor din comuna Săbăoani pe sate componente

Satul component	locuințe	dotări ale locuințelor ...			
		sistem de alimentare cu apă curentă	instalație de alimentare cu apă caldă	instalație de canalizare	instalație electrică
	număr	% din total locuințe			
Com. Săbăoani - total, din care:	3229	62.7%	37.2%	42.8%	99.3%
Săbăoani	2863	61.0%	37.1%	43.2%	99.3%
Traian	366	76.8%	37.4%	39.6%	98.6%

sursa datelor: DJS Neamț (RPL 2011)

Un procent de 70,6% dintre locuințe erau dotate cu bucătărie în locuințe și doar 39,2% aveau baie în locuință. 89,3% dintre locuințe sunt încălzite cu ajutorul sobelor cu combustibil solid.

Dotările locuințelor din comuna Săbăoani pe sate componente

Satul component	locuințe	dotări ale locuințelor ...		
		bucătărie în locuință	baie în locuință	încălzirea locuinței cu sobă cu combustibil solid
	număr	% din total locuințe		
Com. Săbăoani - total, din care:	3229	70.6%	39.2%	89.3%
Săbăoani	2863	69.8%	39.6%	89.3%
Traian	366	77.6%	35.5%	89.1%

sursa datelor: DJS Neamț (RPL 2011)

⁸ Sistem de alimentare cu apă indiferent de forma acestuia (din rețea publică sau din sistem propriu; în locuință sau în afara locuinței)

⁹ Instalație canalizare la o rețea publică, la un sistem propriu, sau în altă situație

Capitolul 6. Infrastructura de servicii publice

Educație

În anul școlar 2013/2014, în mediul rural din România funcționau un număr de 3186 unități de învățământ, fiind cu 14,99% mai puține decât în anul școlar 2008/2009.

În mediul rural din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, în anul școlar 2013/2014 funcționau 590 unități de învățământ (18,51% din numărul total din mediul rural din România), din care 96 unități sunt în mediul rural nemțean (16,27%). Comparativ cu anul școlar 2008/2009, în Regiunea Nord-Est numărul unităților de învățământ s-a micșorat cu 16,9%, în timp ce la nivelul județului Neamț, în mediul rural, scăderea acestui indicator este de 8,57% pentru aceeași perioadă.

Conform Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Regională 2014-2020 (versiunea draft iulie 2013), la finalul anului 2010, Guvernul României a adoptat Legea Educației Naționale în scopul adaptării la cerințele actuale ale societății cunoașterii și la creșterea economică inteligentă și favorabilă incluziunii. Prin intermediul acestei legi se urmărește reformarea sistemului de învățământ prin dezvoltarea învățământului bazat pe formarea de competențe. Astfel, în România se face transferul către un sistem educațional competitiv adaptabil la dinamica accelerată a pieței forței de muncă.

În contextul reformelor impuse prin legea educației naționale s-au definit și clasificat universitățile și s-a demarat procesul de descentralizare din învățământul preuniversitar. De asemenea, s-a introdus principiul "finanțarea urmează elevul", încurajând competiția la nivelul unităților de învățământ, precum și programul "școală după școală", ce oferă

oportunități de învățare formală și non-formală pentru consolidarea competențelor.

Un efect direct al noii legii pentru educația națională este scăderea numărului de unități de învățământ la nivel național (per total, dar și pe medii de rezidență).

Unități școlare pe niveluri de educație în mediul rural românesc și în comuna Săbăoani

	2008/2009				2013/2014			
	RO	Reg. NE	Jud. NT	Com. Săbăoani	RO	Reg. NE	Jud. NT	Com. Săbăoani
<i>mediul rural</i>								
total	3748	710	105	2	3186	590	96	2
grădinițe de copii	206	15	6	1	71	12	5	1
școli primare și gimnaziale	3279	606	91	0	2833	513	77	0
licee și școli profesionale	262	89	8	1	277	65	14	1
unități postliceale	0	0	0	0	4	0	0	0
instituții de învățământ superior	1	0	0	0	1	0	0	0

sursa datelor: INS București

În comuna Săbăoani sunt următoarele unități și structuri educaționale:

- > **Liceul Teoretic "Vasile Alecsandri"**, nivele de școlarizare: preșcolar, primar, gimnazial, profesional, liceal teoretic, liceal tehnologic
- > **Școala Gimnazială**, sat Traian, unitate de învățământ arondată Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” din Săbăoani; nivele de școlarizare: preșcolar, primar, gimnazial; situată pe Strada Libertății nr. 3
- > **Clubul Copiilor și Elevilor Săbăoani, filală a Palatului Copilor Piatra-Neamț** - desfășoară activități specifice educației formale și

nonformale pentru copii și adolescenți, situat pe Str. Orizontului nr. 54.

Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” este situat în centrul comunei Săbăoani, pe Strada Progresului nr. 40. Are în administrare și învățământul preșcolar, primar și gimnazial din comuna Săbăoani.

Învățământul liceal, filiera teoretică, este structurat pe specializările:

- › Matematică - Informatică
- › Științe ale Naturii
- › Filologie
- › Științe Sociale.

În ceea ce privește școala de arte și meserii, domeniile studiate sunt:

- › Textile-pielărie
- › Mecanică.

Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” a luat ființă în anul 1863, fiind prima școală a localității. Treptat, a suferit modificări în ceea ce privește structura clădirilor și introducerea diferitelor forme de învățământ.

În 1866, în comuna Săbăoani s-a înființat o școală de stat. Patru ani mai târziu (1870-1871), s-a înființat o „Școală de băieți”, ulterior o „Școală de fete” (în anul 1886). Cele două școli s-au unit în anul 1894, devenind „Școala primară rurală superioară”. În anul 1948, școala își schimbă denumirea devenind școală elementară, ciclul II. Nouă ani mai târziu (1957), prin unirea tuturor școlilor din Săbăoani, s-a schimbat în „Școala elementară de 7 ani”.

Din 1960, școala suferă o nouă modificare primind denumirea de „Școala medie Săbăoani”. Orientarea teoretică a liceului a fost introdusă în 1961. Construindu-se noi clădiri destinate învățământului, în anul 1978 a fost

schimbat profilul liceului, din liceu cu profil teoretic devine liceu cu profil agro-industrial. Acest lucru până în anul 1990, când s-a revenit la filiera teoretică. Anul 2002 aduce noi schimbări, toate unitățile școlare din localitate sunt unificate sub denumirea de Liceul Teoretic "Vasile Alecsandri".

Baza materială a liceului se compune din:

- › 50 de săli de clasă
- › laborator de fizică,
- › laborator de chimie
- › laborator de biologie
- › laborator de geografie
- › laborator de matematică
- › laborator de istorie
- › laborator de limba română
- › 2 cabinete de informatică
- › 2 săli de sport
- › bibliotecă
- › Centrul de Documentare și Informare – dotat cu computere conectate la internet, enciclopedii, dicționare, albume, literatură de specialitate, beletristică, ziare, reviste, CD-uri, casete video sau audio.

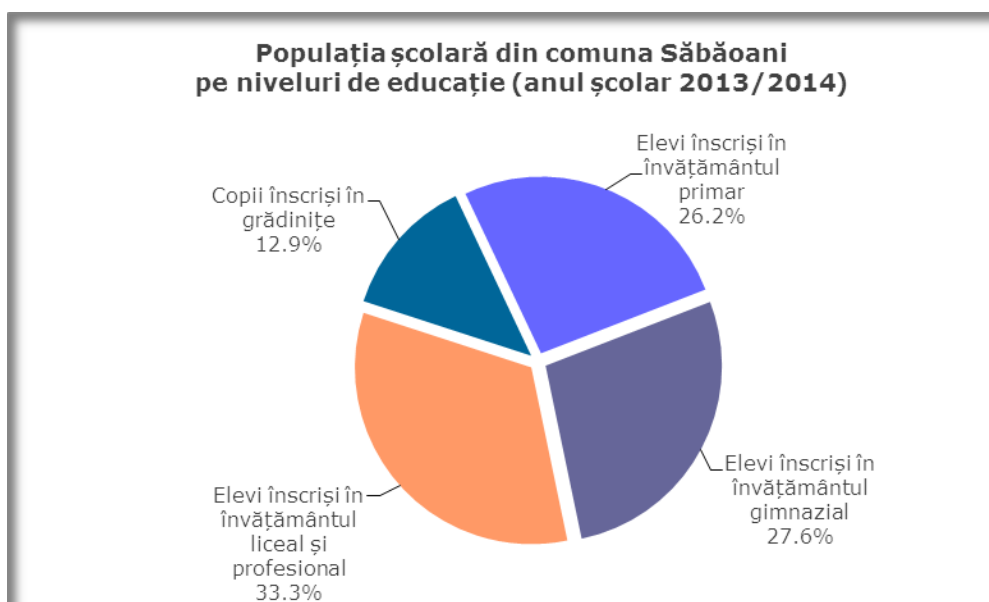
Evoluția populației școlare din comuna Săbăoani pe niveluri de educație

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013/2008	
	persoane					persoane		%
Total	1828	1765	1653	1521	1451	1406	-422	-23.1%
Copii înscriși în grădinițe	262	267	249	248	193	182	-80	-30.5%
Elevi înscriși în învățământul primar	444	419	366	332	383	368	-76	-17.1%
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	607	553	524	451	416	388	-219	-36.1%

Elevi înscriși în învățământul liceal	425	491	514	490	459	468	43	10.1%
Elevi înscriși în învățământul profesional	90	35	0	0	0	0	-	-

sursa datelor: INS București, DJS Neamț

Pe parcursul ultimilor 6 ani, numărul copiilor înscriși în grădinițe a scăzut cu 30,5%, numărul elevilor înscriși în învățământul primar s-a redus cu 17,1%, iar numărul elevilor înscriși în învățământul gimnazial a înregistrat o scădere de 36,1%. Doar numărul elevilor înscriși în învățământul liceal a înregistrat o creștere de 10,1%.

Din cei 1406 de copii și elevi, 12,9% sunt copii înscriși în grădinițe (182 persoane), 26,2% sunt elevi înscriși în învățământul primar (368 persoane), 27,6% sunt elevi înscriși în învățământul gimnazial (388 persoane), iar 33,3% sunt elevi înscriși în învățământul liceal și profesional (468 persoane).

În ceea ce privește personalul didactic, în anul 2013, în comuna Săbăoani, numărul total al cadrelor didactice, indiferent de nivelul de educație,

Însuma 85 persoane și este mai mic cu 11,5% (cu 11 cadre didactice) comparativ cu anul 2008.

Personalul didactic din comuna Săbăoani reprezintă 3,3% din numărul total al cadrelor didactice din mediul rural al județului Neamț (2593 cadre didactice în mediul rural nemțean).

Evoluția cadrelor didactice din comuna Săbăoani pe niveluri de educație

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013/2008	
	persoane						persoane	%
Total	96	110	96	89	84	85	-11	-11.5%
Învățământ preșcolar	11	11	11	11	9	9	-2	-18.2%
Învățământ primar	21	22	18	14	20	21	0	0.0%
Învățământ gimnazial	37	42	39	39	31	32	-5	-13.5%
Învățământul liceal	27	35	28	25	24	23	-4	-14.8%

sursa datelor: INS București și DJS Neamț

Populația școlară și personalul didactic din comuna Săbăoani își desfășoară activitatea în 32 de săli de clasă și cabinete școlare. De asemenea, la nivel local există 2 săli de gimnastică, 95 de unități de calculator (PC) și 9 laboratoare școlare.

Institutul Național de Statistică oferă informații cu privire la infrastructura existentă în unitățile școlare din România, dar datele disponibile fac referire la total și nu pe medii de rezidență.

Indicatorii pentru condițiile de educare și formare prezentați în tabelul de mai jos centralizează o analiză comparativă între situația existentă în comuna Săbăoani și situația existentă la nivel național (per total, nu în mediul rural).

Deoarece la nivelul comunei Săbăoani, sistemul educațional oferă posibilitatea instruirii pentru nivelul primar, gimnazial și liceal, indicatorii au fost calculați ținând cont de acest specific.

Dotarea unităților educaționale (analiză comparativă pe categorii de structuri administrative-teritoriale, anul școlar 2013/2014)

	România	Regiunea Nord-Est	Județul Neamț	com. Săbăoani
	<i>învățământ primar, gimnazial, liceal și profesional: număr, persoane</i>			
săli de clasă și cabinete școlare	111702	21171	3084	32
laboratoare școlare	16652	2703	473	9
săli de gimnastică	4534	645	125	2
ateliere școlare	4547	794	111	0
număr PC-uri	248565	44486	6831	95
populația școlară	2546363	485677	64742	1406
cadre didactice	182439	32746	4423	85
	<i>învățământ primar, gimnazial, liceal și profesional: indicatori</i>			
personal didactic / 25 persoane populație școlară	1.79	1.69	1.71	1.51
populație școlară / sală de clasă	22.8	22.9	21.0	43.9
populație școlară / laborator școlar	152.9	179.7	136.9	156.2
populație școlară / sală gimnastică	561.6	753.0	517.9	703.0
populație școlară / atelier școlar	560.0	611.7	583.3	0.0
populație școlară / PC	10.2	10.9	9.5	14.8

sursa datelor: INS București, DJS Neamț

În comuna Săbăoani, fiecare 25 elevi din sistemul primar, gimnazial și liceal-profesional sunt instruiți de 1,51 cadre didactice, în timp ce la nivel național valoarea acestui indicator este de 1,79 cadre didactice / 25 elevi.

Populația școlară ce revine pe sală de clasă este de 43,9 la nivelul comunei Săbăoani și de 21,0 la nivelul județului Neamț. Diferența dintre numărul elevilor ce revin la o sală de clasă în comuna Săbăoani și media la nivel național (ce înregistrează valoare de 22,8 elevi) este de 21,1 elevi/ sală de clasă.

Din punct vedere al dotărilor IT&C, în comuna Săbăoani, la fiecare unitate PC revin 14,8 școlari, în timp ce la nivel național numărul de școlari ce revin la o unitate PC este de 10,2, fapt ce denotă dotarea IT&C precară a unităților școlare de pe raza comunei Săbăoani.

Liceul Teoretic "Vasile Alecsandri" Săbăoani

Această instituție de învățământ este situată în centrul comunei Săbăoani și are în administrare învățământul preșcolar, primar și gimnazial din comuna Săbăoani. Înființat în anul 1863, a suferit în timp unele modificări atât în ceea ce privește structura clădirilor, cât și cu privire la introducerea, succesivă, a diferitelor forme de învățământ. În anul 1863, în comuna Săbăoani ia ființă prima școală a localității, iar peste 3 ani, o școală de stat. În anii 1870-1871, s-a înființat o "Școală de băieți" și, ulterior, o "Școală de fete", în anul 1886. În anul 1894, cele 2 școli s-au unit sub denumirea "Școala primară rurală superioară", funcționând sub această denumire până în anul 1948, când a fost înființată școala elementară, ciclul II. 9 ani mai târziu s-a format "Școala elementară de 7 ani", prin unirea tuturor școlilor din Săbăoani. Din anul 1961 a primit numele "Școala medie Săbăoani". Orientarea teoretică a liceului a fost introdusă în 1961. Între timp, în Săbăoani au fost construite noi clădiri destinate învățământului. În anul 1978 a fost schimbat profilul liceului, din liceu cu profil teoretic, în liceu cu profil agro-industrial. În 1990 s-a revenit la filiera teoretică, iar în anul 2002 au fost unificate toate unitățile școlare din localitate sub denumirea Liceul Teoretic "Vasile Alecsandri".

Populația școlară din comuna Săbăoani, în anul școlar 2013/2014, este formată din 1406 persoane, fiind în scădere cu 23,1% comparativ cu anul școlar 2008/2009. Populația școlară din comuna Săbăoani reprezintă 1,75% din populația școlară din mediul nemțean.

Cultură și artă

În această vatră plină de istorie se păstrează și încă se mai folosesc și astăzi, tehnicile meșteșugurilor tradiționale pentru realizarea obiectelor țărănești folosite în gospodării. Aici, cel mai des întâlnit meșteșug este cel al torsului și al țesutului cu ajutorul căruia sunt realizate țesăturile. Acestea sunt lucrate în gospodării de către femei și au un rol deosebit în locuința tradițională, reprezentând totodată și cele mai importante obiecte decorative din casă.

Pentru a păstra și pune în valoare aceste tradiții populare, în comuna Săbăoani există un "Centru de tapiserie", condus de doamna Maria Robu, meșter popular; în cadrul acesteia, meșterul popular inițiază anual peste 100 de copii în tainele acestor meșteșuguri.

Prin transmiterea secretului acestor meșteșuguri se menține astfel vie, tradiția populară a acestor locuri.

Țesăturile din zona aceasta sunt caracterizate de culori mai puțin aprinse: verde deschis, vișiniu, negru și decorații vegetale. Firele folosite pentru țesut sunt de origine animală: lâna oilor, părul caprelor, borangic sau de origine vegetală, respectiv cânepă, bumbac și in. Motivele folosite la țesături ca decorații sunt pomul vieții, coarnele berbecului sau motivele florale.

Întâlnite aici ca țesături specifice pentru această vatră a Moldovei, sunt următoarele obiecte, folosite atât pentru uz în gospodărie, cât și în scopuri decorative:

- › **Trăistuțele** – acestea sunt lucrate la războaie de țesut din lână și fir de cânepă, în diferite modele și culori, fiind folosite motivele populare din zona Săbăoani

- › **Tapiserii** - folosite și în ziua de astăzi ca ornamente de perete, sunt lucrate cu fir de lână și cânepă. Motivele care sunt lucrate pe aceste tapiserii sunt pomul vieții, motivele florale și coarnele berbecului
- › **Cămașa (ie) populară** - folosită ca piesă a costumului popular traditional, se confecționează din țesături foarte fine cu diverse motive decorative ce pot fi regăsite în jurul gâtului, pe umeri și mâneci, pe piept și marginea poalelor.

Toate aceste obiecte sunt lucrate de către meșterul popular Maria Robu împreună cu tinerii ce sunt inițiați în realizarea acestor meșteșuguri la atelierul "Centrul de Tapiserie" de la Clubul Copiilor din Săbăoani. O parte din obiectele care pun în valoare meșteșugurile din această zonă pot fi admirate la Muzeul Diecezan al Catolicilor din Moldova, situat în incinta vechiului complex monahal de la Săbăoani.

În comuna Săbăoani există 1 Cămin Cultural, în satul Săbăoani.

Căminul Cultural a fost reabilitat în anul 2008, fiind într-o stare satisfăcătoare, dar fără dotări specifice activităților ce se desfășoară aici.

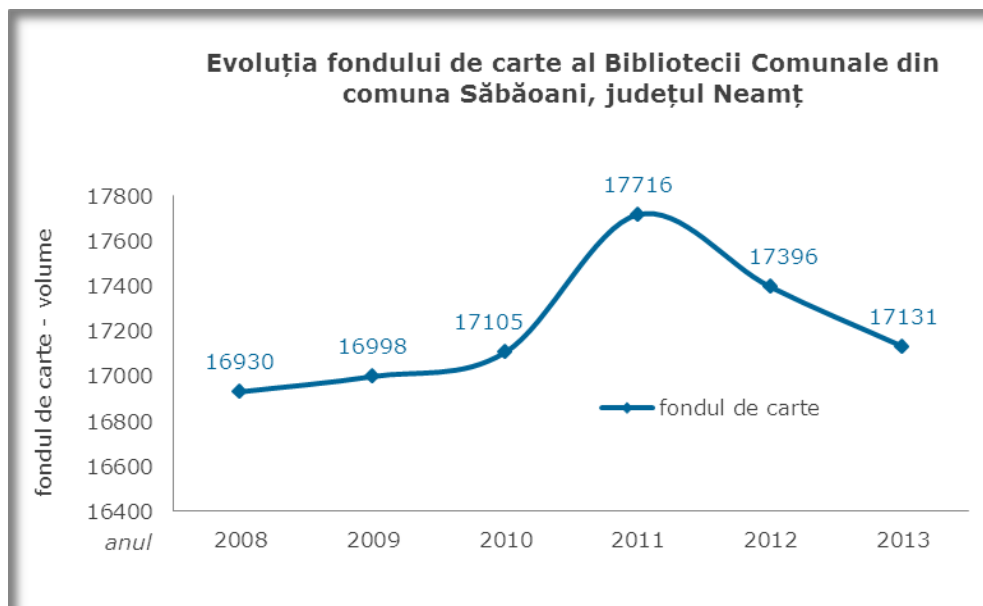
În anul 2011, Căminul Cultural a fost dotat cu: acoperiș nou, termopane, încălzire centrală cu gaz metan, mobilier nou, pardoseală din gresie.

Evenimente locale

- › Ziua Comunei Săbăoani – anual, în luna august
- › Bâlcieri anuale

Biblioteca Comunală Săbăoani – a fost reabilitată în anul 2009. Are o suprafață de 130 mp, incluzând și o sală de lectură, respectiv o încăpere cu unități PC.

Biblioteca comunală face parte din programul Biblionet, fiind dotată cu 4 calculatoare și pachet standard de echipamente: căști, camere web, UPS-uri, router, imprimantă, scanner, proiector cu ecran.

Din punct al indicatorilor de performanță, Biblioteca Comunală Săbăoani a înregistrat în anul 2013 următoarele valori:

- › Indice de frecvență: 13%
- › Vizite per capita: 25
- › Documente eliberate zilnic: 85
- › Documente împrumutate per vizită: 3
- › Indice de lectură: 15%

În anul 2013, numărul utilizatorilor activi a fost de 923 persoane și numărul utilizatorilor înscriși de 159 persoane.

Din punct de vedere al documentelor difuzate, în anul 2013 au fost difuzate un număr total de 15875 volume, iar media zilnică a fost de 85 documente difuzate.

Cei 923 de utilizatori activi împreună cu cei 159 utilizatori nou înscriși au apelat la serviciile Bibliotecii Comunale Săbăoani de 13739 ori (vizite – total), iar numărul mediu zilnic de vizite pe care l-au realizat utilizatorii este de 70 de vizite.

Biblioteca Comunală, în colaborare cu alte instituții locale (Liceu, Școala Generală, Biserica Catolică, Clubul Copiilor), în anul 2013 s-a implicat în organizarea de proiecte și activități culturale, printre care se numără:

- › „Cartea, comoară de înțelepciune”
- › „Matematica și arta prin ochi de copil”
- › „Știința și tehnica altfel”
- › „Mărgăritarele pentru suflet”
- › „Școala altfel – să știi mai multe, să fii mai bun”
- › „Te iubește mama”.

Viața spirituală locală

La nivelul comunei Săbăoani există următoarele lăcașuri de cult:

- › **Biserica Sfântul Mihail Arhanghelul** – în satul Săbăoani
- › **Biserica Regina Sfântului Rozariu** – în satul Săbăoani
- › **Biserica Înălțarea Sfintei Cruci** – în satul Săbăoani
- › **Biserica Sfântul Iosif Muncitorul** – în satul Săbăoani
- › **Biserica Sfinții Apostoli Petru și Pavel** – în satul Traian
- › **Biserica Sfântul Prooroc Ilie Tesviteanul** – în satul Traian

Majoritatea locuitorilor din comuna Săbăoani sunt de confesiune romano-catolică, existând și o minoritate de confesiune creștin ortodoxă.

Comunitatea catolică din Săbăoani este prezentă în toate relatările despre starea catolicilor din Moldova, începând cu relatarea episcopului Bernadino

Quirini din anul 1599¹⁰. Existența acestui sat este menționată în anul 1630 de misionarul apostolic, Bandinus, care amintește și de izvoarele bogate de apă, "de vale".

O veche tradiție nescrisă, care a circulat foarte multă vreme, printre catolicii moldoveni, și care a fost consemnată în scris, în anul 1676, într-un raport al preotului cotnărean, Ioan Bărcuță, susține că, o principesă catolică, soția lui Alexandru cel Bun, a construit mai multe biserici mari și frumoase, cu zid de piatră la: Cotnari, Bacău, Baia și Săbăoani. Raportul consemnează: "...urmează cele șase sate, de catolici, așezate între râul Siret și Moldova,..., iar în aceste șase sate sunt două biserici, una mare din piatră, iar cealaltă de lemn și mică; prima biserică, cea mare a fost construită de principesa Moldovei, Margareta - în satul Săbăoani, iar cea mică din lemn în satul Țancașeni (Tămășeni)". Principesa, despre care este vorba în tradiție, nu poate fi alta decât Margareta Mușata, care nu a fost soția, ci bunica lui Alexandru cel Bun și respectiv, soția lui Ștefan I Mușat.

Trebuie menționat faptul că, vechea vatră a satului Săbăoani a fost mult mai spre răsărit, la Berindești - loc situat la marginea terasei superioare, pe coasta dealului, aproape de drumul ce coboară spre Răchiteni, loc care poartă și astăzi aceeași denumire.

Dacă tradiția populară este adevărată, aceasta povestind că satul s-ar fi mutat de pe vechea sa vatră datorită unei năvăliri a tătarilor, atunci putem considera că, strămutarea satului trebuie astfel atribuită faptului că la anul 1717, domnitorul Mihai Racoviță, fiind dator față de tătari, a dat voie acestora să prade ținutul dintre Siret și Carpați. Locuitorii astfel fugiți din calea năvălirilor tătare au pus astfel bazele actualului sat Săbăoani, în codrii dintre râurile Moldova și Siret.

¹⁰ sursa informațiilor: <http://www.ercis.ro>

Raportul anonim despre starea bisericilor catolice din Moldova, scris în anul 1745 menționează pentru prima dată, mutarea satului spre locul ocupat astăzi, spunând: "La Săbăoani mai există și o altă biserică din piatră, părăsită și rămasă afară din sat, ruinată complet". Strămutarea satului Săbăoani de pe vechea lui vatră, Berindești, pe locul în care se găsește astăzi, s-a făcut în timp. Pe la anul 1870 mai era în picioare doar un rest din clopotnița bisericii de la Berindești. Veniți din deal, credincioșii și-au construit o biserică nouă din zid, acoperită cu șindrilă, care a existat până în anul 1904, când a fost dărâmată deoarece se construise deja una nouă, Biserica actuală. Până acum câțiva ani, când Episcopia de Iași a început săpăturile arheologice, a existat la Berindești un grup de trei cruci, despre care, credincioșii afirmău ca: ele marchează de fapt locul în care s-a aflat biserica vechii așezări; printre alte importante vestigii, deosebit de valoroase, ca: bordeie feudale, un ostensor, un mic tezaur feudal, (42 de monede) și multe altele, cercetările arheologice au putut scoate astfel la iveală două biserici suprapuse: una mai recentă, cu pavaj de piatră de râu, și alta mai veche, cu pavaj din cărămidă arsă. Specialiștii opinează că aceasta din urmă, este de fapt biserica ridicată de principesa Margareta; temeliile acestei biserici cu contraforturi mușatine, sunt astăzi turnate în beton armat. Iar pe ele, curând se va turna un zid de piatră. Aceasta biserică reconstruită va putea astfel rămâne o mărturie a prezenței continue a catolicilor pe aceste meleaguri.

Descoperirea acestor biserici, menționată de către documentele scrise ale istoriei, are o deosebită importanță. Căci, dacă principesa Margareta a Moldovei construiește în cea de-a doua jumătate a secolului al XIV-lea o biserică de piatră la Berindești, (Săbăoani), înseamnă că începuturile prezenței catolicilor în acest teritoriu trebuie căutate mai înainte de descălecatul lui Dragoș și întemeierea statului feudal, Moldova (în 1359.).

Actuala Biserică din Săbăoani, Biserica Sfântul Mihail Arhanghelul, una dintre cele mai reprezentative de altfel din toată Moldova, atât prin

dimensiuni, cât și prin stilul clasic, roman, prin armonia arhitecturală și excepționala execuție tehnică, a fost construită între anii 1894-1902. Dimensiunile acesteia sunt: lungime 53,7 m, lățime 22,7 m și înălțime 15 m. Această monumentală Biserică, expresie vie a credinței catolicilor din Săbăoani - construită în urmă cu un veac, este opera pr. Cojetan Liverotti (1840-1902), care a adăugat contribuției în bani și muncă a credincioșilor, o contribuție substanțială, personală, rezultată din partea de moștenire pe care a primit-o de la familia sa din Italia. A murit imediat după încheierea lucrărilor și a fost înmormântat în mănăstirea Biserică pe care el însuși a construit-o.

Biserica este amplasată în partea de răsărit a satului, în mijlocul unui vechi cimitir.

Altarul principal al Bisericii este din marmură de diferite culori.

Cele cinci statui, reprezentând, una - Inima lui Iisus și celelalte patru - îngeri aflați în adorație, au fost toate lucrate în lemn de către sculptorul italian Ferdinand Stufelsser și sunt astfel considerate adevărate opere de artă. Pictura din prezbiter a fost executată între anii 1959-1963, de către pictorii: A. Bucătaru, I. Mărtinaș și I. Iacobescu. În prim plan, sunt reprezentați în tablouri diferite cei trei Arhangheli: Mihail, Rafael și Gabriel. Pe boltă este reprezentată încoronarea Preasfintei Fecioare Maria.

Biserica dispune de o mare orgă, Gebruder Rieger, cu 26 de registre, două claviaturi și pedalier. Se spune că această mare orgă este donația personală a Regelui Carol I al României, care a vizitat regiunea și respectiv satul Săbăoani, cu ocazia unor manevre militare executate în părțile orașului Roman.

Vechea casă parohială din Săbăoani a fost construită de pr. Leopold Rossi, în anul 1862 și mai apoi renovată în anii 1926-1930. În această casă a luat ființă la data de 14 aprilie 1913, prin grija parohului pr. Grațian Carpati-

Săsăreanu și a pr. Ajutor Iosif Tălmăcel, revista populară intitulată "Viața", sub formă de "Buletin al Parohiei catolice-Săbăoani". Începuturile au fost modeste și cu un caracter mai mult local, dar, după Primul Război Mondial, revista a devenit o publicație mult căutată de către catolicii din Moldova. Tipografia "Serafica" tipărea revista "Viața", precum și multe alte cărți. Ea a funcționat până în vara anului 1944. Tot în vechea casă parohială din Săbăoani a funcționat până la reforma din anul 1948, Noviciatul Ordinului franciscan din Moldova. În prezent, această casă, care a fost naționalizată în anul 1948, a revenit în proprietatea Bisericii.

Biserica catolică a satului Traian a început a se construi în anul 1911 de către parohul de atunci din Săbăoani, Pr. Grațian Carpati-Săsăreanu, lucrările încheindu-se definitiv abia în anul 1920 de către Pr. Anton Bișoc.

În privința locului bisericii, inițial obștea satului a donat pentru biserică parcele de la intersecția drumului ce duce la Tămășeni cu șoseaua națională, dar ulterior, acel loc a fost dat pentru construirea bisericii ortodoxe și a locuinței pentru alt preot al aceleiași cult. Locul actual unde este clădită biserica catolică este donat de Andrei Adam Eva, el a cedat parcela personală în suprafață de 10 prăjini (2000 mp). Pentru această donație a fost felicitat în scris de către episcopul de Iași, Nicolaie-Iosif Camilli.

Fondurile necesare construcției bisericii au fost adunate de la credincioșii satului. Din partea autorităților de Stat – prin Ministerul Cultelor – s-a primit suma de 2000 lei, la valoarea de atunci a banilor. Credincioșii catolici din Săbăoani au donat cele două clopote existente acum la biserică. În anul 1926 s-a procurat de la fabrica de orgi Wegenstein din Timișoara orga ce se folosește acum la biserică.

Deși de proporții nu prea mari, biserica catolică din Traian are 3 navate, iar caracteristică tehnică specifică e turnul clopotniță amplasat în partea de

nord la abisda bisericii, pentru a da posibilitatea unei alungiri a bisericii. Dimensiunea bisericii: lungime de 22 metri și lățime de 11 metri.

Biserica Ortodoxă Sfântul Ilie Tesviteanul din satul Traian, în anul 2013 a implinit 100 de ani de existență.

Satul Traian a fost menționat pentru prima dată într-un document istoric în anul 1904. Între anii 1907 – 1908, Visarion Puiu a fost trimis ca misionar în satul Traian. Tocmai se întorsese de la Kiev, unde își dăduse doctoratul. Până la finalizarea bisericii a fost diacon la catedrala din Roman. Ministrul Cultelor și al Instrucțiunii de atunci, Spiru Haret, a fost cel care a ajutat la construcția școlii și a bisericii satului. Construcția lăcașului de cult a avut loc când episcop al Eparhiei Romanului era Gherasim Serafin. Construcția bisericii a fost finalizată în anul 1909 și sfințită de episcopul Romanului la 13 octombrie 1913.

Sănătate

În județul Neamț, infrastructura medico-sanitară este bine reprezentată; în anul 2013 numărul unităților sanitare era de 1243 de structuri, atât cele publice, cât și cele private.

În comuna Săbăoani, există 5 unități sanitare pentru medicina umană.

Unități sanitare din comuna Săbăoani pe categorii de unități, anul 2013

<i>Categorie</i>	<i>Proprietate...</i>	<i>Număr unități</i>
Cabinete medicale de familie	Privată	3
Cabinete stomatologice	Privată	1
Farmacii	Privată	1

sursa datelor: DJS Neamț

În comuna Săbăoani există un cabinet veterinar în care își desfășoară activitatea 1 medic veterinar și 1 tehnician veterinar.

Servicii sociale

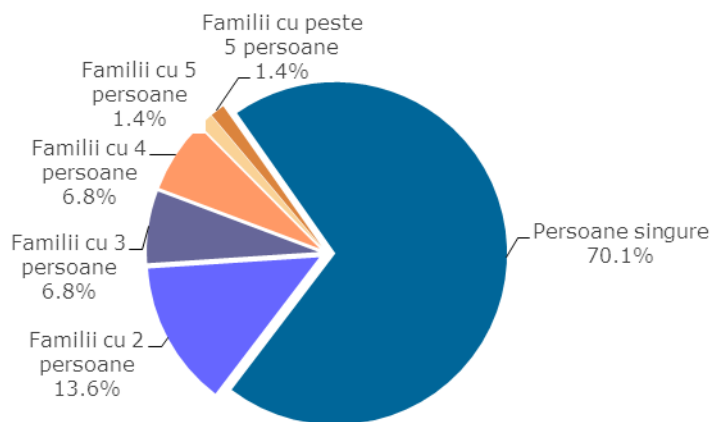
În cadrul Primăriei Săbăoani, departamentul responsabil cu serviciile sociale este Compartimentul Asistență Socială care oferă sprijin financiar pentru următoarele cazuri:

- › Familii sărace (familii beneficiare de ajutor social, de venit minim garantat, de ajutor pentru încălzirea locuinței)
- › Persoane cu handicap
- › Alocații (alocații de stat pentru copii, nou-născuți, complementare, pentru susținerea familiilor mono-parentale, de hrană pentru copii cu HIV, pentru plasament familial)

În anul 2013, în cadrul Compartimentului de Asistență socială au fost întocmite 138 de dosare de ajutor social, suma acordată din bugetul local fiind de 38.206 lei, reprezentând subvenție pentru încălzire. De asemenea, au fost distribuite produse alimentare de la Uniunea Europeană unui număr de 1872 persoane, prin intermediul Programului PEAD.

În anul luna august 2014, în comuna Săbăoani existau 147 familii beneficiare de ajutor social, dintre care 103 familii sunt de fapt persoane singure, 20 familii formate din câte 2 membri beneficiari, 10 familii formate din câte 3 membri beneficiari, 10 familii formate din câte 4 membri beneficiari, și câte 2 familii formate din 5 membri și peste 5 membri.

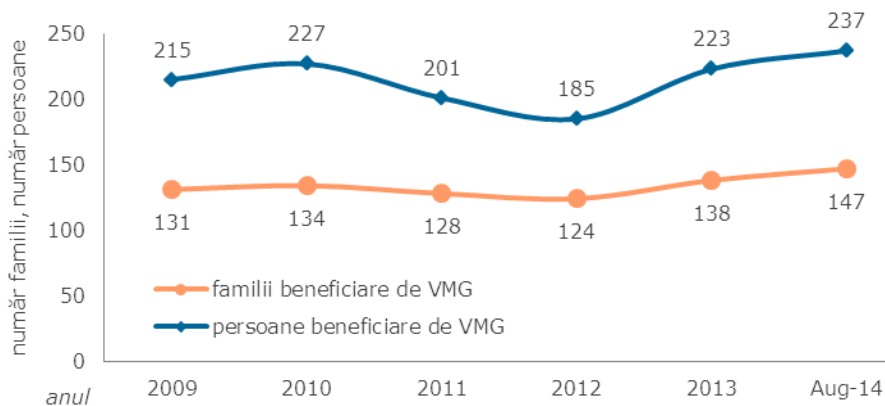
Familii beneficiare de venit minim garantat din Comuna Săbăoani - distribuție pe tip familie (2014)

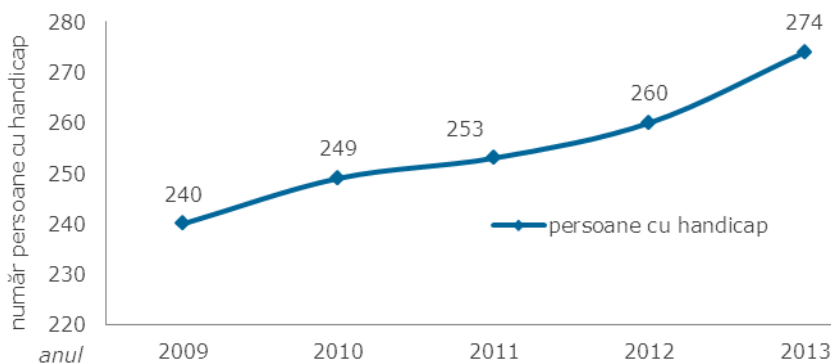
În august 2014, la nivelul comunei Săbăoani numărul beneficiarilor de venit minim garantat a crescut cu 14 persoane (+6,28%) comparativ cu anul precedent și cu 22 persoane (+10,23%) comparativ cu anul 2008.

Totodată, numărul familiilor beneficiare de venit minim garantat, a crescut, la nivelul lunii august 2014, cu 12,21% comparativ cu anul 2008.

Situația și evoluția beneficiarilor de venit minim garantat (VMG) din comuna Săbăoani, județul Neamț

Situația și evoluția persoanelor cu handicap din comuna Săbăoani, județul Neamț

În comuna Săbăoani, numărul persoanelor cu handicap care beneficiază de alocație a crescut de la an la an în perioada 2008-2013. Astfel, în anul 2013 numărul beneficiarilor de alocație de handicap este de 274 persoane,

fiind cu 34 de persoane mai mare ca în anul 2008 (+14,16%) și cu 14 persoane mai mare decât în anul 2012 (+5,38%).

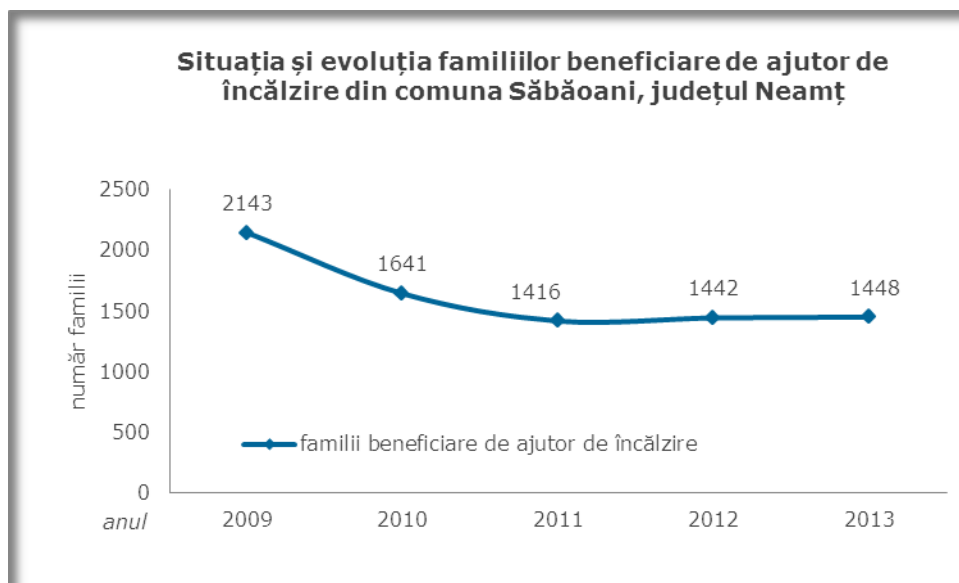
În ceea ce privește situația persoanelor cu handicap care nu dețin certificat permanent, în anul 2013 au fost efectuate 107 anchete sociale, necesare pentru Comisia de Expertiză a persoanelor cu handicap.

În comuna Săbăoani, în anul 2013, au existat 1448 de familii care au solicitat ajutor de încălzire și dintre acestea, toate familiile solicitante au beneficiat de acest ajutor. În anul 2013 au fost preluate 1450 de cereri pentru acordarea ajutoarelor la încălzirea cu lemne și 27 de cereri pentru acordarea ajutoarelor la încălzirea cu gaze naturale.

Situația și evoluția beneficiarilor de ajutor pentru încălzire

Nr. crt.	Categorie	2009	2010	2011	2012	2013
1	Număr familiilor care făcut cerere pentru ajutor pentru încălzire	2143	1641	1416	1442	1477
2	Număr familiilor beneficiare de ajutor pentru încălzire	2143	1641	1416	1442	1448

sursa datelor: Primăria Săbăoani

În anul 2013, Compartimentul de Asistență Socială din cadrul Primăriei Săbăoani a întocmit 125 de dosare privind acordarea alocației de stat pentru copii. De asemenea, a preluat dosarele privind acordarea de alocații familiale de susținere pentru familia monoparentală: au fost aprobate 97 de dosare, 77 de alocații au încetat, 95 de dosare au fost modificate, iar la finalul anului 2013 existau 390 de dosare în plată.

Situația beneficiarilor de alocații

Beneficiari de alocații	2013	
	număr	%
Total, din care:	2245	100%
de stat pentru copii	1857	82.7%
pentru nou-născuți	-	0.0%
complementare	323	14.4%
pentru susținerea familiilor monoparentale	60	2.7%
lunare de hrană pentru copiii infectați cu HIV/SIDA	-	0.0%
pentru plasament familial	5	0.2%

sursa datelor: Primăria Săbăoani

Printre activitățile Compartimentului de Asistență Socială, realizate în anul 2013, se numără și:

- › efectuarea unui număr de 128 de anchete sociale solicitate de către Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” Săbăoani, în vederea acordării subvenției “Bani de liceu”
- › efectuarea a 12 anchete sociale în urma solicitării provenite din partea Liceului Teoretic „Vasile Alecsandri” Săbăoani pentru acordarea subvenției “EURO-200”
- › monitorizarea a unui număr de circa 56 de cazuri, lunar, în ceea ce privește îngrijirea la domiciliu acordată de către Caritas Iași persoanelor vârstnice (conform Legii 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice)
- › monitorizarea unui număr de 241 de copii ce provin din familii vulnerabile, prin proiectul „Prima prioritate: niciun copil invizibil”

finanțat de UNICEF România; s-a obținut finanțarea micrograntului „Împreună pentru o comunitate mai bună”, valoarea totală fiind de 10.000 lei.

Mediul non-guvernamental la nivelul comunei Săbăoani

Între ONG-urile care activează în comuna Săbăoani, menționăm **Asociația “Citadela copiilor” din Săbăoani**, ce activează în cadrul Liceului Teoretic Vasile Alecsandri și se ocupă cu dotarea școlilor din comună cu materiale didactice și dotările necesare pentru creșterea calității procesului educațional și **Clubul Copiilor Săbăoani**, care desfășoară activități extrașcolare (dansuri populare, grup folcloric, formație instrumentală de mandoline, atelier de tapiserii, atelier de pictură); acesta a participat și a obținut rezultate la competiții naționale și internaționale. **Centrul Diecezan Caritas** desfășoară activități cu caracter social în comună.

Asociația “Citadela copiilor”, din cadrul Liceului Teoretic “Vasile Alecsandri”, din Săbăoani, a fost înființată, în principal, pentru promovarea proiectelor educaționale ale unității de învățământ.

Asociația s-a înființat în anul 2010, la inițiativa profesoarei Olga Ciobanu, cea care a desfășurat procedura de obținere a personalității juridice, înscrierea în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor și obținerea avizelor necesare funcționării. “Scopul Asociației este îmbunătățirea condițiilor de viață și educație, precum și a procesului de învățământ pentru elevii unității școlare.” Obiectivul asociației este implicarea ca partener în diferite proiecte la nivelul comunității locale, asigurarea deplasării elevilor la concursuri și olimpiade școlare, premiarea elevilor distinși la diferite competiții, sprijinirea financiară a unor activități extrașcolare care contribuie la creșterea prestigiului liceului. Președintele Asociației este

biblioteca Gabriela Vernica, iar printre membri sunt și multe cadre didactice.

De la înființare până în prezent, Asociația a dezvoltat o serie de proiecte în parteneriat, printre care:

- › “Îngeri fără zâmbet”, inițiat de conducerea școlii
- › două ediții ale concursului național “Matematica și arta prin ochi de copil”, inițiat de profesoara Olga Ciobanu,
- › concursul național “Personalități din România”
- › concursul național “Știința și tehnica altfel”, inițiate de profesoara Mihaela Munteanu
- › proiectele “Școala lui Andrei” și “Fii partener în educație: Școala-Familie-Comunitate”.

Asociația a sponsorizat și deplasări la concursuri școlare, de unde elevii Liceului Teoretic “Vasile Alecsandri” din Săbăoani s-au întors cu rezultate valoroase la nivel național, precum concursul Chim-Expert, etapa națională, desfășurat la Satu-Mare în 2011, unde au fost obținute două premii I și un premiu II.

Clubul Copiilor Săbăoani a luat ființă în anul 1974 și de-a lungul timpului a reușit să se afirme în spațiul cultural nemțean ca unul dintre cele mai constante și temeinice puncte de reper în formarea și educarea copiilor. Copii deschid porțile clubului modelându-se spiritual și fizic, descoperindu-și talente și pasiuni nu arareori vocații, ca apoi integrați în prezentul continuu al satului, să păstreze amintirea orelor petrecute aici nu doar ca nostalgie a copilăriei, ci și a începutului unui drum, poate chiar al unei cariere.

Clubul Copiilor și-a avut propria devenire, cu transformări, căutări și reasezări cu impasuri și realizări, marcată inerent de evoluția întregii societăți românești. El a constituit o constantă benefică în viața satului și

în primul rând al copiilor și tinerilor, fiind poate una dintre puținele instituții care nu au trebuit să-și definească locul în spațiul cultural-educativ, ci doar să și-l păstreze, confirmându-l și diversificându-și oferta și profilurile.

Clubul Copiilor a fost și rămâne, într-un fel, un spațiu inițiativ în care, între ludic și maturitate asumată, între relaxare, competiție și performanță, tot mai mulți copii și tineri își deschid orizontul de cunoaștere, modelându-și etic și estetic conștiința. Fiind o activitate extrașcolară completează activitatea școlară și educația familială, permite adâncirea cunoștințelor, dezvoltarea competențelor, cultivarea interesului și dezvoltarea înclinațiilor a talentelor pentru anumite domenii. Permite folosirea eficientă și plăcută a timpului liber al elevilor, dezvoltarea vieții asociative, dezvoltarea capacităților de a lucra în grup și de a coopera în dezvoltarea unor sarcini complexe, dezvoltarea voinței și formarea trăsăturilor pozitive de caracter.

Clădirea Clubului Copiilor este în formă de dreptunghi, construită în anul 1890, din cărămidă, cu fundație de beton, acoperită cu tablă. În interior pereții sunt văruiți cu var alb, iar exteriorul este tencuit și zugrăvit. În anii 2007 – 2008 clădirea a beneficiat de reabilitare totală, de construcție a 3 grupuri sanitare și împrejmuirea curții.

Clădirea are două intrări: una principală și alta cu intrarea la cercul de Agrobiologie. În acest corp de clădire funcționează:

- › laboratoarele de informatică și agrobiologie
- › atelierele de: tapiserie, electronică, muzică, atelierul fanteziei
- › un depozit de material didactic
- › cancelarie (director, secretariat).

Întreaga activitate desfășurată în această unitate urmărește modernizarea și optimizarea calității învățământului, prin creșterea motivației pentru activitatea de învățare, prin perfecționarea profesională a cadrelor

didactice, prin eficientizarea relației școală – familie - comunitate locală, prin asigurarea condițiilor necesare.

Clubul Copiilor este o unitate școlară care oferă fiecărui elev realizarea, la un înalt nivel, a următoarelor componente:

- › folosirea eficientă a tehnologiilor moderne într-o societate concurențială
- › motivația pentru educația extrașcolară
- › abilitatea de a lua decizii, de a gândi critic și creativ în spiritul societății contemporane
- › cultivarea sensibilității față de problematica umană și față de valorile moral - civice.

Acestea pot fi realizate prin îndeplinirea următoarelor nevoi de bază:

- › folosirea tehnologiilor informaționale în activitatea școlii
- › dezvoltarea resurselor umane.

Resursele materiale deținute de Clubul Copiilor Săbăoani:

- › 7 spații școlare, din care: 5 ateliere și 2 laboratoare
- › 3 spații sanitare
- › material didactic - școala este dotată bine cu material didactic modern.

Din punct de vedere al ofertei educaționale în cadrul unității Clubului Copiilor funcționează următoarele cercuri cu subprofile:

- › Agrobiologie: Protecția mediului, Prietenii pompierilor
- › Artă Textilă: Măști, Podoabe din mărgel, Scluptură în lemn, Împletituri din sfoară, Pictură pe sticlă
- › Informatică: Sistem de operare Windows, Editare text

- › Tapiserie: Tapiserie la gherghef, Tapiserie cu acul, Țesături, Cusături populare și goblenuri, Colaje
- › Muzică populară: Mandolină, Chitară, Grup vocal, Orgă, Soliști vocali de muzică populară, Soliști vocali de muzică ușoară, Saxofon
- › Sanitarii pricepuți
- › Dansuri moderne.

Proiecte desfășurate de Clubul Copiilor Săbăoani și care au făcut parte în anul 2014 din Calendarul Activităților Educative Naționale, Interjudețene și Regionale:

Proiecte desfășurate de Clubul Copiilor Săbăoani

Nr. crt.	Denumirea proiectului	Organizator	Coordonator
1	Festivalul Național de Arte Vizuale și Literatură pentru Copii și Adolescenți „Familia-coloana universului meu de copil”	Clubul Copiilor Săbăoani	Prof. Petruț Maria
2	Concurs Național de Ecologie „Planeta noastră să o salvăm”	Clubul Copiilor Săbăoani	Prof. Țilică Ioan
3	Festival național „Bucuria primăverii - Bucuria Învierii”	Clubul Copiilor Săbăoani	Prof. Robu Maria
4	Concurs interjudețean „Folclorul și copiii – Masca în imaginația copiilor”	Clubul Copiilor Săbăoani	Prof. Miron Cristina
5	Concurs Național de Ecologie „Pământul – căminul nostru”	Clubul Copiilor Săbăoani	Prof. Țilică Ioan

sursa datelor: Clubul Copiilor Săbăoani

Printre rezultatele obținute de Clubul Copiilor în anul școlar 2013/2014 enumerăm expoziții organizate și premii.

Expoziții organizate la: Căminul Cultural Săbăoani cu ocazia Zilelor comunei Săbăoani; Biblioteca Comunală Săbăoani; Clubul Copiilor Săbăoani și în Italia – Skhio cu ocazia zilelor orașului.

Premii obținute în anul școlar 2013/2014 de Clubul Copiilor Săbăoani

Nr. crt.	Profesor	Denumire festival / concurs	Premiu obținut
1	Domnul Marius Cornenco coordonatorul cercului de Teatru „Tinere idealuri”	Festivalul Național de Teatru pentru Elevi “George Constantin” București, ediția a XIV-a	- Premiu pentru regie – piesa “Încurcături de pomina la palat” - Premiu pentru rol secundar masculine – elev Octavian Demisca
		Festivalul Național de Teatru “Teatru Fest” ediția VIII-a – Băișoara – Cluj	- Premiul pentru “cele mai bune costume” piesa piesa “Încurcături de pomina la palat” - Premiul pentru “cel mai bun decor” - Locul I pentru “Costume și interpretare” în cadrul carnavalului “Cezar și Cleopatra” - Locul II pentru “Costume și interpretari în cadrul carnavalului “Tarzan și campania” - Locul I în cadrul Concursului de dans - Locul II pentru cel mai bun actor Octavian Demisca - Locul III pentru cea mai bună actriță Petronela Imbrisca - Locul III pentru cel mai bun actor in rol secundar Marian Cobzaru
		Festivalul Național de interpretare individuală “Gala copilului actor” Botoșani	- Locul I monolog - Imbrisca Petronela-monologul Frasinei - Locul I monolog – Ciobanu Fabian – monologul Harpagon
		Concursul Național de Teatru Medieval – Sighișoara	- Locul I Secțiunea spectacol piesa “Prețioasele ridicule” - Locul I Secțiunea monolog – Ciobanu Fabian - Locul I Secțiunea monolog - Imbrisca Petronela - Premiu pentru interpretare Octavian Demisca - Premiu pentru interpretare Fabian Ciobanu - Premiu special pentru realizarea costumelor - Premiu special pentru realizarea decorului - Locul II pentru activități Educative complementare – orientare turistică
2	Doamna maistru instructor Robu Maria – Cercul de Tapiserie:	Festivalul concurs „Curcubeul Cultural Nemțian”	- Locul I - Diploma de merit
		Concurs Național „Mărgăritarele pentru suflet”	- Locul I - Locul II - Locul III
		Concurs Național „Pământul - căminul nostru”	- Locul I - Locul II - Locul III
		Concurs Național „Planeta noastră să o salvăm”	- 2 x Locul I - Locul III
3	Doamna prof. Miron Cristina conducătoarea cercului de Artă Textilă	Concurs internațional de Meșteșuguri Traditionale” Mîini de aur”, Huedin-Cluj	- 2 x Locul I - Locul II
		Concurs Național „Pe fir de baladă” Tg. Jiu – Gorj	- 2 x Locul I - Locul II - Locul III

Nr. crt.	Profesor	Denumire festival / concurs	Premiu obținut
4	Domnul prof. Țilică Ioan conducătorul cercului „Sanitarii pricepuți”	Concurs Național „Raul Surdoiu” Sacelu - Gorj	- Locul I - 2 x Locul II
		Concurs Național „Planeta noastră să o salvăm”	- 2 x Locul I - 2 x Locul II - 2 x Locul III
		Concurs Național „Salvăm viața pe TERRA” Girov – Neamț	- 2 x Locul I - Locul II - Locul III
		Concurs Național „Gandesc Eco”- Iași	- Locul I - Locul II - Locul III
		Concurs interjudețean „Sărbătorim ziua Pământului”- Neamț	- 2 x Locul I - Locul III
		Concurs regional „Ziua Pământului Petroșani	- Locul I - Locul II - Locul III
		Concurs Național „Noi și natura” Teleorman	- 2 x Locul I - Locul II
		Concurs interjudețean „Sănătate înainte de toate” Baia Mare	- Locul I - Locul II - Mențiune
		Concurs Național „Daruri pentru ziua pământului” Alexandria	- Locul I
		Concurs Național de Ecologie „Generația Eco”	- Locul I - 2 x Locul II
		Concurs zonal „Prietenii pompierilor” Roman	- Echipaj băieți – locul I
		Concurs interjudețean „Folclorul și copiii – Masca în imaginația copiilor”	- Locul I - Locul II - Locul III
		Concurs Național „Bucuria primăverii – Bucuria Învierii”	- Locul I - Locul II - Locul III
		Concurs județean „Sanitarii pricepuți”	- Diplomă de participare
5	Domnul Postolache Ioan – Cercul de Muzică populară	Concursul formațiilor și interpreților - etapa județeană	- 11 x Locul I - 5 x Locul II
6	Domnul Vârgă Adrian - Cercul Dansuri populare	Concursul formațiilor și interpreților - etapa județeană	- 2 x Locul I
7	Doamna Prof. Petruț Maria – Cercul de Agrobiologie	Concurs Național ” Pământul – căminul nostru” – Clubul Copiilor Săbăoani	- Locul I - Locul II - Locul III
		Concurs Național ”Familia – coloana universului meu de copil” – Clubul Copiilor Săbăoani	- Locul I - Locul II - Locul III

Nr. crt.	Profesor	Denumire festival / concurs	Premiu obținut
		Concursul Național „Prietenii pompierilor” – faza zonală, Roman	- Echipaj fete – locul I
		Concursul Național „Prietenii pompierilor” – faza județeană, Neamț	- Echipaj fete – Mențiune

sursa datelor: Clubul Copiilor Săbăoani

Doamna Robu Maria - a coordonat proiectul „Bucuria primăverii - bucuria învierii”, a avut un proiect de colaborare cu Centru Diecezan Roman pentru ajutorarea unor copii din Kenya în cadrul căreia a realizat măștișoare și felicitări care au fost vândute, iar cu banii rezultați am contribuit la achiziționarea de paturi pentru un internat. A participat la o expoziție organizată la Luxemburg cu un număr de 18 lucrări.

De asemenea voluntariat în cadrul proiectului inițiat de Primăria Săbăoani în colaborare cu UNICEF „Prima prioritate – niciun copil invizibil”.

Doamna prof. Miron Cristina conducătoarea cercului de Artă Textilă a coordonat Proiectul interjudețean „Folclorul și copiii – Masca în imaginația copiilor” și a făcut voluntariat în cadrul proiectului inițiat de Primăria Săbăoani în colaborare cu UNICEF „Prima prioritate – niciun copil invizibil”

De asemenea, Doamna prof. Miron Cristina a fost implicată în proiectul de colaborare cu Centru Diecezan Roman pentru ajutorarea unor copii din Kenya în cadrul căruia s-au realizat măștișoare și felicitări care au fost vândute, iar cu banii rezultați au fost utilizați la achiziționarea de paturi pentru un internat-școală.

Doamna Prof. Petruț Maria de la Cercul de Agrobiologie a coordonat proiectul național „Familia-coloana universului meu de copil” și a organizat concursul județean al formațiilor și interpreților – zona Roman.

Imagini din Cercul Artă Textilă

Cercul – Muzică Instrumentală și Vocală

Cercul Sanitarii Pricepuți

Cercul de Teatru

Cercul de Tapiserie

Cercul Dansuri Populare

Cercul Prietenii Pompierilor

Iluminat public

Rețeaua de iluminat public a comunei Săbăoani are o lungime de 55 km, fiind în totalitate formată din cablu aerian. În rețea sunt instalați 1100 stâlpi, pe care sunt montate 600 corpuri de iluminat.

La nivel local nu există corpuri de iluminat din categoria lămpi ecologice care se încarcă cu energie solară.

În anul 2010, pentru plata energiei și a lucrărilor de reabilitare a rețelei de iluminat public din comuna Săbăoani s-a cheltuit suma de 103.287 lei.

Siguranță și ordine publică

Siguranța și ordinea publică în comuna Săbăoani este asigurată de:

- › Postul de Poliție Săbăoani (instituție subordonată Inspectoratului de Poliție al județului Neamț)
- › Poliția Locală (Biroul de Poliție Locală este în subordinea Primăriei Săbăoani).

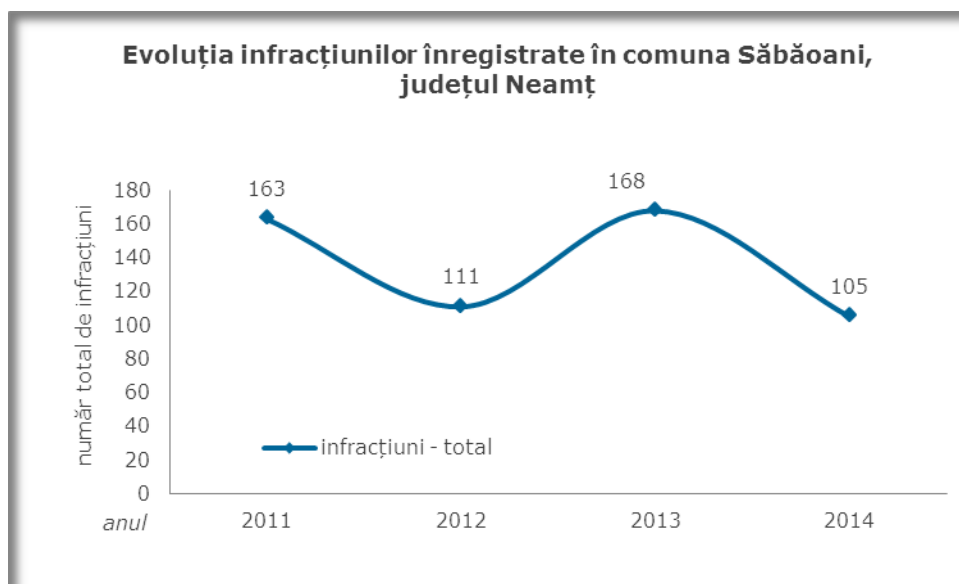
Postul de Poliție Săbăoani are în componență 4 agenți de poliție. În anul 2014, conform Raportului elaborat de Postul de Poliție Săbăoani, reprezentat prin Agent șef principal de Poliție Laurențiu Dumea, la nivelul comunei Săbăoani au fost înregistrate 105 infracțiuni, din care 5 infracțiuni economico-financiare, 24 de infracțiuni judiciare și 76 de altă natură.

Situația și evoluția infracțiunilor înregistrate pe raza comunei Săbăoani

Categorie infracțiuni	2011	2012	2013	2014	2014/2011	
	număr				număr	%
infracțiuni - total	163	111	168	105	-58	-36%
economico-financiare	5	6	8	5	0	0%
judiciare	78	33	52	24	-54	-69%
de altă natură	80	72	108	76	-4	-5%

sursa datelor: Postul de Poliție Săbăoani

Numărul infracțiunilor înregistrate în comuna Săbăoani a scăzut în mod considerabil în anul 2014 comparativ cu anii anteriori.

În anul 2011 a fost înființată Poliția Locală și în anul 2013 au fost angajați în cadrul Poliției Locale Săbăoani un Șef birou și 4 lucrători (o persoană cu statut de polițist local și 3 agenți de pază). Aceștia au organizat acțiuni în vederea menținerii liniștii și ordinii publice, dar au participat și la stingerea incendiilor alături de voluntari. Cei 4 polițiști locali dispun de o mașină înscrisă pentru o mai bună desfășurare a activităților zilnice.

Managementul deșeurilor

La nivelul județului Neamț se implementează „Sistemul de management integrat al deșeurilor în județul Neamț”, proiect finanțat prin POS Mediu, cu dată de finalizare anul 2014. Obiectivul general al proiectului este implementarea unui sistem de management integrat al deșeurilor la nivelul întregului județ, în scopul conformării cu obligațiile asumate prin Tratatul de Aderare și obiectivele stabilite prin POS Mediu. Proiectul cuprinde măsuri de colectare selectivă, transport, transfer și depozitare a deșeurilor, cu elemente de reciclare.

Strategia Utilizării Durabile a Resurselor identifică factorii cheie pentru diminuarea /eliminarea impacturilor de mediu datorate consumului de resurse de creșterea economică:

- › creșterea valorii produselor utilizând resurse mai puține (creșterea productivității);
- › reducerea impactului de mediu pe unitate de resursă utilizată (creșterea ecoeficienței).

Consumatorul joacă un rol esențial în prevenirea producerii deșeurilor, putând alege produsele durabile, reutilizabile, cu un impact mai mic asupra mediului, adoptând astfel un comportament responsabil. Consumatorul trebuie deci sensibilizat să cumpere produse ce vor genera cantități mai mici de deșeuri și vor avea un impact mai mic asupra mediului.

Etichetarea ecologică este unul din principalele mijloace ce ajută consumatorul să aleagă direcția unui comportament responsabil. Activitățile economice presupun consumul de materii prime și de energie din mediul înconjurător și evacuarea în mediu a deșeurilor și diverselor emisii. Sectorul industrial, prin exploatarea resurselor naturale, a consumului de energie, a proceselor de producție generatoare de poluanți și deșeuri este principala cauză care a dus la deteriorarea mediului.

Creșterea volumului de deșeuri, dar mai ales accentuarea caracteristicilor periculoase pe care acestea le manifestă față de om și mediu, trebuie stopată prin prevenirea producerii lor și prin stimularea reciclării lor la maximum.

Gestionarea deșeurilor cuprinde toate activitățile de colectare, transport, tratare, valorificare și eliminare, inclusiv monitorizarea acestor operațiuni și monitorizarea depozitelor de deșeuri după închiderea lor.

Organizarea activităților de gestionare a deșeurilor revine:

- › generatorilor de deșeuri, în cazul deșeurilor de producție;
- › administrațiilor publice locale și operatorilor de salubritate, în cazul deșeurilor generate de populație.

Începând cu anul 1995, colectarea și procesarea informațiilor referitoare la tipurile și cantitățile de deșeuri s-au făcut în conformitate cu cerințele europene de clasificare a deșeurilor (Catalogul European al Deșeurilor, transpus în legislația națională prin H.G. Nr.155/1999, înlocuită/abrogată în anul 2002 prin H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase).

Documentele strategice naționale care reglementează gestionarea deșeurilor cuprind două componente principale:

- › **Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor (SNGD)**
- › **Planul Național de Gestionare a Deșeurilor (PNGD)**

Cele două documente constituie instrumentele de bază prin care se asigură implementarea în România a politicii Uniunii Europene în domeniul deșeurilor. La sfârșitul anului 2006 au fost elaborate Planurile Regionale de Gestionare a Deșeurilor (PRGD), de către Agențiile Regionale pentru Protecția Mediului în colaborare cu reprezentanții autorităților de mediu de la nivel județean și ai autorităților administrației publice locale și județene, utilizând date de la nivelul acestora. Planurile Regionale de Gestionare a

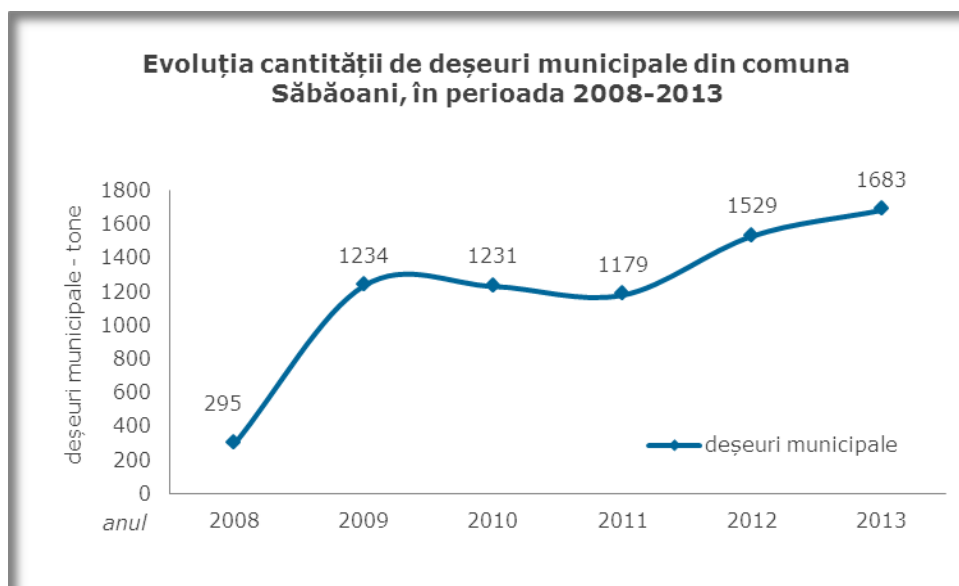
Deșeurilor au fost aprobate prin Ordinul Comun al M.M.G.A. nr. 1364/14.12.2006 și al M.I.E. nr. 1499/21.12.2006.

Din punct de vedere al provenienței lor, deșeurile pot fi: deșeuri industriale, spitalicești, de ambalaje, deșeuri municipale și asimilabile.

Deșeurile municipale și asimilabile reprezintă totalitatea deșeurilor generate în mediul urban și rural din gospodării, instituții comerciale, agenți economici (deșeuri menajere și asimilabile), deșeuri stradale colectate din spații publice, străzi, parcuri, spații verzi, deșeuri din construcții-demolări generate în gospodării și colectate de operatorii de salubritate, și nămoluri de la epurarea apelor uzate orășenești.

În mediul rural nu s-a dezvoltat/generalizat încă sistemul de colectare selectivă a deșeurilor, acestea fiind colectate, în majoritatea localităților, doar în amestec.

Pe raza comunei Săbăoani, operatorul de salubritate care desfășoară activitățile specifice de gestionare a deșeurilor locale este SC ROSSAL SRL Roman. Operatorul de salubritate deservește 3900 gospodării.

Cantitatea de deșeuri municipale generate de populația comunei Săbăoani

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Deșeuri municipale	295	1234	1231	1179	1529	1683
Total	295	1234	1231	1179	1529	1683

sursa datelor: Primăria comunei Săbăoani

În comuna Săbăoani, în perioada 2008-2013 au fost generate doar deșeuri din categoria deșeuri municipale. În anul 2013 cantitatea totală de deșeuri generate de populație însumează 1683 tone, fiind de 5,8 ori mai mare decât cantitatea generată în anul 2008. În anul 2010, pentru colectarea deșeurilor din comuna Săbăoani a fost investită suma de 280.484 lei.

Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Săbăoani (S.V.S.U.)

La nivelul județului Neamț se implementează „Sistemul de management integrat

Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Săbăoani a fost înființat în anul 2005 și este format din 40 de voluntari, 1 șef serviciu și 2 șoferi.

Serviciul Voluntar deține 10 echipamente noi, dar mai sunt necesare cel puțin 10 astfel de echipamente de protecție pentru voluntari.

Din punct de vedere al dotărilor, Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Săbăoani deține:

- › 20 stingătoare
- › 1 tractor cu lamă și un buldo-excavator
- › 1 autoutilitară (primită donație, dar care în prezent care este depășită din punct de vedere fizic și moral)
- › 1 generator de curent

Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Săbăoani participă periodic la concursuri cu teme specifice organizate la nivelul Regiunii Nord-Est.

Pe raza comunei Săbăoani există un număr de 9 hidranți (7 în satul Săbăoani și 2 în satul Traian).

Capitolul 7. Factori de mediu

Calitatea apei

Comuna Săbăoani este situată între bazinele râurilor Moldova și Siret.

Conform datelor Raportului județean de sinteză pentru informarea publicului privind calitatea apei potabile 2008-2010, urmare a analizării parametrilor chimici și microbiologici ai apei din comuna Săbăoani, s-a constatat că nu au fost înregistrate depășiri ale indicatorilor, conform legislației în vigoare.

Calitatea solurilor

Principalul factor de degradare a suprafețelor de teren este reprezentat de secetele periodice.

Solurile de pe raza comunei Săbăoani (cernisolurile) sunt caracterizate de o fertilitate ridicată, fiind intens folosite în agricultură. Se pretează la o gamă diversificată de utilizări agricole, cu deosebire pentru cereale, diverse plante tehnice.

Aluviosolurile ocupă porțiuni întinse în cadrul luncii Siretului și Moldovei.

Aceste soluri sunt cele mai favorabile pentru legume și zarzavaturi, pretându-se însă și la o serie de plante furajere, tehnice, chiar cerealiere atunci când sunt bine gospodărite. Atuurile lor constau în reîmprospătarea cu substanțe nutritive la revărsări și prezența apei freatică la adâncimi reduse.

Calitatea atmosferei

Comuna Săbăoani este situată într-o zonă temperată cu climat continental mai accentuat.

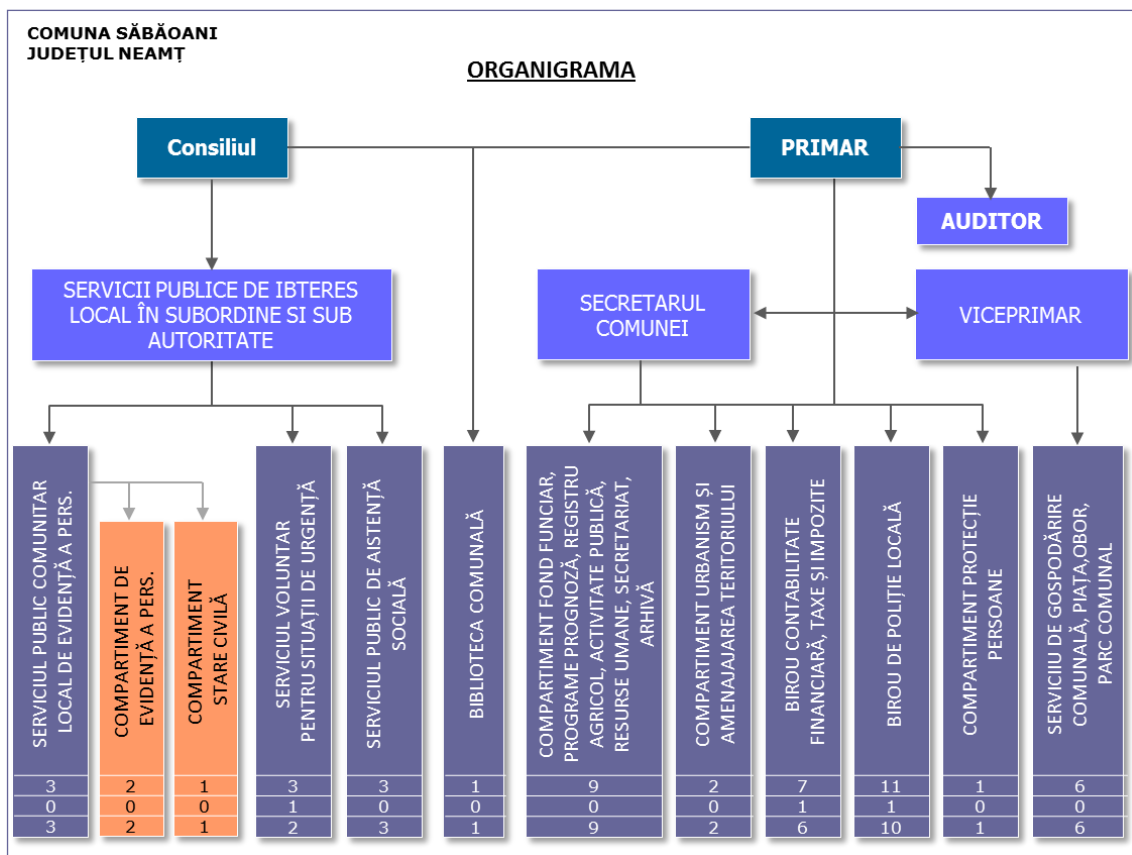
Principala formă de poluare a atmosferei la nivel local este reprezentată de emisiile poluante provenite de la autovehicule de pe E85.

Situația poluărilor accidentale

La nivelul comunei Săbăoani nu s-au înregistrat cazuri de poluări accidentale.

Capitolul 8. Administrația publică locală

Organigrama Primăriei Comunei Săbăoani

Capacitatea administrativă și instituțională de accesare și implementare a fondurilor europene și guvernamentale

Primăria Comunei Săbăoani are o vastă experiență în accesarea și managementul fondurilor europene și guvernamentale.

Investițiile care s-au realizat în cele 2 sate componente ale comunei, respectiv Săbăoani și Traian, au vizat toate zonele de interes ale vieții sociale. Proiectele derulate au avut ca scop modernizarea și promovarea comunei.

Comuna Săbăoani este un exemplu de bună practică în implementarea proiectelor, comuna cunoscând în ultima perioadă un nivel semnificativ de îmbunătățire a dezvoltării economice și sociale.

S-au realizat:

- › lucrări de modernizare a drumurilor comunale
- › lucrări de introducere a utilităților
- › modernizarea sediului administrativ
- › modernizarea unităților de învățământ
- › modernizarea căminului cultural și a bibliotecii comunale, precum și a altor obiective de interes pentru comunitate.

Principale proiecte finalizate în comuna Săbăoani în ultimii 5 ani sunt:

Nr. crt.	Titlu proiect	Sursa de finanțare
1.	Extindere apă potabilă în comuna Săbăoani	Buget local
2.	Asfaltare drumuri comunale în comuna Săbăoani	Buget local
3.	Înființare Parc comunal în comuna Săbăoani	Fondul de Mediu
4.	Înființare rețea canalizare	Guvernul României

Printre proiectele finalizate în anul 2011 se numără:

- › reabilitare Cămin cultural (acoperiș nou, încălzire centrală cu gaz, tâmplărie de termopan, mobilier nou, pardoseală din gresie)
- › înființare rețea de apă potabilă în satul Traian
- › construire de 3,5 km de trotuare în satul Traian
- › reabilitare rețea de iluminat public în cele două sate ale comunei Săbăoani
- › construire trotuare și rigole betonate în satul Săbăoani (2 km)
- › înființare spații verzi în centrul comunei Săbăoani
- › înființare și extindere rețea de gaz metan în satul Săbăoani
- › extindere rețea de apă potabilă în Săbăoani (5 km)
- › asfaltare 7 km de drumuri comunale
- › ridicare monument în cinstea eroilor Răscoalei din 1831 din Săbăoani
- › reabilitare 3 corpuri de clădire ale liceului teoretic „Vasile Alecsandri” (încălzire centrală și tâmplărie de termopan)
- › înființare Birou sătesc al primăriei în satul Traian
- › întreținerea și pietruirea a 50 km de drumuri comunale
- › investiții financiare în construirea celor 3 biserici noi din comuna Săbăoani
- › extindere rețea de electricitate pe raza comunei Săbăoani
- › reabilitare Bibliotecă comună
- › înființare Post de Poliție locală
- › construire teren de sport, pe strada Progresului
- › trasare de noi străzi pentru construirea de locuințe
- › înființare Serviciu pentru situații de urgență
- › construire Sală de ședințe a Consiliului Local
- › organizare colectare selectivă a deșeurilor în comuna Săbăoani
- › dezvelire bust al poetului Vasile Alecsandri cu ocazia sărbătoririi a 50 de ani de la înființarea liceului din Săbăoani

- › înfrumusețare comună prin plantarea de flori.

Dintre proiectele finalizate în anul 2013, menționăm următoarele:

- › asfaltarea Străzii Păcii (proiect în valoare de 778.328,12 lei)
- › extinderea rețelei de energie electrică pe străzile Toporașului, Busuiocului, Viorelelor și Orizontului (valoare proiect 239.803,20 lei)
- › achiziționarea unui sistem de supraveghere video în comuna Săbăoani (proiect în valoare de 78.872,68 de lei)
- › achiziționarea unui sistem de încălzire centrală în sediul administrativ (valoarea de 41.587,70 de lei)
- › achiziționarea unui generator electric automat (18.168,48 de lei)
- › realizarea unor studii și proiectare pentru asfaltarea străzii Muncii (52.000 de lei).

Totodată, în anul 2013, s-au realizat lucrări de amenajare a trotuarelor din satul Traian, pe o lungime de 4,5 km și în satul Săbăoani, pe o lungime de 2,5 km.

Pentru îmbunătățirea condițiilor copiilor și tinerilor din comună au fost amenajate 2 terenuri de sport (unul de fotbal și unul pentru tenis de câmp), valoarea acestor amenajări fiind de peste 160.000 de lei.

Au fost îmbunătățite și condițiile din cadrul Bibliotecii comunale, prin dotarea cu calculatoare, în cadrul programului Biblionet și prin introducerea unui sistem de încălzire modern.

S-a amenajat un parc în localitatea Săbăoani, prin intermediul Fondului pentru Mediu.

În scopul păstrării curățeniei pe teritoriul comunei, s-a achiziționat un tractor cu remorcă și au fost înființate puncte de colectare dotate cu

eurocontainere, amplasate pe tot teritoriul comunei, pentru a contribui la stoparea depozitării necontrolate a deșeurilor.

În prezent, se află în derulare proiectul "Extinderea rețelelor de canalizare în Roman și Săbăoani", care vizează racordarea la rețeaua de canalizare a 29 de străzi din comuna Săbăoani, cu o lungime totală de 17.536 de metri și 1222 de racorduri. Execuția proiectului este asigurată de firmele SC TLST SRL și SC Moldocor SA. Termenul estimat de finalizare a proiectului este august 2015.

O altă investiție finalizată în comuna Săbăoani este înființarea Serviciului de Evidență Informatizată a Persoanelor. Noul serviciu, înființat după peste patru ani de demersuri susținute ale autorităților locale, vine în întâmpinarea locuitorilor comunei Săbăoani, dar și a celor din comunele vecine – Botești și Gherăești. Prin înființarea Serviciului de Evidență Informatizată a Persoanelor, a fost decongestionată activitatea serviciului de la Roman, venind în sprijinul locuitorilor comunei.

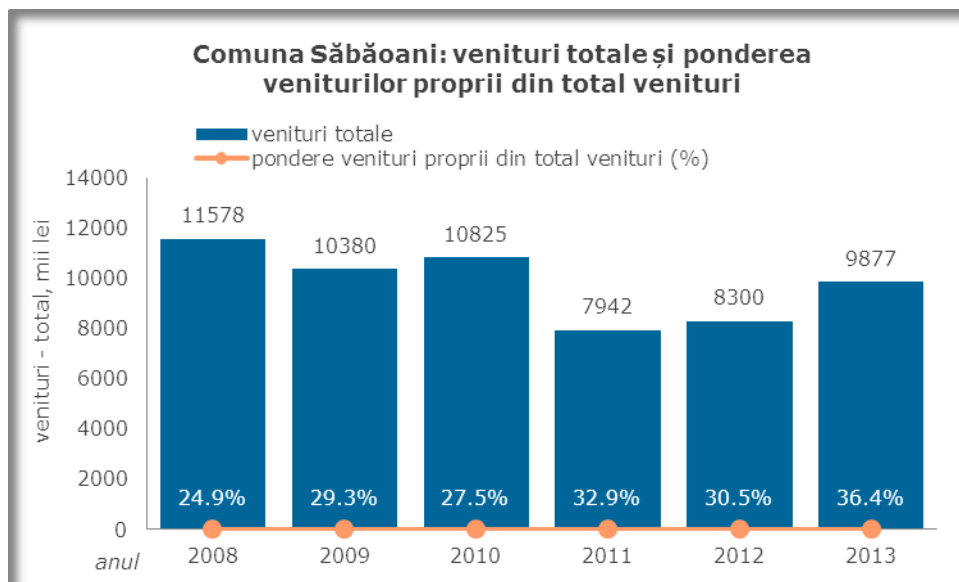
Venituri și buget preconizat

În anul 2013 veniturile totale cumulate la nivelul unității administrativ-teritoriale Săbăoani au depășit suma de 9.800 mii lei, fiind în scădere față de veniturile din anii 2008-2010, dar mai mari decât cele înregistrate în perioada 2011-2012.

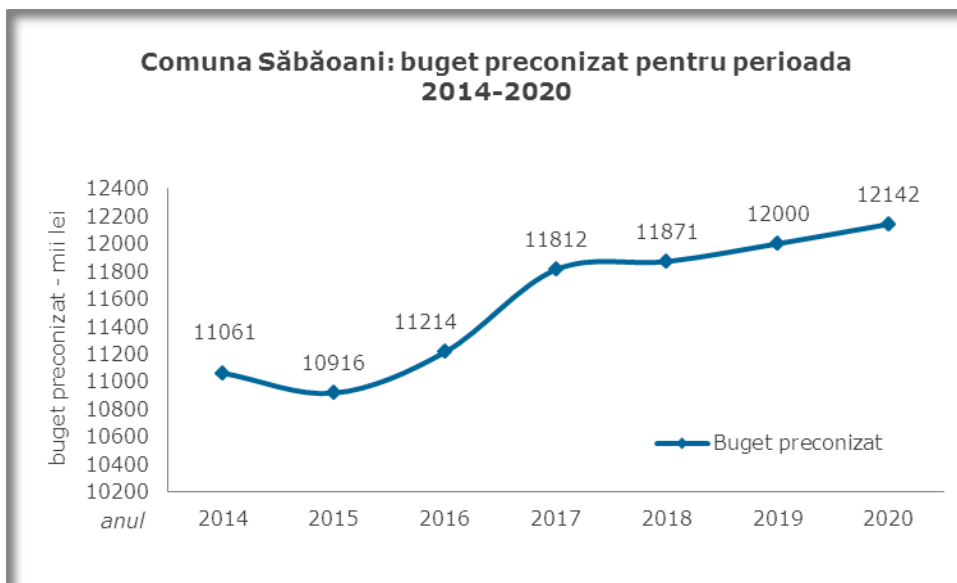
În anul 2013, veniturile proprii însumau peste 3500 mii lei, reprezentând 36,4% din totalul veniturilor cumulate la nivel Primăriei Săbăoani.

Venituri totale și categorii de venituri la nivelul Primăriei Comunei Săbăoani

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
	<i>mii lei</i>					
Venituri – total, din care	11578	10380	10825	7942	8300	9877
Venituri proprii	2884	3037	2980	2616	2534	3596
Venituri fiscale	9050	9166	9645	7169	7709	8789
Venituri guvernamentale	1916	880	880	462	310	610
Alte categorii de venituri	612	334	300	311	281	478
Pondere venituri proprii	24,9%	29,3%	27,5%	32,9%	30,5%	36,4%

La nivelul comunei Săbăoani se preconizează că bugetul local va avea o evoluție ascendentă. În anul 2020, bugetul local al Primăriei Săbăoani va fi de 12142 mii lei și va fi de aproximativ 1,1 ori mai mare decât cel înregistrat în anul 2014.

PARTEA II. ANALIZA SWOT

ANALIZA SWOT PE DOMENII

Cadru local, demografie și forță de muncă

CADRU LOCAL, DEMOGRAFIE ȘI FORȚĂ DE MUNCĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- Comuna Săbăoani este cea mai mare și una din cele mai vechi așezări rurale din județul Neamț; - Situarea în zona central-estică a județului Neamț, între bazinele râurilor Moldova și Siret; - Apropierea de centre urbane, distanța între Săbăoani și Roman fiind de 12 km, între Săbăoani și Piatra Neamț de 62 km, între Săbăoani și Pașcani de aproximativ 30 km, iar între Săbăoani și Iași, de circa 74 de km; - Comuna este traversată de E85; - Pe teritoriul comunei Săbăoani trece și calea ferată Roman-Suceava; - Comuna Săbăoani este situată între bazinele râurilor Moldova și Siret. În prezent, Siretul este îndiguit, fiind eliminat pericolul de inundații; - Comuna are relații bune în teritoriu: Comuna Săbăoani face parte din Grupul de Acțiune Locală „Valea Siretului” și din AcoR (Asociația Comunelor din România); - Raportul de dependență demografică era de 35,6% la 1 iulie 2013, presiunea asupra persoanelor active fiind mai mică comparativ cu valorile de la nivel județean (50,6%), regional (54,1%) și național (52,3%); - Gradul de îmbătrânire demografică are valoarea de 67,3%, fiind mai mic decât valoarea județeană la nivel	- Acces: existența la nivel local a drumurilor pietruite și de pământ ce îngreunează transportul la nivel local; - Trendul descendent înregistrat de efectivul demografic al comunei Săbăoani este foarte accentuat; - Numărul mediu al salariaților reprezenta doar 4,1% din totalul populației stabile existente la 1 iulie 2013 (respectiv 452 persoane); - În comuna Săbăoani, sectorul serviciilor (în general) este slab reprezentat (4,3% din numărul mediu total al salariaților din comună); - Sectorul serviciilor pentru populației nu este reprezentat la nivel local (croitorie, frizerie, cizmărie etc.) - Forța de muncă necesită calificare; - Forța de muncă nu este suficient calificată prin prisma faptului că nu există întreprinderi unde forța de muncă să se califice; - Creșterea numărului de șomeri; - La nivel local există un număr mare de șomeri ne-indemnizați (care nu sunt înregistrați la AJOFM Neamț); - În domeniul construcțiilor majoritatea angajaților sunt muncitori necalificați care muncesc

rural (110,8%) și valoarea înregistrată la nivel național (112,8%);

- › Rata sporului natural pozitivă: în comuna Săbăoani, la 1 iulie 2013, rata sporului natural a fost de 1,8‰ fiind semnificativ mai mare decât media județeană (-3,7‰);
 - › Rata de ocupare la nivelul comunei în anul 2011, este de 91%, superioară mediei naționale din 2011 de 59,6%, dar și mediei regionale și județene: la nivel regional rata de ocupare de 49,7%, la nivel județean de 51,1%;
 - › În ultimii ani, s-a înregistrat o creștere a numărului mediu de salariați din comună;
 - › La nivel local, populația are acces gratuit la proiecte pentru calificarea / recalificarea adulților;
 - › La nivel local există aproximativ 200 persoane calificate prin programele inițiate de Confederația Caritas România (organizația Iași) pentru babysister și îngrijitor la domiciliu pentru bătrâni;
 - › La nivel local au fost organizate cursuri pentru calificare lucrător comercial (aproximativ 65 persoane) și utilizator PC;
 - › Implicarea într-un grad ridicat, a autorităților locale în dezvoltarea economică și socială a comunei;
-

fără condiții contractuale (existența fenomenului muncii la negru);

- › La nivel local există un exod al persoanelor tinere apte de muncă (aproximativ 4000 de tineri sunt plecați);
- › Comuna Săbăoani, din punct de vedere teritorial, aparține Regiunii de Dezvoltare Nord-Est, unde produsul intern brut pe cap de locuitor are cea mai mică valoare dintre toate regiunile (15,445.2 lei/locuitor comparativ cu media națională de 26,099.9 lei/locuitor în anul 2011).

CADRU LOCAL, DEMOGRAFIE ȘI FORȚĂ DE MUNCĂ

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
› Calificarea forței de muncă și a șomerilor în cadrul unor programe POSDRU: cursuri de calificare, recalificare, specializare; sesiuni de consiliere și formare profesională, traininguri, etc.; › Organizarea la nivel județean a bursei locurilor de muncă (Bursa Generală a Locurilor de Muncă organizată de AJOFM Neamț); › Derularea prin AJOFM Neamț, a programelor de formare/recalificare profesională; › Acordarea unor facilități angajatorilor ce creează locuri de muncă pentru tineri absolvenți, șomeri și categorii defavorizate; › Realizarea autostrăzii Moldova-Transilvania ar avea ca efect atragerea de noi investitori în județul Neamț.	› Bugete locale insuficiente pentru investiții ce au ca scop dezvoltarea și modernizarea infrastructurii locale (de servicii publice, de utilități); › Fonduri financiare insuficiente pentru cofinanțarea proiectelor din fonduri europene; › Îmbătrânirea populației; › Tendința generală la nivel național și regional de scădere a efectivului demografic; › Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban sau străinătate și a forței de muncă (îndeosebi cea calificată); › Adâncirea dezechilibrului pe piața muncii între cerere și ofertă; › Fenomenul muncii la negru; › Creșterea ratei șomajului și reducerea ponderii populației active și creșterea numărului de șomeri tineri; › Instituțiile centrale județene nu doresc să își asume responsabilitatea pentru deciziile cu privire la direcționarea fondurilor europene ce afcetează direct și zona din care face parte comuna Săbăoani.

Economie, agricultură și turism

ECONOMIE, AGRICULTURĂ ȘI TURISM

PUNCTE TARI

- › Suprafața agricolă din comuna Săbăoani este de 3012 ha, ceea ce reprezintă 90,3% din suprafața totală;
- › Din cele 3012 ha de teren agricol, 94,5% este suprafață agricolă arabilă;
- › Existența la nivel local a unui procent foarte redus de terenuri degradate neproductive (5 ha, respectiv 1,5% din suprafața totală de teren neagricol);
- › Existența unei piețe agroalimentare în comună;
- › Solurile de pe raza comunei Săbăoani sunt caracterizate de o fertilitate ridicată;
- › În comuna Săbăoani există resurse turistice de interes național, ce pot duce la dezvoltarea unuia sau mai multor tipuri de activități turistice;
- › Comuna Săbăoani este o zonă ce deține resurse turistice cu concentrare mare, turismul fiind o activitate economică prioritară;
- › Patru obiective din comuna Săbăoani sunt incluse în lista monumentelor istorice din județul Neamț ca monumente de interes local, toate fiind clasificate ca situri arheologice;
- › Existența Muzeului Diecezan al Catolicilor;
- › Biserica Sfântul Mihail Arhanghelul din Săbăoani este una dintre cele mai reprezentative din toată Moldova, atât prin dimensiuni, cât și prin stilul clasic, roman, prin armonia arhitecturală și excepționala execuție

PUNCTE SLABE

- › Numărul întreprinderilor active din comuna Săbăoani la 1000 locuitori este de 4, valoarea acestui indicator fiind de 5,52 ori mai mică decât media națională, de 3,4 ori mai mică decât media regională și de 3,62 ori mai mică decât media județeană;
- › Ponderea angajaților din sectorul agricultură, silvicultură și pescuit este de 14,1%;
- › Terenurile sunt fărâmițate, iar investitorii sunt descurajați în acțiunile de a investi pe plan local în agricultură;
- › La nivel local nu există spații de depozitare a cerealelor la care să aibă acces și micii producători;
- › Necesitatea modernizării pieței agroalimentare din comună;
- › Principalul factor de degradare a suprafețelor de teren este reprezentat de secetele periodice;
- › La nivel local nu există utilaje pentru prelucrarea produselor lactate;
- › Produsele de origine animalieră nu sunt valorificate, nu sunt transformate în produse cu valoare adaugată;
- › Turismul nu este foarte bine dezvoltat, raportat la potențialul comunei, ce poate fi valorificat;
- › Lipsa structurilor de cazare pe raza comunei.

tehnică;

- › Lăcașurile de cult din comuna Săbăoani, pe lângă rolul important pe care îl au în viața spirituală locală, au și potențial turistic, putând fi abordate ca obiective turistice;
 - › Păstrarea încă vie a tradițiilor și meșteșugurilor: se păstrează și încă se mai folosesc și astăzi, tehnicile meșteșugurilor tradiționale pentru realizarea obiectelor țărănești folosite în gospodărie;
 - › Existența unui centru de tapiserie și a meșterilor populari;
 - › Agenții economici locali prezintă deschidere pentru colaborări cu unitățile educaționale în vederea realizării de programe de calificare la locul de muncă a forței de muncă;
 - › Agenții economici beneficiază de utilități tehnico-edilitare ce îi pot ajuta să se dezvolte;
 - › La nivel local există un agent economic ce activează în domeniul brutărie / panificație și care deține un siloz de cereale;
 - › La nivel local există un punct CFR – transportul marfar în sistem CFR fiind mai convenabil decât cel rutier
 - › Distanța din centrul comunei până la drumul european E85 este de doar 1,5 km.
-

ECONOMIE, AGRICULTURĂ ȘI TURISM

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
> Liberalizarea piețelor – condiție a accesului agenților economici locali la piețe de desfacere din UE; > Diverse facilități legislative privind arendarea suprafețelor agricole; > Incurajarea exportului de produse cu valoare adăugată mare; > Noile tehnologii și utilizarea acestora pentru creșterea productivității și obținerea de produse cu valoare adăugată mare; > Potențialul turistic al zonei ce trebuie valorificat; > Existența și practicarea meșteșugurilor; > Promovarea produselor naturale și creșterea interesului pentru o alimentație sănătoasă; > Accesarea fondurilor europene în domeniul economiei, agriculturii și turismului; > Campanii de informare ce au ca scop creșterea ratei de absorbție a fondurilor europene nerambursabile; > Posibilitatea de a obține finanțări în cadrul Grupului de Acțiune Locală din care face parte comuna; > Evenimente de informare și promovare ce se desfășoară în cadrul Grupului de Acțiune Locală; > Existența unor organizații și asociații profesionale de sprijin a producătorilor și afilierea la acestea; > Existența organizațiilor non-guvernamentale care militează pentru dezvoltarea durabilă; > Posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă;	> Cadrul legislativ extrem de instabil și în continuă schimbare, factor ce demotivant pentru desfășurarea de activități economice; > Birocrația excesivă și corupția; > Concurența reprezentată de produsele de import de pe piața Uniunii Europene și Asia; > Informarea la un nivel redus a agricultorilor cu privire la normele europene; > Cadrul legal cu deficiențe în ceea ce privește protejarea producției agricole interne; > Experiență redusă în elaborarea și implementarea proiectelor cu finanțare europeană, a agenților economici de pe raza comunei; > Insuficiența resurselor financiare necesare cofinanțării proiectelor din agricultură, economie și turism; > Dezechilibrele de pe piața muncii, între cererea de forță de muncă și oferta; > Interes relativ scăzut al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună; > Oferte de creditare cu condiții greu accesibile și o rată ridicată a dobânzii; > Creșterea ratei inflației și a ratei de schimb valutar; > Creșterea ratei șomajului și fenomenul de îmbătrânire demografică; > Creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra economiei locale;

- › Facilități legislative și de încurajare a dezvoltării de start-up-uri;
 - › Dezvoltarea spiritului antreprenorial în rândul tinerilor;
 - › Definirea unor parteneriate între autoritățile locale și investitori locali sau străini;
 - › Diversificarea formelor de turism (religios, rural, ecologic) și existența unor programe și granturi de sprijinire și dezvoltare a culturii și tradițiilor;
 - › Prin transmiterea secretului meșteșugurilor practicate în comună, se menține vie, tradiția populară a acestor locuri;
 - › Existența Muzeului Diecezan trebuie valorificată, expoziția muzeului cuprinzând piese rezultate ca urmare a descoperirilor arheologice, a studiilor etnografice, istorice, antropologice și filologice.
-

› Noi crize economice la nivel global;

› Estomparea tradițiilor și obiceiurilor locale odată cu trecerea timpului.

Infrastructură de locuințe și utilități. Factori de mediu

INFRASTRUCTURĂ DE LOCUINȚE ȘI UTILITĂȚI. FACTORI DE MEDIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
> Fondul locativ al comunei a înregistrat creșteri în ultimii ani; > Existența rețelei de alimentare cu apă; > În prezent, se află în derulare proiectul de extindere a rețelei de canalizare din comună; > Populația comunei Săbăoani beneficiază de facilități de transport public local prin curse regulate și trasee prestabilite. Locuitorii comunei au acces facil spre orașul Roman, prin existența rutei Săbăoani-Roman și retur; > Posibilitate de transport feroviar (gară CFR); > În comuna Săbăoani există rețea de gaze naturale; > Gradul de racordare a locuințelor din comuna Săbăoani, la rețeaua de energie electrică este de aproape 100%; > Rețeaua de comunicații este foarte bine dezvoltată; > Existența rețelei de luminat public; > Existența unui parc amenajat, în satul Săbăoani, proiect derulat prin Fondul de Mediu; > La nivel local există filiale ale instituțiilor bancare, astfel încât populația și mediul de afaceri beneficiază de această facilitate; > Pe tot teritoriul comunei, există puncte de colectare deșeuri dotate cu eurocontainere, care contribuie la stoparea depozitării necontrolate a deșeurilor; > Fondul locativ al comunei a înregistrat creșteri în ultimii ani; > Existența rețelei de alimentare cu apă; > În prezent, se află în derulare proiectul	> Rețelele de utilități insuficient dezvoltate (nu acoperă tot teritoriul comunei, astfel că există zone în care populația nu are acces la infrastructura de utilități – apă, canalizare); > 37,3% din locuințele în comună nu beneficiază de sistem de alimentare cu apă; > 57,2% din locuințele din comună nu beneficiază de instalație de canalizare; > Încălzirea locuințelor se realizează cu combustibili solizi (89,3% din locuințe); > Existența la nivel local a locuințelor ce nu dețin sisteme de încălzire a spațiilor de locuit (2,8%); > Grad scăzut de dotare a locuințelor cu baie (doar 39,2% din locuințe); > La nivel local nu există corpuri de iluminat din categoria lămpi ecologice care se încarcă cu energie solară; > Secetele periodice - factor de degradare a suprafețelor de teren; > Deși există sistem de colectare selectivă a deșeurilor, acestea sunt, colectate și în amestec; > Rețelele de utilități insuficient dezvoltate (nu acoperă tot teritoriul comunei, astfel că există zone în care populația nu are acces la infrastructura de utilități – apă, canalizare); > 37,3% din locuințele în comună nu beneficiază de sistem de alimentare cu apă;

INFRASTRUCTURĂ DE LOCUINȚE ȘI UTILITĂȚI. FACTORI DE MEDIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- de extindere a rețelei de canalizare din comună; › Populația comunei Săbăoani beneficiază de facilități de transport public local prin curse regulate și trasee prestabilite. Locuitorii comunei au acces facil spre orașul Roman, prin existența rutei Săbăoani-Roman și retur; › Posibilitate de transport feroviar (gară CFR); › În comuna Săbăoani există rețea de gaze naturale; › Gradul de racordare a locuințelor din comuna Săbăoani, la rețeaua de energie electrică este de aproape 100%; › Rețeaua de comunicații este foarte bine dezvoltată; › Existența rețelei de luminat public; › Existența unui parc amenajat, în satul Săbăoani, proiect derulat prin Fondul de Mediu; › La nivel local există filiale ale instituțiilor bancare, astfel încât populația și mediul de afaceri beneficiază de această facilitate; › Pe tot teritoriul comunei, există puncte de colectare deșeuri dotate cu eurocontainere, care contribuie la stoparea depozitării necontrolate a deșeurilor.	› 57,2% din locuințele din comună nu beneficiază de instalație de canalizare; › Încălzirea locuințelor se realizează cu combustibili solizi (89,3% din locuințe); › Existența la nivel local a locuințelor ce nu dețin sisteme de încălzire a spațiilor de locuit (2,8%); › Grad scăzut de dotare a locuințelor cu baie (doar 39,2% din locuințe); › La nivel local pânza freatică este afectată de existența "grupurilor sanitare din curte" (lipsa canalizării și racordarea populației la aceasta) › La nivel local nu există corpuri de iluminat din categoria lămpi ecologice care se încarcă cu energie solară; › Secetele periodice - factor de degradare a suprafețelor de teren; › Deși există sistem de colectare selectivă a deșeurilor, acestea sunt, colectate și în amestec.

INFRASTRUCTURĂ DE LOCUINȚE ȘI UTILITĂȚI. FACTORI DE MEDIU

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
> Accesarea programelor de finanțare (fonduri europene, naționale, guvernamentale) în domeniul dezvoltării resurselor umane, al dezvoltării și modernizării infrastructurii (de utilități tehnico-edilitare, de servicii publice), dezvoltării mediului de afaceri, pentru promovarea acțiunilor prietenoase cu mediul înconjurător și a protejării acestuia, atât în rândul populației, cât și al agenților economici; > Accesarea unor programe de finanțare comunitare ale Uniunii Europene pentru sprijinirea dezvoltării infrastructurii și protecției mediului; > Derularea de programe și campanii pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu din mediul rural și implicarea organizațiilor neguvernamentale și a școlilor în programe comune de educație ecologică; > Potențialul turistic al zonei, ce trebuie valorificat; > Noul exercițiu financiar 2014 – 2020, în cadrul căruia pot fi depuse proiecte pentru dezvoltarea infrastructurii din comună, fiind atrase și viitoare investiții; > Încheierea unor relații de parteneriat între autoritățile locale și investitori locali sau străini; > Existența fondurilor externe și guvernamentale pentru modernizarea drumurilor comunale și sătești; > Posibilitatea realizării de lucrări cadastrale cu fonduri europene nerambursabile, în noul exercițiu financiar 2014-2020; > Populația prezintă un grad din ce în ce	> Cadru legislativ în continuă schimbare/readoptare; > Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, din cauza infrastructurii fizice și sociale neadecvate, raportat la potențialul comunei; > Reducerea bugetelor locale destinate derulării de investiții pentru dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilități tehnico-edilitare și infrastructurii de servicii publice locale; > Degradarea infrastructurii tehnico-edilitare existente prin lipsa implementării de proiecte care să vizeze reabilitarea/modernizarea acesteia; > Cunoașterea insuficientă a normelor europene de mediu în rândul micilor întreprinzători; > Indiferența populației față de protecția mediului și un nivel redus de aplicare a metodelor de protejare și conservare a mediului înconjurător; > Cunoștințe insuficiente cu privire la întocmirea documentației de finanțare și implementarea proiectelor de infrastructură și mediu finanțate din fonduri structurale; > Existența unui trend de ignorare a recomandărilor și cerințelor din partea UE cu privire la mediul înconjurător și măsurile de protejare a acestuia.

mai ridicat de interes pentru un mediu mai curat și mai puțin poluat;

- › Dezvoltarea de inovații în domeniul reciclării deșeurilor/materiilor prime generatoare de deșeuri;
 - › Desfășurarea programelor naționale ce vizează reducerea poluării cu nitriți;
 - › Un interes ridicat pentru investițiile în energia regenerabilă și importanța acestora pentru dezvoltarea durabilă.
-

Servicii publice și administrație publică

SERVICII PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
> O vastă experiență a administrației publice locale în accesarea și managementul fondurilor europene și guvernamentale; > Infrastructură medicală bine dezvoltată; > Existența în comună a Serviciului de Evidență Informatizată a Persoanelor, prin care a fost decongestionată activitatea serviciului de la Roman, venind în sprijinul locuitorilor comunei; > Existența, la dispoziția doritorilor, a facilităților sportive: 2 terenuri de sport, unul de fotbal și unul de tenis de câmp; > Dotarea satisfăcătoare a Bibliotecii Comunale (cu calculatoare prin programul Biblionet și sistem modern de încălzire), contribuie la asigurarea unui acces facil la cultură, pentru locuitorii comunei; > Existența premiselor necesare unui mediu înconjurător curat și a unei imagini pozitive, atât a administrației publice locale, cât și a comunei în ansamblu, prin dotarea cu un tractor cu remorcă și existența punctelor de colectare dotate cu eurocontainere; > Existența unui sistem de supraveghere video stradal în intersecțiile principale, ce contribuie la asigurarea unui climat de siguranță; > Reducerea semnificativă a numărului infracțiunilor înregistrate în comună; > Existența Comitetului Local pentru Situații de Urgență Săbăoani; > Sistemul educațional cu tradiție în comună: existența în comună, a Liceului Vasile Alecsandri (ce a luat ființă în anul 1863), care are în administrare și	> Scăderea populației școlare; > Reducerea numărului cadrelor didactice, în corespundență cu reducerea populației școlare; > Populația școlară ce revine pe sală de clasă la nivelul comunei Săbăoani este de 43,9, această valoare fiind semnificativ mai mare decât media județeană (de 21,0); > La nivelul unităților educaționale, dotarea este deficitară; > Dotarea IT&C precară a unităților școlare de pe raza comunei Săbăoani, la fiecare unitate PC revenind 14,8 școlari, comparativ cu 10,2 valoarea la nivel național; > Terenul de fotbal local este mic și minimalist dotat – nu corespunde destinației pe care ar trebui să o aibă; > La nivel local nu există un microbuz școlar care să poată asigura serviciile de transport ale elevilor; > Lipsa dotărilor specifice ale Căminului Cultural; > Creșterea anuală a numărului persoanelor beneficiare de venit minim garantat și de alocații de handicap; > La nivel local nu există structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare > Dotările din instituțiile publice sunt insuficiente și nu corespund calitativ (sunt necesare investiții de modernizare - extindere); > Dispensarul din localitate este amenajat într-o clădire veche ce

- învățământul preșcolar, primar și gimnazial din comuna Săbăoani;
- › La nivelul unităților educaționale, există sisteme de supraveghere video, care monitorizează zona interioară și exterioară din jurul unităților educaționale;
 - › Organizarea anuală a Zilei Comunei Săbăoani și a diverse evenimente pe plan local.;
 - › La nivel local există colaborare între instituțiile publice;
 - › La nivel local persoanele neasigurate beneficiază într-o mare măsură de servicii medicale gratuite;
 - › Pe plan local există colaborări frumoase și fructuoase între unitățile educaționale, unități medico-sanitare și Poliție în vederea formării copiilor și adolescenților - "adulții de mâine";
 - › La nivel local în anul 2011 a fost înființată Poliția Locală.
-

prezintă un grad avansat de degradare.

SERVICII PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
> Localizarea comunei în apropierea unor centre urbane (Roman – 12 km, Piatra Neamț – 62 km); > Din punct de vedere medical, populația poate apela la serviciile medico-sanitare din orașele apropiate; > Existența unor reforme la nivel național ce vizează serviciile medicale și educaționale; > Promovarea standardelor alimentare sănătoase și a importanței adoptării unui stil de viață sănătos; > Existența programelor complexe de urmărire a stării de sănătate a populației; > Existența a numeroase linii de finanțare în domeniul sănătății și asistenței sociale, precum fondurile destinate dezvoltării de centre de zi pentru copii, adulți și vârstnici și cele destinate reabilitării și dotării corespunzătoare a unităților medicale; > Politicile Uniunii Europene în domeniul protecției sociale; > Dezvoltarea și punerea în aplicare a conceptului economiei sociale; > Existența programelor naționale pentru construcția, reabilitarea, modernizarea și dotarea căminelor culturale, care contribuie la îmbunătățirea cadrului cultural, propice desfășurării de activități cu caracter cultural-artistic și care poate contribui la menținerea tradițiilor; > Adaptarea învățământului liceal la specificul zonei; > Cooperarea cu alte școli din regiune, dar și din afara țării, prin programe de schimb de experiență;	> Buget insuficient destinat medicinei primare, actul medical fiind afectat, în consecință; > Costurile din ce în ce mai mari ale serviciilor medicale, corelate cu veniturile reduse ale populației; > Implicarea redusă a societății civile în domeniul protecției sociale; > Creșterea gradului de sărăcie prin înăsprirea condițiilor de acordare a ajutoarelor sociale și scăderea numărului de beneficiari; > Sistemul de ajutor social nu încurajează în mod activ reintegrarea celor asistați, de cele mai multe ori, populația optând pentru venitul minim garantat, în detrimentul reintegrării pe piața muncii; > Fonduri insuficiente pentru reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților școlare, corelat cu nevoia de investiții și cu importanța acestui sector în dezvoltarea comunității și a viitoarelor resurse umane; > Reducerea numărului de elevi; > Buget insuficient pentru satisfacerea necesităților stringente ale unităților de învățământ, recurgându-se de cele mai multe ori, la finanțarea paralelă prin contribuția familiilor elevilor, practici adesea contestate; > Migrarea cadrelor didactice bine pregătite; > Promovarea insuficientă a zonei din punct de vedere turistic și cultural determină fenomenul migrării potențialilor turiști către alte destinații;

- › Existența a diverse programe și granturi de sprijinire și dezvoltare a culturii și tradițiilor;
 - › Posibilitatea valorificării potențialului spiritual-cultural al Muzeului Diecezan al Catolicilor ce se află în comună;
 - › Întărirea legăturilor interinstituționale și cele cu societatea civilă, ONG-uri și semnarea de parteneriate publice-private;
 - › Existența unor programe destinate formării continue a funcționarilor publici, ce contribuie la îmbunătățirea relației cetățean-autorități publice locale.
-

- › Fonduri financiare insuficiente pentru dezvoltarea mediului cultural și artistic;
- › Estomparea tradițiilor odată cu trecerea timpului.

PARTEA III. STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

Viziunea și obiectivul general

Viziune

În anul 2020, comuna Săbăoani va fi o comună dezvoltată cu infrastructură de utilități modernă, care va oferi locuitorilor săi condiții bune de viață și acces la locuri de muncă diversificate. Comuna Săbăoani va juca un rol important în agricultura județeană și va cunoaște dezvoltarea prin valorificarea și exploatarea corespunzătoare a resurselor naturale locale.

Obiectiv general

Implementarea de proiecte strategice la nivelul teritoriului comunei Săbăoani care să contribuie la dezvoltarea economică locală, la modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare, respectiv la îmbunătățirea calității vieții locuitorilor.

Obiective specifice

Pentru atingerea obiectivului general al strategiei de dezvoltare a comunei Săbăoani au fost stabilite următoarele obiective specifice:

- › Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare și continua îmbunătățire a serviciilor publice locale
- › Dezvoltarea economiei locale prin diversificare, promovarea spiritului antreprenorial și încurajarea competitivității agenților economici
- › Dezvoltarea turismului prin investiții în dezvoltarea infrastructurii de susținere a sectorului turistic și promovarea valorilor culturale
- › Dezvoltarea durabilă a comunei și protejarea mediului înconjurător

Prioritățile tematiche și ținte propuse ale strategiei de dezvoltare locală

Analiza socio-economică întreprinsă impune următoarele priorități de dezvoltare la nivelul comunei Săbăoani:

Prioritate 1

- Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general

Prioritate 2

- Dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității investiționale și dezvoltarea turismului

Prioritate 3

- Dezvoltarea durabilă a comunei și îmbunătățirea condițiilor de mediu prin protejarea resurselor locale și valorificarea potențialului local regenerabil

Prioritate 4

- Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne

Priorități, domenii de intervenție și domenii de acțiune

PRIORITATE	DOMENIU DE INTERVENȚIE	DOMENII DE ACȚIUNE
1. Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general	DI 1.1. Dezvoltarea infrastructurii de acces (stradale)	- Modernizarea rețelei stradale de pe raza comunei Săbăoani - Modernizarea prin asfaltare străzi - Modernizarea drumului județean care străbate comuna Săbăoani - Construire trotuare și rigole betonate - Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă și satești din comuna Săbăoani
	DI 1.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de utilități	- Extinderea rețelei de apă din comuna Săbăoani - Extinderea rețelei de canalizare din comuna Săbăoani - Extinderea rețelei de electricitate din comuna Săbăoani - Reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public stradal
	DI 1.3. Îmbunătățirea aspectului local general	- Construire trotuare și rigole betonate - Extinderea și modernizarea ulițelor comunale și satești
2. Dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității investiționale și dezvoltarea turismului	DI 2.1. Dezvoltarea infrastructurii economice locale	- Dezvoltarea micii industrii locale, prin deschiderea de unități de valorificare a cerealelor, legumelor, fructelor - Stimularea înființării de ateliere pentru furnizarea de servicii către populație: frizerie, coafor, croitorie, etc. - Susținerea activității IMM-urilor din comună - Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic local - Construirea Muzeului Comunal Săbăoani
	DI 2.2. Dezvoltarea	- Dezvoltarea fermelor de semi-subsistență și modernizarea fermelor

PRIORITATE	DOMENIU DE INTERVENȚIE	DOMENII DE ACȚIUNE
	sectorului agricol local	agricole la nivel local - Instalarea tinerilor fermieri din comuna Săbăoani - Crearea și dezvoltarea sectorului de culturi de plante tehnice pentru prelucrarea industrială (rapiță, soia, etc.) - Modernizarea pieței agroalimentare în vederea valorificării produselor agricole locale - Investiții în vederea modernizării drumurilor de exploatație agricolă și satești din comuna Săbăoani - Construirea de depozite agricole și unități de procesare ale produselor agricole prin acordarea unor facilități fermierilor și acces la fondurile europene fermierilor și asociațiilor agricole - Realizarea de măsurători cadastrale și intabulare teren public și privat
	DI 2.3. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice și de relaxare	- Dezvoltarea cadrului infrastructural de susținere și promovare a potențialului turistic local - Reabilitarea și valorificarea monumentelor cultural-istorice și religioase locale - Valorificarea existenței pe teritoriul comunei a Bisericii Sfântul Mihail Arhanghelul, una dintre cele mai reprezentative biserici catolice din Moldova - Construirea Muzeului Comunal Săbăoani - Promovarea turismului prin menținerea tradițiilor și obiceiurilor locale - Semnalizarea obiectivelor turistice de pe teritoriul comunei Săbăoani - Construirea unui teren de sport pe raza

PRIORITATE	DOMENIU DE INTERVENȚIE	DOMENII DE ACȚIUNE
3. Dezvoltarea durabilă a comunei și îmbunătățirea condițiilor de mediu prin protejarea resurselor locale și valorificarea potențialului local regenerabil	DI 3.1. Intervenții asupra factorilor de mediu în vederea consolidării cadrului natural și valorificarea resurselor regenerabile	comunei - Plantare arbori în zone inundabile - Construcția de parcuri eoliene și amplasarea de panouri solare pentru valorificarea potențialului eolian local și a energiei solare - Valorificarea resurselor locale - Realizarea de lucrări de împădurire a terenurilor degradate, crearea de perdele forestiere - Extinderea serviciului de salubritate la toate gospodăriile din comună
	DI 3.2. Dezvoltarea capacității de intervenție în caz de urgență	- Dotarea și modernizarea serviciului de intervenție pentru situații de urgență
	DI 3.3. Conștientizarea populației cu privire la importanța protejării mediului înconjurător	- Derularea de campanii de informare și programe de educație ecologică - Campanii de conștientizare privind colectarea selectivă a deșeurilor și reducerea cantității de deșeuri
4. Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia	DI 4.1. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii educaționale locale	- Modernizarea corpurilor de clădire ale Liceului Teoretic Săbăoani - Finalizarea lucrărilor de construire grădiniță în comuna Săbăoani - Construirea unui teren de sport pe raza comunei Săbăoani - Înființarea de laboratoare școlare și dotarea corespunzătoare a acestora - Schimburi de experiență cu școlile din

PRIORITATE	DOMENIU DE INTERVENȚIE	DOMENII DE ACȚIUNE
forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne	DI 4.2. Reabilitarea si modernizarea infrastructurii locale de sănătate și asistență socială	localitatea franceză înfrățită Lessay - Reabilitarea și modernizarea infrastructurii medicale locale - Dotarea corespunzătoare a unităților medicale de pe raza comunei Săbăoani - Derularea de campanii de educație sanitară în școli - Construirea unui Centru de zi pentru persoane vârstnice
	DI 4.3. Dezvoltarea infrastructurii de locuințe locale	- Construire blocuri ANL pentru tinerii din comuna Săbăoani
	DI 4.4. Dezvoltarea capacității administrative	- Investiții pentru realizarea unui sistem informatic integrat (arhivare, management sarcini, monitorizare activități) de gestionare a diverselor activități în Primărie - Cursuri de perfecționare pentru angajații din sectorul public

Prioritatea 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general

Domeniu de intervenție	Domeniu de acțiune	Ținte propuse pentru anul 2020
DI 1.1. Dezvoltarea infrastructurii de acces (stradale)	- Modernizarea rețelei stradale de pe raza comunei Săbăoani - Modernizarea prin asfaltare străzi - Modernizarea drumului județean care străbate comuna Săbăoani - Construire trotuare și rigole betonate - Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă și satești din comuna Săbăoani	- Rețeaua stradală de pe raza comunei Săbăoani modernizată - Minimum 10 km de drumuri de pe raza comunei, asfaltați - Minimum 14 km din drumul județean ce traversează comuna modernizați - Minimum 10 km de trotuare și rigole betonate construite - Minimum 5 km drumuri de exploatație agricolă și satești modernizați
DI 1.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de utilități	- Extinderea rețelei de apă din comuna Săbăoani - Extinderea rețelei de canalizare din comuna Săbăoani - Extinderea rețelei de electricitate din comuna Săbăoani - Reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public stradal	- Extinderea rețelei de apă cu minimum 5 km - Rețeaua de canalizare are o lungime totală de minimum 30 km - Extinderea rețelei de electricitate din comună cu minimum 10 km - Sistemul de iluminat public modernizat, dotat cu minimum 1000 lămpi solare
DI 1.3. Îmbunătățirea aspectului local general	- Construire trotuare și rigole betonate - Extinderea și modernizarea ulițelor comunale și satești	- Minimum 10 km de trotuare și rigole betonate construite - Minimum 10 km de ulițe extinși - Minimum 10 km de ulițe modernizați

Prioritatea 2: Dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității investiționale și dezvoltarea turismului

Domeniu de intervenție	Domeniu de acțiune	Ținte propuse pentru anul 2020
DI 2.1. Dezvoltarea infrastructurii economice locale	- Dezvoltarea micii industrii locale, prin deschiderea de unități de valorificare a cerealelor, legumelor, fructelor - Stimularea înființării de ateliere pentru furnizarea de servicii către populație: frizerie, coafor, croitorie, etc. - Susținerea activității IMM-urilor din comună - Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic local - Construirea Muzeului Comunal Săbăoani	- Existența pe raza comunei Săbăoani a minimum unei unități de valorificare a cerealelor, legumelor, fructelor - Cel puțin 2 firme având ca domeniu de activitate furnizarea de servicii către populație - Minimum 10 firme nou înființate - Cel puțin 2 monumente cultural-istorice și religioase reabilite - 1 Muzeu Comunal înființat în comuna Săbăoani
DI 2.2. Dezvoltarea sectorului agricol local	- Dezvoltarea fermelor de semi-subzistență și modernizarea fermelor agricole la nivel local - Instalarea tinerilor fermieri din comuna Săbăoani - Crearea și dezvoltarea sectorului de culturi de plante tehnice pentru prelucrarea industrială (raپیٹا, soia, etc.) - Modernizarea pieței agroalimentare în vederea valorificării produselor agricole locale - Investiții în vederea modernizării drumurilor de	- Existența la nivel local a cel puțin 20 ferme de semi-subzistență și tineri fermieri instalați, urmare a accesării de fonduri europene - Minimum 50 ha de teren ocupate de culturi de plante tehnice pentru prelucrarea industrială (raپیٹا, soia etc.) - Piața agroalimentară din comună, modernizată - Minimum 5 km drumuri de exploatație agricolă și sătești modernizați - Minimum 1 depozit agricol și o unitate de procesare a

Domeniu de intervenție	Domeniu de acțiune	Ținte propuse pentru anul 2020
	exploatație agricolă și satești din comuna Săbăoani - Construirea de depozite agricole și unități de procesare ale produselor agricole prin acordarea unor facilități fermierilor și acces la fondurile europene fermierilor și asociațiilor agricole - Realizarea de măsurători cadastrale și intabulare teren public și privat	produselor agricole, existente pe raza comunei Săbăoani - Minimum 3600 ha teren public și privat intabulați
DI 2.3. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice și de relaxare	- Dezvoltarea cadrului infrastructural de susținere și promovare a potențialului turistic local - Reabilitarea și valorificarea monumentelor cultural-istorice și religioase locale - Valorificarea existenței pe teritoriul comunei a Bisericii Sfântul Mihail Arhanghelul, una dintre cele mai reprezentative biserici catolice din Moldova - Construirea Muzeului Comunal Săbăoani - Promovarea turismului prin menținerea tradițiilor și obiceiurilor locale - Semnalizarea obiectivelor turistice de pe teritoriul comunei Săbăoani - Construirea unui teren de sport pe raza comunei	- Creșterea cu minimum 15% a numărului turiștilor din comuna Săbăoani - Existența pe raza comunei a minimum unei unități de cazare - Cel puțin 2 monumente cultural-istorice și religioase locale reabilite și valorificate - Creșterea cu minimum 20% a numărului vizitatorilor Bisericii Sfântul Mihail Arhanghelul - 1 Muzeu Comunal construit în comuna Săbăoani - Cel puțin 2 festivaluri de datini și obiceiuri/an organizate - Organizarea anuală a evenimentului Traianiada în satul Traian - Semnalizarea a cel puțin 7 obiective turistice locale - 1 teren de sport pe raza comunei, nou construit

Prioritatea 3: Dezvoltarea durabilă a comunei și îmbunătățirea condițiilor de mediu prin protejarea resurselor locale și valorificarea potențialului local regenerabil

Domeniu de intervenție	Domeniu de acțiune	Ținte propuse pentru anul 2020
DI 3.1. Intervenții asupra factorilor de mediu în vederea consolidării cadrului natural și valorificarea resurselor regenerabile	- Plantare arbori în zone inundabile - Construcția de parcuri eoliene și amplasarea de panouri solare pentru valorificarea potențialului eolian local și a energiei solare - Valorificarea resurselor locale - Realizarea de lucrări de împădurire a terenurilor degradate, crearea de perdele forestiere - Extinderea serviciului de salubritate la toate gospodăriile din comună	- Minimum 10 km de perdele forestiere existente la nivel local - Existența la nivel local a unui parc eolian cu cel puțin 7 turbine, platforme și drumuri de acces interioare și utilizarea panourilor solare pentru valorificarea potențialului eolian local și a energiei solare - Sistemul de iluminat public stradal modernizat, dotat cu minimum 1000 lămpi solare - Toate gospodăriile din comună au acces la serviciul de salubritate
DI 3.2. Dezvoltarea capacității de intervenție în caz de urgență	- Dotarea și modernizarea serviciului de intervenție pentru situații de urgență	- Cel puțin 10 echipamente de protecție minimă pentru exercițiu și intervenție, pentru voluntarii din cadrul serviciului, achiziționate - Achiziționarea unei autospeciale pentru misiuni de stingere a incendiilor, cu toate dotările necesare - Achiziționarea unei sărărițe, a unei freze de zăpadă care să fie utilizate pentru menținerea drumurilor locale circulabile pe timpul iernii

Domeniu de intervenție	Domeniu de acțiune	Ținte propuse pentru anul 2020
DI 3.3 Conștientizarea populației cu privire la importanța protejării mediului înconjurător	- Derularea de campanii de informare și programe de educație ecologică - Campanii de conștientizare privind colectarea selectivă a deșeurilor și reducerea cantității de deșeuri	- Cel puțin 2 campanii de informare și programe de educație ecologică derulate - Cel puțin 2 campanii de conștientizare privind colectarea selectivă a deșeurilor și reducerea cantității de deșeuri derulate

Prioritatea 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne

Domeniu de intervenție	Domeniu de acțiune	Ținte propuse pentru anul 2020
DI 4.1. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii educaționale locale	- Modernizarea corpurilor de clădire ale Liceului Teoretic Săbăoani - Finalizarea lucrărilor de construire grădiniță în comuna Săbăoani - Construirea unui teren de sport pe raza comunei Săbăoani - Înființarea de laboratoare școlare și dotarea corespunzătoare a acestora - Schimburi de experiență cu școlile din localitatea franceză înfrățită Lessay	- Liceul Teoretic Săbăoani modernizat - 1 Grădiniță nou construită în comuna Săbăoani - 1 teren de sport nou construit pe raza comunei Săbăoani - Existența la nivel local a minimum 8 laboratoare școlare dotate corespunzător - Minimum 2 schimburi de experiență/ an cu școlile din localitatea franceză înfrățită Lessay
DI 4.2. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii locale de sănătate și asistență socială	- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii medicale locale - Dotarea corespunzătoare a unităților medicale de pe raza comunei Săbăoani - Derularea de campanii de educație sanitară în școli - Construirea unui Centru de zi pentru persoane vârstnice	- Infrastructura medicală locală complet reabilitată și modernizată, cu dotări specifice - Spitalul din satul Traian reabilitat - 1 Centru medical înființat în comuna Săbăoani - 1 Dispensar construit în comuna Săbăoani - Minimum 2 campanii de educație sanitară/an derulate în școlile din comună - 1 Centru de zi pentru persoane vârstnice construit

Domeniu de intervenție	Domeniu de acțiune	Ținte propuse pentru anul 2020
DI 4.3. Dezvoltarea infrastructurii de locuințe locale	- Construire blocuri ANL pentru tinerii din comuna Săbăoani	- Minimum 24 apartamente ANL pentru tinerii din comuna Săbăoani
DI 4.4. Dezvoltarea capacității administrative	- Investiții pentru realizarea unui sistem informatic integrat (arhivare, management sarcini, monitorizare activități) de gestionare a diverselor activități în Primărie - Cursuri de perfecționare pentru angajații din sectorul public	- Existența unui sistem informatic integrat funcțional (arhivare, management sarcini, monitorizare activități) la nivelul Primăriei Săbăoani - Participarea minimum o dată pe an a funcționarilor publici ai comunei Săbăoani la cursuri de perfecționare profesională

Portofoliu proiecte

I. Dezvoltarea sectorului economic, agricol și turistic

1. Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă și satești din comuna Săbăoani
2. Realizarea de măsurători cadastrale și intabularea a minimum 3600 ha teren public și privat
3. Actualizarea Planului Urbanistic General
4. Modernizarea pieței agroalimentare
5. Semnalizarea obiectivelor turistice de pe teritoriul comunei Săbăoani
6. Reabilitarea și valorificarea monumentelor cultural-istorice și religioase locale

II. Infrastructură de acces

1. Modernizarea prin asfaltare străzi în comuna Săbăoani
2. Construire trotuare și rigole betonate
3. Modernizarea drumului județean care străbate comuna Săbăoani
4. Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă și satești din comuna Săbăoani

Infrastructură utilități publice

1. Extindere rețea apă potabilă în comuna Săbăoani
2. Extindere rețea canalizare în comuna Săbăoani
3. Extindere rețea de electricitate în comuna Săbăoani
4. Reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public stradal din comuna Săbăoani

Îmbunătățirea aspectului local general

1. Amenajare spații verzi, locuri de joacă pentru copii și parc de agrement în satul Traian din comuna Săbăoani
2. Extinderea și modernizarea ulițelor comunale și satești

Infrastructură socială și servicii publice locale (educație, sănătate, asistență socială, cultură-turism-relaxare, administrație publică locală)

1. Modernizarea corpurilor de clădire ale Liceului Teoretic Săbăoani și împrejmuirea acestora
2. Finalizarea lucrărilor de construire grădiniță în comuna Săbăoani
3. Construirea unui Centru de tip After School
4. Derularea unor campanii de educație sanitară în școlile din comuna Săbăoani
5. Reabilitarea spitalului din satul Traian
6. Înființarea unui centru medical în comuna Săbăoani
7. Construirea unui dispensar în comuna Săbăoani
8. Construirea unui teren de sport pe raza comunei Săbăoani
9. Construire blocuri ANL pentru tinerii din comuna Săbăoani
10. Construirea unui Centru de zi pentru persoane vârstnice
11. Construirea Muzeului Comunal Săbăoani

12. Înființarea de laboratoare școlare și dotarea corespunzătoare a acestora
13. Derularea de campanii de promovare a tradițiilor și obiceiurilor tradiționale locale
14. Instruirea profesională a funcționarilor publici din comuna Săbăoani în vederea furnizării de servicii publice prompte și de calitate pentru cetățean
15. Organizarea de festivaluri de datini și obiceiuri în comuna Săbăoani
16. Organizarea în satul Traian a evenimentului „Traianiada”

Factori de mediu: protejare și valorificare

1. Construirea unui parc eolian și amplasarea de panouri solare în comuna Săbăoani în vederea valorificării potențialului eolian local și a energiei solare
2. Realizarea de lucrări de împădurire a terenurilor degradate, crearea de perdele forestiere
3. Achiziționarea de echipamente și utilaje pentru serviciul de intervenție pentru situații de urgență și pentru întreținerea și protecția mediului
4. Derularea de campanii de informare și programe de educație ecologică
5. Derularea de campanii de conștientizare a populației cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor și reducerea cantității de deșeuri

**MODERNIZAREA DRUMURILOR DE EXPLOATAȚIE AGRICOLĂ ȘI SĂTEȘTI
DIN COMUNA SĂBĂOANI**

Descrierea proiectului Realizarea de investiții pentru modernizarea drumurilor de exploatație agricolă și satești din comuna Săbăoani.

Situația existentă Drumurile de exploatație agricolă și satești din comuna Săbăoani necesită lucrări de modernizare pentru a răspunde cerințelor.

Agricultura este unul din sectoarele de bază din comuna Săbăoani: suprafața totală a comunei Săbăoani este de 3337 ha, dintre care suprafața agricolă cuprinde 3012 ha, ceea ce reprezintă 90,3% din suprafața totală. Sectorul agricol este considerat a avea un important potențial de dezvoltare. Pentru atingerea acestui deziderat, este necesară modernizarea drumurilor de exploatație agricolă și satești din comună.

Necesitatea modernizării drumurilor de exploatație agricolă și satești de pe raza comunei Săbăoani reiese din starea tehnică nesatisfăcătoare a drumurilor.

Justificarea proiectului

Drumurile de exploatație agricolă necesită modernizare, deoarece prin intermediul acestora este asigurat accesul populației către exploatațiile agricole de pe raza comunei Săbăoani. Prin modernizarea drumurilor de exploatație agricolă se poate mări producția la hectar la nivel local, deoarece populația va putea interveni pe terenurile agricole cu utilaje de profil agricol.

Prin realizarea de lucrări propuse a îmbunătăți calitatea drumurilor de exploatație agricolă și satești, vor rezulta numeroase avantaje socio-economice: reducerea discrepanțelor față de alte comune ale Regiunii Nord-Est, îmbunătățirea

mobilității populației, accesibilitatea mai bună a locuitorilor la exploatarea agricole pe care le dețin și care generează venituri în comună, aspect care vor contribui la dezvoltarea economică durabilă a comunei Săbăoani.

Modernizarea drumurilor de exploatare agricolă și satești din comuna Săbăoani va contribui la creșterea veniturilor obținute din activități agricole și la consolidarea poziției agriculturii în cadrul ramurilor economice ale comunei Săbăoani.

Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecți: comunitatea în ansamblu (prin îmbunătățirea imaginii comunei), infrastructura modernă, mediul de afaceri local
Rezultate previzionate	▪ Minimum 5 km de drumuri de exploatare agricolă și satești modernizați ▪ Creșterea veniturilor obținute din practicarea agriculturii ▪ Creșterea atractivității investiționale a comunei ▪ Consolidarea infrastructurii comunei Săbăoani
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

REALIZAREA DE MĂSURĂTORI CADASTRALE ȘI INTABULAREA A MINIMUM 3600 HA TEREN PUBLIC ȘI PRIVAT

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în vederea întreprinderii de măsurători cadastrale și intabularea unor suprafețe de teren din comuna Săbăoani.
Situația existentă	La nivelul comunei Săbăoani, în prezent, suprafețe mari de teren nu au fost supuse măsurătorilor cadastrale și operațiunilor de intabulare Cadastrul și intabularea sunt necesare datorită faptului că, începând cu anul 1999 nu se mai poate realiza nicio tranzacție imobiliară, sau obținerea vreunui credit bancar, fără avizele obținute în urma efectuării lucrărilor de cadastru și intabulare. În România, doar aproximativ 20% dintre imobilele și terenurile intravilane sau agricole din mediul rural sunt intabulate și înscrise în Cadastrul General.
Justificarea proiectului	Prin cadastru se stabilește dimensiunea, suprafața, amplasamentul exact pe un plan cadastral și vecinătățile unui bun imobil, iar prin intabulare se realizează o înscriere și o evidență exactă a dreptului de proprietate asupra fiecărei parcele sau a unui bun imobil, în Cartea funciară. Cadastrul furnizează date reale privitoare la bunurile imobile - proprietar, poziție, folosință, mărime. Cadastrul este documentul care dă siguranța tranzacțiilor imobiliare, fiind un sistem obligatoriu de evidență și inventariere a bunurilor imobile. Nu se pot realiza înstrăinări ale dreptului de proprietate al unui imobil în lipsa lucrării de cadastru, iar în situația în care acesta este mai vechi de iulie 1999, trebuie refăcut, conform legii. În cazul terenurilor însă, este recomandat ca un cadastru mai vechi de iulie 2010 să fie reactualizat. Intabularea unei proprietăți este foarte importantă și face parte

din setul actelor de proprietate ale unui imobil.

Intabularea reprezintă înscrierea în Cartea Funciară a dreptului de proprietate. Lipsa unei intabulări înseamnă că un imobil nu are setul actelor de proprietate complete și nu poate fi înstrăinat sau disponibil pentru alte operațiuni privind dreptul de proprietate al acestuia.

Pentru fiecare operațiune privind dreptul de proprietate, Cartea Funciară din cadrul Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară emite o nouă intabulare cu actuala situație a imobilului. Intabularea fiecărei operațiuni care afectează sau schimbă dreptul de proprietate, oferă siguranța dreptului de proprietate și a tranzacțiilor imobiliare.

Înscrierea drepturilor de proprietate și a altor operațiuni privind proprietatea, oferă o mare siguranță tranzacțiilor imobiliare.

În exercițiul financiar 2014-2020, în Acordul de parteneriat oficial al României, aprobat de Comisia Europeană, există o măsură special dedicată întocmirii cadastrului în zonele rurale ale României, bugetul alocat acestei măsuri fiind de 500 milioane de euro.

Date fiind importanța lucrărilor de cadastru și intabulare în formarea structurii sociale și oportunitatea de a realiza aceste lucrări pentru locuitorii comunei Săbăoani cu fonduri europene nerambursabile, implementarea proiectului este benefică și oportună.

**Potențialii
beneficiari**

- Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani și administrația publică locală, prin minimizarea costurilor operațiunilor aferente
- Beneficiari indirecți: comunitatea în ansamblu, prin optimizarea informațiilor cadastrale cu privire la teritoriul comunei

**Rezultate
previzionate**

- Minimum 3600 ha de teren public și privat supuse lucrărilor de măsurători cadastrale și intabulare
 - Optimizarea sistemului de înregistrare a dreptului de
-

	proprietate în comuna Săbăoani ▪ Creșterea atractivității investiționale a comunei Săbăoani
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

ACTUALIZAREA PLANULUI URBANISTIC GENERAL

Descrierea proiectului Realizarea de investiții pentru actualizarea Planului Urbanistic General al comunei Săbăoani.

Situația existentă La nivelul comunei Săbăoani, s-a identificat necesitatea actualizării Planului Urbanistic General.

Planul Urbanistic General este un proiect ce face parte din programul de amenajare a teritoriului și de dezvoltare a localităților ce compun unitatea administrativ-teritorială de bază. Acesta conține prevederi la scara întregului teritoriu al unei unități administrativ-teritoriale.

Planul Urbanistic General cuprinde analize, reglementări și regulament local de urbanism pentru întregul teritoriul administrativ al unității de bază (suprafețe din intravilan, cât și din extravilan).

Categoriile de probleme abordate în cadrul Planului Urbanistic General sunt:

Justificarea proiectului

- Optimizarea relațiilor localităților cu teritoriul lor administrativ
- Valorificarea potențialului natural, economic și uman
- Stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan
- Reorganizarea și dezvoltarea căilor de comunicație
- Stabilirea și delimitarea zonelor construibile
- Stabilirea și delimitarea zonelor funcționale
- Stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară și definitivă de construire
- Stabilirea și delimitarea zonelor protejate
- Delimitarea suprafețelor pe care se preconizează realizarea obiectivelor de utilitate publică
- Stabilirea modului de utilizare a terenurilor și condițiilor de conformare și realizare a construcțiilor.

Actualizarea Planului Urbanistic General al comunei Săbăoani se

va realiza având la bază Strategia de dezvoltare locală a comunei pentru perioada 2014-2020. Realizarea acestei actualizări va permite dezvoltarea unor noi investiții pe raza comunei.

Planul Urbanistic General al comunei Săbăoani urmărește, în vederea atingerii obiectivelor de dezvoltare județene, crearea premiselor spațiale pentru desfășurarea activităților economice și sociale în cadrul proceselor de dezvoltare.

Activitatea de actualizare a acestui document este una complexă și de durată. PUG-ul este un element definitoriu și important în dezvoltarea teritoriului comunei Săbăoani.

Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei, agenții economici locali ▪ Beneficiari indirecti: administrația publică locală
Rezultate previzionate	▪ 1 Plan Urbanistic General al comunei Săbăoani, actualizat ▪ Îmbunătățirea atractivității investiționale a comunei ▪ Crearea cadrului necesar derulării de noi investiții în comuna Săbăoani
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

MODERNIZAREA PIEȚEI AGROALIMENTARE	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru modernizarea pieței agroalimentare din comuna Săbăoani.
Situația existentă	Pe teritoriul comunei Săbăoani, în prezent, există o piață agroalimentară, care necesită realizarea de lucrări de modernizare.
Justificarea proiectului	Clădirea pieței agroalimentare din comuna Săbăoani are o suprafață utilă totală de 92,35 mp. Structura de rezistență a construcției este realizată din zidărie de blocuri cu goluri din beton obișnuit (bolțari) cu grosimea de 30 cm (inclusiv tencuieli) pentru pereții exteriori. Compartimentările interioare, cu grosimea de 15 cm, sunt realizate din lemn cu tâmplărie din lemn sau PVC. Acoperișul este de tip șarpantă din lemn pe scaune. Învelitoarea este realizată din plăci ondulate de azbociment. Infrastructura este reprezentată de fundații continue sub ziduri din beton simplu care prezintă o lățime de 30 cm și o înălțime de 75 cm. Finisajele exterioare sunt reprezentate de tencuieli din praf de piatră driscuite, iar finisajele interioare sunt reprezentate din pardoseli din mozaic, iar pereții sunt finisați cu tencuieli simple, zugrăvite cu lapte de var. Clădirea prezintă o serie de degradări, atât structurale, cât și nestructurale: Degradări structurale: ▪ Tasări ale fundațiilor aferente peretelui din axul B ▪ Crăpături orizontale și înclinate în pereții portanți de zidărie din ax A la nivelul spațiilor din zidărie ▪ Crăpături verticale în peretele portant de zidărie din ax 5, de la nivelul fundațiilor până la nivelul accesului în pod ▪ Elementele de rezistență ale șarpantei (popi, căpriori, etc.) puternic degradate Degradări nestructurale:

-
- Trotuare crăpate și ușor deplasate pe zona accesului principal
 - Lipsa hidroizolației la nivelul învelitorii
 - Fisuri de lungimi mari în pardoseala de mozaic
 - Degradări majore ale podinii din scândură de lemn de la partea superioară a planșeului
 - Tâmplărie din lemn (uși și ferestre) degradate care nu asigură etanșeitarea
 - Degradări ale învelitoarei din țiglă plăci de azbociment ondulate care permit infiltrația apelor meteorice în pod
 - Fisuri în tencuielile pereților, atât la interior, cât și la exterior
 - Zone cu dislocări și umflări ale tencuielilor la exterior și interior
 - Lipsa impermeabilizării la rosturile trotuar-construcție ce permite infiltrarea apelor meteorice la fundații
 - Elemente de lemn aferente șarpantei puternic putrezite
 - Jgheab din tablă zincată degradat.

Dată fiind situația existentă, prin proiectul de modernizare a pieței agroalimentare din comuna Săbăoani, se vor realiza o serie de lucrări, precum:

- Recompartimentarea la interior și extinderea spre exterior cu anexă grupuri sanitare
- Desfacerea tencuielilor degradate de la interior și exterior și rostuirea zidăriei pe o adâncime de minim 2 cm
- Desfacerea învelitoarei din plăci de azbociment și desfacerea șarpantei
- Execuție de subzidiri la fundații cu atingerea cotei minime de fundare de 1,5 și respectarea lățimii minime de 60 cm pentru fundațiile exterioare conform normativelor
- Execuția de căptușeli armate pe ambele fețe la fundațiile continue cu evazare la intersecțiile de pereți
- Desfacerea de stâlpi metalici din ax B
- Introducerea de cadre din beton armat (stâlpi și grinzi) la o distanță mai mică de 4m

Lucrările de modernizare vor contribui la îmbunătățirea semnificativă atât a aspectului pieței agroalimentare, cât și la

îmbunătățirea activităților desfășurate în cadrul acesteia.

Prin implementarea proiectului, se va asigura valorificarea produselor agricole locale.

Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecti: comunitatea în ansamblu (prin îmbunătățirea imaginii comunei), mediul de afaceri local
Rezultate previzionate	▪ Piața agroalimentară din comuna Săbăoani, modernizată ▪ Încurajarea producerii și comercializării de produse agricole locale de către locuitorii comunei ▪ Asigurarea accesului populației la produse calitative, ce pot fi achiziționate fără parcurgerea unor distanțe mari
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general PRIORITATEA 2: Dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității investiționale și dezvoltarea turismului
Studii existente	Proiect tehnic
Valoare estimată	433.455 lei (fără TVA)
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

SEMNALIZAREA OBIECTIVELOR TURISTICE DE PE TERITORIUL COMUNEI SĂBĂOANI	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru semnalizarea obiectivelor turistice din comuna Săbăoani.
Situația existentă	Semnalizarea obiectivelor turistice de pe raza comunei Săbăoani, este, în prezent, necorespunzătoare, obiectivele turistice locale fiind, prin urmare, greu accesibile persoanelor care nu cunosc împrejurimile. Rolul semnalizării obiectivelor este de a-i orienta pe turiști spre obiectivele pe care doresc să le viziteze. Semnalizarea obiectivelor turistice din comuna Săbăoani este în prezent necorespunzătoare. Prin urmare, s-a identificat necesitatea realizării de investiții în acest sens, care să asigure semnalizarea obiectivelor turistice din comună, proiectul propus spre implementare dovedindu-se oportun. Pentru a asigura dezvoltarea sectorului turismului este necesară semnalizarea corespunzătoare a obiectivelor turistice, deoarece în prezent, situația necorespunzătoare defavorizează dezvoltarea propice a domeniului turismului comunei Săbăoani.
Justificarea proiectului	Semnalizarea obiectivelor turistice se va realiza fie prin amplasarea de indicatoare spre obiectivele turistice în cauză, prin amplasarea de plăcuțe informative în apropierea locației respective, fie vor fi adoptate măsuri ce vor include ambele modalități de semnalizare, pentru a se asigura astfel, atingerea obiectivelor propuse, respectiv, informarea corespunzătoare cu privire la obiectivele asupra cărora se face informarea. Măsurile de semnalizare vor fi caracterizate de un concept grafic și artistic de impact asupra turismului local din comuna Săbăoani, la intrarea în comună putând fi amplasat un panou rezumativ. Obiectivele turistice locale din comuna Săbăoani ce sunt propuse a fi semnalizate în mod corespunzător sunt: Biserica Romano-Catolică „Sfântul Mihai Arhanghelul” (veche de peste

	100 de ani) – din satul Săbăoani, una din cele mai reprezentative biserici din Moldova, 2 monumente ale eroilor, siturile arheologice (la punctele numite "La Bisericuță" și "La Islaz", unde se găsesc vestigii din neolitic), etc. Implementarea proiectului propus urmărește valorificarea obiectivelor turistice din zonă prin modernizarea infrastructurii de informare prin realizarea de măsuri de semnalizare pe principalele trasee rutiere a obiectivelor turistice din comuna Săbăoani. Prin adoptarea măsurilor propuse prin proiect, turismul din zonă va cunoaște îmbunătățiri semnificative.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: turiștii ce vor vizita comuna Săbăoani ▪ Beneficiari indirecți: turismul din comuna Săbăoani prin îmbunătățirea acestuia și creșterea numărului de turiști
Rezultate previzionate	▪ Minimum 7 obiective turistice locale semnalizate ▪ Dezvoltarea sectorului turistic din comuna Săbăoani ▪ Creșterea interesului turiștilor pentru obiectivele turistice semnalizate
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 2: Dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității investiționale și dezvoltarea turismului
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

REABILITAREA ȘI VALORIFICAREA MONUMENTELOR CULTURAL-ISTORICE ȘI RELIGIOASE LOCALE

Descrierea proiectului Realizarea de investiții pentru modernizarea drumurilor de exploatație agricolă și sătești din comuna Săbăoani.

Situația existentă Monumentele cultural-istorice și religioase de la nivelul comunei Săbăoani necesită lucrări de reabilitare, pentru a fi protejate și susținut rolul acestora în conturarea identității culturale a comunei Săbăoani.

Patrimoniul cultural, istoric și religios este foarte important în conturarea identității culturale și istorice a oricărei comunități.

Pentru ca generațiile viitoare să cunoască și să prețuiască valorile trecutului, generația prezentă trebuie să acorde o importanță deosebită obiectivelor ce constituie patrimoniul cultural, istoric și religios al oricărei comunități.

Istoria, cultura și viața spirituală din comuna Săbăoani sunt puternic reprezentate prin existența în comună a unor obiective/monumente precum:

Justificarea proiectului

- Muzeul Diecezan al Catolicilor din Moldova – oferă vizitatorilor o lecție importantă de istorie pentru trecutul catolicilor din Moldova
- Biserica Romano-Catolică „Sfântul Mihai Arhanghelul” (veche de peste 100 de ani) – din satul Săbăoani
- Biserica Romano-Catolică „Regina Sfântului Rozariu” din satul Săbăoani
- Biserica Romano-Catolică „Sfinții Apostoli Petru și Paul” din satul Traian
- Biserica Ortodoxă „Sfântul Ilie Tesviteanul” (veche de peste 100 de ani) – din satul Traian

Prin proiectul propus, se urmărește reabilitarea și valorificarea a cel puțin 2 dintre monumentele cultural-istorice și religioase locale, implementarea proiectului fiind oportună pentru

	susținerea protejării patrimoniului cultural-istoric local, obiective ale generației prezente, ce vor constitui moștenirea culturală pentru generațiile viitoare.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: sectorul turismului comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecti: comunitatea în ansamblu (prin îmbunătățirea imaginii comunei), turiștii
Rezultate previzionate	▪ Minimum 2 monumente cultural-istorice și religioase locale reabilite și valorificate ▪ Susținerea dezvoltării turismului din comuna Săbăoani ▪ Creșterea numărului de turiști ▪ Protejarea moștenirii culturale a comunei
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general PRIORITATEA 2: Dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității investiționale și dezvoltarea turismului
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

MODERNIZARE PRIN ASFALTARE STRĂZI ÎN COMUNA SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru modernizarea prin asfaltare străzi în comuna Săbăoani
Situația existentă	Rețeaua de drumuri din comuna Săbăoani este bine conturată și acoperă necesitățile din comună, dar necesită modernizări. Situația actuală a țării noastre indică faptul că dezvoltarea infrastructurii de bază este deficitară în zonele rurale. În anul 2011, România dispunea de o rețea de drumuri comunale, din care 48% erau drumuri pietruite și 29% erau drumuri de pământ, acestea din urmă fiind de cele mai multe ori impracticabile în perioadele ploioase. În comuna Săbăoani, rețeaua de drumuri este bine conturată, acoperind necesitățile comunei, dar necesită modernizări. S-a identificat necesitatea modernizării prin asfaltare a străzilor din comuna Săbăoani.
Justificarea proiectului	Modernizarea prin asfaltare a străzilor din comuna Săbăoani este un proiect de importanță foarte ridicată pentru asigurarea dezvoltării comunei, creșterea economică și îmbunătățirea condițiilor pentru locuitori. Infrastructura este foarte importantă pentru asigurarea condițiilor necesare dezvoltării durabile. Infrastructura reprezentată de drumuri moderne contribuie la atragerea de investitori în zonă. Modernizarea rețelei stradale din comuna Săbăoani va contribui la transformarea comunei într-un teritoriu competitiv, prin creșterea gradului de accesibilitate, crearea posibilităților de dezvoltare de noi activități economice și prin reducerea discrepanțelor din interiorul Regiunii de Dezvoltare Nord-Est.
Potențialii beneficiari	- Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani - Beneficiari indirecți: comunitatea în ansamblu (prin îmbunătățirea imaginii comunei), infrastructura modernă, mediul de afaceri local
Rezultate previzionate	- Minimum 10 km de drumuri asfaltați - Îmbunătățirea infrastructurii comunei

	▪ Îmbunătățirea condițiilor de trafic ▪ Dezvoltarea sistemului de transport și de tranzit la nivelul comunei ▪ Dezvoltarea activităților comerciale ▪ Creșterea atractivității comunei pentru potențialii investitori
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	14.000.000,00 lei
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

CONSTRUIRE TROTUARE ȘI RIGOLE BETONATE

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru construirea de trotuare și rigole betonate în comuna Săbăoani.
Situația existentă	În prezent, în comuna Săbăoani, infrastructura locală reprezentată de trotuare și rigole betonate este deficitară, fiind slab reprezentată. Situația actuală a țării noastre indică faptul că dezvoltarea infrastructurii de bază este deficitară în zonele rurale. În anul 2011, România dispunea de o rețea de drumuri comunale, din care 48% erau drumuri pietruite și 29% erau drumuri de pământ, acestea din urmă fiind de cele mai multe ori impracticabile în perioadele ploioase. În comuna Săbăoani, lipsa trotuarelor și a rigolelor betonate de-a lungul drumurilor afectează traficul pe timpul perioadelor ploioase. Acestea sunt aspecte care oferă o imagine negativă a comunei în ceea ce privește infrastructura de acces a populației.
Justificarea proiectului	Dezvoltarea economică și socială durabilă a spațiului rural se află în strânsă legătură cu îmbunătățirea infrastructurii rurale existente și a serviciilor de bază pentru populația rurală. În scopul diminuării decalajelor existente între mediul rural și urban, realizarea de investiții în îmbunătățirea infrastructurii locale a comunei Săbăoani, este deosebit de importantă. Crearea și modernizarea infrastructurii rutiere locale prin construirea de trotuare și rigole betonate în comuna Săbăoani sunt necesare pentru asigurarea condițiilor de sănătate, protecția mediului și accesibilitate în general, condiții optime de trai ce trebuie asigurate cetățenilor comunei. O infrastructură modernă asigură totodată, premisele necesare dezvoltării unei

economii rurale competitive.

Rezultatul acestui proiect de investiții va consta în asigurarea unei infrastructuri rutiere de interes local ce va contribui la reducerea tendințelor de declin economic și social și la ameliorarea nivelului de trai pe teritoriul comunei Săbăoani.

Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: toți locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecti: comunitatea în ansamblu, prin îmbunătățirea imaginii comunei și dezvoltarea infrastructurii locale
Rezultate previzionate	▪ Minimum 10 km de trotuare și rigole betonate pentru accesul pietonal ▪ Îmbunătățirea infrastructurii din comuna Săbăoani
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

MODERNIZAREA DRUMULUI JUDEȚEAN CARE STRĂBĂTE COMUNA SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții în modernizarea drumului județean care străbate comuna Săbăoani.
Situația existentă	Comuna Săbăoani este traversată de șoseaua națională DN2, care leagă Romanul de Suceava, de DJ 207 și E85. Drumul județean 207 care traversează comuna Săbăoani necesită lucrări de modernizare pentru a fi asigurată existența unei infrastructuri de transport moderne.
Justificarea proiectului	Pot fi subliniate următoarele efecte favorabile ca urmare a executării lucrărilor de modernizare, atât din punct de vedere economic și social (aducerea drumului la un nivel de siguranță și confort corespunzătoare necesităților actuale și de perspectivă), cât și al factorilor de mediu, prin scăderea gradului de poluare și a nivelului de zgomot. Ca parte a infrastructurii sociale, proiectul propune accesul în orice anotimp și condiții meteo, mai rapid și în condiții de siguranță. Obiectivul principal al proiectului este realizarea unei căi de comunicații modernizată, care să satisfacă cerințele actuale și de perspectivă ale utilizatorilor. Facilitarea accesului și traficului crește importanța realizării acestei lucrări de investiții.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: toți locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecti: comunitatea în ansamblu, prin îmbunătățirea imaginii comunei și dezvoltarea infrastructurii locale
Rezultate previzionate	▪ Îmbunătățirea infrastructurii comunei Săbăoani ▪ Creșterea gradului de siguranță și confort în circulația publică ▪ Creșterea atractivității din punct de vedere investițional al comunei Săbăoani

Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

EXTINDERE REȚEA APĂ POTABILĂ ÎN COMUNA SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru extinderea rețelei de apă potabilă în comuna Săbăoani.
Situația existentă	În anul 2013, lungimea rețelei de distribuție a apei din comuna Săbăoani era de 26,3 km, reprezentând, 3,08% din lungimea totală înregistrată la nivelul mediului rural nemțean. În prezent, aceasta măsoară 72 de km lungime.
Justificarea proiectului	Fiind o sursă limitată și deosebit de vulnerabilă, apa poate fi oricând deteriorată dacă populația nu intervine cu măsuri concrete de protecție. În contextul acestei degradări continue, se impune gestionarea calității resursei de apă, astfel încât să se asigure cunoașterea, conservarea, protecția calității și cantității acesteia. Apa este esențială pentru populație și pentru desfășurarea activităților economice de către agenții economici. Prosperitatea și bunăstarea unei comunități sunt direct dependente de furnizarea unei cantități suficiente de apă curată. Extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă va contribui la creșterea nivelului de trai al populației din comuna Săbăoani eficientizându-se activitatea, atât a localnicilor, cât și a agenților economici. După finalizarea acestui proiect, un număr cât mai ridicat de locuitori ai comunei Săbăoani va beneficia de servicii de calitate în ceea ce privește furnizarea apei potabile. O astfel de investiție va avea impact economic, social și asupra calității mediului datorită reducerii factorilor de risc pentru sănătatea populației, îmbunătățirea condițiilor de viață și atragerea de investitori. Prin extinderea rețelelor de alimentare cu apă potabilă în comuna Săbăoani se urmărește atingerea unor obiective precum: acoperirea necesarului și satisfacerea cerințelor de apă ale populației comunei, utilizarea eficientă a resurselor de apă, asigurarea calității corespunzătoare a apei potabile în toată

	comuna, protecția mediului înconjurător. Extinderea rețelei de alimentare cu apă va contribui la scăderea factorilor de risc pentru sănătatea populației și scăderea factorului de poluare, acestea fiind elemente necesare asigurării dezvoltării durabile a comunei Săbăoani. Efectele acestui proiect vor consta în furnizarea apei potabile conform standardelor de calitate UE și stimularea creșterii economice prin extinderea, îmbunătățirea și modernizarea infrastructurii rețelei de furnizare apă potabilă din comună.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani, agenții economici cu activitate în comuna Săbăoani ▪ Beneficiari indirecti: administrația publică locală, comunitatea în ansamblu, viitori investitori în comună
Rezultate previzionate	▪ Extinderea rețelei de apă din Săbăoani cu minimum 5 km ▪ Creșterea gradului de conectivitate a gospodăriilor din comuna Săbăoani la rețeaua de alimentare cu apă potabilă ▪ Creșterea nivelului de trai în comuna Săbăoani ▪ Creșterea atractivității investiționale a comunei prin asigurarea accesului la facilități moderne
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locală	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

EXTINDERE REȚEA CANALIZARE ÎN COMUNA SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru extinderea rețelei de canalizare în comuna Săbăoani.
Situația existentă	În comuna Săbăoani, rețeaua de canalizare măsoară în prezent 15,9 km, la care se adaugă 17,2 km care se află în execuție. Rețeaua de canalizare din comuna Săbăoani nu acoperă tot teritoriul comunei. Prin urmare, se impune necesitatea extinderii rețelei de canalizare în cele 2 sate componente ale comunei, pentru a fi evitate problemele generate de lipsa acesteia, precum problemele de mediu, apele reziduale fiind o sursă de poluare, atât pentru sol, cât și pentru subsol, pânza freatică și apele de suprafață.
Justificarea proiectului	Proiectul propus are ca scop îmbunătățirea calității vieții în comuna Săbăoani în conformitate cu standardele europene și cu urmărirea obiectivului de dezvoltare durabilă a comunei. Implementarea proiectului va aduce o contribuție importantă la conformarea cu standardele europene de mediu, având un impact considerabil la dezvoltarea comunității. Efectele acestui proiect vor consta în stimularea creșterii economice prin îmbunătățirea și modernizarea infrastructurii din comună și îmbunătățirea nivelului de trai al populației.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani, agenții economici de pe teritoriul comunei ▪ Beneficiari indirecți: comunitatea în ansamblu, prin îmbunătățirea imaginii comunei și creșterea atractivității investiționale, mediul înconjurător
Rezultate previzionate	▪ Minimum 30 de km rețea de canalizare existenți la nivelul comunei Săbăoani ▪ Îmbunătățirea calității vieții ▪ Reducerea fenomenului de poluare a solului, subsolului și a apelor de suprafață

Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

EXTINDERE REȚEA DE ELECTRICITATE ÎN COMUNA SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru extinderea rețelei de electricitate în comuna Săbăoani.
Situația existentă	În comuna Săbăoani, în prezent, lungimea rețelei de alimentare cu energie electrică este de 66 de km, fiind reprezentată în totalitate, de cablu aerian.
Justificarea proiectului	Regiunea Moldovei este regiunea României în care conectarea la rețeaua electrică este cea mai scăzută (95%).
	Racordarea la energia electrică este o condiție a asigurării bunăstării vieții în mediul rural. Totodată, este o condiție fără de care, la nivel local, nu pot fi realizate investiții în zonă.
	Alimentarea cu energie electrică a locuințelor din comuna Săbăoani este realizată într-un procent de 99,3%.
	Aceasta necesită a fi extinsă pentru a fi asigurată electrificarea comunei în procent de 100%, condiție care va contribui la dezvoltarea durabilă a comunității.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani, agenții economici de pe teritoriul comunei ▪ Beneficiari indirecți: comunitatea în ansamblu
Rezultate previzionate	▪ Extinderea rețelei de distribuție electrică cu minimum 10 km ▪ Conectarea la rețeaua electrică este de 100%
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	500.000,00 lei

Posibile surse de finanțare	Bugetul local
	Bugetul de stat
	Fonduri structurale
	Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

REABILITAREA ȘI MODERNIZAREA SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC STRADAL DIN COMUNA SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public stradal din comuna Săbăoani.
Situația existentă	În prezent, rețeaua de iluminat public de pe raza comunei Săbăoani este formată în totalitate din cablu aerian. La nivel local nu există corpuri de iluminat din categoria lămpi ecologice care să se încarce cu energie solară. Creșterea costurilor producătorilor de energie, corelată și cu efortul tot mai ridicat în scopul extragerii de resurse, impune atât utilizarea rațională a energiei, cât și necesitatea limitării efectelor corelate ale acestora asupra mediului înconjurător. La nivel local nu există corpuri de iluminat din categoria lămpi ecologice care să se încarce cu energie solară. Folosirea lămpilor solare în iluminatul public a început să ocupe un loc important, devenind din ce în ce mai răspândită datorită eficienței energetice și a durabilității în timp.
Justificarea proiectului	În realizarea acestui proiect de investiții, lămpile solare vor fi utilizate pentru reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public de pe raza comunei Săbăoani. Lămpile solare sunt o soluție simplă și economică pentru iluminat. Montarea de lămpi ecologice în sistemul de iluminat public al comunei Săbăoani va aduce o contribuție importantă la realizarea de economii în ceea ce privește fondurile financiare alocate la nivel local în această direcție. Realizarea acestui proiect își dovedește oportunitatea și pentru dezvoltarea mediului de afaceri al comunei Săbăoani, întrucât potențialii investitori vor avea la dispoziția afacerilor lor utilizarea unor surse alternative de energie, cu costuri mult mai scăzute, decât sursele convenționale.
Potențialii beneficiari	Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani, administrația publică locală (prin reducerea costurilor cu

	energia) ▪ Beneficiari indirecti: comunitatea locală, prin îmbunătățirea imaginii comunei și creșterea atractivității investiționale
Rezultate previzionate	▪ Sistemul de iluminat public stradal modernizat, dotat cu minimum 1000 lămpi solare ▪ Creșterea nivelului de trai al populației ▪ Creșterea nivelului de siguranță în comună ▪ Îmbunătățirea imaginii comunei
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general PRIORITATEA 3: Dezvoltarea durabilă a comunei și îmbunătățirea condițiilor de mediu prin protejarea resurselor locale și valorificarea potențialului local regenerabil
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

AMENAJARE SPAȚII VERZI, LOCURI DE JOACĂ PENTRU COPII ȘI PARC DE AGREMENT ÎN SATUL TRAIAN DIN COMUNA SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru amenajarea de spații verzi, locuri de joacă pentru copii și parc de agrement în comuna Săbăoani.
Situația existentă	La nivelul comunei Săbăoani este necesară amenajarea unor spații verzi de relaxare, a unor locuri de joacă pentru copii și a unui parc de agrement, pentru ca populația să se bucure de spații de odihnă și relaxare propice petrecerii timpului liber.
Justificarea proiectului	Amenajarea spațiilor verzi este considerată o acțiune ce ar putea fi inițiată la nivelul teritoriului comunei Săbăoani, conform actorilor locali. Modernizarea spațiilor verzi se situează printre proiectele prioritare necesare a fi demarate în comună. Proiectul propus urmărește amenajarea în satul Traian a unei suprafețe de 2800 mp, printr-un proiect integrat care să vizeze pe această suprafață: spații verzi, locuri de joacă pentru copii și parc de agrement. Spațiile amenajate în acest sens vor fi dotate cu bănci, foisoare, mobilier de joacă pentru copii, spații pentru activități sportive, coșuri de colectare deșeuri în mod selectiv, etc. Implementarea acestui proiect va contribui la creșterea nivelului de trai al populației, prin diversificarea modalităților de petrecere a timpului liber și la îmbunătățirea aspectului local general.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii satului Traian, în special copii ▪ Beneficiari indirecti: toți locuitorii comunei, administrația publică locală
Rezultate previzionate	▪ Creșterea suprafeței reprezentată de spații verzi, locuri de joacă și parc de agrement ▪ Amenajarea unei suprafețe de 2800 mp cu funcțiunile enumerate anterior ▪ Îmbunătățirea aspectului local al comunei și a imaginii acesteia ▪ Diversificarea modalităților de petrecere a timpului liber

Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA ULIȚELOR COMUNALE ȘI SĂTEȘTI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru extinderea și modernizarea ulițelor comunale și satești din comuna Săbăoani.
Situația existentă	În comuna Săbăoani, ponderea drumurilor locale modernizate este 10,6%, iar cea a drumurilor pietruite, de 89,4%. Existența la nivel local a drumurilor pietruite și de pământ îngreunează transportul la nivel local.
Justificarea proiectului	Existența la nivel local a drumurilor pietruite și de pământ ce îngreunează transportul la nivel local este unul din punctele slabe ale comunei Săbăoani. Proiectul propus a fi implementat vizează extinderea și modernizarea ulițelor comunale și satești din Săbăoani, obiective care vor contribui la îmbunătățirea infrastructurii locale de transport, ce va contribui la rândul său, la creșterea atractivității comunei. Comuna Săbăoani va deveni mai atractivă nu doar din punct de vedere al aspectului local general, ci și din punct de vedere investițional. Obiectivele proiectului: asigurarea accesului neîngrădit al locuitorilor, turiștilor și agenților economici din comuna Săbăoani, la infrastructura de bază. Atât extinderea, cât și modernizarea ulițelor comunale și satești vor avea efecte benefice asupra dezvoltării economice viitoare a comunei prin conectarea diferitelor zone la drumurile locale, îmbunătățirea legăturilor rutiere cu comunele învecinate și cu satele componente. Prin realizarea acestei investiții, comuna Săbăoani va deveni o zonă de interes atât pentru investitori, cât și pentru turiștii care tranzitează comuna.
Potențialii beneficiari	- Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani, participanții la traficul rutier care tranzitează comuna - Beneficiari indirecti: potențialii investitori, comunitatea în ansamblu
Rezultate	Minimum 10 km de ulițe extinse

previzionate	▪ Minimum 10 km de ulițe modernizați ▪ Reabilitarea și consolidarea rețelei de drumuri locale ▪ Îmbunătățirea accesului populației la locuri de muncă, servicii medicale, educație, cultură, recreere, etc. ▪ Fluidizarea transportului ▪ Creșterea nivelului de trai pentru locuitorii comunei.
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 1: Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

MODERNIZAREA CORPURILOR DE CLĂDIRE ALE LICEULUI TEORETIC SĂBĂOANI ȘI ÎMPREJMUIREA ACESTORA

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru modernizarea corpurilor de clădire ale Liceului Teoretic Săbăoani și împrejmuirea acestora.
Situația existentă	Liceul Teoretic Săbăoani este situat în centrul comunei Săbăoani și are în administrare învățământul preșcolar, primar și gimnazial din comuna Săbăoani. Înființat în anul 1863, a suferit în timp unele modificări atât în ceea ce privește structura clădirilor, cât și cu privire la introducerea succesivă, a diferitelor forme de învățământ.
Justificarea proiectului	Corpurile de clădire ale Liceului Teoretic Săbăoani necesită lucrări de modernizare pentru a fi asigurate condiții optime de studiu pentru elevii liceului. Realizarea lucrărilor de împrejmuire a clădirii liceului este necesară în contextul în care actuala împrejmuire a liceului este foarte veche, respectiv din anii 60-70. Împrejmuirea corespunzătoare va asigura un nivel adecvat de siguranță pentru elevi, în curtea școlii. Implementarea acestui proiect va contribui la îmbunătățirea semnificativă a condițiilor sistemului educativ din comuna Săbăoani. Proiectul va fi benefic deopotrivă elevilor și cadrelor didactice. Condițiile propice de desfășurare a actului educativ, în spații modernizate, cu dotări corespunzătoare, clădirea fiind împrejmuită în mod corespunzător, vor contribui la încurajarea copiilor să învețe și vor avea un rol important în reducerea și prevenirea abandonului școlar.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: elevii și cadrele didactice ▪ Beneficiari indirecti: sistemul educativ din comuna Săbăoani, familiile elevilor, comunitatea în ansamblu
Rezultate previzionate	▪ Liceul Teoretic Săbăoani modernizat ▪ Îmbunătățirea condițiilor de studiu pentru elevii comunei ▪ Îmbunătățirea calității sistemului educativ al comunei ▪ Reducerea abandonului școlar și încurajarea elevilor să învețe

Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

FINALIZAREA LUCRĂRILOR DE CONSTRUIRE GRĂDINIȚĂ ÎN COMUNA SĂBĂOANI	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru finalizarea lucrărilor de construire grădiniță în comuna Săbăoani.
Situația existentă	Lucrările de construire a unei grădinițe în comuna Săbăoani, începute în anul 2008, au fost întrerupte ca urmare a întreruperii finanțării. Grădinița deține un loc important în educația copilului. Grădinița este un mediu creativ și interesant, care pune baza educației copilului și îl ajută să deprindă primele aptitudini necesare pentru școală. Îi oferă oportunitatea de a descoperi lucruri noi și de a-și dezvolta abilități esențiale pentru viața de zi cu zi, pe care stând acasă nu le poate dobândi. Grădinița este foarte importantă pentru primii ani din viața unui copil, studiile demonstrând faptul că micuții care nu merg la grădiniță se descurcă și se acomodează mult mai greu vieții de elev, comparativ cu cei care au mers la grădiniță.
Justificarea proiectului	În vederea încurajării copiilor să învețe și cu scopul prevenirii abandonului școlar încă de la cele mai fragede vârste, oferirea unor condiții propice, într-un spațiu modern și cu dotări corespunzătoare, este de o importanță deosebită, ceea ce susține necesitatea implementării acestui proiect. Pentru crearea condițiilor de învățământ adecvate pentru preșcolarii din comuna Săbăoani, finalizarea lucrărilor de construire a acestei unități de învățământ este deosebit de importantă. Finalizarea lucrărilor de construcție a acestei grădinițe este o reală necesitate. În prezent, copiii sunt nevoiți să își desfășoare activitățile într-o clădire improprie, în care a funcționat internatul liceului.

Spațiile în care se desfășoară procesul de învățământ sunt înguste, iar scările atât de abrupte încât copiii trebuie îndeaproape supravegheați de cadre didactice și de părinți pentru a nu se accidenta.

Proiectul propus are ca scop modernizarea sistemului de învățământ în concordanță cu noile cerințe, îmbunătățirea calității infrastructurii și a serviciilor educaționale, în sfera învățământului preșcolar.

Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: preșcolarii din comuna Săbăoani care vor beneficia de condiții îmbunătățite, cadrele didactice ce vor beneficia de condiții superioare de desfășurare a activității ▪ Beneficiari indirecti: familiile preșcolarilor, comunitatea în ansamblu
Rezultate previzionate	▪ 1 grădiniță nou construită în comuna Săbăoani, ce oferă condiții moderne preșcolarilor și cadrelor didactice ▪ Îmbunătățirea sistemului educativ preșcolar din comuna Săbăoani
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne
Studii existente	Proiectul tehnic
Valoare estimată	967.188 lei (fără TVA)
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

CONSTRUIREA UNUI CENTRU DE TIP AFTER SCHOOL

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru construirea unui centru de tip after school în comuna Săbăoani.
Situația existentă	În prezent, la nivelul teritoriului comunei Săbăoani, nu există un centru de tip After School. S-a identificat necesitatea construirii unui astfel de centru, date fiind condițiile existente la nivelul comunei.
Justificarea proiectului	În anul 2013, în comuna Săbăoani au fost înregistrați 127 de nașcuți vii și 107 de cazuri de deces, astfel la nivel de spor natural, acesta a fost de +20 persoane. În același an 2013, rata natalității a fost de 11,4‰ fiind cu 2,1‰ mai mare decât cea înregistrată în mediul rural nemțean. În mediul rural românesc rata sporului natural este negativă, astfel că la nivel național acest indicator are valoarea de -4,6‰. În comuna Săbăoani, la 1 iulie 2013, rata sporului natural a fost de 1,8‰ fiind semnificativ mai mare decât media județenă (-3,7‰). Orice comunitate trebuie să asigure condiții favorabile dezvoltării personale a copiilor deoarece de aceștia depinde viitorul comunității. Situația economică actuală generează pentru mulți părinți problema timpului insuficient pe care părinții îl pot acorda copiilor și educației acestora. Nerezolvarea acestei situații este un fapt ce poate avea consecințe îngrijorătoare. Existența unui centru de tip After School în comuna Săbăoani va fi benefică atât părinților, care sunt din ce în ce mai ocupați cu viața profesională, cât și copiilor acestora, care vor obține o serie de beneficii prin implicarea în activitățile ce se desfășoară în incinta unui astfel de centru, activități ce vor contribui la dezvoltarea personală armonioasă, dată fiind interacțiunea cu alți copii și derularea de activități educative. Construirea unui centru After School în comuna Săbăoani este necesară pentru asigurarea unor facilități care să contribuie la

	dezvoltarea și formarea copiilor din comună, viitori cetățeni adulți ai acesteia. În incinta centrului de tip after school, spațiu dotat corespunzător cu echipamente specifice moderne, acest mediu fiind captivant și antrenant, copiii vor putea face teme și lecții cu personal specializat, se vor juca și mânca sănătos, vor interacționa cu alți copii, putându-și dezvolta abilități și aptitudini sau descoperi talente. Toate acestea reprezintă un plus atât în educația copiilor, cât și în dezvoltarea personală și în deprinderea unor abilități de viață. Beneficiarii direcți ai acestui proiect vor fi copiii și familiile acestora, iar cei indirecți, comunitatea în ansamblul său, prin îmbunătățirea imaginii comunei și asigurarea unor facilități moderne pentru cetățeni.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: copiii și familiile acestora ▪ Beneficiari indirecți: administrația publică locală (prin diversificarea serviciilor publice din comună), comunitatea în ansamblu
Rezultate previzionate	▪ 1 centru de tip after school construit în comuna Săbăoani ▪ Încurajarea familiilor cu copii mici să rămână în comună ▪ Îmbunătățirea imaginii comunei ▪ Diversificarea serviciilor oferite cetățenilor
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

DERULAREA UNOR CAMPANII DE EDUCAȚIE SANITARĂ ÎN ȘCOLILE DIN COMUNA SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru derularea unor campanii de educație sanitară în școlile din comuna Săbăoani.
Situația existentă	S-a identificat necesitatea derulării de campanii de educație sanitară în școlile din comuna Săbăoani. În prezent, derularea unor astfel de campanii are doar caracter sporadic, în cadrul Clubului Copiilor organizându-se Cercul <i>Sanitarii pricepuți</i> , acest cerc având însă un impact mai restrâns, doar asupra celor ce participă, nu asupra tuturor elevilor din comună.
Justificarea proiectului	Dreptul la sănătate este unul din drepturile fundamentale ale omului. Conform Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), sănătatea individului este definită drept „o stare de bine fizică, mentală și socială, și nu doar absența bolii sau a infirmității.” Pentru a păstra și îmbunătăți sănătatea populației, dar și pentru îmbunătățirea prevenției și combaterii bolilor, nivelul de educație sanitară al populației, implicit, al copiilor, este deosebit de important. Cultura sanitară reprezintă: ▪ Înțelegerea științifică a problemelor de sănătate (sănătatea ca un rezultat al interacțiunii organismului cu mediul înconjurător, ce este boala și cauzele ei, importanța condițiilor de viață și de muncă în păstrarea sau restabilirea sănătății, etc.) ▪ Însușirea cunoștințelor igienice (igiena muncii, a odihnei, a somnului, a alimentației și a traiului) ▪ Dobândirea priceperii necesare îmbunătățirii condițiilor de sănătate și păstrării sănătății individuale și colective (deprinderile de igienă corporală, a locului de muncă, a locuinței, a străzilor, a localurilor de folosință publică, obiceiul de a cere ajutorul medical pentru controlul sănătății sau, în caz de îmbolnăvire, de a veni la medic din timp și a îndeplini toate recomandările și prescripțiile medicale) Încă din primii ani de viață ai copilului, educația sanitară are un rol deosebit în prevenirea bolilor, în înțelegerea din partea

copiilor și persoanelor adulte care-i îndrumă, a simptomelor afecțiunilor sau bolilor specifice vârstei. Educația sanitară este importantă în primul rând, în sânul familiei, dar, de cele mai multe ori, până la contactul cu școala, nivelul de educație sanitară este nesatisfăcător, mulți părinți neavând informațiile necesare.

Prin derularea campaniilor de educație sanitară, vor fi susținuți și părinții copiilor, elevii fiind informați pe tematici medicale, pe care acasă, părinții acestora nu au cunoștințe necesare sau timp suficient să le explice copiilor.

Tematica programului de educație sanitară, ce va fi constituit din minimum 2 campanii anuale, va fi reprezentată de următoarele:

- *Educația sanitară a elevilor privind prevenția bolilor* – Elevii vor fi informați cu privire la prevenirea infecțiilor, despre simptomatologia pentru care trebuie să se prezinte la cabinetul medical. De asemenea, discuțiile pot fi despre diferitele traumatisme și măsuri de prim ajutor, despre regimul alimentar al copiilor cu gastrite, enterite și cel de urmat după hepatite virale
- *Educația sanitară a elevilor privind un stil de viață sănătos* – Elevii vor beneficia de informații privind igiena corporală și dentară, privind alimentația sănătoasă. De asemenea, vor exista ore special dedicate importanței activităților sportive. Vor fi puse la dispoziția elevilor broșuri, pliante cu informații despre diferite vicii (fumat, consum de alcool și etnobotanice)
- *Educația sanitară a elevilor privind principalele boli infectocontagioase și a bolilor date de diferiți paraziți* – Elevii vor primi informații verbale, pliante și broșuri informative în acest sens.
- *Formarea deprinderilor igienice* - Pentru această parte a educației sanitare, care începe în familie și este completată în școală și apoi pe tot parcursul vieții, sunt importante atât modul de execuție corectă a deprinderii, cât și formarea unei motivații conștiente. Întrucât unii copii au un grad minim de deprinderi igienice, iar alții au

deprinderi igienice greșit formate, rolul educației în acest sens este foarte mare.

- *Educația prin sport*

Prin proiectul propus, se urmărește organizarea a minimum 2 campanii de educație sanitară/an în toate școlile din comuna Săbăoani. Implementarea acestui proiect va contribui la creșterea nivelului de educație sanitară al elevilor din comună și la îmbunătățirea stării generale de sănătate a populației.

Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: elevii școlilor din comuna Săbăoani ▪ Beneficiari indirecți: comunitatea locală, sistemul educativ local
Rezultate previzionate	▪ Minimum 2 campanii de educație sanitară/an derulate în școlile din comună ▪ Creșterea nivelului de educație sanitară a copiilor din comuna Săbăoani ▪ Îmbunătățirea stării generale de sănătate a populației
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

REABILITAREA SPITALULUI DIN SATUL TRAIAN

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru reabilitarea spitalului din satul Traian, comuna Săbăoani.
Situația existentă	În prezent, spitalul din satul Traian, comuna Săbăoani este nefuncțional, aici nefiind prestate servicii medicale.
Justificarea proiectului	Proiectul propus prevede realizarea de lucrări de reabilitare a Spitalului din satul Traian. Sistemul medical din comuna Săbăoani este reprezentat în momentul actual doar de cele 3 clădiri în care își desfășoară activitatea 3 medici de familie și 2 medici stomatologi. Date fiind necesitățile medicale în continuă creștere din partea cetățenilor comunei, reabilitarea spitalului din satul Traian va contribui la revigorarea actului medical prestat în comuna Săbăoani, la creșterea numărului de locuri de muncă în acest sector pentru populația comunei – persoanele cu pregătire medicală din comună vor putea avea acces la un loc de muncă în localitatea din care provin, fără a mai parcurge distanțe mari până la unitățile medicale în care lucrează în prezent, iar populația ce are nevoie de servicii medicale, va avea acces la acestea, în mod rapid și eficient. Implementarea proiectului va contribui la îmbunătățirea sistemului medical local și la creșterea încrederii cetățenilor în serviciile medicale prestate în comuna Săbăoani.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecți: mediul sanitar local, cadrele medicale de la Spitalul din satul Traian, comunitatea locală
Rezultate previzionate	▪ Spitalul din satul Traian reabilitat ▪ Îmbunătățirea infrastructurii medicale locale ▪ Îmbunătățirea stării generale de sănătate a populației
Prioritatea vizată a Strategiei de	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii

Dezvoltare Locala	publice moderne
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

ÎNFIINȚAREA UNUI CENTRU MEDICAL ÎN COMUNA SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru înființarea unui centru medical în comuna Săbăoani.
Situația existentă	În prezent, în comuna Săbăoani, infrastructura medicală este reprezentată de 3 clădiri în care își desfășoară activitatea 3 medici de familie și 2 medici stomatologi.
Justificarea proiectului	În comuna Săbăoani este necesară înființarea unui centru medical care să întregească gama de servicii medicale prestate cetățenilor comunei. În incinta centrului medical propus a se construi, personal medical calificat va oferi servicii medicale la orice oră, vor fi asigurate tratamente prescrise de medicii din comună, ce nu pot fi efectuate la domiciliu, datorită complexității acestora, vor fi efectuate diverse analize și teste, care în prezent, pot fi efectuate doar prin deplasarea în alte localități, precum orașul Roman, situat în apropierea comunei. Înființarea unui centru medical modern în comuna Săbăoani va veni în sprijinul locuitorilor comunei, care nu vor mai fi nevoiți să parcurgă distanțe mari până în alte localități pentru efectuarea unor tratamente și analize medicale. Înființarea centrului medical va contribui la creșterea nivelului de încredere al cetățenilor comunei în serviciile medicale locale și la îmbunătățirea imaginii comunei în ansamblu.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecți: sistemul medical săbăoan, cadrele medicale, comunitatea locală
Rezultate previzionate	▪ 1 centru medical nou construit și dotat la standarde europene, în comuna Săbăoani ▪ Modernizarea sistemului medical local ▪ Creșterea gradului de încredere a populației în sistemul medical local ▪ Îmbunătățirea imaginii comunei

Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

CONSTRUIREA UNUI DISPENSAR ÎN COMUNA SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru construirea unui dispensar în comuna Săbăoani.
Situația existentă	În prezent, la nivelul teritoriului comunei Săbăoani, există 3 clădiri în care își desfășoară activitatea 3 medici de familie și 2 medici stomatologi. Prin proiectul propus se urmărește construirea unei clădiri noi, un dispensar modern, cu dotări specifice, în care să își desfășoare activitatea toate cadrele medicale care activează în prezent pe raza comunei, în cele 3 clădiri distincte. Construirea dispensarului uman, modern cu dotări specifice corespunzătoare normelor sanitare în vigoare va contribui la îmbunătățirea serviciilor medicale prestate populației din comuna Săbăoani.
Justificarea proiectului	În vederea atingerii obiectivelor socio-economice ale comunei Săbăoani, asigurarea serviciilor sanitare conforme pentru populația comunei, este deosebit de importantă, întrucât obiectivele de dezvoltare a comunității pot fi atinse prin participarea activă a cetățenilor la viața comunității, în toate aspectele acesteia, premisă care poate fi realizată prin grija constantă pentru sănătatea populației. Pentru realizarea tuturor acestor obiective, construirea unui dispensar medical uman în comuna Săbăoani este foarte importantă.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecți: sistemul medical săbăoan, cadrele medicale, comunitatea locală
Rezultate previzionate	▪ 1 dispensar nou construit și dotat la standarde europene, în comuna Săbăoani ▪ Modernizarea sistemului medical local ▪ Creșterea gradului de încredere a populației în sistemul medical local ▪ Îmbunătățirea imaginii comunei

Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

CONSTRUIREA UNUI TEREN DE SPORT PE RAZA COMUNEI SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru construirea unui teren de sport pe raza comunei Săbăoani.
Situația existentă	În prezent, în comuna Săbăoani, pentru îmbunătățirea condițiilor copiilor și tinerilor din comună au fost amenajate 2 terenuri de sport (unul de fotbal și unul pentru tenis de câmp). Sportul este foarte important pentru sănătate. Locuitori sănătoși pot contribui la dezvoltarea armonioasă a unei comunități. În contextul creșterii interesului populației comunei Săbăoani pentru practicarea de activități sportive, s-a identificat necesitatea construirii unui teren de sport pe raza comunei Săbăoani.
Justificarea proiectului	Implementarea acestui proiect va genera o serie de avantaje, precum: creșterea interesului populației pentru practicarea de activități sportive, îmbunătățirea stării de sănătate a populației, prin corelarea cu practicarea sportului, posibilitatea ca pe viitor comuna să fie reprezentată în diverse competiții sportive, dacă vor fi înființate echipe care să reprezinte comunitatea în astfel de concursuri, mediatizarea din punct de vedere sportive fiind o altă modalitate prin care comuna să se poată face cunoscută. Această investiție va contribui la modernizarea infrastructurii de bază pentru activitățile sportive, creșterea interesului populației pentru practicarea de activități sportive, îmbunătățirea stării de sănătate a populației, prin corelarea cu practicarea sportului.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecți: administrația public locală, comunitatea în ansamblu
Rezultate previzionate	▪ 1 teren de sport nou construit în comuna Săbăoani ▪ Creșterea interesului populației din comuna Săbăoani pentru practicarea activităților sportive
Prioritatea	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru

vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

CONSTRUIRE BLOCURI ANL PENTRU TINERII DIN COMUNA SĂBĂOANI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru construirea de blocuri ANL pentru tinerii din comuna Săbăoani.
Situația existentă	În prezent, pe raza comunei Săbăoani nu există locuințe de tip ANL pentru tineri. Există necesitatea construirii unor blocuri ANL destinate acestei categorii. La nivelul comunei Săbăoani, s-a identificat necesitatea construirii de locuințe de tip ANL pentru susținerea tinerilor din comună. Proiectul propus este vizat a fi realizat prin Programul ANL, sau alte fonduri ce vor fi disponibile în această direcție. Grupul țintă vizat de acest proiect este reprezentat de tineri, la nivelul acestui grup remarcându-se necesitatea stringentă a unei locuințe.
Justificarea proiectului	Ansamblul de locuințe ce urmează a fi construit prin acest proiect de investiții va oferi condiții optime de viață și de desfășurare a activităților cotidiene, contribuind la creșterea gradului de satisfacție a populației comunei cu privire la nivelul de trai în comuna Săbăoani, dar și la încurajarea tinerilor de a-și întemeia o familie în comuna natală, un alt efect pozitiv al proiectului fiind reprezentat de reducerea intensității fenomenului de migrare a tinerilor spre mediul urban sau străinătate.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: tinerii din comuna Săbăoani, care vor fi încurajați astfel să rămână în Săbăoani ▪ Beneficiari indirecti: administrația publică locală, comunitatea în ansamblu prin îmbunătățiri înregistrate în sistemul social local
Rezultate previzionate	▪ Minimum 24 apartamente ANL construite pentru tinerii din comună

	▪ Îmbunătățirea aspectului local general al comunei ▪ Oferirea unor condiții mai bune de trai pentru mai mulți locuitori ai comunei ▪ Creșterea nivelului de trai
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

CONSTRUIREA UNUI CENTRU DE ZI PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru construirea unui centru de zi pentru persoane vârstnice în comuna Săbăoani.
-------------------------------	---

Situația existentă	La nivelul teritoriului comunei Săbăoani, în prezent, nu există un centru de zi pentru persoane vârstnice.
---------------------------	--

În comuna Săbăoani este necesară construirea unui centru de zi pentru persoane vârstnice.

În România, în prezent, atât în mediul urban cât și în cel rural, devine tot mai accentuat procesul de îmbătrânire a populației și reducerea ponderii populației active, procese însoțite de fenomenul de migrare a populației spre străinătate și mediul urban.

Tendențele de îmbătrânire a populației și de migrare a populației tinere caracterizează și comuna Săbăoani. Aici, 10,8% din populație este reprezentată de grupa de vârstă de 65 de ani și peste, respectiv persoane vârstnice.

Justificarea proiectului

Construirea în comuna Săbăoani a unui Centru de zi pentru persoanele vârstnice va contribui la îmbunătățirea situației persoanelor vârstnice, care se află în situația necesității de a primi ajutor, de cele mai multe ori, fiind persoane singure, ale căror copii trăiesc ori în străinătate, ori în mediul urban, frecvența vizitării persoanelor vârstnice de către familiile acestora fiind redusă.

În incinta Centrului de zi, persoanele vârstnice aflate în dificultate vor putea beneficia de masă și de măsuri suport specifice situației de dependență, prin asigurarea serviciilor de îngrijire.

Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: persoane vârstnice din comuna Săbăoani, aflate în dificultate ▪ Beneficiari indirecți: familiilor persoanelor vârstnice din comuna Săbăoani, administrația publică locală, comunitatea în ansamblu
Rezultate previzionate	▪ 1 Centru de zi pentru persoane vârstnice construit în comuna Săbăoani ▪ Îmbunătățirea serviciilor sociale prestate în comuna Săbăoani ▪ Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru persoanele vârstnice ce vor apela la serviciile centrului nou construit ▪ Îmbunătățirea imaginii comunei
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

CONSTRUIREA MUZEULUI COMUNAL SĂBĂOANI	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru construirea Muzeului Comunal Săbăoani.
Situația existentă	În prezent, comuna Săbăoani nu beneficiază de un muzeu comunal care să înglobeze specificul cultural al comunei.
Justificarea proiectului	În comuna Săbăoani, în prezent, există Muzeul Diecezan al Catolicilor din Moldova, inaugurat în septembrie 2002; acesta oferă vizitatorilor o lecție importantă de istorie pentru trecutul catolicilor din Moldova. Expoziția muzeului cuprinde piese rezultate ca urmare a descoperirilor arheologice, a studiilor etnografice, istorice, antropologice și filologice.
Potențialii beneficiari	Pe lângă existența Muzeului Diecezan, în comuna Săbăoani este necesară construirea unui Muzeu Comunal, care să ofere o imagine vie asupra culturii trecute și prezente a comunei, asupra obiceiurilor și tradițiilor și a oamenilor de seamă ai comunei. Muzeul Comunal va cuprinde exponate ce relevă tradițiile și obiceiurile din comună, din cele mai vechi timpuri până în prezent. Un muzeu este oglinda satului, ilustrând viața oamenilor, obiceiurile și ocupațiile tradiționale, stând mărturie în dovedirea permanenței și statorniciei neamului pe teritoriul comunei în cauză. Importanța înființării unui muzeu comunal în Săbăoani este dată de importanța transmiterii către generațiile viitoare a valorilor și specificului comunei, obiectele etnografice constituind parte integrantă a vieții oamenilor, moștenite din moși-strămoși. Obiectele din muzeu vor reflecta ocupațiile tradiționale ale locuitorilor acestei comune – agricultura și creșterea animalelor și diverse meșteșuguri. La baza materială (exponatele muzeului) vor contribui chiar oamenii locului.

	Existența unui muzeu în comună va fi un punct forte în susținerea dezvoltării turismului comunei. Muzeul comunal ce va fi înființat urmare a implementării proiectului va constitui un punct de atracție, contribuind la susținerea turismului comunei Săbăoani.
Rezultate previzionate	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecți: mediul cultural al comunei Săbăoani, comunitatea în ansamblu, generațiile viitoare de cetățeni ai comunei
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 2: Dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității investiționale și dezvoltarea turismului
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

**ÎNFIINȚAREA DE LABORATOARE ȘCOLARE ȘI DOTAREA
CORESPUNZĂTOARE A ACESTORA**

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru înființarea de laboratoare școlare și dotarea corespunzătoare a acestora în comuna Săbăoani.
Situația existentă	La nivelul teritoriului comunei Săbăoani, în cadrul unităților școlare, infrastructura educațională este deficitară în ceea ce privește laboratoarele școlare. Din punct vedere al dotărilor IT&C, în comuna Săbăoani, la fiecare unitate PC revin 14,8 școlari, în timp ce la nivel național numărul de școlari ce revin la o unitate PC este de 10,2, fapt ce denotă dotarea IT&C precară a unităților școlare de pe raza comunei Săbăoani.
Justificarea proiectului	În prezent, în ceea ce privește educația și necesitatea modernizării sistemelor educaționale, se impune ca fiind absolut necesară creșterea gradului de complexitate a educației și modernizarea sistemului educativ, ce trebuie să vină în întâmpinarea unor numeroase cerințe ale societății. Volumul mare de informații din toate domeniile determină promovarea interdisciplinarității în stabilirea conținuturilor și realizarea proceselor instructiv-educative. Materii precum fizica, chimia și biologia nu pot fi predate, învățate, înțelese și evaluate fără a apela la experimente. În predarea științelor trebuie să fie utilizate metode bazate pe cunoașterea lumii înconjurătoare prin observare și investigare. Laboratoarele școlare înființate și dotate prin acest proiect vor susține predarea unor materii precum: chimia, biologia, istoria, limba și literatura română, informatică, fizică, etc. Laboratoarele școlare ce vor fi înființate prin proiect vor fi dotate cu materiale didactice specifice materiilor predate, precum: calculatoare, microscopie, eprubete, mese de laborator, planșe, ochelari de protecție, halate, alte ustensile specifice, etc. Acest proiect va contribui la creșterea calității informațiilor transmise elevilor și la asigurarea unui act didactic la standarde performante. Utilizarea laboratoarelor școlare în predarea materiilor va contribui la atragerea spre învățare și descoperire a elevilor ce au anumite abilități, nedescoperite până la

	momentul respectiv și la îmbunătățirea per ansamblu, a calității actului educațional din comuna Săbăoani.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: elevii școlilor din comuna Săbăoan ▪ Beneficiari indirecti: sistemul educațional local, cadrele școlare
Rezultate previzionate	▪ Existența la nivel local a minimum 8 laboratoare școlare dotate corespunzător ▪ Îmbunătățirea dotărilor școlilor din comuna Săbăoani ▪ Creșterea nivelului calitativ al actului educativ în comuna Săbăoani ▪ Încurajarea elevilor din comună să învețe ▪ Îmbunătățirea condițiilor de predare pentru cadrele școlare
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

DERULAREA DE CAMPANII DE PROMOVARE A TRADIȚIILOR ȘI OBICEIURILOR TRADIȚIONALE LOCALE

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru derularea de campanii de promovare a tradițiilor și obiceiurilor tradiționale locale.
Situația existentă	Comuna Săbăoani este cea mai mare așezare rurală din județul Neamț și una dintre cele mai vechi și mai mari comunități catolice din Regiunea Moldovei. Aici, tradițiile și obiceiurile tradiționale locale ocupă un loc important. În această vatră plină de istorie se păstrează și încă se mai folosesc și astăzi tehnicile meșteșugurilor tradiționale pentru realizarea obiectelor țărănești folosite în gospodării. Aici, cel mai des întâlnit meșteșug este cel al torsului și al țesutului cu ajutorul căruia sunt realizate țesăturile. Acestea sunt lucrate în gospodării de către femei și au un rol deosebit în locuința tradițională, reprezentând totodată și cele mai importante obiecte decorative din casă.
Justificarea proiectului	Pentru păstrarea identității culturale a comunei Săbăoani și pentru păstrarea și promovarea tradițiilor și obiceiurilor tradiționale locale, este necesară desfășurarea de campanii de promovare a tradițiilor comunei. Vor fi promovate, prin acest proiect, prin derularea a minimum 2 campanii de promovare a tradițiilor și obiceiurilor tradiționale locale, meșteșugurile locale, activitățile artistice, culturale, dansurile populare și manifestările tradiționale din mediul local săbăoan. Obiectivul proiectului este nu doar promovarea tradițiilor, ci și creșterea atractivității acestor activități pentru tinerii din localitate și creșterea calității vieții socio-culturale a cetățenilor comunei.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecti: mediul cultural-tradițional al comunei Săbăoani, comunitatea locală, administrația publică locală

Rezultate previzionate	▪ Minimum 2 campanii de promovare a tradițiilor și obiceiurilor tradiționale locale ▪ Creșterea interesului și a gradului de cunoaștere asupra tradițiilor locale specifice comunei Săbăoani ▪ Conștientizarea importanței transmiterii tradițiilor locale specifice de la generația prezentă către generațiile viitoare
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 2: Dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității investiționale și dezvoltarea turismului
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

**INSTRUIREA PROFESIONALĂ A FUNCȚIONARILOR PUBLICI DIN
COMUNA SĂBĂOANI ÎN VEDEREA FURNIZĂRII DE SERVICII
PUBLICHE PROMPTE ȘI DE CALITATE PENTRU CETĂȚEAN**

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru instruirea profesională a funcționarilor publici din comuna Săbăoani, în scopul furnizării de servicii publice prompte și de calitate pentru cetățean.
Situația existentă	La nivelul comunei Săbăoani este necesară, pentru administrația publică locală, instruirea profesională a tuturor funcționarilor publici, pentru ca locuitorii comunei să beneficieze de servicii publice prompte și de calitate.
Justificarea proiectului	Formarea și perfecționarea profesională a funcționarilor publici este o prioritate la nivel național, susținerea acestui proces fiind de competența autorităților și instituțiilor publice centrale și locale și responsabilitatea constantă a acestora. Eficiența și eficacitatea administrației publice depind de modul în care cei care lucrează în administrație cunosc, înțeleg și reușesc să-și îndeplinească atribuțiile și sarcinile care le revin. Îmbunătățirea serviciilor publice poate fi asigurată de existența unui personal calificat, motivat, performant, competitiv și bine pregătit profesional, acestea fiind obiectivele acestui proiect propus a fi implementat la nivelul administrației publice locale a comunei Săbăoani. Instruirea profesională a funcționarilor publici este o prioritate pentru administrația publică a comunei Săbăoani, deoarece întărirea capacității instituționale a administrației publice locale este dependentă de instruirea adecvată a funcționarilor săi, în domenii și arii tematice de perfecționare care să reflecte nevoia reală a sistemului administrativ. Sistemul administrației publice este în proces de adaptare la standardele de bună practică existente la nivel european. Principiile bunei guvernări și asigurarea aplicării acestora în sectorul public presupune o temeinică informare și cunoaștere a sistemului administrativ și a cerințelor pe care acesta le impune. Prin instruirea profesională a funcționarilor publici, aceștia vor dobândi abilități și competențe specifice, fiind îmbunătățită calitatea informațiilor oferite cetățenilor și serviciile prestate

	pentru aceștia. Furnizarea de servicii de formare profesională la standarde de calitate adecvate cerințelor unei administrații publice moderne, este un obiectiv urmărit de conducerea Primăriei Săbăoani, în vederea derulării procesului general de asigurare a unei formări de calitate a personalului din administrația publică. Necesitatea de formare profesională a funcționarilor publici va fi îndeplinită de administrația publică locală a comunei Săbăoani, în scopul furnizării de servicii publice prompte și de calitate pentru toți cetățenii comunei.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: funcționarii publici instruiți ▪ Beneficiari indirecti: toți cetățenii comunei, administrația publică locală (aceasta va fi reprezentată de activitatea îmbunătățită a funcționarilor săi), comunitatea locală.
Rezultate previzionate	▪ Instruirea profesională a tuturor funcționarilor publici din comuna Săbăoani, cel puțin o dată pe an ▪ Optimizarea serviciilor publice prestate către cetățeni
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 4: Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

**ORGANIZAREA DE FESTIVALURI DE DATINI ȘI OBICEIURI ÎN
COMUNA SĂBĂOANI**

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru organizarea de festivaluri de datini și obiceiuri în comuna Săbăoani.
Situația existentă	În comuna Săbăoani, în prezent, datinile și obiceiurile sunt păstrate și practicate în continuare. Prin implementarea acestui proiect se creează cadul optim de valorificare a tradițiilor populare, în scopul susținerii autenticității tradiționale locale. Prin organizarea anuală a unor festivaluri de datini și obiceiuri în comuna Săbăoani, în preajma sărbătorilor de iarnă sau a altor sărbători cu caracter religios sau local.
Justificarea proiectului	Sunt propuse a fi organizate anual minimum 2 astfel de festivaluri în comuna Săbăoani. Pentru păstrarea identității culturale a comunei Săbăoani și pentru păstrarea și promovarea tradițiilor locale autentice, realizarea acestui proiect este foarte importantă. Va fi facilitată desfășurarea de activități socio-cultural prin intermediul cătora mediul tradițional local se va dezvolta, iar cetățenii vor beneficia de existența unui cadru optim de desfășurare a acestor festivaluri, practicarea datinilor și obiceiurilor din străbuni fiind transmisă mai departe și generațiilor viitoare.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecți: mediul cultural-tradițional al comunei Săbăoani, comunitatea locală, administrația publică locală
Rezultate previzionate	▪ Minimum 2 festivaluri de datini și obiceiuri organizate anual în comuna Săbăoani ▪ Creșterea interesului și a gradului de cunoaștere cu privire la festivalurile de datini și obiceiuri specifice comunei Săbăoani ▪ Conștientizarea importanței transmiterii datinilor și

	obiceiurilor locale specifice de la generația prezentă către generațiile viitoare
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 2: Dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității investiționale și dezvoltarea turismului
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

ORGANIZAREA ÎN SATUL TRAIAN A EVENIMENTULUI "TRAIANIADA"

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru organizarea în satul Traian a evenimentului "Traianiada".
Situația existentă	Satul Traian și, implicit, comuna Săbăoani sunt caracterizate de nivelul ridicat de păstrare a tradițiilor și de importanța acordată acestora de către locuitori. Organizarea evenimentului "Traianiada" va presupune reunirea tuturor reprezentanților locuitorilor satelor ce poartă același nume cu satul component Traian, din comuna Săbăoani: în țară, există un număr ridicat de localități cu denumirea <i>Traian</i>, respectiv peste 14 localități din toate zonele României. Deși din județe diferite, evenimentul va demonstra faptul că pe români îi leagă aceleași tradiții și obiceiuri de bază, cu valențe diferite, în funcție de zonă. În cadrul evenimentului se vor realiza prezentări pentru fiecare sat Traian: a porturilor naționale, a datinilor și obiceiurilor.
Justificarea proiectului	Implementarea proiectului prin organizarea anuală a evenimentului "Traianiada" va contribui la defășurarea unui eveniment ce va reuni oameni din toate zonele țării, ce vor schimba experiențe, fiecare promovându-și zona. Evenimentul va contribui la dezvoltarea turismului local, la creșterea notorietății numelui satului <i>Traian</i>, la dezvoltarea de viitoare parteneriate între localități, la promovarea și transmiterea cu mândrie a obiceiurilor și tradițiilor specifice. Realizarea unui astfel de proiect va putea fi replicată, constituind un model de bună practică pentru alte localități din țară, să organizeze evenimente similare, în parteneriat cu localități din țară ce poartă același nume.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei, sectorul turistic al comunei ▪ Beneficiari indirecti: locuitorii satelor cu numele Traian din toată țara, comunitatea locală, prin îmbunătățirea

	imaginii comunei și creșterea notorietății atât a satului Traian, cât și a comunei Săbăoani
Rezultate previzionate	▪ Organizarea anuală a evenimentului Traianiada în satul Traian ▪ Dezvoltarea turismului local ▪ Creșterea numărului de turiști ai comunei Săbăoani ▪ Îmbunătățirea imaginii comunei ▪ Creșterea notorietății satului Traian, și, implicit a comunei Săbăoani
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 2: Dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității investiționale și dezvoltarea turismului
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

CONSTRUIREA UNUI PARC EOLIAN ȘI AMPLASAREA DE PANOURI SOLARE ÎN COMUNA SĂBĂOANI ÎN VEDEREA VALORIFICĂRII POTENȚIALULUI EOLIAN LOCAL ȘI A ENERGIEI SOLARE

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru construirea unui parc eolian și amplasarea de panouri solare în comuna Săbăoani în vederea valorificării potențialului eolian local și a energiei solare.
Situația existentă	La nivelul comunei Săbăoani, în prezent, nu este valorificat potențialul eolian și nici energia solară. Creșterea costurilor producătorilor de energie, în strânsă legătură cu efortul tot mai ridicat în vederea extragerii de resurse, impun atât utilizarea rațională a energiei, cât și evidențierea importanței limitării efectelor corelate ale acestor aspecte asupra mediului înconjurător. Proiectul propus prevede construirea unui parc eolian cu cel puțin 7 turbine, platforme și drumuri de acces interioare și amplasarea de panouri solare în comuna Săbăoani.
Justificarea proiectului	De energia produsă în parcul eolian și de panourilor solare din comuna Săbăoani vor beneficia atât locuitorii comunei, cât și agenții economici de pe teritoriul acesteia. La nivel local nu există corpuri de iluminat din categoria lămpi ecologice care să se încarce cu energie solară. Realizarea acestui proiect de investiții este oportună pentru dezvoltarea mediului de afaceri al comunei Săbăoani, deoarece vor fi puse la dispoziția unor eventuali investitori, surse alternative de energie, cu costuri mult mai scăzute comparativ cu sursele convenționale.
Potențialii beneficiari	- Beneficiari direcți: administrația publică locală (prin utilizarea rațională a acestor resurse regenerabile și reducerea costurilor cu energia) - Beneficiari indirecti: comunitatea locală, mediul de afaceri local prin sporirea atractivității investiționale
Rezultate previzionate	Existența la nivel local a unui parc eolian cu cel puțin 7 turbine, platforme și drumuri de acces interioare

	▪ Utilizarea panourilor solare pentru valorificarea potențialului energiei solare ▪ Creșterea eficienței energetice ▪ Crearea de locuri de muncă la nivel local
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 3: Dezvoltarea durabilă a comunei și îmbunătățirea condițiilor de mediu prin protejarea resurselor locale și valorificarea potențialului local regenerabil
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

REALIZAREA DE LUCRĂRI DE ÎMPĂDURIRE A TERENURILOR DEGRADATE, CREAREA DE PERDELE FORESTIERE	
Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru derularea de lucrări de împădurire a terenurilor degradate și crearea de perdele forestiere în comuna Săbăoani.
Situația existentă	La nivel local, în prezent, există 3 ha de pădure, ceea ce reprezintă 0,9% din totalul suprafeței neagricole din comună. Fenomenul tăierilor masive de păduri și despăduririle, ce caracterizează țara noastră, sunt evenimente corelate cu fenomenele de torențialitate, de eroziune și de degradare a terenurilor. Comuna Săbăoani se încadrează în zona de câmpie din punct de vedere al formei de relief, la nivel local suprafața de teren ocupată de păduri fiind de 3 ha. În schimb, suprafața de terenuri degradate și neproductive este de 5 ha, reprezentând 1,5% din totalul terenurilor neagricole din comună. Dată fiind situația comunei, implementarea proiectului prin care vor fi realizate lucrări de împădurire a terenurilor degradate prin crearea de perdele forestiere este deosebit de importantă pentru protejarea atât a mediului natural înconjurător, cât și a mediul socio-economic al comunei Săbăoani.
Justificarea proiectului	Proiectul va presupune realizarea de lucrări de împădurire a terenurilor degradate și crearea de perdele forestiere pe suprafața comunei. Este prevăzută crearea a minimum 10 km de perdele forestiere la nivelul comunei. Perdelele forestiere de protecție sunt formațiuni cu vegetație forestieră amplasate la o anumită distanță față de un obiectiv cu scopul de a-l proteja împotriva efectelor unor factori dăunători. Instalarea perdelelor forestiere are scopul de a fixa nisipurile și solurile nisipoase, ca urmare a mobilității acestora, a spulberării și pericolului de eroziune eoliană. Împădurirea terenului și perdelele forestiere vor fi utile pentru protejarea mediului înconjurător, dar și a vieții locuitorilor comunei. Una din funcțiile importante ale pădurii este reprezentată de protecția solului împotriva eroziunii, îmbunătățirea bilanțului hidrologic și asigurarea purității apelor, aerului, aceste efecte producând totodată, materii prime pentru

	asigurarea nevoilor populației. Creșterea suprafeței ocupată cu păduri și vegetație forestieră în este necesară în scopul reabilitării unor zone afectate de eroziune, ca urmare a reducerii sub limitele acceptabile a suprafeței reprezentată de vegetație forestieră. În același timp, creșterea suprafețelor de păduri contribuie semnificativ la diminuarea efectelor schimbărilor climatice și la adaptarea la acestea, prin sporirea stocării carbonului pe termen lung și echilibrarea bilanțului național al emisiilor gazelor de seră. Implementarea proiectului propus va contribui la creșterea suprafețelor de pădure din comuna Săbăoani, în scopul îmbunătățirii condițiilor de mediu din comună, prin utilizarea și gospodărirea durabilă a terenului prin împădurire.
hPotențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecti: comunitatea locală, mediul înconjurător al comunei Săbăoani
Rezultate previzionate	▪ Minimum 10 km de perdele forestiere existente la nivel local ▪ Reducerea fenomenului de alunecare a terenului și eroziune a acestuia ▪ Îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii comunei Săbăoani
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 3: Dezvoltarea durabilă a comunei și îmbunătățirea condițiilor de mediu prin protejarea resurselor locale și valorificarea potențialului local regenerabil
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

**ACHIZIȚIONAREA DE ECHIPAMENTE ȘI UTILAJE PENTRU
SERVICIUL DE INTERVENȚIE PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ ȘI
PENTRU ÎNTREȚINEREA ȘI PROTECȚIA MEDIULUI**

**Descrierea
proiectului**

Realizarea de investiții pentru achiziționarea de echipamente și utilaje pentru Serviciul de Intervenție pentru Situații de Urgență și pentru întreținerea și protecția mediului.

**Situația
existentă**

La nivel local, în comuna Săbăoani, există Serviciu de intervenție pentru situații de urgență. Acesta necesită dotarea cu echipamente specifice performante pentru a fi asigurat în continuarea rolului important pe care îl are în intervenția în situațiile urgente și pentru protecția mediului.

Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Săbăoani a fost înființat în anul 2005 și este format din 40 de voluntari, 1 șef serviciu și 2 șoferi. Acest serviciu joacă un rol important în comuna Săbăoani.

Din punct de vedere al dotărilor, Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Săbăoani deține: 20 stingătoare, 1 tractor cu lamă și un buldo-excavator, 1 autoutilitară (primită donație, dar care în prezent este depășită din punct de vedere fizic și moral), 1 generator de curent.

**Justificarea
proiectului**

Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Săbăoani participă periodic la concursuri cu teme specifice organizate la nivelul Regiunii Nord-Est.

Serviciul Voluntar deține 10 echipamente noi, dar mai sunt necesare cel puțin 10 astfel de echipamente de protecție pentru voluntari.

Implementarea acestui proiect prevede achiziționarea unei autospeciale pentru misiuni de stingere a incendiilor, dată fiind necesitatea intervenției cât mai prompte în astfel de situații, achiziționarea unei sărărițe și a unei freze de zăpadă, pentru utilizarea pentru menținerea drumurilor locale circulabile pe timpul iernii.

	Dotarea cât mai bună a acestui Serviciu este necesară cu atât mai mult cu cât este scoasă în evidență suprafața comunei Săbăoani, care este cea mai mare comună a județului Neamț.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: membrii Serviciului de Intervenție pentru Situații de Urgență al comunei Săbăoani ▪ Beneficiari indirecti: locuitorii comunei, comunitatea locală, mediul înconjurător
Rezultate previzionate	▪ Cel puțin 10 echipamente de protecție minimă achiziționate, pentru exercițiu și intervenție pentru voluntarii din cadrul serviciului ▪ Achiziționarea unei autospeciale pentru misiuni de stingere a incendiilor, cu toate dotările aferente necesare ▪ Achiziționarea unei sărărițe, a unei freze de zăpadă, care să fie utilizate pentru menținerea drumurilor locale circulabile pe timpul iernii
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 3: Dezvoltarea durabilă a comunei și îmbunătățirea condițiilor de mediu prin protejarea resurselor locale și valorificarea potențialului local regenerabil
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

**DERULAREA DE CAMPANII DE INFORMARE ȘI PROGRAME DE
EDUCAȚIE ECOLOGICĂ**

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru derularea de campanii de informare și programe de educație ecologică în comuna Săbăoani.
Situația existentă	La nivel local, în comuna Săbăoani, este necesară derularea de campanii de informare și programe de educație ecologică. Mediul natural este ansamblul de condiții și elemente naturale: aerul, apa, solul, subsolul, aspectele caracteristice ale peisajului, toate straturile atmosferice, toate materiile organice și anorganice, precum și ființele vii, sistemele naturale în interacțiune, inclusiv valorile materiale și spirituale, calitatea vieții și condițiile care pot influența bunăstarea și sănătatea omului.
Justificarea proiectului	La baza conceptului de educație ecologică se află următoarele noțiuni fundamentale: mediul natural, calitatea și degradarea mediului. Asupra acestor elemente trebuie acordată o atenție deosebită pentru asigurarea atingerii conceputului de dezvoltare durabilă. Este și cazul comunei Săbăoani. În vederea educării populației comunei cu privire la importanța protejării mediului natural, este necesară derularea de campanii de informare și a unor programe de educație ecologică. Din categoria cetățenilor comunei, vizați vor fi, în primul rând, elevii, prin încheierea de parteneriate cu unitățile școlare și cadrele didactice, în vederea atingerii obiectivelor propuse prin proiect. În derularea proiectului, participanții vor obține o viziune completă a dezvoltării „conceptului eco”, prin stimularea potențialului artistic și creativ, precum și a importanței colectării selective a deșeurilor din Pet-uri, hârtie, carton, baterii, becuri, deșeuri electrice, electronice și electrocasnice, etc., a importanței protejării apelor, solului și împiedicarea

	poluării acestora, pentru reducerea la minimum a efectelor negative asupra vieții umane și, implicit, asupra vieții locuitorilor din comuna Săbăoani. Sunt propuse a se realiza anual, minimum 2 campanii de informare și programe de educație ecologică.
Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei, mediul înconjurător ▪ Beneficiari indirecți: comunitatea locală
Rezultate previzionate	▪ Cel puțin 2 campanii de informare și programe de educație ecologică derulate ▪ Mediul înconjurător mai curat și mai puțin poluat ▪ Un grad mai ridicat de conștientizare a populației comunei cu privire la importanța protejării mediului înconjurător
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 3: Dezvoltarea durabilă a comunei și îmbunătățirea condițiilor de mediu prin protejarea resurselor locale și valorificarea potențialului local regenerabil
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

DERULAREA DE CAMPANII DE CONȘTIENTIZARE A POPULAȚIEI CU PRIVIRE LA COLECTAREA SELECTIVĂ A DEȘEURILOR ȘI REDUCEREA CANTITĂȚII DE DEȘEURI

Descrierea proiectului	Realizarea de investiții pentru derularea de campanii de conștientizare a populației cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor și reducerea cantității de deșeuri.
Situația existentă	Pe raza comunei Săbăoani, operatorul de salubritate care desfășoară activitățile specifice de gestionare a deșeurilor locale este SC ROSSAL SRL Roman. Operatorul de salubritate deservește 3900 gospodării.
Justificarea proiectului	În mediul rural și implicit, la nivelul comunei Săbăoani, nu s-a dezvoltat/generalizat încă sistemul de colectare selectivă a deșeurilor, acestea fiind colectate, în majoritatea cazurilor, doar în amestec. Derularea unor campanii de conștientizare a locuitorilor privind colectarea selectivă a deșeurilor menajere, la nivelul comunei Săbăoani, este foarte importantă, pentru a contribui la stoparea efectelor negative pe care acțiunile populației le determină atât asupra mediului înconjurător din comună, cât și în ceea ce privește dezvoltarea comunei și creșterea nivelului de trai al populației. Prin campaniile de conștientizare ce se vor desfășura în cadrul proiectului propus, va fi urmărită atingerea unor obiective precum: ▪ Conștientizarea locuitorilor cu privire la beneficiile colectării selective ▪ Crearea și consolidarea unui cadru de comunicare și parteneriate în scopul informării grupului țintă, respectiv cetățenii comunei ▪ Protejarea mediului înconjurător și reducerea poluării (atât a aerului, apei și solului) printr-o gestionare corespunzătoare a deșeurilor, corelată cu obiectivul reducerii acestora

Desfășurarea de campanii de conștientizare a locuitorilor cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor menajere va contribui la îmbunătățirea atât a calității vieții, cât și a mediului, cu respectarea legislației în domeniu, atât cea românească, dar și cea europeană

Grija pentru colectarea selectivă și protejarea mediului înconjurător va contribui la atingerea obiectivului asigurării dezvoltării durabile a comunei Săbăoani.

Potențialii beneficiari	▪ Beneficiari direcți: locuitorii comunei, mediul înconjurător ▪ Beneficiari indirecți: comunitatea locală, administrația publică locală
Rezultate previzionate	▪ Cel puțin 2 campanii de conștientizare privind colectarea selectivă a deșeurilor și reducerea cantității de deșeuri derulate ▪ Creșterea nivelului de educare a populației și a gradului de conștientizare a acesteia cu privire la colectarea selectivă și importanța acesteia.
Prioritatea vizată a Strategiei de Dezvoltare Locala	PRIORITATEA 3: Dezvoltarea durabilă a comunei și îmbunătățirea condițiilor de mediu prin protejarea resurselor locale și valorificarea potențialului local regenerabil
Studii existente	Idee de proiect
Valoare estimată	-
Posibile surse de finanțare	Bugetul local Bugetul de stat Fonduri structurale Alte surse
Perioada estimată de implementare	2015-2020

Coerența cu politicile existente

Prioritate	Domenii de acțiune	Corelarea cu obiectivele tematice ale politicilor existente
1. Creșterea competitivității locale și dezvoltarea locală ca zonă rurală de importanță județeană și regională prin dezvoltarea infrastructurii locale și a aspectului local general DI 1.1. Dezvoltarea infrastructurii de acces (stradale) DI 1.2. Extinderea, reabilitarea și modernizarea infrastructurii de utilități DI 1.3. Îmbunătățirea aspectului local general	- Modernizarea rețelei stradale de pe raza comunei Săbăoani - Modernizarea prin asfaltare străzi - Modernizarea drumului județean care străbate comuna Săbăoani - Construire trotuare și rigole betonate - Modernizarea drumurilor de exploatare agricolă și satești din comuna Săbăoani - Extinderea rețelei de apă din comuna Săbăoani - Extinderea rețelei de canalizare din comuna Săbăoani - Extinderea rețelei de electricitate din comuna Săbăoani - Reabilitarea și modernizarea sistemului de iluminat public stradal - Construire trotuare și rigole betonate - Extinderea și modernizarea ulițelor comunale și satești	❖ <i>Strategia EUROPA 2020: Da</i> ❖ <i>Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020: Da</i> ❖ <i>Strategia de dezvoltare rurală a României: Da</i> ❖ <i>Strategia de dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020: Da</i>
2. Dezvoltarea locală prin sprijinirea și încurajarea economiei competitive și diversificate, creșterea atractivității	- Dezvoltarea micii industrii locale, prin deschiderea de unități de valorificare a cerealelor, legumelor, fructelor - Stimularea înființării de ateliere pentru furnizarea de servicii către populație: frizerie, coafor, croitorie, etc. - Susținerea activității IMM-urilor	❖ <i>Strategia EUROPA 2020: Da</i> ❖ <i>Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020: Da</i>

Prioritate	Domenii de acțiune	Corelarea cu obiectivele tematice ale politicilor existente
investiționale și dezvoltarea turismului DI 2.1. Dezvoltarea infrastructurii economice locale DI 2.2. Dezvoltarea sectorului agricol local DI 2.3. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice și de relaxare	din comună - Dezvoltarea și valorificarea potențialului turistic local - Construirea Muzeului Comunal Săbăoani - Dezvoltarea fermelor de semi-subsistență și modernizarea fermelor agricole la nivel local - Instalarea tinerilor fermieri din comuna Săbăoani - Crearea și dezvoltarea sectorului de culturi de plante tehnice pentru prelucrarea industrială (rapiță, soia, etc.) - Modernizarea pieței agroalimentare în vederea valorificării produselor agricole locale - Investiții în vederea modernizării drumurilor de exploatație agricolă și sătești din comuna Săbăoani - Construirea de depozite agricole și unități de procesare a produselor agricole prin acordarea unor facilități fermierilor și acces la fondurile europene fermierilor și asociațiilor agricole - Realizarea de măsurători cadastrale și intabulare teren public și privat - Dezvoltarea cadrului infrastructural de susținere și promovare a potențialului turistic	❖ <i>Strategia de dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020: Da</i> ❖ <i>Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020: Da</i> ❖ <i>Strategia pentru dezvoltarea sectorului agroalimentar pe termen mediu și lung orizont 2020-2030: Da</i> ❖ <i>Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de muncă 2014-2020: Da</i>

Prioritate	Domenii de acțiune	Corelarea cu obiectivele tematice ale politicilor existente
	local - Reabilitarea și valorificarea monumentelor cultural-istorice și religioase locale - Valorificarea existenței pe teritoriul comunei a Bisericii Sfântul Mihail Arhanghelul, una dintre cele mai reprezentative biserici catolice din Moldova - Construirea Muzeului Comunal Săbăoani - Promovarea turismului prin menținerea tradițiilor și obiceiurilor locale - Semnalizarea obiectivelor turistice de pe teritoriul comunei Săbăoani - Construirea unui teren de sport pe raza comunei	
3. Dezvoltarea durabilă a comunei și îmbunătățirea condițiilor de mediu prin protejarea resurselor locale și valorificarea potențialului local regenerabil DI 3.1. Intervenții asupra factorilor de mediu în vederea consolidării cadrului natural și valorificarea	- Plantare arbori în zone inundabile - Construcția de parcuri eoliene și amplasarea de panouri solare pentru valorificarea potențialului eolian local și a energiei solare - Valorificarea resurselor locale - Realizarea de lucrări de împădurire a terenurilor degradate, crearea de perdele forestiere - Extinderea serviciului de salubritate la toate gospodăriile din comună - Dotarea și modernizarea serviciului de intervenție pentru situații de urgență	❖ <i>Strategia EUROPA 2020: Da</i> ❖ <i>Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020: Da</i> ❖ <i>Strategia de dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020: Da</i> ❖ <i>Strategia de dezvoltare rurală a României: Da</i>

Prioritate	Domenii de acțiune	Corelarea cu obiectivele tematice ale politicilor existente
resurselor regenerabile DI 3.2. Dezvoltarea capacității de intervenție în caz de urgență DI 3.3 Conștientizarea populației cu privire la importanța protejării mediului înconjurător	- Derularea de campanii de informare și programe de educație ecologică - Campanii de conștientizare privind colectarea selectivă a deșeurilor și reducerea cantității de deșeuri	
4. Creșterea atractivității comunei pentru cetățeni și îmbunătățirea condițiilor de trai prin reconversia forței de muncă, accesul la locuri de muncă stabile și servicii publice moderne DI 4.1. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii educaționale locale DI 4.2. Reabilitarea și modernizarea infrastructurii locale de sănătate și asistență socială DI 4.3. Dezvoltarea	- Modernizarea corpurilor de clădire ale Liceului Teoretic Săbăoani - Finalizarea lucrărilor de construire grădiniță în comuna Săbăoani - Construirea unui teren de sport pe raza comunei Săbăoani - Înființarea de laboratoare școlare și dotarea corespunzătoare a acestora - Schimburi de experiență cu școlile din localitatea franceză înfrățită Lessay - Reabilitarea și modernizarea infrastructurii medicale locale - Dotarea corespunzătoare a unităților medicale de pe raza comunei Săbăoani - Derularea de campanii de educație sanitară în școli - Construirea unui Centru de zi pentru persoane vârstnice	❖ <i>Strategia EUROPA 2020:</i> Da ❖ <i>Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020:</i> Da ❖ <i>Strategia de dezvoltare Regională Nord-Est 2014-2020:</i> Da

Prioritate	Domenii de acțiune	Corelarea cu obiectivele tematice ale politicilor existente
infrastructurii de locuințe locale DI 4.4. Dezvoltarea capacității administrative	- Construire blocuri ANL pentru tinerii din comuna Săbăoani - Investiții pentru realizarea unui sistem informatic integrat (arhivare, management sarcini, monitorizare activități) de gestionare a diverselor activități în Primărie - Cursuri de perfecționare pentru angajații din sectorul public	

Implementare. Monitorizare. Evaluare

Implementare. Strategia de dezvoltare locală a comunei Săbăoani va fi coordonată și implementată de către Consiliul Local și Primăria comunei Săbăoani în perioada 2014-2020.

Implementarea domeniilor de acțiune va fi un proces complex și necesită o implicare totală din partea autorităților locale. Implementarea strategiei de dezvoltare locală a comunei Săbăoani va începe imediat după ce documentul strategic va fi aprobat de către Consiliul Local prin ședințe în conformitate cu normele legale în vigoare.

Odată ce documentul strategic va fi aprobat, prioritățile descrise sunt asumate și implementarea acestora trebuie să devină responsabilitatea nu doar a Consiliului Local, ci a tuturor actorilor locali.

Pentru o dezvoltare durabilă, comuna Săbăoani trebuie să acorde atenție în următorii șapte ani tuturor sectoarelor: economie, infrastructură, servicii publice și mediu, astfel încât locuitorii să beneficieze de condiții de muncă adecvate, acces la infrastructură tehnico-edilitară și la servicii publice de calitate, dar și mediu natural protejat, conservat și pus în valoare.

Implementarea domeniilor de acțiune la nivel local și dezvoltarea echilibrată și armonioasă pe sectoare a comunei Săbăoani este responsabilitatea tuturor entităților existente la nivel local și chiar a entităților cu care Consiliul Local și Primăria comunei Săbăoani poate încheia parteneriate strategice.

Parteneriatele strategice pe care Primăria comunei Săbăoani le poate încheia trebuie adaptate în funcție de tipul și scopul fiecărui proiect. Astfel, pot fi încheiate parteneriate cu alte instituții publice (precum: AJOFM Neamț, instituțiile de învățământ, APM Neamț, etc.), cu operatorii de

utilități, reprezentanți ai comunelor învecinate, reprezentanții băncilor și potențialilor investitori, diferite asociații (patronale / sindicate), organizații non-guvernamentale și non-profit etc. Parteneriatele enumerate sunt cu titlu informativ și Primăria comunei Săbăoani trebuie să evalueze orice oportunitate și să valorifice fiecare cale ce poate duce la îndeplinirea priorităților de dezvoltare locală.

Monitorizare. Odată cu începerea etapei de implementare a strategiei de dezvoltare, în paralel trebuie inițiată și activitatea de monitorizare prin intermediul căreia periodic se va verifica progresul domeniilor de acțiune și gradul de îndeplinire al priorităților cuprinse în prezentul document strategic. Monitorizarea este necesară pentru că în acest fel se va ține un grafic în care vor fi consemnate proiectele inițiate și stadiul acestora, se vor contoriza indicatorii obținuți și bugetele alocate.

Prin intermediul procesului de monitorizare a strategiei de dezvoltare locală se vor obține informații esențiale precum:

- › Modul în care au fost alocate resursele și timpul de îndeplinire al domeniilor de acțiune (măsuri)
- › Schimbările socio-economice ce pot apărea ca rezultat direct sau indirect al etapei de implementare a măsurilor prevăzute în strategia de dezvoltare

Din punct de vedere conceptual monitorizarea este descriptivă – descrierea procesului implementării strategiei de dezvoltare locală pe etape.

Evaluare. Etapa de evaluare reprezintă procesul prin intermediul căruia, se urmărește și se identifică gradul de îndeplinire al țăntelor propuse odată cu elaborarea, adoptarea și implementarea strategiei de dezvoltare locală.

Astfel, evaluarea permite măsurarea rezultatelor și compararea acestora cu țintele propuse, clasificarea rezultatelor din punct de vedere calitativ și cantitativ. Evaluarea poate fi realizată prin intermediul indicatorilor de impact (ce au în vedere strategia de dezvoltare per ansamblu pentru perioada 2014-2020) și indicatorii de rezultat (de impact efectiv – ce au în vedere domeniile de acțiune și ținte propuse vs. ținte realizate).

Evaluarea poate cuprinde următoarele sub-etape intermediare: evaluarea continuă (echivalentul auto-evaluării și poate fi realizată în vederea identificării la timp a eventualelor riscuri și soluții de eliminare a acestora), evaluarea intermediară (ce poate fi realizată la un interval de 6 luni, 12 luni sau 18 luni în vederea identificării schimbărilor necesare a fi introduse în etapa de implementare și stabilirea acțiunilor corective atunci când este cazul) și evaluarea finală (la care pot participa toți actorii implicați în implementarea documentului strategic și trasarea concluziilor finale vis-a-vis de impactul dorit și impactul realizat la nivel local).

Surse de finanțare a priorităților de dezvoltare și domeniile de acțiune

Strategia de dezvoltare locală a comunei Săbăoani pentru perioada 2014-2020 poate fi implementată prin prisma unei gestionări corespunzătoare a resurselor financiare, umane, tehnice și de timp.

Implementarea priorităților de dezvoltare prin prisma domeniilor de acțiune cuprinse în prezentul document strategic este sub semnul capacității de atragere de fonduri externe și valorificarea potențialul local.

Este recomandat ca principala sursă de finanțare a proiectelor cuprinse în strategia de dezvoltare a comunei Săbăoani a cărei orizont de timp este anul 2020 să fie sursele externe nerambursabile, astfel absorbția fondurilor nerambursabile și utilizarea acestora în mod eficient și responsabil va deveni o asumare și prioritate la nivel local.

Identificarea surselor de finanțare și valorificarea oportunităților sunt etapele ce vor crea cadrul propice, astfel încât pe parcursul următorilor șapte ani țintele propuse să devină fapte și rezultate ale implementării domeniilor de acțiune, respectiv a proiectelor cu impact major la nivel local.

Prioritățile de dezvoltare, domeniile de intervenție și domeniile de acțiune (măsurile) elaborate pentru dezvoltarea comunei Săbăoani în următorii șapte ani cuprinse în prezentul document strategic au fost elaborate ținând cont atât de necesitățile locale și situația actuală, cât și de corelația acestora din urmă cu principalele politici existente la nivel național, regional, național și european.

Principalele programe de finanțare europeană ce pot contribui la îndeplinirea domeniile de acțiune (măsurile) stabilite pentru comuna Săbăoani sunt:

PROGRAME OPERAȚIONALE

Programul Operațional Regional (POR)

- › Obiectiv general: sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri pentru a face din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci

Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice (POS CCE)

- › Obiectiv general: creșterea productivității întreprinderilor românești pentru reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul Uniunii. Măsurile întreprinse vor genera până în 2015 o creștere medie a productivității de cca. 5,5% anual și vor permite României să atingă un nivel de aproximativ 55% din media UE

Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane (POS DRU)

- › Obiectiv general: dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității, prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea de oportunități sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și inclusivă a 1.650.000 de persoane

Programul Operațional Sectorial de Mediu (POS Mediu)

- › Obiectivul general: reducerea decalajului existent între Uniunea Europeană și România cu privire la infrastructura de mediu atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Aceasta ar trebui să se concretizeze în servicii publice eficiente, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului „poluatorul plătește”

Programul Operațional Sectorial de Transport (POS Transport)				
› Obiectivul general: promovarea, în România, a unui sistem de transport durabil, care să permită deplasarea rapidă, eficientă și în condiții de siguranță a persoanelor și bunurilor, la servicii de un nivel corespunzător standardelor europene, la nivel național, în cadrul Europei, între și în cadrul regiunilor României				
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Capacității Administrative (PO DCA)				
› Obiectivul general: aducerea unei contribuții pentru crearea unei administrații publice mai eficiente și mai eficace în beneficiul socio-economic al societății românești				
Programul Operațional Asistență Tehnică (PO AT)				
› Obiectivul general: asigurarea sprijinului necesar procesului de coordonare și implementare sănătoasă, eficientă, eficace și transparentă a instrumentelor structurale în România				
Programul Național pentru Dezvoltare Rurală (PNDR)				
› Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR) este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru a sprijini țările membre în implementarea Politicii Agricole Comune. Politica Agricolă Comună este un set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în Uniunea Europeană și care acordă o mare atenție dezvoltării rurale. Fondurile europene pentru agricultura pot fi accesate în baza documentului-cheie Programul Național pentru Dezvoltare Rurală (PNDR)				
Programul Operațional pentru Pescuit (POP)				
› Programul Operațional pentru Pescuit al României (POP) contribuie la realizarea viziunii strategice exprimate în Planul Național Strategic pentru Pescuit, și anume: „Un sector piscicol competitiv, modern și dinamic, bazat pe activități durabile de pescuit și acvacultură care ia în considerare aspectele legate de protecția mediului, dezvoltarea socială și bunăstarea economică”.				

Programe de cooperare teritorială

- › Programele de cooperare **transfrontalieră** sunt acele programe care finanțează proiecte de accesibilitate, mediu și prevenirea riscurilor, dezvoltarea economică și socială, respectiv acțiuni „people to people la granițele interne și externe ale UE”
- › Programele de cooperare **transnațională** au ca obiectiv principal finanțarea de acțiuni și dezvoltarea de rețele care să ducă la dezvoltare teritorială integrată în domenii precum: mediu, dezvoltare urbană, inovație și accesibilitate
- › Programele de cooperare **interregională** sprijină cooperarea între autoritățile publice pe probleme de interes comun, prin transferul de experiență și bune practici între regiunile Uniunii Europene, prin constituirea de rețele între orașele UE, precum și între cercetătorii UE

ALTE SURSE DE FINANȚARE

Alte surse de finanțare a domeniilor de acțiune propuse în prezentul document strategic (la momentul elaborării strategiei de dezvoltare locală a comunei Săbăoani pentru perioada 2014-2020) sunt:

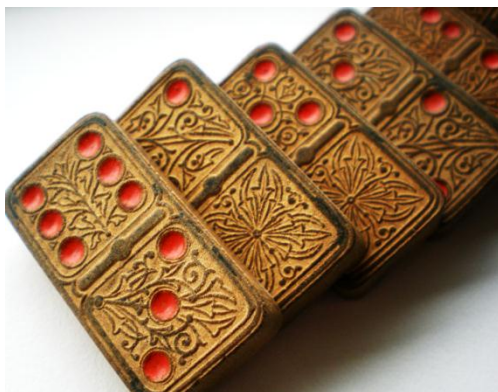
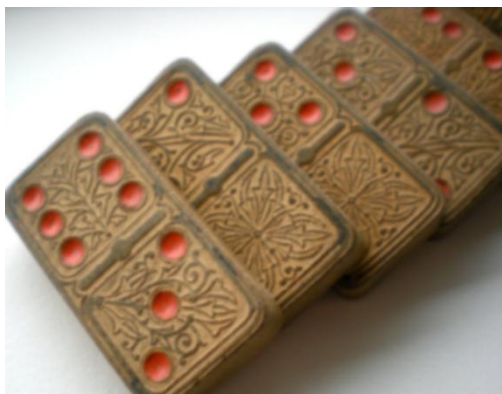
- › Granturi SEE și norvegiene: Programul RO06 Energie Regenerabilă – Rondine, *beneficiari eligibili*: operatori economici privați sau de stat, unități administrativ teritoriale
- › Granturi SEE și norvegiene: Promovarea egalității de gen și a echilibrului între viața personală și viața profesională, *beneficiari eligibili*: autorități ale administrației publice locale de la nivelul municipiilor, orașelor, precum și la nivel județean
- › Granturi SEE: apelul de proiecte “Coerent” – Programul RO10 “Copii și tineri în situații de risc și inițiative locale și regionale pentru

- reducerea inegalității naționale și promovarea incluziunii sociale”, *beneficiari eligibili*: entități publice locale și centrale și ONG-uri
- › Assoclic 2014: Competiție de proiecte pentru infrastructură IT, *beneficiari eligibili*: ONG-uri, școli, licee, instituții de învățământ superior, grădinițe, muzee de stat, biblioteci și instituții sociale
 - › Finanțări prin programul Serendino – Competiția de idei pentru inovare socială, *beneficiari eligibili*: persoane fizice, indiferent de mediul social, educațional sau profesional
 - › Idei din Țara lui Andrei - finanțări pentru inițiative eco-civice, *beneficiari eligibili*: persoane fizice, organizații neguvernamentale, instituții publice (primărie/consiliu local etc.) sau instituții de învățământ (școală, grădiniță etc.) din România
 - › Fonduri SEE - Programul RO05 Eficiența energetică, *beneficiari eligibili*: IMM-uri din sectoarele industriale
 - › Fondul pentru Inovare Civică - Cerere de propunere de proiecte 2014, *beneficiari eligibili*: organizații neguvernamentale fără scop lucrativ, înființate legal și cu sediul în România
 - › Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării micro-întreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, *beneficiari eligibili*: persoane fizice
 - › Programul de dezvoltare și modernizare a activităților de comercializare a produselor și serviciilor de piață: *beneficiari eligibili*: IMM-uri, societăți comerciale, societăți cooperative
 - › Heritage Plus - oportunități de finanțare pentru proiecte de cercetare a patrimoniului cultural: *beneficiari eligibili din România*: universități, centre publice de cercetare, centre private și non-profit de cercetare, sectorul comercial, inclusiv IMM-uri
 - › Granturi SEE și norvegiene: Apel de proiecte pentru reducerea și combaterea violenței domestice, *beneficiari eligibili*: instituții publice, ONG-uri, organizații interguvernamentale cu atribuții în domeniu

- > Erasmus+: *beneficiari eligibili*: instituții de învățământ superior, organizații de tineret, instituții de cercetare, furnizori de formare profesională etc.
- > Schema de ajutor de stat pentru sprijinirea investițiilor care promovează dezvoltarea regională prin utilizarea tehnologiilor noi și crearea de locuri de muncă (HG nr. 797/2012), *beneficiari eligibili*: societăți comerciale
- > Granturi SEE: Programul "Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și național" (PA16/RO12) - Granturi mici, *beneficiari eligibili*: instituții publice: autorități publice, instituții culturale și arhivele statului; organizații neguvernamentale, culte și asociații religioase, instituții de învățământ superior și institute de cercetare, alte entități fără scop lucrativ active în domeniile vizate de program (e.g. patrimoniu cultural, minorități etnice)
- > Granturi SEE: Programul „Promovarea diversității în cultură și artă în cadrul patrimoniului cultural european” (PA17/RO13) - Proiecte mici, *beneficiari eligibili*: entități publice (instituții culturale, instituții de învățământ superior); ONG-uri active în domeniul culturii; persoane fizice: creatori și artiști; experți din domeniul culturii; studenți din învățământul superior
- > Programul Mihail Kogălniceanu pentru întreprinderi mici și mijlocii, *beneficiari eligibili*: IMM-uri
- > Ajutor de stat pentru dezvoltarea regională prin stimularea investițiilor, *beneficiari eligibili*: întreprinderi mari
- > Ajutor de stat pentru asigurarea dezvoltării economice durabile (HG 1680/2008), *beneficiari eligibili*: IMM-uri, întreprinderi mari
- > Programul național multianual pentru susținerea meșteșugurilor și artizanatului, *beneficiari eligibili*: IMM-uri, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, asociații profesionale sau fundații

Pentru realizarea și îndeplinirea domeniilor de acțiune (măsuri) cuprinse în planul strategic de dezvoltare, unitatea administrativ-teritorială Săbăoani poate utiliza ca surse de finanțare inclusiv fondurile proprii, creditele și fondurile de la bugetul de stat.

ANEXE

Anexa A – Potențialul agricol existent la nivelul teritoriului comunei Săbăoani

Extras din Anexa 10 „Zone cu potențial agricol - localități”, FEADER – Măsura 112.

Nr. crt.	Categorie	Potențial	Vizualizarea grafică a potențialului		
			ridicat	mediu	scăzut
Culturi (cereale, plante uleioase, pășuni și fânețe, legume, viță vie)					
1	Grâu	Mediu			
2	Orz	Mediu			
3	Porumb	Ridicat			
4	Floarea soarelui	Ridicat			
5	Soia	Ridicat			
6	Mazăre	Ridicat			
7	Fasole	Ridicat			
8	Sfeclă de zahăr	Ridicat			
9	Cartof	Ridicat			
10	Rapiță	Ridicat			
11	In ulei	Ridicat			
12	In fuior	Ridicat			
13	Cânepă	Ridicat			
14	Tutun	Ridicat			
15	Lucernă	Ridicat			
16	Trifoi	Ridicat			
17	Pășuni	Ridicat			
18	Fânețe	Ridicat			
19	Legume termofile	Ridicat			
20	Legume criofile	Ridicat			
21	Vie vin	Scăzut			
22	Vie masă	Ridicat			

Pomi fructifere			
1	Prun	Ridicat	
2	Cireș/vișin	Mediu	
3	Măr termo	Mediu	
4	Măr crio	Ridicat	
5	Nuc	Mediu	
6	Gutui	Scăzut	
7	Nectarine	Scăzut	
8	Migdal	Scăzut	
9	Arbuști	Mediu	
Potențial zootehnic			
1	Taurine	Ridicat	
2	Porcine	Ridicat	
3	Ovine	Scăzut	
4	Păsări	Ridicat	

Anexa B – Lista monumentelor istorice de pe teritoriul comunei Săbăoani

Extras din *Lista monumentelor istorice* - Ministerul Culturii și Cultelor, Institutul Național al Monumentelor Istorice.

Cod LMI 2004	Denumire	Sat	Adresă	Datare
NT-I-s-B-10536	Situl arheologic de la Săbăoani, punct "La Bisericuță"	Săbăoani	"La Bisericuță"	
NT-I-m-B-10536.01	Ruinele bisericii catolice	Săbăoani	"La Bisericuță"	sec. XIV - XVI Epoca medievală
NT-I-m-B-10536.02	Așezare	Săbăoani	"La Bisericuță"	sec. XIV - XVII Epoca medievală
NT-I-m-B-10536.03	Așezare	Săbăoani	"La Bisericuță"	sec. VI - VII Epoca migrațiilor
NT-I-m-B-10536.04	Așezare	Săbăoani	"La Bisericuță"	sec. II - III Latène târziu
NT-I-m-B-10536.05	Așezare	Săbăoani	"La Bisericuță"	Epoca bronzului
NT-I-m-B-10536.06	Așezare	Săbăoani	"La Bisericuță"	Eneolitic
NT-I-s-B-10537	Situl arheologic de la Săbăoani, punct "La Islaz"	Săbăoani	"La Islaz"	Sec. II - III
NT-I-s-B-10537.01	Așezare	Săbăoani	"La Islaz"	sec. XIV - XV Epoca medievală
NT-I-s-B-10537.02	Necropolă	Săbăoani	"La Islaz"	sec. IV - VII Epoca migrațiilor
NT-I-s-B-10537.03	Așezare	Săbăoani	"La Islaz"	sec. IV - VII Epoca migrațiilor
NT-I-s-B-10537.04	Așezare	Săbăoani	"La Islaz"	sec. II - III Epoca romană
NT-I-s-B-10537.05	Așezare	Săbăoani	"La Islaz"	Hallstatt
NT-I-s-B-10537.06	Necropolă	Săbăoani	"La Islaz"	sec. II - III Latène
NT-I-s-B-	Așezare	Săbăoani	"La Islaz"	Neolitic

Cod LMI 2004	Denumire	Sat	Adresă	Datare
10537.07				
NT-I-s-B- 10538	Situl arheologic de la Săbăoani, punct "Turnul cu Apă"	Săbăoani	"Turnul de Apă"	sec. II - III
NT-I-s-B- 10538.01	Așezare	Săbăoani	"Turnul de Apă"	sec. II - III
NT-I-s-B- 10538.02	Necropolă	Săbăoani	"Turnul de Apă"	sec. II - III
NT-I-s-B- 10544	Situl arheologic de la Traian, punct "La Izvoare"	Traian	"La Izvoare"	
NT-I-s-B- 10544.01	Așezare	Traian	"La Izvoare"	sec. XIV - XV Epoca medievală
NT-I-s-B- 10544.02	Așezare	Traian	"La Izvoare"	sec. XIV - XV Epoca medievală

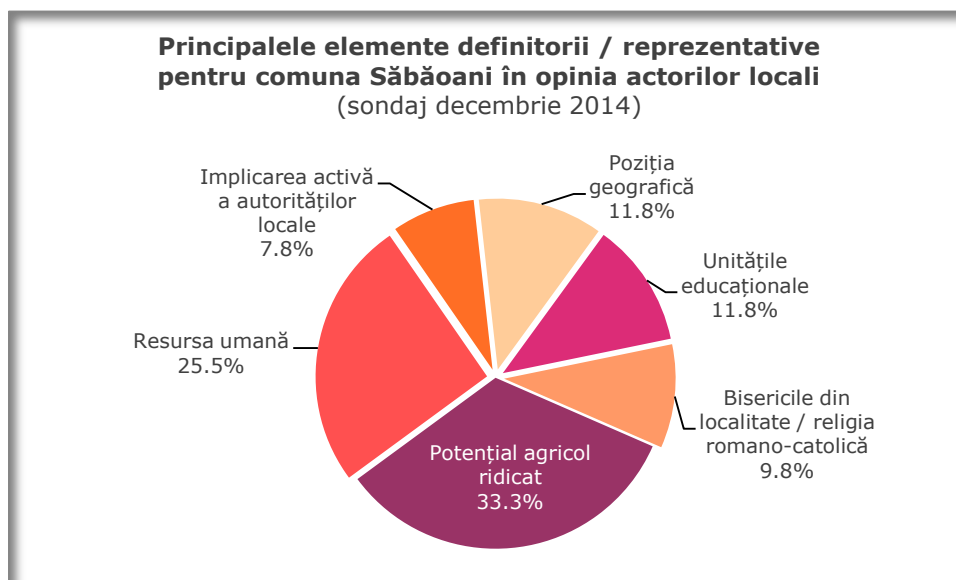
Anexa C – Sondaj de opinie în rândul actorilor locali

Elemente definitorii pentru comuna Săbăoani

I1. Care sunt principalele 3 elemente definitorii / reprezentative pentru comuna SĂBĂOANI?

a) b) c)

Principalul element definitoriu/ reprezentativ pentru comuna Săbăoani, în opinia actorilor locali, este „potențialul agricol ridicat” (33,3% dintre participanții la sondajul de opinie au indicat acest aspect). Cel de-al doilea aspect, menționat de 25,5% dintre actorii locali este „resursa umană” (25,5%).

„Poziția geografică” este considerată element reprezentativ pentru comuna Săbăoani de către 11,8% dintre participanții la studiu, iar alți 11,8% dintre participanți au menționat „unitățile educaționale”. „Bisericile din localitate / religia romano-catolică” ca element definitoriu au fost indicate de 9,8% dintre actorii locali, în timp ce 7,8% au menționat „implicarea activă a autorităților locale”.

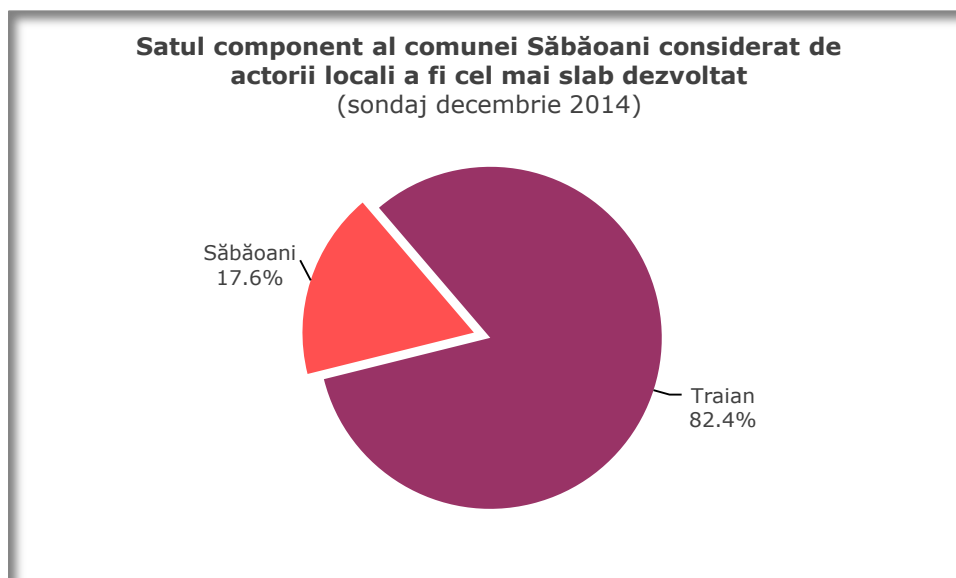
Satul component cel mai slab dezvoltat

I2. Care dintre satele componente ale comunei SĂBĂOANI considerați că este cel mai slab dezvoltat? (un singur răspuns)

Menționați de ce (care sunt lipsurile / deficiențele la nivelul acestui sat component

☐ Săbăoani	
☐ Traian	

82,4% dintre actorii locali participanți la sondajul de opinie consideră că cel mai slab dezvoltat sat component al comunei Săbăoani este satul Traian, în timp ce 17,6% au menționat satul Săbăoani.

Satul Traian este considerat mai slab dezvoltat decât satul Săbăoani întrucât aici lipsesc rețelele de canalizare și rețeaua de gaze naturale, numărul tinerilor plecați la muncă în străinătate este foarte mare, infrastructura de acces nu este modernizată precum cea din satul reședință de comună, iar în prifil teritorial lipsește suportul educațional pentru copii defavorizați.

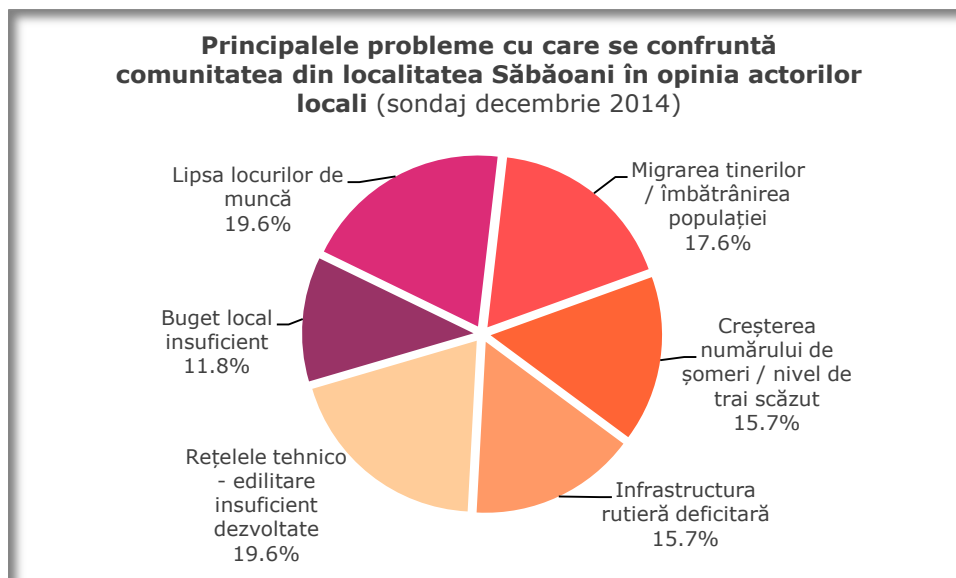
Problemele cu care se confruntă comunitatea din localitatea Săbăoani

I3. Care sunt principalele 3 probleme cu care se confruntă comunitatea (populația, instituțiile publice, mediul de afaceri etc.) din localitatea SĂBĂOANI?

a) b) c)

Principalele probleme cu care se confruntă comunitatea din localitatea Săbăoani sunt: „lipsa locurilor de muncă” (problemă menționată de către 19,6% dintre actorii locali participanți la sondaj), „rețelele tehnico-edilitare insuficient dezvoltate” (19,6%) și „migrarea tinerilor / îmbătrânirea populației” (aspect menționat de 17,6% dintre cei prezenți la studiu).

„Creșterea numărului de șomeri / nivel de trai scăzut” și „infrastructura rutieră deficitară” sunt probleme menționate în 15,7% din cazuri.

11,8% dintre actorii locali consideră „bugetul local insuficient” o problemă principală cu care se confruntă comunitatea din localitatea Săbăoani.

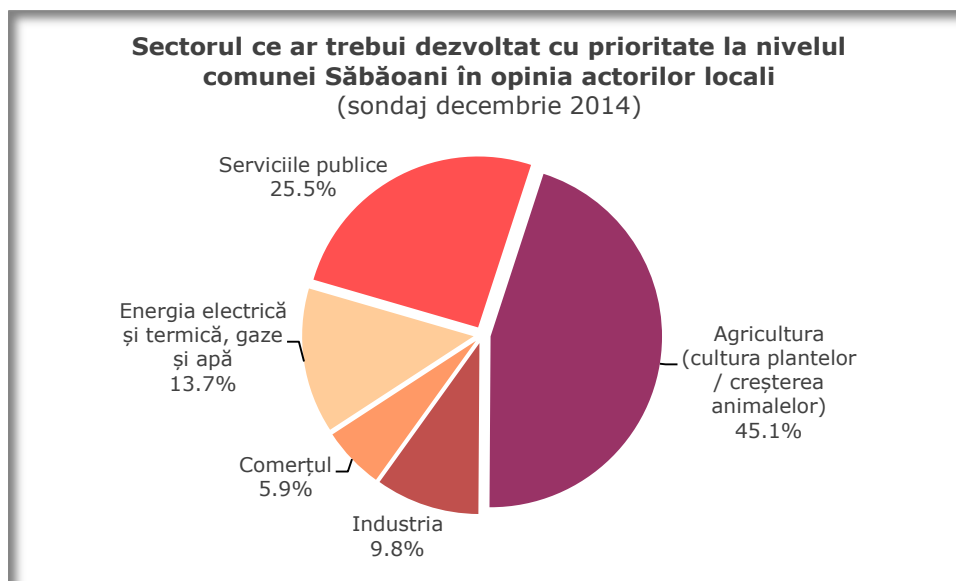
Sectorul ce ar trebui dezvoltat cu prioritate la nivel local

14. La nivelul teritoriului comunei SĂBĂOANI care considerați că este sectorul ce ar trebui dezvoltat cu prioritate?

a) agricultura – cultura plantelor	e) construcțiile
b) agricultura – creșterea animalelor	f) energia electrică și termică, gaze și apă
c) industria	g) serviciile publice (educație, cultură și artă, sănătate, siguranță și ordine publică)
d) comerțul	h) alt domeniu.....

Principalul sector ce ar trebui dezvoltat la nivelul comunei Săbăoani este „agricultura (cultura plantelor / creșterea animalelor)” (45,1% dintre actorii locali participanți la sondajul de opinie au indicat acest aspect).

„Serviciile publice” au fost menționate de 25,5% dintre actorii locali, în timp ce „energia electrică și termică, gaze și apă” sunt sectoare menționate în 13,7% din cazuri.

Sectoarele „industria” și „comerțul” au fost menționate de către 9,8%, respectiv 5,9% dintre actorii locali participanți la studiu.

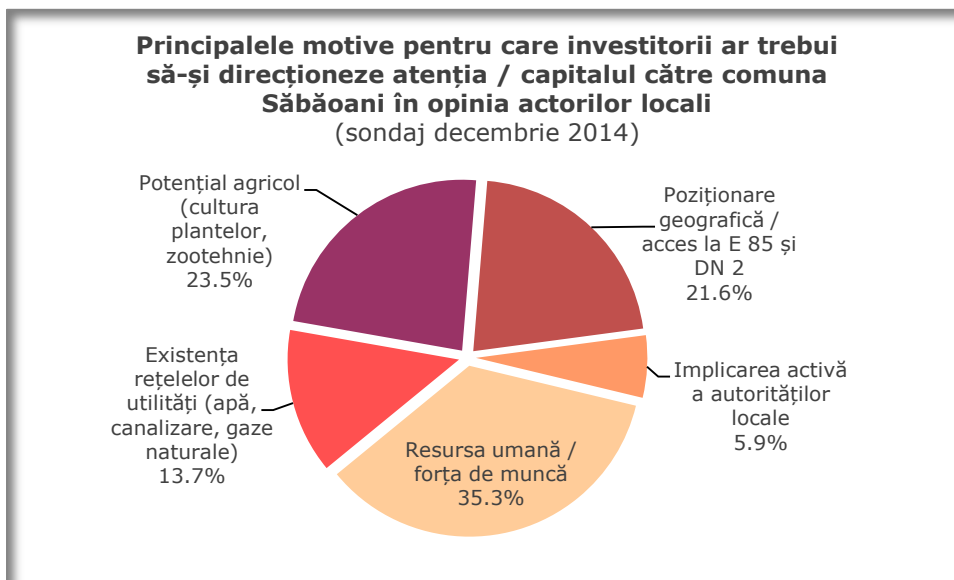
Direcționarea investițiilor către comuna Săbăoani – motivații

15. Care sunt principalele 3 motive pentru care potențialii investitori ar trebuie să își direcționeze atenția/ resursele financiare către comuna SĂBĂOANI?

a) b) c)

În opinia a 35,1% dintre actorii locali participanți la sondajul de opinie, principalul motiv pentru care investitorii ar trebui să își direcționeze atenția și resursele financiare către comuna Săbăoani este „resursa umană / forța de muncă” disponibilă la nivel local.

Potențialul agricol (cultura plantelor, zootehnie) este menționată de către 23,5% dintre participanții la studiu. Poziționarea geografică / accesul la drumul european E85 și drumul național DN 2 reprezintă un alt motiv menționat de către participanții la studiu în 21,6% dintre cazuri.

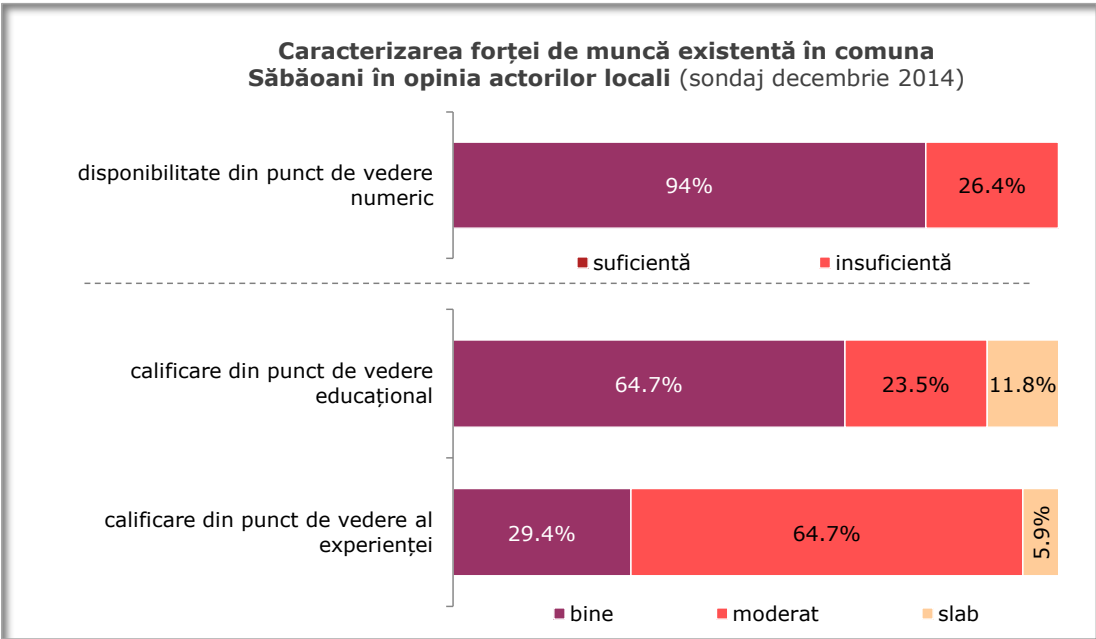
Existența rețelelor de utilități (apă, canalizare, gaze naturale) a fost menționată de 13,7% dintre participanții la studiu, în timp ce implicarea activă a autorităților locale a fost indicată de 5,9%.

Caracterizarea forței de muncă

16. Cum caracterizați forța de muncă disponibilă la nivelul comunei SĂBĂOANI?

1. calificare din punct de vedere educațional	a) bine	b) moderat	c) slab
2. calificare din punct de vedere al experienței	a) bine	b) moderat	c) slab
3. disponibilitate din punct de vedere numeric	a) suficientă	b) insuficientă	

Actorii locali care au participat la sondajul de opinie consideră că forța de muncă existentă la nivelul comunei Săbăoani este „bine calificată” (64,7%) din punct de vedere educațional, este „moderat” calificată din punct de vedere al experienței (64,7%) și „suficientă” din punct de vedere numeric (94,1%).

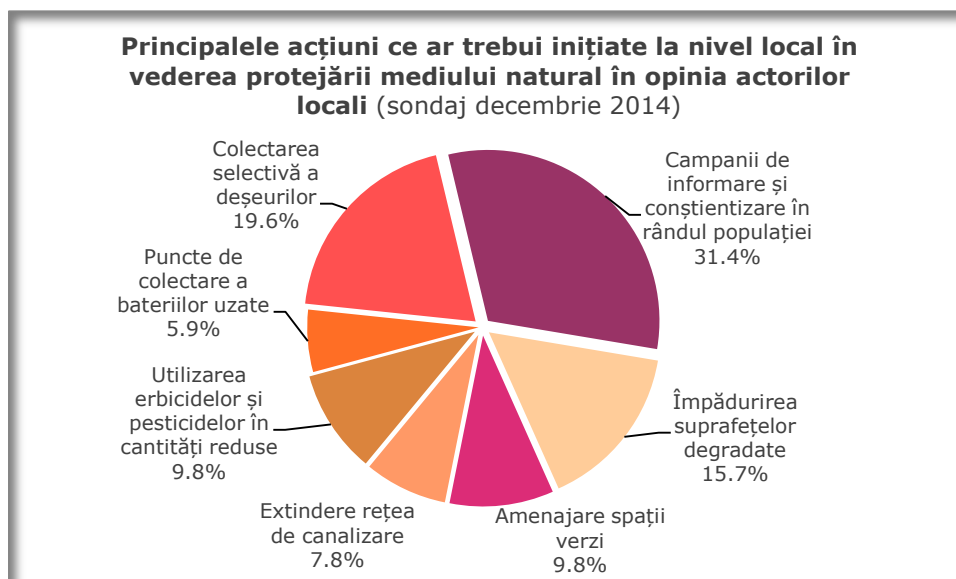
Ațiuni pentru protejarea mediului natural

17. Care considerați că sunt principalele 3 acțiuni care trebui inițiate la nivel local în vederea protejării mediului natural și în vederea reducerii riscului de poluare (apă, aer, sol)

a) b) c)

Principală acțiune ce ar trebui inițiată la nivel local în vederea protejării mediului natural și în vederea reducerii riscului de poluare a factorilor naturi este realizarea de campanii de informare și conștientizare în rândul populației (31,4% dintre actorii locali care au participat la studiu au menționat acest aspect).

Alte acțiuni considerate de către actorii locali că ar putea fi inițiate la nivelul teritoriului comunei Săbăoani sunt: colectarea selectivă a deșeurilor (19,6%), împădurirea suprafețelor degradate (15,7%), amenajare spații verzi (9,8%), utilizarea erbicidelor și pesticidelor în cantități reduse (9,8%), extindere rețea de canalizare (7,8%), puncte de colectare a bateriilor uzate (5,9%).

Proiecte prioritare pentru dezvoltarea viitoare a comunei Săbăoani

18. Menționați 3 PROIECTE pe care le considerați prioritare pentru dezvoltarea viitoare a comunei SĂBĂOANI

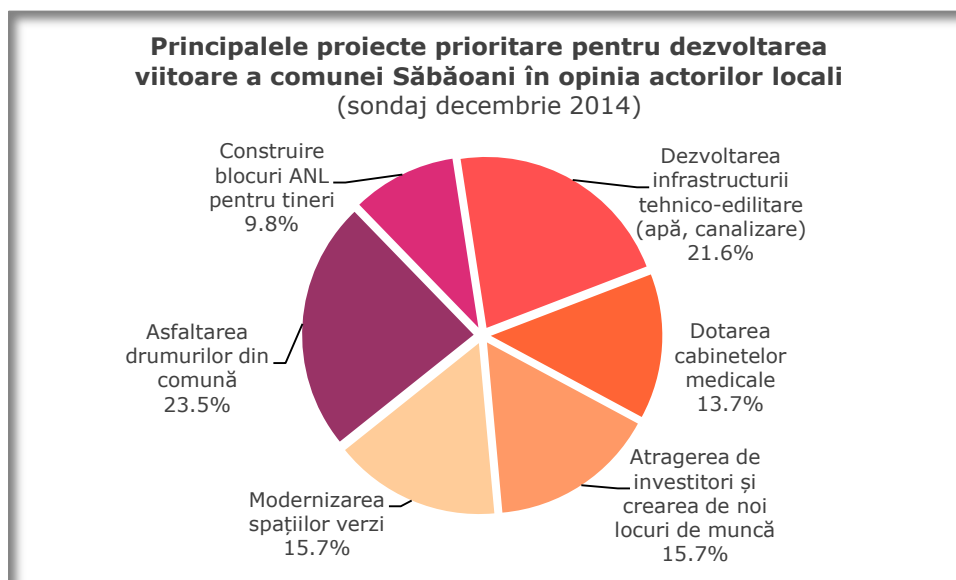
1.

2.

3.

Principalul proiect ce trebuie inițiat și implementat pentru dezvoltarea viitoare a comunei Săbăoani, în opinia actorilor locali, este „asfaltarea drumurilor din comună” (23,5% au menționat acest proiect).

21,6% dintre actorii locali care au participat la sondajul de opinie au menționat „dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare (apă, canalizare)” ca proiect prioritar pentru comuna Săbăoani. „Atragerea de noi investitori și crearea de noi locuri de muncă” și „modernizarea spațiilor verzi” au fost menționate în 15,7% din cazuri.

„Dotarea cabinetelor medicale” a fost menționată de 13,7% dintre actorii sociali participanți la studiu, iar „construirea de blocuri ANL pentru tineri de 9,8%.

Informarea actorilor locali

19. Cunoașteți care sunt proiectele ce se doresc a fi inițiate la nivel local în vederea dezvoltării comunei SĂBĂOANI?

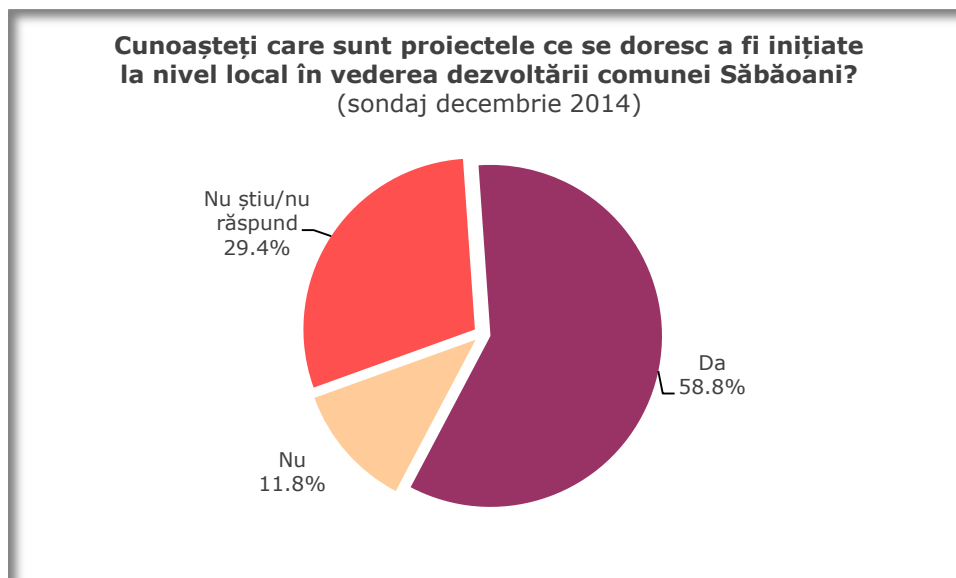
a) Da

b) Nu

c) Nu știu / nu răspund

58,8% dintre actorii locali care au participat la sondajul de opinie au declarat că știu care sunt proiectele ce se doresc a fi inițiate la nivel local în vederea dezvoltării comunei Săbăoani, iar 29,4% nu au oferit un răspuns în acest sens.

11,8% dintre actorii locali care au participat la studiu au menționat că nu cunosc detalii despre proiectele ce se doresc a fi inițiate în perioada următoare la nivel local.

Aspecte problematice la nivel local

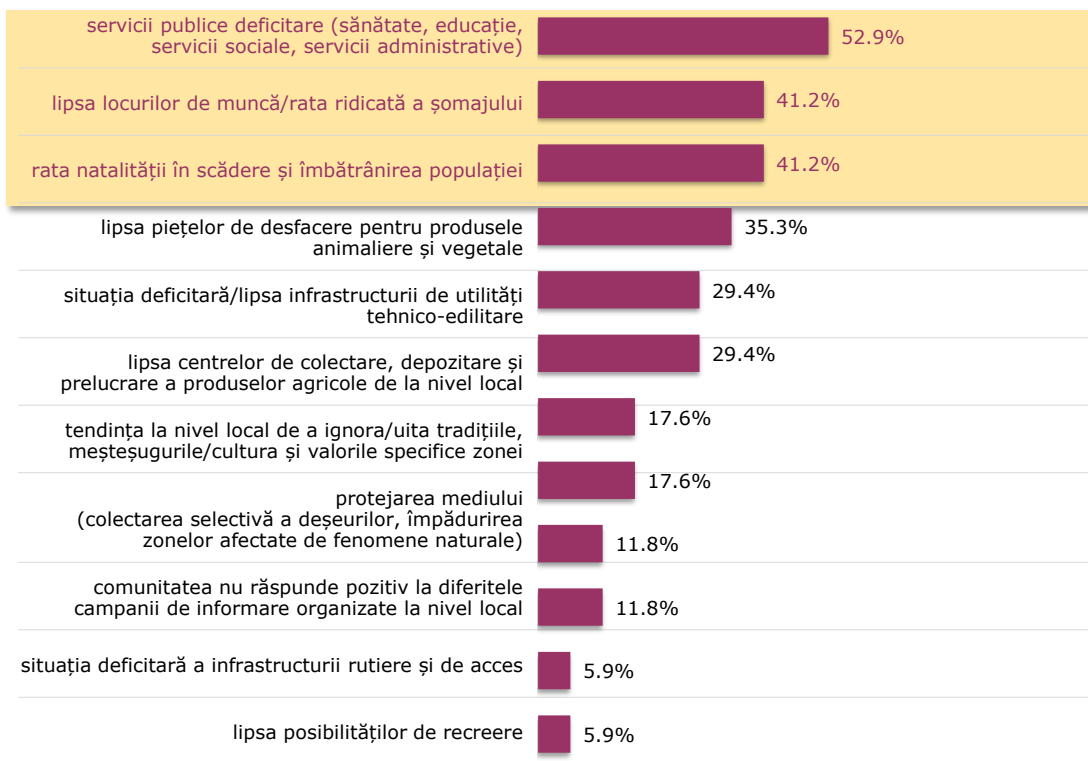
I10. Din lista de mai jos alegeți principalele 3 aspecte problematice cu care considerați că se confruntă comunitatea din comuna SĂBĂOANI (bifați maxim 3 răspunsuri):

aspecte problematice	
☐	1. servicii publice deficitare (sănătate, educație, servicii sociale, servicii administrative)
☐	2. tendința la nivel local de a ignora/uita tradițiile, meșteșugurile / cultura și valorile specifice zonei
☐	3. situația deficitară a infrastructurii rutiere și de acces
☐	4. situația deficitară / lipsa infrastructurii de utilități tehnico-edilitare
☐	5. comunitatea nu răspunde pozitiv la diferitele campanii de informare organizate la nivel local
☐	6. lipsa piețelor de desfacere pentru produsele animaliere și vegetale
☐	7. lipsa locurilor de muncă / rata ridicată a șomajului
☐	8. lipsa posibilităților de recreere
☐	9. economia locală nu este suficient de diversificată și bine reprezentată
☐	10. lipsa centrelor de colectare, depozitare și prelucrare a produselor agricole de la nivel local
☐	11. existența riscurilor naturale la nivel local
☐	12. rata natalității în scădere și îmbătrânirea populației
☐	13. situația sectorului agricol (utilizarea metodelor învechite, lipsa utilajelor moderne etc.)
☐	14. protejarea mediului (colectarea selectivă a deșeurilor, împădurirea zonelor afectate de fenomene naturale)

Având la dispoziție o listă de aspecte problematice ce ar putea exista într-o măsură mai mare sau mai mică la nivelul teritoriului comunei Săbăoani, actorii locali au menționat că principalele trei aspecte problematice cu care se confruntă comunitatea sunt:

- › lipsa locurilor de muncă / rata ridicată a șomajului (52,9% dintre actorii locali participanți la studiu au menționat acest aspect problematic)
- › servicii publice deficitare (sănătate, educație, servicii sociale, servicii administrative) (41,2% dintre actorii locali au menționat acest aspect problematic)
- › rata natalității în scădere și îmbătrânirea populației (41,2% dintre actorii locali participanți la sondajul de opinie au menționat acest aspect).

Aspecte problematice ale comunității în opinia actorilor locali (sondaj decembrie 2014)

Resursele care ar putea contribui la dezvoltarea viitoare a comunei Săbăoani

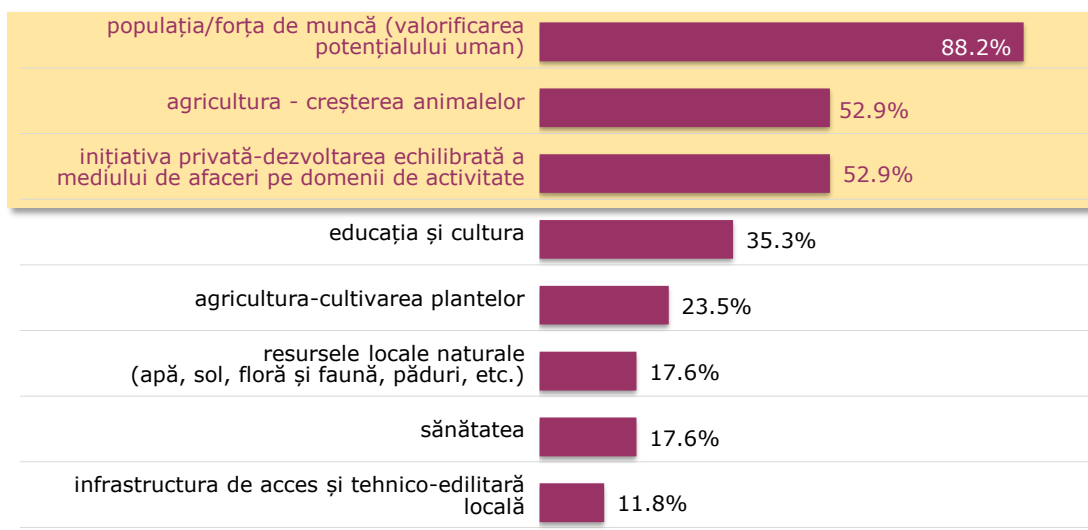
I11. Menționați care considerați că sunt principale 3 resurse care ar putea contribui la dezvoltarea viitoare a comunei SĂBĂOANI *(bifați maxim 3 răspunsuri):*

resurse	
☐	1. populația / forța de muncă (valorificarea potențialului uman)
☐	2. resursele locale naturale (apă, sol, floră și faună, păduri etc.)
☐	3. agricultura – creșterea animalelor
☐	4. agricultura – cultivarea plantelor
☐	5. inițiativa privată – dezvoltarea echilibrată a mediului de afaceri pe domenii de activitate
☐	6. educația și cultura
☐	7. sănătatea
☐	8. infrastructura de acces și tehnico-edilitară locală
☐	9. altă resursă <i>(menționați care)</i>
	

Principalele resurse ce ar putea contribui la dezvoltarea comunei Săbăoani în opinia actorilor locali sunt:

- › populația/forța de muncă (valorificarea potențialului uman)(88,2% dintre actorii locali au menționat această resursă)
- › educația și cultura (52.9% dintre actorii locali au menționat această resursă)
- › agricultura-cultivarea plantelor (52.9% dintre actorii locali au menționat această sursă).

**Resurse ce ar putea contribui la dezvoltarea comunei Săbăoani
în opinia actorilor locali (sondaj decembrie 2014)**

Principalele priorități pentru dezvoltarea viitoare a comunei Săbăoani

I12. Care considerați că ar trebui să fie la nivel local, principalele 3 priorități care să vizeze dezvoltarea viitoare a comunității locale (bifați maxim 3 răspunsuri)?:

	priorități
☐	1. infrastructura de transport și accesibilitate
☐	2. cultura și valorile locale
☐	3. accesul la servicii publice de calitate (sănătate, educație, servicii sociale, servicii administrative)
☐	4. diversificarea economiei locale
☐	5. îmbunătățirea metodelor de lucru / condițiilor de muncă în domeniul agricol
☐	6. protejarea și îmbunătățirea factorilor locali de mediu
☐	7. societatea civilă (susținerea și încurajarea organizațiilor/asociațiilor neguvernamentale și non-profit)
☐	8. altă prioritate (menționați care)
	

Având la dispoziție o listă de posibile priorități care ar putea contribui la dezvoltarea viitoare a comunității comunei Săbăoani, actorii locali au indicat următoarele 3 priorități considerate a fi importante la nivel local:

- › accesul la servicii publice de calitate (sănătate, educație, servicii sociale, servicii administrative) (58,8% dintre actorii locali au menționat această prioritate)
- › infrastructura de transport și accesibilitate (47,1% dintre actorii locali au menționat această prioritate)
- › diversificarea economiei locale (42,6% dintre actorii locali au menționat această prioritate).

**Priorități ce ar putea contribui la dezvoltarea comunei în
opinia actorilor locali (sondaj decembrie 2014)**

